

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ

ЗВІТ РЕКТОРА
ХЕРСОНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ МОРСЬКОЇ АКАДЕМІЇ
ХОДАКОВСЬКОГО ВОЛОДИМИРА ФЕДОРОВИЧА
ПРО РОБОТУ У 2016 РОЦІ

Затверджено
Конференцією трудового колективу
Херсонської державної морської
академії «22» грудня 2016 року,
Протокол № 10

Херсон – 2016

ЗМІСТ

Розділ

ВСТУП.....	5
1. Загальна характеристика Херсонської державної морської академії.....	7
1.1 Нормативно-правова база діяльності академії.....	17
1.2 Система менеджменту якості (ISO).....	18
1.3 Дотримання законодавства у сфері діяльності Херсонської державної морської академії.....	22
1.4 Робота постійно-діючої комісії з питань протидії проявам корупції та хабарництва у Херсонській державній морській академії.....	25
1.5 Діяльність вченої ради Херсонської державної морської академії у 2015 / 2016 навчальному році.....	31
2. Освітня та навчально-методична діяльність	
2.1 Прийом на навчання:	36
2.1.1 Херсонська державна морська академія.....	36
2.1.2 Морський коледж.....	50
2.1.3 Професійно-морський ліцей.....	51
2.2 Формування контингенту ХДМА.....	52
2.3 Оцінка якості підготовки фахівців	55
2.4 Випуск фахівців, підсумкова (державна) атестація	59
2.5 Інформаційне забезпечення освітнього процесу	66
2.6 Підвищення якості навчально-методичного забезпечення освітнього процесу.....	74

2.7	Стан впровадження компетентнісного підходу в організацію навчального процесу ХДМА та її структурних підрозділах	77
2.8	Реалізація проекту «Комунікативне навчання англійської мови за професійним спрямуванням» в умовах впровадження компетентнісного підходу.....	155
2.9	Підготовка іноземних громадян.....	160
3	Посилення практичної підготовки курсантів і студентів	166
3.1	Підсумки практики курсантів (студентів) 2015-2016 н.р.	167
3.2	Робота тренажерного центру ХДМА.....	174
3.3	Звіт про діяльність лабораторії «WARNOW JUPITER».....	177
3.4	Впровадження проекту «Віртуально-реальне судно ХДМА».....	180
4	Кадрове забезпечення освітнього процесу.....	182
4.1	Якісний та кількісний склад професорсько-викладацького складу у 2015-2016 н.р.	183
4.2	Підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу.....	187
5	Організація наукової та науково-дослідницької роботи.....	190
5.1	Науково-дослідна робота курсантів.....	194
5.2	Робота аспірантури та докторантури.....	203
5.3	Конференції, семінари, форуми.....	205
5.4	Публікації співробітників ХДМА.....	207
6	Виховна робота.....	209
6.1	Розвиток студентського самоврядування.....	209
6.2	Організація культурно-масової, спортивної та виховної роботи....	229
6.3	Стан забезпечення належних умов проживання курсантів,	

	студентів та учнів Херсонської державної морської академії.....	257
6.4	Організація профорієнтаційної роботи, виставкова діяльність.....	260
6.5	Заходи щодо роботи з дітьми-сиротами і дітьми, позбавленими батьківського піклування.....	269
7	Міжнародні зв'язки та співпраця з Міжнародним морським кластером «ПАЛАТА ІТ-ОПМ» при ХДМА.....	272
8	Робота бібліотеки.....	283
9	Робота центру довузівської підготовки.....	288
10	Діяльність редакційно-видавничого відділу.....	291
11	Робота центру післядипломної освіти та підвищення кваліфікації.....	296
12	Фінансове та адміністративно-господарське забезпечення діяльності академії	
12.1	Фінансове забезпечення діяльності ХДМА.....	297
12.2	Господарська діяльність.....	300
13	Офіційні та робочі візити до ХДМА	308
	ДОДАТКИ.....	317
1	Перелік розпоряджень ректора щодо організації освітнього процесу та забезпечення фінансово-господарської діяльності Херсонської державної морської академії у 2016 році	
2	Копії установчих документів Херсонської державної морської академії та її структурних підрозділів	
3	Зменшені копії «Інформаційних бюлетенів» газети «Вісник Херсонської державної морської академії»	
4	Нагороди та дипломи, отримані Херсонською державною морською академією у 2016 році	

ВСТУП

У звітному періоді Херсонська державна морська академія реалізовувала концепцію щодо розвитку академії та її структурних підрозділів, спрямованих на розвиток ХДМА як сучасного навчального закладу європейського типу.

Конкурентоспроможність випускників та успішність академії в цілому у звітному році була реалізована через пріоритетність освітньої, наукової та міжнародної діяльності, упровадження інноваційних технологій навчання, зміцнення матеріальної бази, розвиток поза навчальної сфери курсантського та учнівського життя, що разом з фінансово-господарською діяльністю забезпечило визнання академії в освітянському середовищі, фінансову стабільність.

У 2016 році діяльність академії була націлена на досягнення стратегічних завдань його розвитку відповідно до «Концепції розвитку Херсонської державної морської академії до 2020 року», затвердженої 01 липня 2011 року рішенням вченої ради ХДМА.

Одним з головних напрямів діяльності Херсонської державної морської академії, як і в минулому році, було подальше впровадження норм Закону України «Про вищу освіту».

Протягом 2016 року керівництвом та співробітниками академії продовжувалася активна робота у сфері поліпшення координації діяльності підрозділів і служб, зокрема розроблялися внутрішні регламенти реалізації управлінських процесів та проводився комплекс робіт з інформатизації освітнього процесу, наукової, фінансово-господарської діяльності ХДМА.

Значна увага постійно приділяється покращенню якості науково-педагогічного складу, збереженню та збільшенню частки викладачів з науковими ступенями та званнями. Викладачі академії згідно з затвердженим

«Перспективним планом підготовки науково-педагогічних кадрів», який передбачає контроль за підготовкою аспірантів та докторантів академії.

Відповідно до нової редакції Закону України «Про вищу освіту» проведено значну роботу щодо актуалізації навчальних планів, посилення їх практичної складової, уникнення дублювання змісту, укрупнення навчальних дисциплін з метою мінімізації кількості дисциплін, що викладаються для максимальної концентрації зусиль курсанта на поглибленому вивченні дисциплін фахового циклу.

Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», Національна доктрина розвитку освіти, Положення про організацію освітнього процесу, підкреслили основні напрями та завдання підвищення ефективності всіх ланок і форм освіти, зокрема науково-методичної діяльності педагогічних працівників.

Враховуючи зазначене та на виконання Закону України «Про вищу освіту», в академії було створено проектні групи, до складу яких увійшли висококваліфіковані фахівці відповідної галузі.

Проектними групами разом з випусковими кафедрами розроблені освітні програми, навчальний план та пояснювальну записку до навчального плану з галузі знань 27 «Транспорт», спеціальності 271 «Річковий та морський транспорт» за ступенями вищої освіти «бакалавр» і «магістр».

Починаючи з 2016 року в академії запроваджено проект по підготовці іноземних громадян в групах з англійською мовою викладання. При деканатах факультетів затверджені списки викладачів для викладання дисциплін в названих групах. З метою підвищення рівня знань з англійської мови, для цих викладачів організовано навчання англійської мови з викладачами англomовних кафедр академії.

Академія сьогодні зайняла чільне місце в системі вищої морської освіти України, підтвердивши це визнанням наших досягнень на державному та світовому рівні.

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ХЕРСОНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ МОРСЬКОЇ АКАДЕМІЇ

Херсонська державна морська академія сьогодні – це один із провідних морських навчальних закладів України, де зусиллями багатьох поколінь педагогів, науковців, практиків підготовлено понад п'ятдесят тисяч кваліфікованих фахівців для морської галузі.

15 жовтня 2016 року Херсонська державна морська академія відзначила велике свято, яке складалося з кількох визначних подій. По-перше, 10 років тому нашим навчальним закладом укладено договір про співпрацю з крюїнговою компанією «Марлоу Навігейшн». По-друге, 5 років тому на базі ВНЗ «Херсонський державний морський інститут» створено Херсонську державну морську академію. По-третє, в цей день представниками 17 структур підписано Меморандум про створення першого в Україні Міжнародного морського кластеру.

Святковий марш вулицями міста на честь посвяти в курсанти 2016 року

Крім того, на набережній ім. О.Федорова відбулося традиційне свято «Естафета морських поколінь» з нагоди урочистої посвяти в курсанти поповнення 2016 року.

У цей святковий день академія відкрила нову, ювілейну сторінку в своїй історії «Естафети морських поколінь».

Це знакова традиція для ХДМА, адже вона зародилася ще на початку 60-х років минулого століття і проводиться щорічно для кожного набору. Це свято не лише для академії, а й усього міста та регіону. Свідченням цього – щорічні зібрання на Набережній р. Дніпра, де херсонці та гості міста стають свідками урочистої церемонії посвяти в курсанти тих, хто обрав у своєму житті професію морського фахівця.

Минулий 2016 рік став знаковим для Херсонської державної морської академії з боку відвідування високоповажних гостей, серед яких Президент України Петро Олексійович Порошенко, який відвідав нашу академію 28 квітня 2016 року у рамках робочого візиту на Херсонщину.

Глава держави ознайомився з навчально-тренажерною базою, приділив увагу спілкуванню з курсантами, наголосивши, що у випускників нашого закладу є перспективи роботи як у національному флоті, так і за кордоном.

Ознайомлення з навчальними тренажерами

Під час візиту Президента України П. О. Порошенка до ХДМА

Також, у рамках робочої поїздки до Херсонської області нашу академію 10 листопада 2016 року відвідав Прем'єр-міністр України Володимир Борисович Гройсман.

Голова уряду зустрівся з керівництвом, професорсько-викладацьким складом і курсантами ХДМА, ознайомився з навчально-тренажерним комплексом академії «Віртуально-реальне судно морської індустрії».

Під час підведення підсумків візиту й обговорення перспектив розвитку морської освіти в Україні Володимир Гройсман зазначив, що академія є прикладом для інших закладів нашої держави, та прикладом для того, якою має бути сучасна технічна база.

Під час візиту прем'єр-міністра В. Гройсмана до ХДМА

За період 2011-2016 років колектив академії виконав усі вимоги щодо створення потужного навчального закладу IV рівня акредитації і впевнено зайняв провідне місце в системі підготовки морських фахівців в Україні.

За результатами рішення Акредитаційної комісії (Протокол № 122 від 05.07.2016 р.) Херсонську державну морську академію визнано акредитованою за усіма напрямками підготовки та спеціальностями до 2026 року.

Наказом Міністерства освіти і науки від 01.12.2016 р. № 1503-л в академії ліцензовано освітню діяльність з підготовки бакалаврів та магістрів спеціальності 271 «Річковий та морський транспорт» за галуззю знань 27 «Транспорт».

Херсонська державна морська академія готує конкурентноспроможних морських фахівців для національного і міжнародного ринків праці. Про це свідчить стовідсоткове працевлаштування випускників протягом усіх років

існування академії. За висновками найбільшої в світі німецької крьюінгової компанії «Марлоу Навігейшн» ХДМА «...на даний час стала частиною європейської індустрії у системі підготовки морських спеціалістів із числа молоді... Це єдиний комплекс, який готує першокласних кадетів для морської індустрії. Такий її стан відповідає положенням чотирьохсторонньої угоди про співробітництво між Міністерством освіти і науки України, Херсонської обласної адміністрації, компанією «Марлоу Навігейшн» і Херсонською державною морською академією у питаннях покращення якості морської освіти в Україні від 8 жовтня 2011 року».

Аналогічної оцінки дотримуються також європейські компанії ІМЕК, «Коламбія Шипменеджмент Україна», «Єврокрюїнг» та інші.

Всього Херсонська державна морська академія співпрацює з більш ніж 100 крьюінговими і судноплавними компаніями.

У підготовці морських фахівців колектив академії дотримується вимог Конституції України, законів України, інших нормативно-правових актів з питань освіти. На їх підґрунті в академії розроблено і реалізовується «Концепція розвитку Херсонської державної морської академії до 2020 року», яка схвалена Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України, Херсонською обласною державною адміністрацією.

Академія сьогодні – це низка навчально-виховних комплексів, лабораторії, бібліотеки, сучасна типографія, обсерваторія, центр післядипломної освіти та підвищення кваліфікації, відділення довузівської підготовки, тренажерний центр, їдальня, буфети та гуртожитки.

Реалізація моделі навчального закладу європейського рівня, передусім за якістю надання освітніх послуг, підготовкою конкурентоспроможного фахівця нової формації здійснювалася шляхом забезпечення єдності фаховим змістом освіти, оновленням навчально-тренажерної бази, вдосконаленням навчальних планів і програм, упровадженню інноваційних педагогічних технологій.

У ХДМА протягом звітнього року забезпечувалися сталі показники фінансового стану за рахунок цільового використання коштів загального та спеціального фондів державного бюджету за всіма видами діяльності.

У академії здійснюється підготовка морських фахівців від кваліфікованого робітника на базі Професійно-морського ліцею, молодшого спеціаліста на базі Морського коледжу, до бакалавра, спеціаліста і магістра безпосередньо в академії:

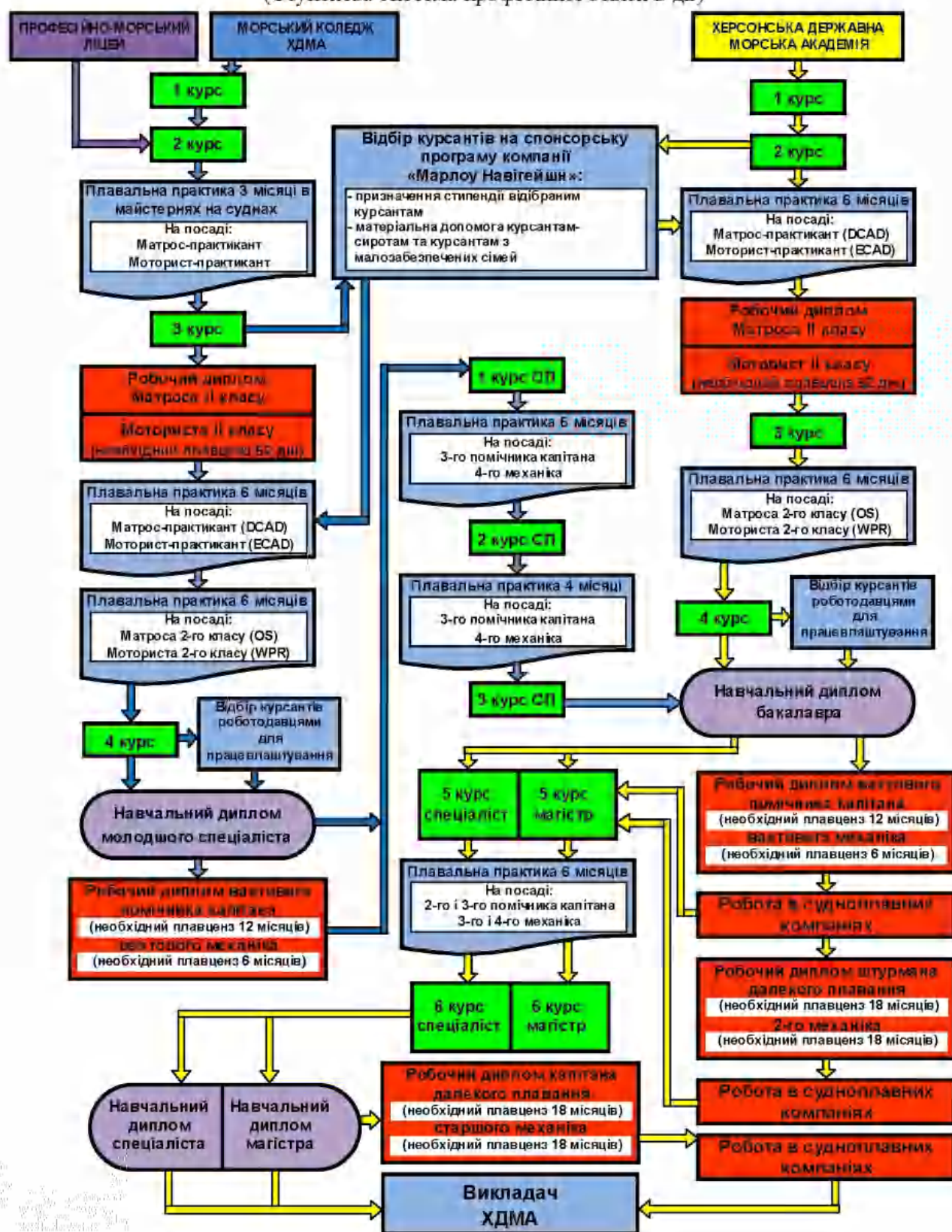
Діяльність академії повністю відповідає вимогам ступеневої підготовки молоді, що видно з наведеної нижче схеми ступеневої підготовки морських фахівців у Херсонській державній морській академії.

У академії діє перевірений часом принцип взаємодії структурних підрозділів, кожен з яких є самостійним в питаннях організації освітнього процесу, вирішенні основних завдань по підготовці курсантів, студентів та учнів (Схема структури Херсонської державної морської академії наведено нижче).

Проведений аналіз системи управління академією показує, що ректорат і вчена рада у повній відповідності до статуту забезпечують взаємодію структурних підрозділів (факультетів, кафедр, наукових підрозділів, коледж, ліцей) і керівництво ними.

Переважна більшість випускників ліцею та коледжу продовжує навчання в академії за певним освітньо-кваліфікаційним рівнем денної або заочної форм навчання. Завдяки цьому в академії забезпечується ступенева професійна підготовка і безперервна освіта фахівців морської галузі.

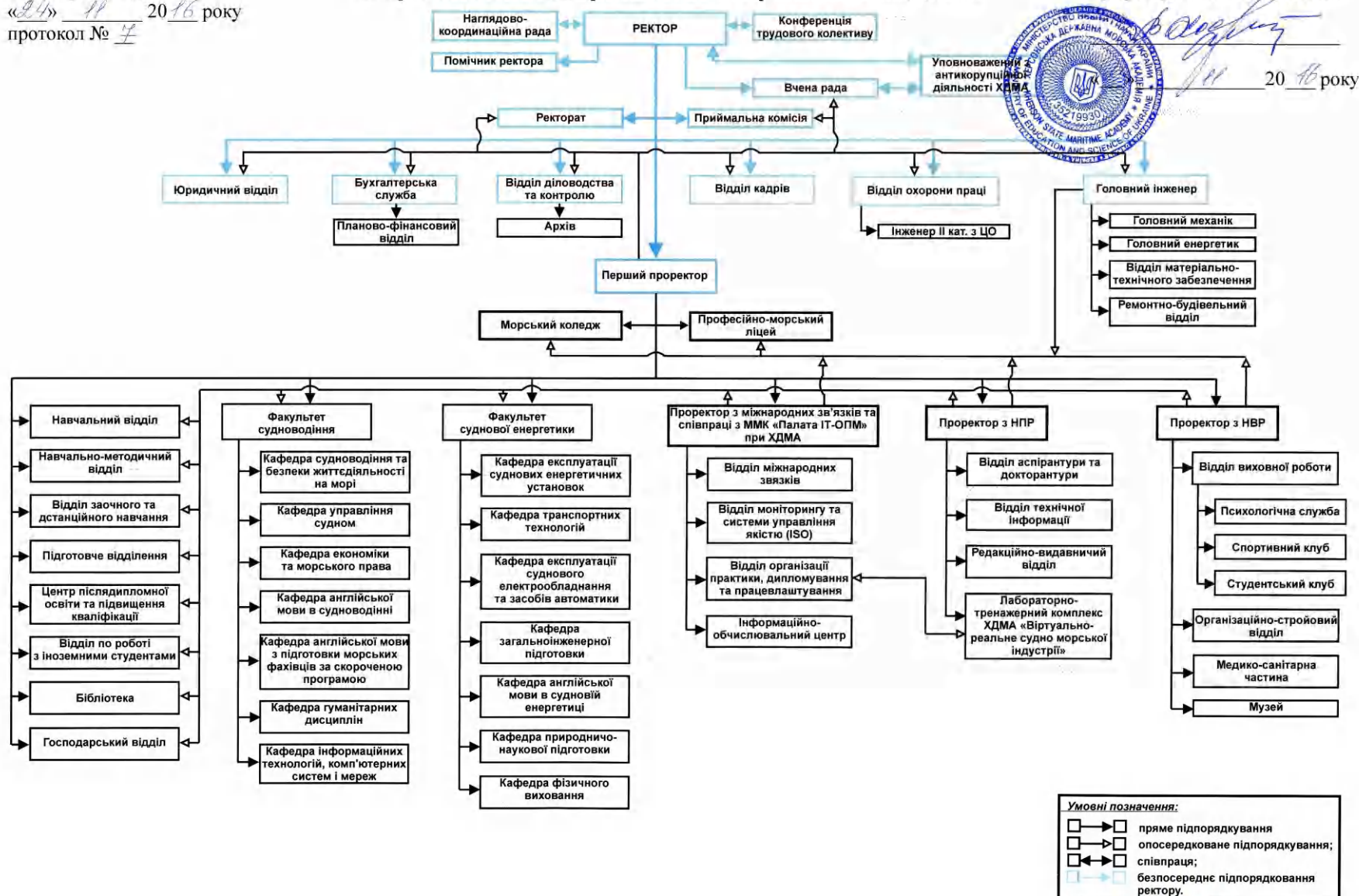
(Ступенева система професійної освіти в дії)

«ПОГОДЖЕНО»
на засіданні
Вченої ради ХДМА
«24» 11 20 16 року
протокол № 7

Структура Херсонської державної морської академії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Ректор ХДМА
професор В.Ф. Ходаковський

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 07.10.2014 р. № 1148 «Про проведення на базі Херсонської державної морської академії дослідно-експериментальної роботи за темою «Теоретико-методичні засади реалізації компетентнісного підходу в системі ступеневої підготовки фахівців морської галузі»» у академії затверджено «План впровадження компетентнісного підходу в освітній процес у Херсонській державній морській академії на 2015-2016 навчальний рік», який чітко виконувався протягом минулого навчального року.

Враховуючи вимоги роботодавців, а також той факт, що робота на сучасних суднах світового флоту вимагає від курсантів знання найновішого і найсучаснішого обладнання та сучасних принципів організації роботи суднового екіпажу, до освітнього процесу академії залучаються висококваліфіковані фахівці морської галузі – капітани далекого плавання, старші помічники капітанів, старші механіки, механіки та електромеханіки першого розряду. Такі фахівці мають високий потенціал для здійснення фахової підготовки морських фахівців, володіють сучасними професійними знаннями.

З року в рік розширюється географія вступників. На сьогодні в академії навчаються курсанти майже з усіх регіонів України.

Академія має ліцензію на освітню діяльність з підвищення кваліфікації фахівців командного складу за напрямом «Морський та річковий транспорт».

Заняття на курсах підвищення кваліфікації ведуть високкваліфіковані викладачі випускових кафедр – доктори та кандидати наук, капітани далекого плавання, суднові механіки та електромеханіки.

За минулий навчальний рік пройшли курси підвищення кваліфікації 480 осіб командного складу морських суден, а саме:

- Судноводії (рівень управління) – 74 особи; рівень експлуатації – 107 осіб;

- Суднові механіки (рівень управління) – 75 осіб; рівень експлуатації – 142 особи;

– Суднові електромеханіки – 82 особи.

У академії діє центр довузівської підготовки, який надає освітні послуги з питань підготовки до вступу у вищі навчальні заклади учнів загальноосвітніх навчальних закладів у Морський коледж – учнів 9 класів, безпосередньо у академію – учнів 11 класів. У минулому році навчання пройшли 170 осіб (9 клас – 127 осіб, 11 клас – 43 особи).

На даному етапі розвитку академії створені всі умови для виконання статутних завдань.

Херсонська державна морська академія розвивається й активно створює сучасну навчально-тренажерну базу міжнародного рівня.

Завдяки якісному освоєнню іноземних і національних інвестицій в ХДМА, за оцінкою іноземних компаній, навчально-тренажерна база нині краща в Європі.

Головні задачі, які Херсонська державна морська академія втілює в життя – це забезпечення високих стандартів освіти і підготовки конкурентноспоможних фахівців, подальший розвиток та розширення партнерських відносин з судноплавними компаніями, залучення до навчання нових абітурієнтів з усіх регіонів України та інших країн світу.

І підтвердженням втілення цих задач стало визнання Європейською асамблеєю бізнесу (Оксфорд, Об'єднане королівство) Херсонської державної морської академії «Найкращим підприємством» у серії освіти України, а ректора Ходаковського В.Ф. визнано одним із «Керівників року».

1.1 Нормативно-правова база діяльності академії

Херсонська державна морська академія створена згідно з Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 червня 2011 року № 540 р. «Про утворення Херсонської державної морської академії» та наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 23.06.2011 р. № 646 «Про утворення Херсонської державної морської академії».

Відповідно до рішення Державної акредитаційної комісії від 30 червня 2011 року (протокол № 88), Херсонська державна морська академія визнана акредитованою за статусом вищого навчального закладу IV рівня, має право готувати фахівців за такими освітньо-кваліфікаційними рівнями: «молодший спеціаліст», «бакалавр», «спеціаліст», «магістр».

Херсонська державна морська академія діє на підставі таких установчих документів (копії документів див. у додатках):

- Ліцензія Серія АЕ № 527661, видана рішенням Акредитаційної комісії від 22 вересня 2014 року, протокол № 112.

- Наказ МОН від 01.12.2016 р. № 1503-л «Про ліцензування освітньої діяльності» щодо підготовки фахівців першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів із спеціальності 271 «Річковий та морський транспорт».

Складовими ХДМА без права юридичної основи є такі структурні підрозділи:

- Професійно-морський ліцей; діє на підставі ліцензії Серія АЕ № 636583, видана рішенням Акредитаційної комісії від 31.03.2015 р. (протокол № 115), та свідоцтва про атестацію Серія РД № 040267, виданого рішенням Акредитаційної комісії від 03.06.2014 р. (протокол № 109) веде підготовку фахівців з робочих спеціальностей;

- Морський коледж; діє на підставі ліцензії Серія АЕ № 527661, видана рішенням Акредитаційної комісії від 22 вересня 2014 року, протокол № 112,

веде підготовку фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем «молодший спеціаліст».

Херсонська державна морська академія функціонує відповідно до Конституції України, Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», матеріалів колегій, нормативних та розпорядчих документів Міністерства освіти і науки, Міністерства інфраструктури України.

1.2 Система менеджменту якості (ISO) у Херсонській державній морській академії

З метою забезпечення надання якісних освітніх послуг відповідно до вимог законодавчих та нормативно-правових актів в академії документально оформлена, впроваджена, постійно підтримується та поліпшується Система менеджменту якості згідно з вимогами ДСТУ ISO 9001:2009 «Система менеджменту якістю. Вимоги». Діюча Система менеджменту якості є сукупністю взаємопов'язаних та взаємодіючих елементів загальної структури, документованих процедур, процесів та ресурсів, необхідних для розроблення і реалізації політики і цілей у сфері якості, а також для здійснення керівництва і керування академією у сфері якості.

В основу побудови і функціонування Системи менеджменту якості у Херсонській державній морській академії покладено наступні принципи менеджменту якості:

- орієнтація на замовника;
- лідерство;
- залучення всього персоналу;
- процесний підхід;
- системний підхід до управління;
- постійне поліпшення;
- ухвалення рішень на підставі фактів;

– взаємовідносини з постачальниками.

Керівництво академії демонструє свої зобов'язання щодо впровадження Системи менеджменту якості шляхом:

- постійного визначення потреб та очікувань своїх замовників;
- дотримання законодавчих та нормативно-правових вимог в усіх процесах Системи менеджменту якості;
- встановлення в усіх структурних підрозділах єдиної цілі щодо досягнення якості послуг, що надаються академією;
- формулювання, інформування та роз'яснення політики у сфері якості співробітникам академії;
- встановлення цілей у сфері якості та їх узгодження з політикою у сфері якості та вимогам замовників;
- періодичність аналізувань Системи менеджменту якості з метою оцінювання її результативності та дієвості стосовно дотримання політики та виконання цілей у сфері якості;
- своєчасного забезпечення відповідними ресурсами, необхідними для досягнення цілей.

На підставі відомостей та звітних даних, які надаються керівникам процесів Системи менеджменту якості, в академії щорічно здійснюється аналіз діяльності академії, а саме:

- результатів внутрішніх і зовнішніх аудитів Системи менеджменту якості;
- результатів сесій, ректорських контрольних робіт, атестації здобувачів вищої освіти;
- результатів рейтингу професорсько-викладацького складу академії;
- результатів перегляду документації СМЯ;
- інформації про виконання затверджених планів робіт;
- інформації про необхідність поліпшення Системи менеджменту якості;
- результатів корегувальних дій;
- попередніх даних аналізування з боку керівництва

- результатів зворотнього зв'язку із замовниками (скарги та пропозиції громадян і співробітників академії);
- фактичних показників досягнення цілей та реалізації політики у сфері якості.

З метою оптимізації структури Херсонської державної морської академії, на базі відділу моніторингу якості та менеджменту освіти та відділу системи менеджменту якості створено відділ моніторингу та системи управління якістю, відповідно до цього розроблено положення про відділ та посадові інструкції працівників.

Протягом року відділами та підрозділами академії розроблені та впроваджені в дію положення щодо діяльності академії, а саме:

- Положення про організацію складання сесії студентами заочної форми навчання за індивідуальним графіком у ХДМА СМЯ 04-185-2016;
- Положення про організацію дистанційного навчання у ХДМА СМЯ 04-187-2016;
- Положення про підготовку іноземних громадян у ХДМА СМЯ 04-188-2016;
- Положення про відділ головного інженера СМЯ 03-07-2016;
- Положення про організацію та здійснення контролю документообігу в ХДМА СМЯ 04-193-2016;
- Положення про порядок замовлення, видачі та обліку документів про вищу освіту державного зразка та додатку до них Європейського зразка (DIPLOMA SUPPLEMENT) у ХДМА СМЯ 04-194-2016;
- Положення про тендерний комітет СМЯ 04-199-2016;
- Положення про електронну бібліотеку СМЯ 04-214-2016;
- паспорти лабораторій лабораторно-тренажерного комплексу:
- Електронні тренажери СМЯ 04-200-2016;
- Навігаційні інформаційні системи 04-201-2016;
- Засоби електронної навігації 04-202-2016;
- Тренажер «Глобальний морський зв'язок у разі лиха та для забезпечення безпеки (ГМЗЛБ)» 04-203-2016;

- Повнофункціональний тренажер машинного відділення 04-204-2016;
- Повнофункціональний тренажер судна з динамічною системою позиціонування 04-205-2016;
- Тренажерний комплекс по відпрацюванню навичок безпеки на воді та боротьбі з пожежею 04-206-2016;
- Вантажні операції 04-207-2016;
- Пожежний полігон 04-208-2016;
- Колективні рятувальні засоби на борту судна 04-209-2016;
- Суднові енергетичні установки 04-210-2016;
- Медична допомога на борту судна 04-211-2016;
- Високовольтне обладнання 04-212-2016;
- Швартова станція 04-213-2016.

За результатами аналізу керівництво академії оцінює результативність і придатність Системи менеджменту якості та приймає рішення щодо її поліпшення, результативності якості процесів, зокрема актуалізації документації, удосконалення процесів надання послуг згідно з вимогами та очікуванням замовників, поліпшення забезпечення ресурсами.

Щорічно у Херсонській державній морській академії з метою визначення відповідності Системи менеджменту якості вимогам ДСТУ ISO 9001:2009, вимогам академії, аналізу ефективності СМЯ проводиться внутрішній аудит.

У травні 2016 року Херсонська державна морська академія була перевірена Регістром судноплавства України та визначена такою, що відповідає стандарту ДСТУ ISO 9001:2009 (ISO 9001:2008) у відношенні:

- Підготовки та навчання висококваліфікованих спеціалістів на рівні кваліфікованого працівника, молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста та магістра для всіх напрямків морської галузі, а також для інших галузей народного господарства;

– Підготовки та навчання морських спеціалістів для роботи в екіпажах українських і іноземних морських суден у відповідності до вимог, визначених національними і міжнародними стандартами.

Наступний аудит призначено на квітень 2017 року.

1.3. Дотримання законодавства у сфері діяльності Херсонської державної морської академії

Херсонська державна морська академія у 2016 році продовжила здійснення своєї діяльності на засадах неухильного дотримання законодавства під час навчально-виховного процесу та господарської діяльності в рамках правового поля.

Вказане підтверджується відсутністю фактів притягнення у 2016 році посадових осіб навчального закладу до адміністративної, кримінальної відповідальності, пов'язаної з виконанням своїх посадових обов'язків

Особлива увага в дотриманні норм законодавства приділена забезпеченню дієвого механізму управління, до складу якого входить наявність декількох взаємопов'язаних компонентів: належна організаційна структура, чітке визначення повноважень і відповідальності співробітників; оновлення фонду законодавчих і нормативних документів у сфері діяльності академії; наявність документованих процедур.

Це вражається єдністю політики у сфері управління якістю і поставлених задач, дотриманням вимог законодавства України, держаних стандартів вищої освіти в освітньому процесі та господарській діяльності, персональної відповідальності співробітників за виконання своїх посадових обов'язків.

Підвищення кваліфікації наукового, науково-педагогічного та педагогічного складу, адміністративного і обслуговуючого персоналу академії та її структурних підрозділів, участь працівників в загальнодержавних, регіональних та академічних правових заходах, не лише

закріплює їх громадянську позицію, але й сприяє усвідомленню важливості їх особи, як складової частини трудового колективу, в недопущення порушень положень та норм Закону.

Яскравим прикладом реалізації зазначених вище заходів є проведення у академії заходів правового та виховного характеру, до участі в яких залучаються, як курсанти, так і працівники.

Традиційним для ХДМА стало не лише направлення працівників відділу кадрів, бухгалтерії, юридичного відділу, відділу охорони праці для участі у всеукраїнських семінарах, пов'язаних з адміністративно-господарською діяльністю академії, але й запрошення представників правоохоронних та контролюючих органів до роз'яснювальної, профілактичної роботи в стінах навчального закладу.

Всі звернення громадян належним чином реєструвались. Дотримувався порядок розгляду заяв громадян в рамках Закону України «Про звернення громадян» та Закону України «Про доступ до публічної інформації».

За необхідністю проводились службові розслідування та у встановлений законодавством термін заявникові надавалась відповідна інформація або повідомлялося про результати розгляду.

Керівництвом ХДМА, як того вимагають останні зміни в антикорупційному законодавстві України, враховані всі напрямки роботи, пов'язаної з протидією проявам корупції та хабарництва.

Здійснення вказаних заходів відбувається виключно на засадах норм чинного законодавства та затвердженого Вченою радою ХДМА Плану протидії проявам корупції та хабарництва у ХДМА на календарний рік та Антикорупційної програми навчального закладу.

Діяльність Академії щодо недопущення (запобігання) виникнення проявів корупції керівництво академії здійснювалась на принципах:

- визнання, забезпечення і захисту основних прав і свобод працівника;
- законності;
- публічності і відкритості діяльності;

- невідворотності відповідальності за вчинення корупційних правопорушень;

- комплексного використання організаційних, інформаційно-виховних, соціально-економічних, правових заходів;

- пріоритетного застосування заходів щодо попередження корупції;

- співпраці ХДМА з державними органами, інститутами громадянського суспільства та фізичними особами.

Особливу увагу приділено профілактичній роботі виховного і роз'яснювального характеру, а також іншим засобам впливу на працівників та осіб, що навчаються, з метою недопущення вчинення ними корупційних дій. Виконання даного завдання включає в себе ряд заходів, а саме: проведення семінарів за участю курсантства та працівників; систематичне проведення зборів, оперативних нарад серед працівників та курсантів (студентів та учнів) з роз'яснення норм діючого законодавства та необхідності суворого дотримання вимог нормативних актів, що регламентують порядок діяльності академії та її структурних підрозділів; розміщення агітаційних матеріалів щодо упередження хабарництва та корупції тощо.

Слід зауважити, що в Херсонській державній морській академії та її структурних підрозділах, як того вимагає Закон України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. № 1700-VII, погоджено Міністерством освіти і науки України кандидатуру на виконання обов'язків особи з питань запобігання та виявлення корупції. Дану посаду обіймає Синько В.А.

Додатково створено постійно діючу комісію з питань запобігання та виявлення корупції в академії та її структурних підрозділах – Морському коледжі та Професійно-морському ліцеї.

Дана комісія з метою попередження та виявлення можливих фактів корупції, постійно здійснює перевірку як офіційних звернень від громадян, так і анонімних або розміщених в ЗМІ щодо можливих порушень в діяльності ХДМА.

Одним, із результатів роботи комісії є надання пропозиції щодо внесення змін до внутрішньо-академічної регламентуючої документації.

При цьому, залучення курсантів та працівників до боротьби з проявами хабарництва та корупції здійснювалось також за допомогою соціального контролю. До нього можна віднести, зокрема, врахування громадської думки, очікувань, оцінки і думки про дотримання діючих норм, що формуються в навчальному закладі через призму громадського контролю профспілковою організацією, врахування думки студентського самоврядування, роботи «скриньок довіри» та «телефонів довіри», особистий прийом працівників керівництвом академії, проведення анонімного анкетування серед курсантів тощо.

В подальшому забезпечення дотримання законності в діяльності академії буде здійснюватись за допомогою впровадження нових методів з врахуванням рекомендацій правоохоронних та контролюючих органів, аналізу діяльності академії шляхом внесення змін до системи адміністративно-управлінської діяльності ХДМА, яка повинна трансформуватись до вимог, які ставляться державою, громадянським суспільством та ринком праці до підготовки морського фахівця.

1.4 Робота постійно-діючої комісії з питань протидії проявам корупції та хабарництва у Херсонській державній морській академії

Згідно з Законом України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 року в Херсонській державній морській академії здійснено ряд антикорупційних заходів виключно на засадах норм чинного законодавства.

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 04.09.2013 року №706 «Питання запобігання та виявлення корупції», наказу Міністерства освіти і науки України від 14.10.2013 року №1432 «Про утворення (визначення) підрозділу (особи) з питань запобігання та виявлення

корупції, рішення вченої ради Академії від 04.02.2016 року та наказу ректора Херсонської державної морської академії від 12.06.2016 року №57 «Про утворення постійно-діючої комісії з питань запобігання та виявлення корупції», була утворена вищевказана комісія у кількості 11 чоловік, серед яких керівники академії та її структурних підрозділів, начальники відділів, представники профкому та ради студентського самоврядування академії.

Головою комісії призначено Синька В.А. – уповноваженого з питань запобігання та виявлення корупції, кандидатуру якого 21.12.2015 року було погоджено з МОН України на призначення його уповноваженою особою з питань запобігання та виявлення корупції в ХДМА.

Свою роботу постійно-діюча комісія проводила відповідно до наступних нормативних документів:

1. Закон України «Про запобігання корупції» («Відомості Верховної Ради України» 2014 р., № 49);
2. Антикорупційна програма Херсонської державної морської академії (схвалена вченою радою ХДМА, протокол від 07.10.2015р. № 4 та затверджена наказом ректора);
3. План заходів по упередженню проявів хабарництва та корупції на 2016 р. (схвалений вченою радою ХДМА, протокол від 04.12.2016р. № 10 та затвердженого наказом ректора);
4. План роботи постійно-діючої комісії з питань протидії проявам корупції та хабарництва в ХДМА на 2016 рік (затверджений на засіданні комісії, протокол від 15.02.2016 р. № 1);
5. Розпорядженням ректора академії від 10.03.2016р. №15-р «З питань протидії корупції та хабарництва»;
6. Наказ ректора ХДМА від 01.06.2016 р. № 13 «Про посилення боротьби з протидії корупції та хабарництву, а також можливим провокаційним діям, відносно керівного складу та працівників ХДМА та її структурних підрозділів».

Здійснення вказаних заходів відбувалось виключно на засадах норм чинного законодавства.

На виконання організаційно-управлінських заходів з протидії корупції основна увага приділялась неухильному дотриманню законодавчих вимог в організації навчально-виховного процесу і діяльності академії та її структурних підрозділів. Прикладом такої роботи були дії академії в межах затвердженого регламенту академії на 2015-2016 н.р., залучення працівників юридичного відділу до перевірки документів абітурієнтів, що вступали на пільговій основі до навчального закладу, надання юридичним відділом безкоштовної правової допомоги працівникам академії, забезпечення структурних підрозділів необхідними спеціалізованими періодичними виданнями, нормативно-правовими актами.

Уповноважений з питань запобігання та виявлення корупції Синько В.А., та начальник юридичного відділу Слєпченко О.О. 11.12.2015 року взяли участь в обласному семінарі, проведеному головним територіальним управлінням юстиції у Херсонській області, спрямованого на підвищення рівня знань керівників – уповноважених осіб з питань запобігання та виявлення корупції в вищих навчальних закладах.

Голова студентської ради академії, член постійно-діючої комісії з питань протидії проявам корупції та хабарництва Кожин Олег 26 – 28 лютого 2016 року взяв участь у Всеукраїнському студентському антикорупційному форумі в м. Кіровограді.

Курсанти ХДМА та курсанти МК ХДМА 05 квітня 2016 року взяли участь в міському Студентському антикорупційному семінарі, на якому обговорили питання боротьби з корупцією, протидії корупції в навчальному процесі та в тендерних закупівлях.

Залучення курсантів та працівників академії до боротьби з проявами корупції та хабарництва здійснювалось за допомогою соціального контролю.

До цього можна віднести, зокрема, врахування громадської позиції очікувань оцінки і думки про дотримання діючих норм, що формуються у

навчальному закладі через призму громадського контролю профспілковою організацією, врахування думки студентського самоврядування, роботи «скриньок довіри» та телефонів довіри, особистий прийом працівників керівництвом академії, проведення анонімного анкетування, тощо.

Додатково до початку кожного навчального року в академії проводяться загальні збори, засідання вчених рад, засідання кафедр, педагогічні наради, батьківські збори, оперативні наради за участю керівництва академії з актуальних питань протидії корупції, проведено оновлення агітаційних матеріалів щодо упередження хабарництва та корупції.

В рамках упередження можливого конфлікту інтересів відділом кадрів систематично здійснюється контроль при прийнятті працівників на роботу.

У академії 16 березня 2016 року відбулися збори посадових осіб академії та її структурних підрозділів щодо порядку оформлення та подання декларацій за 2015 рік згідно з Законом України «Про запобігання корупції». В зборах прийняли участь: перший заступник начальника Головного управління Державної фіскальної служби України у Херсонській області, радник податкової митної справи II рангу Філіпова І.С., заступник начальника Управління Юсов О.В.

Працівникам, на яких поширюється вимоги ст.. 12 Закону України «Про засади запобігання та виявлення корупції» в частині декларування майна, доходів, витрат і зобов'язань фінансового характеру суб'єктами декларування за 2015 р подані декларації, які долучені до особових справ працівників.

В 2016 році члени постійно діючої комісії прийняли участь у аудитних перевірках:

- студентської їдальні;
- робіт по капітальним і поточним роботам, виконаним в навчальних та житлових приміщеннях академії;
- в розробці структури та системи управління ХДМА;

- тендерних закупівель академії;
- роботі апеляційної комісії на вступних екзаменах в академію;

Взяли участь:

- у службовому розслідуванні за фактом виявлення часткових технічних несправностей тренажерного обладнання «Повнофункціональний навігаційний місток»;
- у службовому розслідуванні причин та наслідків, які призвели до
- призупинення ремонтно-будівельних робіт що виконуються КПБ «Капітель»;

За 2016 рік в постійно діючу комісію з питань протидії проявам корупції та хабарництва надійшло 5 анонімних скарг на факти хабарництва співробітниками академії. Матеріали анонімних звернень були вчасно перевірені, розглянуті на засіданні комісії та обговорені в навчальних колективах академії та її структурних підрозділах.

В першому півріччі 2016 року через «Скриньку довіри» надійшло анонімне звернення, що нібито працівник Бабич Анатолій Іванович – колишній заступник начальника ОРСО, брав хабарі з батьків абітурієнтів, які вступали до академії. При розслідуванні цього звернення факти, викладені в анонімному листі, не підтвердилися, разом з тим, почерк скаржника виявився досить знайомим.

Ректор прийняв рішення і відправив анонімного листа на почеркознавчу експертизу, де було встановлено, що почерк автора анонімки належить одному із колишніх співробітників академії.

У вересні місяці через «Скриньку довіри» надійшло анонімне звернення щодо співробітника академії, який нібито брав хабарі в період вступних іспитів.

При проведенні попереднього розслідування цього звернення були встановлені факти, що цей співробітник заснував особисту «віртуальну» академію і приймав туди абітурієнтів, які не пройшли конкурс до нашої академії. При цьому він підробляв договори на навчання, довідки про вступ

до академії, залікові книжки, тощо. Для правдивості своїх дій, він змушував «вступаючих» офіційно платити гроші до нашої академії, при цьому брав доброго хабара.

Матеріали попереднього розслідування, згідно з наказом ректора, були передані в правоохоронні органи.

Таким чином можна зробити наступні висновки:

1. Впливовим чинником у боротьбі з корупцією та хабарництвом є успішність курсантів – чим вона вища, тим залученість до корупційних практик менше.

2. Суб'єктивність оцінювання знань (оцінюють викладачі, які і викладають дисципліну, немає зовнішнього моніторингу).

3. Відсутність належного контролю за вступною кампанією та екзаменаційними сесіями.

4. Категорична заборона з надання «послуг» із написання рефератів, курсових і дипломних робіт.

5. Підвищення вимогливості щодо належного виконання функціональних обов'язків викладачів («не будуть брати – не зможуть давати. Доведеться вчитись»).

В академії цим питанням приділяється особлива увага.

Так, в розпорядженні ректора від 08.09.2016 року №46-Р «Про організацію роботи ХДМА у першому півріччі 2016 заплановано:

- терміново оновити структуру та систему управління ХДМА;
- запровадити використання ІТ технологій при проведенні екзаменів і заліків шляхом комп'ютерних тестувань знань курсантів;
- деканам визначити аудиторії, в яких комісійно приймати індивідуальні заліки та екзамени. Аудиторії обладнати аудіо-та відеоапаратурою;
- розробити тексти для випробувань курсантів за наслідками вивчення предметів за результатами сесій, а також в перспективі по випробуванням по вивчених темах та блоках тем;
- запланувати та запровадити щорічне тестування викладачів англійської мови, які пропрацювали в академії 1 рік;

- розробити спеціальне положення та довести до відома викладачів та курсантів, що таке плагіат і прописати процеси запобігання і відповідальності та прийняття заходів щодо запобігання плагіату аж до процедури позбавлення диплому;
- оновити «Положення» та склад тендерного комітету;
- розробити систему організації робіт та контролю проведення ремонтних та будівельних робіт;
- запровадити систему закупівлі матеріальних цінностей, проведення їх через склад і видачу конкретним особам.

1.5 Діяльність вченої ради Херсонської державної морської академії у 2015–2016 навчальному році

Усі питання діяльності академії розглядалися упродовж 2015-2016 н. р. на засіданнях вченої ради академії, що, як головний координуючий орган, визначала основні орієнтири та напрямки роботи колективу.

І. З серпня 2015 р. по червень 2016 р. відбулося 15 засідань Вченої ради Херсонської державної морської академії, на яких розглядалося широке коло питань, визначене планом роботи вченої ради.

Вчена рада докладно розглядала питання з найважливіших напрямків діяльності академії та прийняла ряд ухвал, які стали основоположними для подальшої діяльності Херсонської державної морської академії.

Заплановано було проведення 11 засідань вченої ради та винесено 81 питання. Згідно регламенту роботи ХДМА засідання, переважно, проводилися один раз на місяць, кожного останнього четверга.

У процесі роботи, за необхідністю, до роботи вченої ради включалися питання щодо обрання за конкурсом науково-педагогічних працівників та атестації у вченому званні доцента та професора.

Переважна більшість запланованих питань була розглянута та винесено ухвали, розгляд окремих питань було делеговано вченим радам факультетів, окремі питання, насамперед щодо результатів літньої екзаменаційно-

залікової сесії та результатів ДЕК, були перенесені на серпень-вересень місяць 2016 року. Також розглядалися додаткові питання, які виникали у процесі діяльності академії, до яких також було винесено ряд важливих ухвал для подальшої діяльності усіх структурних підрозділів академії. Разом, протягом навчального року, було розглянуто 136 питань.

Окрім того, у зв'язку з виробничою необхідністю, було проведено **п'ять** позапланових засідань вченої ради, які відбулися:

- 11.09.2015 – засідання, присвячене розгляду поточних питань діяльності ХДМА;
- 21.09.2015 – урочисте засідання з нагоди затвердження Звіту Херсонської державної морської академії про проведення дослідно-експериментальної роботи за темою «Теоретико-методичні засади реалізації компетентнісного підходу в системі ступеневої підготовки фахівців морської галузі» за 2014–2015 навчальний рік, а також привітання генерального директора Марлоу Навігейшн Україна Б.М. Езрі з присвоєнням звання «почесний професор Херсонської державної морської академії»;
- 10.12.2015 – урочисте засідання щодо підбиття підсумків спільної діяльності компанії Марлоу Навігейшн Україна і Херсонської державної морської академії;
- 19.01.2016 – засідання, присвячене розгляду поточних питань діяльності ХДМА;
- 19.05.2016 – розширене засідання з нагоди Дня науки в Україні.

II. Протягом 2015-2016 н. р. значна увага приділялась діяльності структурних підрозділів академії, керівники яких інформували членів Вченої ради про результати виконаної роботи та перспективи подальшої роботи, насамперед регулярно заслуховувалися звіти про хід впровадження компетентнісного підходу до навчання на кафедрах та факультетах ХДМА.

Також регулярно заслуховувалися та затверджувалися звіти аспірантів ХДМА та співробітників академії, які навчаються в аспірантурі інших ВНЗ за цільовим призначенням для ХДМА.

III. На засіданнях вченої ради було затверджено низку локальних нормативних актів, зокрема:

- «Положення про відділ аспірантури та докторантури»,
- зразки та порядок виготовлення власних дипломів про вищу освіту для кожного рівня та додатків до них європейського зразка, положення про процедуру і підстави для їх видачі випускникам ХДМА та Морського коледжу ХДМА, а також «Положення про порядок замовлення, видачі та обліку документів про вищу освіту державного зразка та додатку до них європейського зразка (DIPLOMA SUPPLEMENT) у Херсонській державній морській академії»;
- «Антикорупційну програму ХДМА»;
- зміни та доповнення до «Положення про організацію освітнього процесу в Херсонській державній морській академії»;
- «Положення про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у Херсонській державній морській академії»;
- «Покроковий план впровадження компетентнісного підходу з елементами комунікативної форми навчання в освітній процес ХДМА та її структурних підрозділах у 2016 році»;
- зміни до документованої Системи управління ХДМА та Структури ХДМА;
- «Положення про сайт дистанційного навчання MOODLE»;
- пакет документів щодо впровадження пілотного проекту ХДМА про організацію підготовки іноземних громадян у групах з англійською мовою навчання у 2016-2017 навчальному році, зокрема «Положення про підготовку іноземних громадян у ХДМА» та «Положення про відбіркову комісію з прийому іноземних громадян для навчання в ХДМА»;
- «Положення про організацію та здійснення контролю документообігу ХДМА»;

- «Тимчасове положення про визначення рейтингу науково-педагогічних працівників Херсонської державної морської» тощо.

IV. Протягом навчального року значна увага приділялась моніторингу якості освіти у Херсонській державній морській академії. Начальник відділу моніторингу та якості освіти Устименко О. П. регулярно доповідала про підсумки проведення ректорських контрольних робіт із різних циклів дисциплін та про результати проведення заліково-екзаменаційних сесій.

V. На підставі рішень вченої ради академії про обрання за конкурсом у 2015-2016 н.р. ректором академії укладено 47 контрактів або строкових трудових договорів із професорсько-викладацьким складом на посади:

директора бібліотеки – 1;

завідувача кафедри – 2;

професора – 2;

доцента – 12;

старшого викладача – 14;

викладача – 3;

асистента – 4.

На виконання вимог діючого Закону про вищу освіту, Рекомендацій щодо проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів), затверджених наказом Міністерства освіти і науки України №1005 від 05.10.2015 р. було розроблено «Положення про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у Херсонській державній морській академії». Після розгляду та затвердження цього положення на вченій раді 26.11.2016 у ХДМА набули чинності нові норми обрання за конкурсом науково-педагогічних працівників ХДМА, а саме: вчена рада ХДМА таємним голосуванням обирає на посади деканів факультетів, завідувачів кафедр, професорів та доцентів, директора бібліотеки, завідувача аспірантури та докторантури; вчена рада факультету

таємним голосуванням обирає на посади старших викладачів, викладачів та асистентів.

Таким чином, на підставі рішення вченої ради факультету судноводіння про обрання за конкурсом у 2015-2016 н.р. ректором академії укладено 2 контракти або строкових трудових договорів із професорсько-викладацьким складом на посади:

старшого викладача – 2.

На підставі рішень вченої ради академії присвоєно вчені звання:

професора (доктору наук) – 1;

доцента (кандидатам наук) – 4.

VI. Протягом навчального року до вченої ради надійшло на розгляд щодо рекомендації на друк 20 науково-методичних робіт підготовлених професорсько-викладацьким складом академії, серед яких:

монографій – 4;

навчальних посібників – 6;

методичних рекомендацій до різних видів робіт – 10.

Усі роботи отримали рекомендацію до друку та згідно плану поступово друкуються.

2. ОСВІТНЯ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА ДІЯЛЬНІСЬ

2.1 Прийом на навчання

Прийом на навчання у ХДМА та її структурних підрозділах здійснювався відповідно до Умов прийому, затверджених Міністерством освіти і науки України та в межах ліцензованого обсягу за спеціальностями (спеціалізаціями) відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266. Прийом на навчання на другий (третій) та наступні курси здійснювався в межах вакантних місць ліцензованого обсягу за спеціальностями (напрямами підготовки) відповідно до переліку спеціальностей, напрямів підготовки, за якими здійснювався прийом на перший курс відповідного року набору.

2.1.1 Херсонська державна морська академія

Для організації прийому і формування контингенту курсантів (студентів) Херсонської державної морської академії наказом ректора від 29.12.2015 р. № 456 «Про склад Приймальної комісії на 2016 рік» була створена приймальна комісія у складі 16 осіб.

У своїй діяльності приймальна комісія керувалася Наказом Міністерства освіти і науки України від 15.10.2015 р. № 1085 «Про затвердження Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів України в 2016 році» та «Про затвердження Примірного положення про приймальну комісію вищого навчального закладу», Правилами прийому до Херсонської державної морської академії на 2016рік, затвердженими вченою радою від 10.12.2015року протокол №7, з внесеними змінами від 23 червня 2016 року протокол № 15.

Наказом від 25.01.16 р. № 20 були створені фахові атестаційні комісії і предметні екзаменаційні комісії, наказом від 29.04.16 р № 182 року була призначена апеляційна комісія, наказом № 181 від 29.04.2016 року був

призначений персональний склад технічного секретаріату приймальної комісії.

Приймальною комісією була виконана наступна робота:

Розроблені й затверджені:

– Правила прийому до Херсонської державної морської академії на 2016 рік;

– Положення про приймальну комісію;

– Положення про апеляційну комісію;

– Процедура прийому документів;

– Процедура проведення вступних випробувань;

– Процедура розгляду апеляцій;

– критерії оцінювання знань та загальні вимоги до організації і проведення вступних випробувань для зарахування на навчання за ступенем вищої освіти «бакалавр» за скороченою програмою підготовки (на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»);

– критерії оцінювання знань та загальні вимоги до організації і проведення вступних випробувань для зарахування на навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст» (на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»);

– критерії оцінювання знань та загальні вимоги до організації і проведення вступних випробувань для зарахування на навчання за ступенем освіти «магістр» (на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»);

– програми вступних випробувань з української мови та літератури, математики, фізики, англійської мови;

– програма співбесіди з математики;

– програми вступних випробувань з фахової підготовки.

– програми вступних випробувань з англійської мови.

Своєчасно складено розклад консультацій, вступних випробувань, співбесід.

Виготовлено бланки необхідної документації та екзаменаційних матеріалів, відповідно до форм затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 02.07.2015 № 705.

Під час вступної кампанії приймальна комісія працювала на засадах демократичності й гласності, керуючись принципами прозорості та відкритості відповідно до законодавства України. На інформаційних стендах було розміщено нормативно-правові документи, які регламентували роботу приймальної комісії, телефони гарячої лінії, своєчасно оприлюднювались рейтингові списки, результати вступних випробувань, рекомендації та накази щодо зарахування абітурієнтів. Особливістю вступної кампанії 2016 року, порівняно з попередніми роками, цьогорічна вступна кампанія має декілька суттєвих відмінностей, серед яких:

- здійснено набір за новим єдиним переліком галузей і спеціальностей, що був затверджений у 2015 році. Визначальне в ньому – орієнтація на Міжнародну стандартну класифікацію освіти й універсальність для усіх рівнів вищої освіти.

- сертифікат зовнішнього незалежного оцінювання тільки 2016 року;
- подача документів у електронній формі для вступників на базі повної загальної середньої освіти;

- обчислення конкурсного балу до кожної зі складових якого були застосовані вагові коефіцієнти;

- запровадження пріоритетності (рейтингування) поданих заяв та автоматизована система надання рекомендацій до зарахування на місця державного замовлення, що проходило в один етап;

- адресність державного замовлення тобто місце йде за вступником;
- застосування алгоритму «широкого конкурсу за спеціальностями» на зарахування за державним замовленням має позитивне значення для вступної кампанії;

- повністю прибрано норму позаконкурсного вступу, усі учасники вступної кампанії проходили конкурсний відбір, але є категорії громадян,

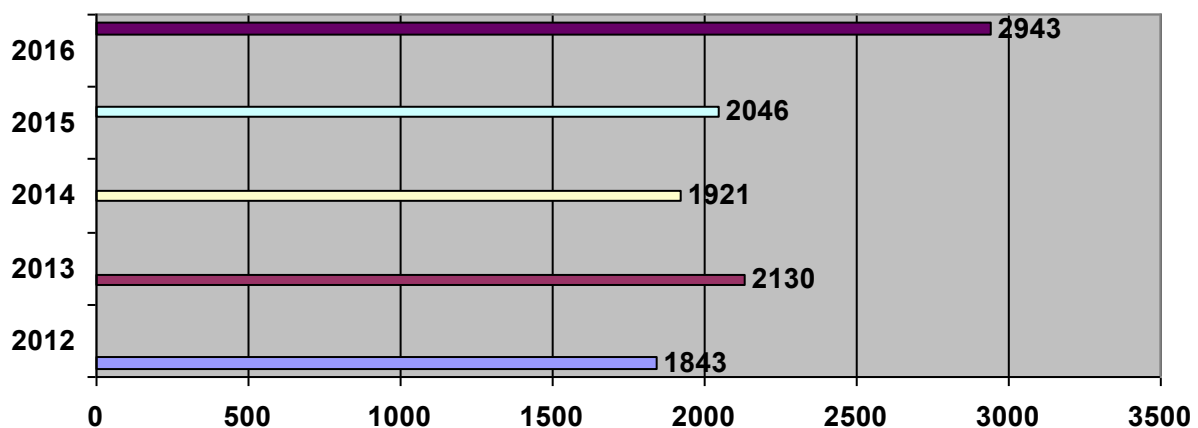
котрі з об'єктивних причин потребують підтримки держави, для яких виділені квоти.

– для вступників з Криму спрощено систему вступу.

За період вступної кампанії з 11.07.16 р. по 05.08.16 р., до приймальної комісії академії було подано 2943 заяв, а саме: на денну форму навчання – 1922 заяви, на заочну форму навчання – 1021 заяв.

	Форма навчання	курс	Подано заяв	Всього	Зараховано		Всього
					бюджет	контракт	
СВ	денна	I	595	948	53	111	434
		II	4		-	2	
		Iсп	175		30	104	
		V	138		70	54	
		M	36		6	4	
	заочна	I	25	548	-	22	302
		II	50		-	48	
		Iсп	325		-	96	
		V	148		8	128	
СМ	денна	I	430	608	13	48	199
		II	1			1	
		Iсп	76		20	49	
		V	68		43	15	
		M	33		3	7	
	заочна	I	14	388	-	10	228
		II	44			44	
		Iсп	180			49	
		V	150		4	121	
ЕМ	денна	I	269	366	4	16	88
		II	-		-	-	
		Iсп	47		8	33	
		V	26		22	-	
		M	24		2	3	
	заочна	I	4	85	-	1	49
		II	17		-	17	
		Iсп	47		-	20	
		V	17		3	8	
ВСЬОГО				2943			1300

Порівняльні дані за роками:

Аналізуючи динаміку вступу до Херсонської державної академії протягом п'яти останніх років можна зазначити збільшення поданих заяв: у порівнянні з:

2012 роком на 37,7%;

2013 роком – 27,7%;

2014 роком – 34,8%;

2015 роком – 30,5%.

Прийом до академії громадян України на денну форму навчання на базі повної загальної середньої освіти здійснювався тільки в електронній формі на основі сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО) 2016 року, що для академії є продовженням позитивної тенденції на забезпечення об'єктивності і прозорості вступної кампанії та конституційних прав на рівний доступ до вищої освіти. Всі сертифікати, надані до приймальної комісії, були перевірені за допомогою інформаційної системи Єдиної державної електронної бази з питань освіти. У приймальній комісії організовано консультаційний пункт, в якому оператор ЄДЕБО допомагав зареєструвати електронну заяву вступникам, які не мають достатніх навичок чи можливостей зробити це самостійно. У разі необхідності вступникам також допомагали завантажити скановану чи фотокопію додатка до документа про повну загальну середню освіту, що відтепер є обов'язковим при подачі документів в електронній формі.

В цьому році застосовано алгоритм «широкого конкурсу за спеціальностями» на зарахування за державним замовленням. Поріг для зарахування за держзамовленням на всі спеціальності профільних вузів України за галуззю знань 27 Транспорт спеціальність 271 Річковий та морський транспорт – 156,8 балів.

Розподіл заяв за сумою балів:

Спеціалізація	Сума балів		
	190-170	170-160	160-150
Судноводіння	20	50	80
Експлуатація судних енергетичних установок	7	19	58
Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики	2	10	27

Розподіл заяв за пріоритетами:

Спеціалізація	Пріоритет		
	1	2	3
Судноводіння	188	72	87
Експлуатація судних енергетичних установок	89	99	36
Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики	25	40	45

Конкурсна ситуація за державним замовленням денної форми навчання:

курс	спеціалізація		
	СВ	СМ	ЕМ
I	10,3	10,57	10,43
Iсп	5,8	3,8	5,9
V	1,98	1,6	1,2
M	6	11	12

Конкурсна ситуація на місця державного замовлення заочної форми навчання:

курс	спеціалізація		
	СВ	СМ	ЕМ
V	18,5	37,5	5,7
	конкурсна ситуація на місця за кошти фізичних або юридичних осіб:		
	1,1	1,2	1,6
Iсп	державне замовлення не надано, конкурсна ситуація на місця за кошти фізичних або юридичних осіб:		
	3,4	3,7	2,4

Відповідно до Правил прийому до Херсонської державної морської академії на 2016 рік вступники, на базі освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст вступали на навчання для здобуття ступеня бакалавра, як і в минулі роки, за результатами вступних випробувань з фахової підготовки на конкурсній основі.

Навчальний заклад	Всього подано заяв	СВ		СМ		ЕМ		Зараховано	СВ		СМ		ЕМ	
		денна	заочна	денна	заочна	денна	заочна		денна	заочна	денна	заочна	денна	заочна
МК ХДМА	Всього подано заяв	139	161	64	94	44	26	Зараховано	103	53	63	28	39	9
ХМУРП		22	79	10	42	-	-		19	23	5	9	-	-
Одеса		14	85	2	44	3	21		12	20	1	12	2	11
Всього		175	325	76	180	47	47	Всього	134	96	69	49	41	20

Результати прохідних балів по денній та заочній формам навчання:

Курс	Форма навчання	Форма оплати	спеціальність	Мінімальний бал	Максимальний бал
I сп	Денна	Бюджет	СВ	19	27
			СМ	17	24
			ЕМ	21	29
		Контракт	СВ	13	19
			СМ	10	17
			ЕМ	10	21
	Заочна	Бюджет	СВ	-	-
			СМ	-	-

			ЕМ	-	-
		Контракт	СВ	19	26
			СМ	21	27
			ЕМ	16	28

Вступники, на базі освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр вступали на навчання для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст на конкурсній основі за результатами вступного випробування з фахової підготовки та в цьому році додано вступне випробування з іноземної мови.

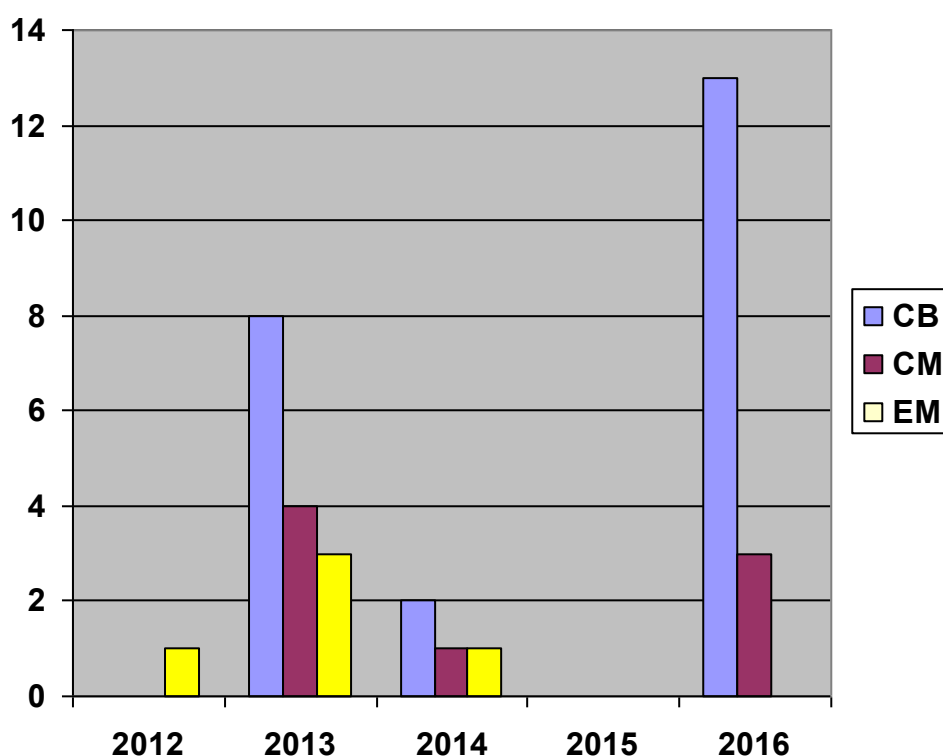
Для здобуття ступеня вищої освіти магістр вступали тільки особи на базі освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр на конкурсній основі, як і в минулі роки, за результатами вступних випробувань з фахової підготовки та іноземної мови. Результати прохідних балів:

Курс	Форма	Форма	Спеціальність	Мінімальний	Максимальний
V	Денна	Бюджет	СВ	7,8	9,6
			СМ	6,2	8,4
			ЕМ	6	8,8
		Контракт	СВ	6	7,8
			СМ	6	6,2
			ЕМ	-	-
	Заочна	Бюджет	СВ	9	9,8
			СМ	9,6	9,6
			ЕМ	7	9,2
		Контракт	СВ	6	9
			СМ	6	9,2
			ЕМ	6	6,8
Курс	Форма навчання	Форма оплати	Спеціальність	Мінімальний бал	Максимальний бал
Магістр	Денна на базі ОКР бакалавр	Бюджет	СВ	9,8	9,8
			СМ	9	9,6
			ЕМ	9,6	9,8
		Контракт	СВ	8	9,6
			СМ	6	8,4
			ЕМ	6	7

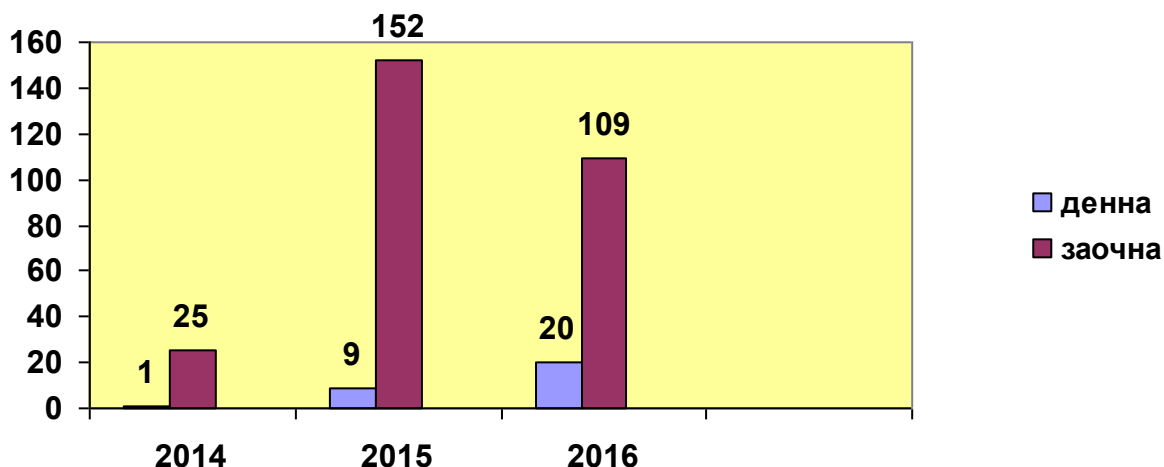
Вступні випробування проходили відповідно до Процедури проведення вступних випробувань та п. IV. Організація та проведення вступних випробувань Положення про приймальну комісію ХДМА.

Для вирішення спірних питань, які виникли під час проведення вступних випробувань і розгляду апеляцій абітурієнтів була створена апеляційна комісія. Слід зазначити, що в цьому році до апеляційної комісії надійшло 16 звернень від вступників щодо ознайомлення з роботою. Після перегляду вступником роботи, питань до правильного оцінювання не виникало.

У порівнянні з минулими роками таких заяв збільшилось, що дає підстави вказати головам фахових і предметних екзаменаційних комісій на більш ретельне проведення консультацій:

Проведено моніторинг вступу на II курс(особи, які здобули базову або повну вищу освіту, для здобуття степеня вищої освіти бакалавр за іншим напрямом підготовки) до Херсонської державної морської академії у 2016 році:

Згідно з Наказами Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Порядку прийому для здобуття вищої та професійно-технічної освіти осіб, які проживають на тимчасово окупованій території України», від 24 травня 2016 року № 560, зареєстрованого у Міністерстві юстиції 31 травня 2016 року № 795/28925 та «Про затвердження Переліку уповноважених вищих навчальних закладів», від 14.06.2016р №667 на базі Херсонської державної морської академії створено освітній центр «Крим-Україна», який:

- забезпечує консультування та допомогу в оформленні декларації Заявника;
- сприяє проведенню річного оцінювання та державної підсумкової атестації Заявника з української мови та історії України, видачу йому документів державного зразка про базову або повну загальну середню освіту;
- оформлює документи Заявника як вступника, проводить вступні випробування до вищого навчального закладу та (в разі проходження конкурсного відбору) надання рекомендації для вступу до ХДМА та його структурних підрозділів.
- сприяє поселенню Заявника на час проходження річного оцінювання, державної підсумкової атестації та проведення вступного випробування до гуртожитку вищого навчального закладу;
- сприяє отриманню Заявником документів, що посвідчують особу.

Відповідно до Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України», особам визначеної категорії надаються квоти у встановленому порядку.

Назва вищого навчального закладу, на базі якого працює ОЦ	Звернулося до ОЦ за консультацією, осіб	Направлено для проходження ДПА до школи	Подано документів для вступу		ВСТУП	
			Тимчасова довідка	Атестат (або свідоцтво) за вступними іспитами	квота	Денна, за держзамовленням
Херсонська державна морська академія	49	3	3	3	22	6
Морський коледж Херсонської державної морської академії	54	1	1	3	60	4

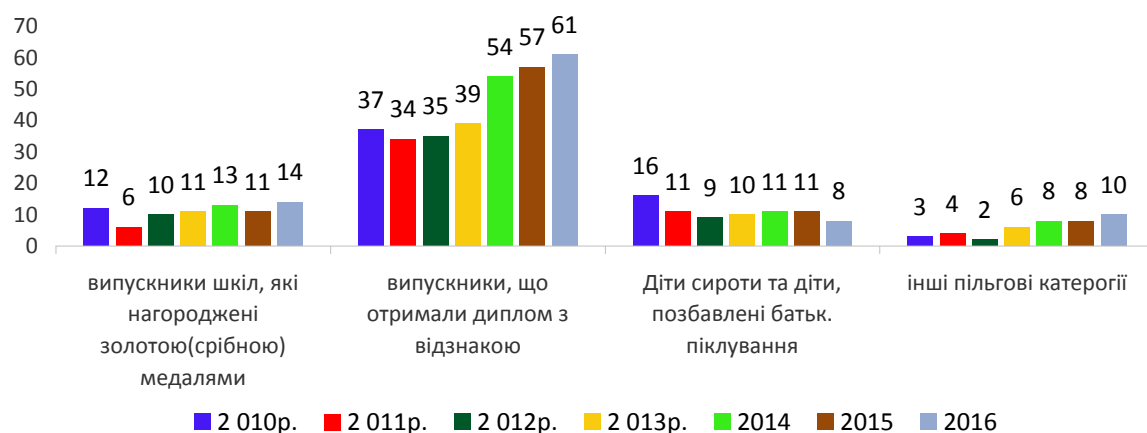
Також є позитивним нововведенням те, що брати участь у конкурсі за вступними іспитами з конкурсних предметів у Херсонській державній морській академії мали право особи, звільнені з військової служби (у тому числі демобілізовані), після 30 листопада 2015 року, особи, яких законом визнано учасниками бойових дій та які захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України, брали участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, у тому числі ті, які проходять військову службу (крім військовослужбовців строкової служби), в порядку, визначеному відповідними положеннями про проходження військової служби громадянами України.

Спеціалізація	Подано документів	Зараховано
Судноводіння	2	1
Експлуатація судних енергетичних установок	2	2
Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики	-	-
Всього	4	3

За результатами прийому у 2016 році до Херсонської державної морської академії було:

Назва показника		Подано заяв		Зараховано (осіб)			
		денна форма	заочна форма	За кошти державного бюджету		За кошти фізичних та юридичних осіб	
				денна	заочна	денна	заочна
1.	Випускники середньої загальноосвітньої школи, які нагороджені золотою(срібною) медаллю	14	-	10	-	2-	-
2.	Вступники, що отримали диплом з відзнакою	подано заяв - 61					
3.	Діти сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, а також особи з їх числа, віком до 23 років	6	-	3	-	3	-
4.	Особи, яким Законом України «Про підвищення престижності шахтарської праці» надано право на вступ до ВНЗ поза конкурсом	2	-	-	-	1	-
5.	Особи, яким Законом України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" (АТО)	5	4	-	-	-	4
6.	Діти учасників бойових дій із числа осіб, які захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України та брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення	5	-	1	-	3	-
7.	Особи, з багатодітних родин	1	-	-	-	1	-

Моніторинг вступу абітурієнтів пільгових категорій

Згідно з Правилами прийому до ХДМА на 2016 рік розділ XVII Особливості прийому та навчання іноземців та осіб без громадянства у Херсонській державній морській академії та для виконання покладених на Приймальну комісію завдань і здійснення нею своїх функцій відповідно до наказу ректора Херсонської державної морської академії утворено підрозділ Приймальної комісії відбіркова комісія по прийому іноземців. Прийом документів на навчання від іноземців та осіб без громадянства проводився з 11 липня 2016 р по 01 листопада 2016р. Станом на 25 серпня 2016р до Херсонської державної морської академії прийнято 16 іноземних громадян (РФ – 3, Азербайджан – 7, Нігерія – 2, Грузія – 1, Ліван – 1, Ангола – 1, Молдова – 1):

I курс	Судноводіння	Експлуатація судних енергетичних установок	Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики
Денна форма	2	-	-
Заочна форма	3	3	-

II курс	Судноводіння	Експлуатація судних енергетичних установок	Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики
Денна форма	-	-	-
Заочна форма	1		-

I СП курс	Судноводіння	Експлуатація судних енергетичних установок	Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики
Денна форма	1	-	-
Заочна форма	4	1	-

5 курс	Судноводіння	Експлуатація судних енергетичних установок	Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики
Денна форма	1	-	-
Заочна форма	-	-	-

Зарахування до Херсонської державної морської академії проводились відповідно до наказів про зарахування на навчання.

Згідно з Правилами прийому до Херсонської державної морської академії, в термін з 07.11.2016 року по 02.12.2016 року проводився II етап вступної кампанії 2016 року.

Прийом документів здійснювався на заочну форму навчання, вакантні місця I, II курсів за освітніми програмами судноводіння, експлуатація суднових енергетичних установок, експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики, V курс за освітніми програмами судноводіння, експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики.

Під час II етапу вступної кампанії до приймальної комісії було подано 146 заяв, з них на I курс – 6, II – 76, V – 64 заяви.

За результатами конкурсу сертифікатів та вступних випробувань з української мови та літератури, математики, фізики на перший курс за освітньою програмою судноводіння зараховано – 5 осіб. На II курс за результатами співбесіди з математики зараховано – 70 осіб. З них: за освітньою програмою судноводіння – 37; експлуатація суднових енергетичних установок – 24; експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики – 9. На V курс за результатами вступних випробувань з англійської мови та фахової підготовки зараховано – 63 особи. За освітньою

програмою судноводіння – 54, за освітньою програмою експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики – 9.

В цілому контингент заочної форми навчання за результатами додаткового набору збільшився на 138 осіб.

Скарг щодо роботи приймальної комісії академії не надходило.

2.1.2 Морський коледж

Результати прийому до Морського коледжу Херсонської державної морської академії наведено у таблицях:

Інформація про результати прийому на денну форму навчання:

№ з/п	Спеціальність	Ліцензований обсяг	План набору за держ. замовленням		Подано заяв		Конкурс на держ. замовлення		Зараховано за держ. замовленням		Зараховано в тому числі за квотами		Зараховано на контрактну форму		Всього зараховано
			9 кл.	11 кл.	9 кл.	11 кл.	9 кл.	11 кл.	9 кл.	11 кл.	9 кл.	11 кл.	9 кл.	11 кл.	
1.	271 Річковий та морський транспорт, освітня програма "Судноводіння на морських шляхах"	200	75	0	319		4,3	0,0	75		7		125		200
2.	271 Річковий та морський транспорт, освітня програма "Експлуатація суднових енергетичних установок"	150	33	17	358	113	10,8	6,6	33	17	4	1	117		167
3.	271 Річковий та морський транспорт, освітня програма "Експлуатація електрообладнання і автоматики суден"	100	25	25	226	99	9,0	4,0	25	25	3		61	5	116
4	135 Суднобудування, освітня програма "Монтаж і проектування суднових машин і механізмів"	50	20	0	56	6	2,8	0,0	20		1		3	1	24
5	135 Суднобудування, освітня програма "Монтаж і обслуговування електроустаткування суднового електрообладнання"	50	20	1	52	7	2,6	7,0	20	1			1		22
6	135 Суднобудування, освітня програма "Суднокорпусобудування"	50	20	3	41	8	2,1	2,7	18	3	2		2		23
7	131 Прикладна механіка, освітня програма "Обслуговування верстатів з програмним управлінням і робототехнічних комплексів"	50	20	5	40	15	2,0	3,0	16	5	1	2	1		22

8	131 Прикладна механіка, освітня програма "Зварювальне виробництво"	75	20	1	36	5	1,8	5,0	17	1		1			18
Разом		725	233	52	1128	253	4,4	3,5	224	52	18	4	310	6	592

Інформація про результати прийому на заочну форму навчання:

№ з/п	Спеціальність	Ліцензований обсяг	План набору за держ. зам.	План набору за держ. зам.	Подано заяв			Зараховано				
			1 курс	2 курс	1 курс	2 курс		бюджет		контракт		Всього
						квал. роб.	вища освіта	1 курс	2 курс	1 курс	2 курс	
1.	5.07010401 "Судноводіння на морських шляхах"	200	5	10	12	13	145	5	10	6	139	160
2.	5.07010403 "Експлуатація суднових енергетичних установок"	150	5	5	9	16	60	5	5	2	66	78
3.	5.07010407 "Експлуатація електрообладнання і автоматики суден"	100	3	2	4	4	31	2	2		31	35
Разом		450	13	17	25	33	236	12	17	8	236	273

Інформація про підсумки прийому:

№ з/п	Форма навчання	Ліцензований обсяг	Подано заяв	Зараховано		
				Всього	бюджет	контракт
1.	денна форма навчання	725	1381	592	276	316
2.	заочна форма навчання	450	294	273	29	244
Разом		1175	1675	865	305	560

2.1.3 Професійно-морський ліцей

Результати прийому до Професійно-морського ліцею Херсонської державної морської академії наведені у таблиці:

Спеціальність	Денна форма навчання			Заочна форма навчання		
	ліцензований обсяг	бюджет	контракт	ліцензований обсяг	бюджет	контракт
Водний транспорт	150	150	-	-	-	-
Громадське харчування	180	120	-	-	-	-
РАЗОМ	330	270	-	-	-	-

2.2 Формування контингенту Херсонської державної морської академії

Станом на 01.12.2016 року в Херсонській державній морській академії за рівнями бакалавра, спеціаліста і магістра загалом навчається 3853 курсантів/ студентів. У порівнянні з 2015 роком контингент збільшився на 284 особи. За кошти державного бюджету здобувають вищу освіту за цими рівнями 793 курсантів/студентів. Для порівняння у 2015 році цей показник складав 783 особи. На умовах контракту (за кошти фізичних та юридичних осіб) зараз навчаються 3057 курсантів/студентів, в минулому році їх було 2786 осіб (табл. 1).

У звітному році зростання контингенту відбулося за рахунок збільшення кількості здобувачів вищої освіти за всіма рівнями, перш за все збільшилась кількість курсантів за рівнем «бакалавр» – на 223 особи , а по заочній формі навчання спостерігається зменшенні кількості осіб, що здобувають ступінь «бакалавр» – на 79 осіб, у порівнянні з минулим роком. Збільшилась кількість курсантів, що навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста на 23 особи. На заочній формі навчання спостерігається збільшення контингенту за освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст» (на 115 осіб). Кількість курсантів, які навчаються за рівнем магістра збільшилось на 2 особи.

За формами фінансування також відбулися зміни в контингенті курсантів/студентів академії, а саме, кількість курсантів/студентів, які навчаються за кошти фізичних та юридичних осіб збільшився на 271 особу (з них 232 курсанти денної форми навчання та 39 студентів заочної форми навчання). На бюджетній формі фінансування відбулося не суттєве збільшення контингенту по денній формі навчання– на 10 осіб, але зменшився контингент по заочній формі навчання – на 6 осіб.

У порівнянні з минулим роком на факультеті судноводіння спостерігається збільшення контингенту курсантів/студентів на 196 осіб (на

денній формі навчання – 161 курсант, на заочній формі навчання – 35 студентів). На факультеті суднової енергетики контингент збільшився на 88 осіб (на денній формі навчання – 87 курсантів, на заочній формі навчання – 1 студента).

Відрахування, переривання, переведення та поновлення на навчання у Херсонській державній морській академії відбувається відповідно до «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15.07.1996 р. № 245 (zareєстрованого в Міністерстві юстиції України 07.08.1996 за № 427/1452) та документованої процедури системи менеджменту якості «Відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів вищої освіти в Херсонській державній морській академії» (СМЯ 02-15-2014).

За 2016 рік із числа курсантів/студентів Херсонської державної морської академії, які навчаються за кошти фізичних та юридичних осіб, на вакантні місця державного замовлення було переведено 10 осіб. Із числа переведених – 8 курсантів навчаються на факультеті судноводіння.

Станом на 01.12.2016 р. до складу курсантів/студентів Херсонської державної морської академії було поновлено 129 осіб, з них денної форми навчання – 43 особи, заочної форми навчання – 86 осіб.

Станом на 01.12.2016 р. зі складу курсантів/студентів академії відраховано 301 особа, з них денної форми навчання – 109 осіб, заочної форми навчання – 192 особи.

Основними причинами відрахування зі складу курсантів на денній формі навчання стали:

- невиконання вимог навчального плану 33 %;
- за порушення навчальної дисципліни та правил внутрішнього розпорядку 3 %;
- за власним бажанням 28 %;
- виконали навчальний план, але не атестовані ЕК 30 %;

– за порушення умов договору 6 %.

Серед відрахованих зі складу студентів заочної форми навчання стали переважно особи відраховані:

- за невиконання вимог навчального плану 77%;
- виконали навчальний план, але не атестовані ЕК 17%;
- за власним бажанням 5 %;
- за порушення умов договору 1 %.

Таблиця 1

**Контингент курсантів/ студентів
Херсонської державної морської академії**

Спеціальність	Денна форма навчання		Заочна форма навчання	
	бюджет	контракт	бюджет	контракт
БАКАЛАВР				
«Судноводіння»	282	529	16	812
«Експлуатація суднових енергетичних установок»	164	275	15	482
«Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики»	72	108	15	159
Усього	518	912	46	1453
Спеціальність	Денна форма навчання		Заочна форма навчання	
	бюджет	контракт	бюджет	контракт
СПЕЦІАЛІСТ				
«Судноводіння»	102	98	8	275
«Експлуатація суднових енергетичних установок»	58	41	6	218
«Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики»	32	4	3	36
Усього	192	143	17	529
МАГІСТР				
«Судноводіння»	10	6		
«Експлуатація суднових енергетичних установок»	6	11		
«Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики»	4	6		
Усього	20	23		
Усього по академії	730	1078	63	1979
	1808		2045	

2.3 Оцінка якості підготовки фахівців

У Херсонській державній морській академії внутрішня система оцінки якості освіти співвідноситься з загальнодержавними і регіональними тенденціями розвитку освіти, з міжнародним стандартом якості ДСТУ ISO 9001:2009.

Під внутрішньою системою оцінки якості освіти в ХДМА розуміється діяльність з інформаційного забезпечення управління освітньою установою, що заснована на систематичному аналізі якості реалізації освітнього процесу, його ресурсного забезпечення та результатів.

Якість знань курсантів та студентів Херсонської державної морської академії є важливим аспектом у професійності, компетентності майбутніх фахівців та насамперед це залежить від навчальної підготовки. Відділ моніторингу та системи управління якістю є структурним підрозділом ХДМА, який контролює, у тому числі якість знань курсантів денної та студентів заочної форм навчання. У 2016 році одним з важливим напрацювань відділу моніторингу та системи управління якістю було проведення та аналіз контрольних заходів, які показали результат підготовки фахівців, а саме:

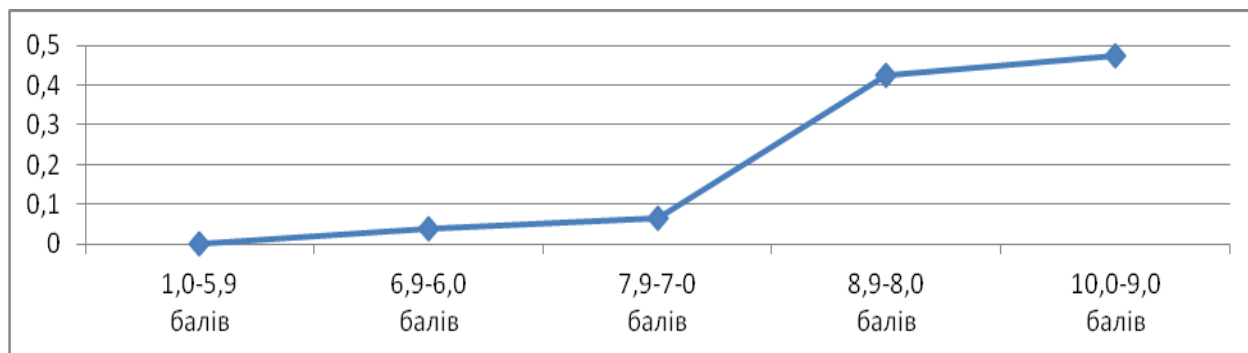
- заліково-екзаменаційні сесії;
- ректорський контроль;
- атестація здобувачів вищої освіти;
- рейтинг професорсько-викладацького складу.

З метою перевірки викладання навчальних дисциплін викладачами, серед курсантів академії перших та других курсів щорічно проводиться анкетування, з таких питань:

- вміння викладати матеріал якісно та доступно;
- чи відповідають вивченому програмному матеріалу вимоги на екзаменах та заліках;
- чи справедливим та об'єктивним є оцінювання знань курсантів;

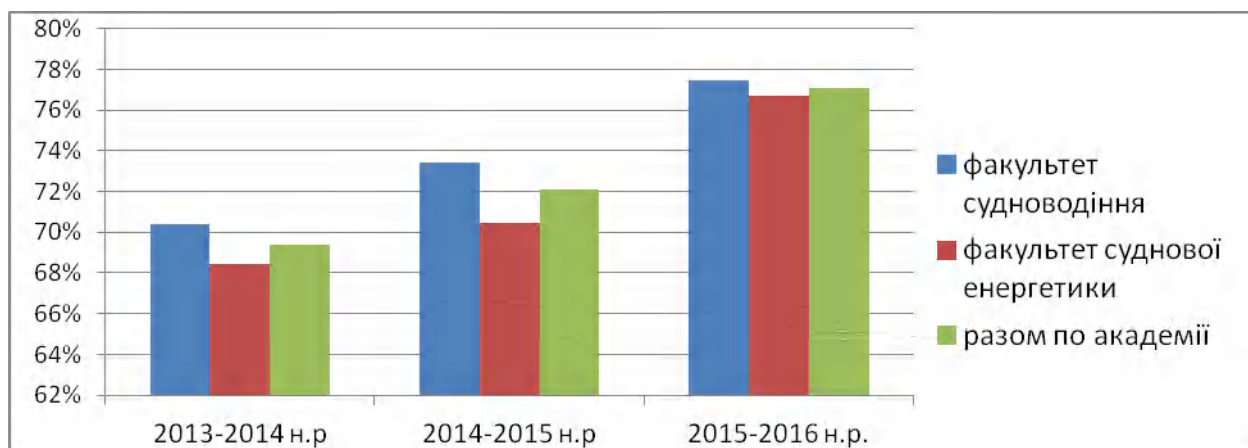
- відповідність професійним якостям викладача на заняттях;
- дотримання вимог антикорупційного законодавства.

За результатами анкетування курсантів у 2016 році, професорсько-викладацький склад Херсонської державної морської академії на 90% має високий професійний рівень. Оцінювання проводилося за десятибальною шкалою та спостерігаються такі показники:

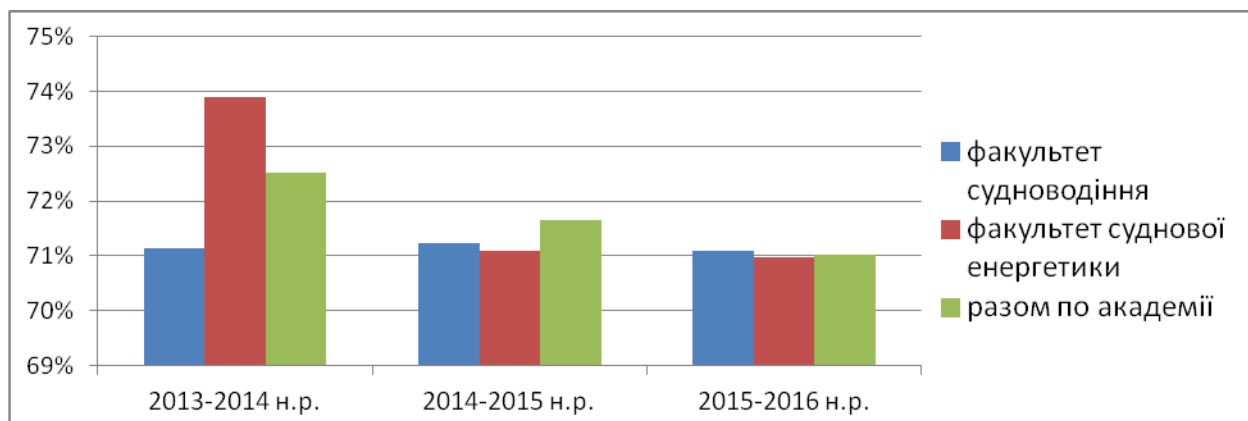

Індикатором якості підготовки фахівців є показники успішності курсантів та студентів факультетів академії за результатами екзаменаційних сесій. Разом з тим якість підготовки фахівців визначається рівнем навчальних досягнень студентів.

Отже, порівнюючи результати заліково-екзаменаційних сесій курсантів денної форми навчання за 2013-2014, 2014-2015, 2015-2016 н.р., має місце тенденція зростання якості знань, а саме:

Як показують результати заліково-екзаменаційних сесій студентів заочної форми навчання за 2013-2014, 2014-2015, 2015-2016 н.р., якість знань студентів знаходиться на достатньому рівні:

Щорічно, за результатами семестрового контролю готуються аналітичні довідки, звіти. Це дає змогу планувати конкретні заходи щодо підвищення та поліпшення якості знань курсантів та студентів.

Відповідно до програми реалізації дослідно-експериментальної роботи за темою «Теоретико-методичні засади реалізації компетентнісного підходу в системі ступеневої підготовки фахівців морської галузі» у ХДМА на 2014-2018 роки, затвердженої наказом МОН № 1148 від 07.10.2014 року та на підставі наказу ректора «Про організацію та проведення комплексної ректорської перевірки набутих компетентностей у курсантів денної форми навчання у 2015-2016 навчальному році» від 25.03.2016 року №126, у 2016 році була проведена перевірка набутих компетентностей у курсантів денної форми навчання.

Як показали результати ректорських контрольних робіт, в цілому по академії ліцензійні вимоги витримані та показники якості знань за академічними групами складають 69,33%.

Для здобуття ступеня вищої освіти проводиться атестація випускників Херсонської державної морської академії відповідно до графіку навчального процесу та згідно з затвердженим розкладом. Так, за результатами атестації здобувачів вищої освіти в 2015-2016 н.р. отримали 22 дипломи з відзнакою.

Щорічно в Херсонській державній морській академії проводиться рейтинг професорсько-викладацького складу для виявлення професійності роботи та викладання.

Основними вимогами до системи рейтингового оцінювання є:

– об’єктивне число показників, що характеризують діяльність кожного учасника рейтингу;

– оцінка відповідності діяльності науково-педагогічного працівника посадовим кваліфікаційним вимогам, а також його персональний внесок у вирішення завдань кафедр, факультетів ХДМА;

– можливість доповнення і зміни показників рейтингу;

– постійне вивчення і врахування досвіду інших вищих навчальних закладів.

Основними вимогами до системи рейтингового оцінювання є:

– об’єктивне число показників, що характеризують діяльність кожного учасника рейтингу;

– оцінка відповідності діяльності науково-педагогічного працівника посадовим кваліфікаційним вимогам, а також його персональний внесок у вирішення завдань кафедр, факультетів ХДМА;

– можливість доповнення і зміни показників рейтингу;

– постійне вивчення і врахування досвіду інших вищих навчальних закладів.

Порівняльний рейтинг викладачів розраховується за науковим ступенем та вченим званням:

– асистент;

– викладач;

– старший викладач;

– кандидат наук;

– доцент;

– професор;

– доктор наук.

Рейтинг професорсько-викладацького складу визначаються за видами робіт: методична робота; організаційна робота; наукова робота; виховна робота.

Обрахунки рейтингу обговорюються на засіданнях кафедр щодо виконаної роботи за минулий навчальний рік. Та планують роботу на наступний навчальний рік.

Рейтинг професорсько-викладацького складу проводиться з метою стимулювання зростання кваліфікації, професіоналізму, продуктивності навчальної та наукової роботи, розвитку творчої ініціативи науково-педагогічних працівників.

2.4 Випуск фахівців, підсумкова (державна) атестація

Відповідно до графіку освітнього процесу на 2015/2016 навчальний рік в Херсонській державній морській академії атестація випускників на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» та ступенів вищої освіти «бакалавр», «магістр проходила в III етапи:

- I етап – з 15 лютого по 11 березня 2016 р.
- II етап – з 21 березня по 8 квітня 2016 р.
- III етап – з 6 червня по 23 червня 2016 р.

З метою забезпечення проведення атестації здобувачів вищої освіти ХДМА у 2015/16 навчальному році було сформовано 12 Екзаменаційних комісій, їх головами були призначені капітани далекого плавання, механіки I-го розряду, члени Державних кваліфікаційних комісій Миколаївської та Маріупольської філій Інспекцій з питань підготовки та дипломування моряків, а саме:

– Єфименко Іван Володимирович	- капітан далекого плавання, капітан Херсонського морського торгівельного порту;
– Лукін Микола Васильович	- член Державної кваліфікаційної комісії Миколаївської філії Інспекції з питань підготовки та дипломування моряків, капітан далекого плавання

– Варбанець Роман Анатолійович	- доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри суднових енергетичних установок та технічної експлуатації Одеського національного морського університету;
– Олійник Василь Олександрович	- член Державної кваліфікаційної комісії Миколаївської філії Інспекції з питань підготовки та дипломування моряків, капітан далекого плавання, механік І-го розряду.
– Кравченко Дмитро Володимирович	- інспектор Миколаївської регіональної філії Інспекції з підготовки та дипломування моряків.
– Козак Сергій Георгійович	- капітан далекого плавання, виконавчий директор компанії ТОВ суднове агенство «Посейдон».
– Юричківський Валерій Юрійович	- член Державної кваліфікаційної комісії Маріупольської філії Інспекції з питань підготовки та дипломування моряків.
– Езрі Борис Михайлович	- капітан далекого плавання, генеральний директор ТОВ «Марлоу Навігейшн Україна»

Згідно з висновками голів Екзаменаційних комісій атестація здобувачів вищої освіти в Херсонській державній морській академії у 2015/2016 н.р. пройшла на належному рівні.

Випускники академії продемонстрували високий рівень компетентностей, який відповідає освітньо-професійній програмі підготовки морських фахівців.

У 2015/16 навчальному році в атестації здобувачів вищої освіти приймали участь **1047** випускників (із них денної форми навчання – 433 особи, заочної форми навчання – 614 осіб).

Результати аналізу якості знань випускників 2016 року

СВО/ОКР	Напрямок підготовки/ спеціальність	Форма атестації	Пройшли державну атестацію	Отримано оцінок				Якість знань
				відмінно	добре	задовільно	незадовільно	
ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ								
Магістр	Судноводіння	Тестовий державний екзамен	6	3	3	–	–	100%
		Захист випускних робіт	6	3	3	–	–	100%
	Експлуатація суднових енергетичних установок	Захист випускних робіт	10	7	3	–	–	100%
	Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики	Захист випускних робіт	5	4	1	–	–	100%
Спеціаліст	Судноводіння	Тестовий державний екзамен	86	22	30	34	–	60%
		Захист випускних робіт	89	40	44	5	–	94%
	Експлуатація суднових енергетичних установок	Захист випускних робіт	47	13	31	3	–	94%
	Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики	Захист випускних робіт	17	10	7	–	–	100%

Бакалавр	Судноводіння	Комплексний державний екзамен	154	46	91	17	–	89%
	Експлуатація суднових енергетичних установок	Захист випускних робіт	75	43	27	5	–	93%
	Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики	Захист випускних робіт	23	8	12	3	–	87%

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

СВО/ОКР	Професійне спрямування/ спеціальність	Форма державної атестації	Пройшли державну атестацію	Отримано оцінок				Якість знань
				відмінно	добре	задовільно	незадовільно	
Спеціаліст	Судноводіння	Тестовий державний екзамен	132	43	59	30	–	77%
		Захист випускних робіт	133	75	44	14	–	89%
	Експлуатація суднових енергетичних установок	Захист випускних робіт	84	23	60	1	–	98%
	Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики	Захист випускних робіт	17	9	8	–	–	100%
Бакалавр	Судноводіння	Комплексний державний екзамен	203	39	145	19	–	90%
	Експлуатація суднових енергетичних установок	Захист випускних робіт	128	25	70	33	–	74%

	Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики	Державний екзамен з англійської мови	29	14	11	4	–	86%
		Комплексний державний екзамен	29	10	15	4	–	86%
		Захист випускних робіт	20	6	14	–	–	100%

За результатами аналізу якості знань випускників академії 2016 року найвищий показник якості знань (100%) у здобувачів ступеня вищої освіти «магістр» з усіх спеціальностей, здобувачів освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» спеціальності «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики» денної та заочної форм навчання.

Найнижчий показник якості знань (60%) з тестового державного екзамену у здобувачів освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» спеціальності «Судноводіння» денної форми навчання.

У 2015/16 навчальному році за всіма формами навчання закінчили відповідний цикл навчання, здобули вищу освіту за відповідними рівнями та отримали дипломи встановленого зразка **1047** курсантів/студентів, що на 325 осіб більше ніж у минулому навчальному році, а саме:

– диплом бакалавра отримали – 632 випускника, з яких 252 особи денної форми навчання (із них 14 – з відзнакою), 380 осіб заочної форми навчання (із них 2 – з відзнакою);

– диплом спеціаліста отримали – 394 випускника, з яких 160 осіб денної форми навчання, 234 особи заочної форми навчання (із них 2 – з відзнакою);

– диплом магістра отримали – 21 випускник (із них 4 – з відзнакою).

Показники випуску фахівців у 2015/2016 навчальному році

Напрямок підготовки/спеціальність	Всього випускників	Отримали диплом					
		бакалавра		спеціаліста		магістра	
		загальна кількість дипломів	в т.ч з відзнакою	загальна кількість дипломів	в т.ч з відзнакою	загальна кількість дипломів	в т.ч з відзнакою
ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ							
Судноводіння	249	154	7	89	-	6	1
Експлуатація суднових енергетичних установок	139	75	5	54	-	10	-
Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики	45	23	2	17	-	5	3
УСЬОГО	433	252	14	160	-	21	4
ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ							
Судноводіння	336	203	2	133	1	-	-
Експлуатація суднових енергетичних установок	212	128	-	84	1	-	-
Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики	66	49	-	17	-	-	-
УСЬОГО	614	380	2	234	2	-	-
РАЗОМ	1047	632	16	394	2	21	4

Разом з тим не зменшується тенденція недовиконання обсягу державного замовлення по випуску фахівців.

Так у 2015/16 н.р. у зв'язку з довготривалим перебуванням курсантів/студентів Херсонської державної морської академії в рейсах недовиконання обсягу державного замовлення по випуску фахівців становить 37 осіб, а саме:

– за рівнем вищої освіти **«бакалавр»** напряму підготовки 6.070104 «Морський та річковий транспорт» денної форми навчання – 13 осіб, з яких:

- 4 особи відраховано , як таких, що виконали навчальний план, але не з'явилися на атестацію здобувачів вищої освіти;
- 5 осіб відраховано за невиконання навчального плану;
- 3 особи відраховано за власним бажанням;
- 1 особа залишена на повторний курс навчання.

– за освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст» денної форми навчання – 21 особа, а саме:

– за спеціальністю 7.07010401 «Судноводіння» – 10 осіб, з яких:

- 4 особи відраховано, як таких, що виконали навчальний план, але не з'явилися на атестацію здобувачів вищої освіти;
- 4 особи відраховано за невиконання навчального плану;
- 2 особи відраховано за власним бажанням.

– за спеціальністю 7.07010402 «Експлуатація суднових енергетичних установок» – 5 осіб відраховані , як такі, що виконали навчальний план, але не з'явилися на атестацію здобувачів вищої освіти,

– за спеціальністю 7.07010404 «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики» – 6 осіб, з яких:

- 5 осіб відраховано , як таких, що виконали навчальний план, але не з'явилися на атестацію здобувачів вищої освіти,
- 1 особу відраховано за власним бажанням;

– за рівнем вищої освіти «магістр» денної форми навчання за спеціальністю 8.07010401 «Судноводіння» 1 особу відраховано, як таку, що виконала навчальний план, але не з'явилась на атестацію здобувачів вищої освіти;

– за освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст» заочної форми навчання – 2 особи, а саме:

– за спеціальністю 7.07010401 «Судноводіння» – 1 особу відраховано, як таку, що виконала навчальний план, але не з'явилась на атестацію здобувачів вищої освіти;

– за спеціальністю 7.07010404 «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики» – 1 особу відраховано за невиконання вимог навчального плану.

2.5 Інформаційне забезпечення освітнього процесу в Херсонській державній морській академії

Інформаційне середовище у сучасному суспільстві є найважливішим джерелом інформації. Від того, яку мету переслідує його створення, який дизайн воно має, як структуроване та наповнено контентом, залежить чи буде це середовище виконувати покладені на нього функції, чи будуть відвідувачі отримувати необхідну для них корисну інформацію, та наскільки якісне та зручне як саме середовище, так й його інформаційний зміст.

Херсонська державна морська академія є на сьогодні одним з найвідоміших навчальних закладів України. Її випускники працюють у міжнародних компаніях, та представляють не тільки саме академію, а й всю Україну. Тому офіційний сайт ХДМА є її обличчям та повинен мати належну як змістову, так і естетичну складову.

Головна сторінка офіційного сайту ХДМА

Офіційний сайт ХДМА був кардинально змінений у 2012 році, його структура охоплює всі види діяльності академії згідно вимогам, що пред'являються до сайтів вищих навчальних закладів. Тут висвітлені такі напрями як інформація про академію та її структурні підрозділи, навчальну, наукову роботу, діяльність відділу практик та працевлаштування, представлене курсантське життя та інше. Особлива гордість академії - наукові лабораторії і тренажерні комплекси, що також можна побачити на сторінках сайту. Офіційний сайт ХДМА є джерелом інформації як для курсантів та студентів, так і для співробітників академії та відвідувачів. Все, що відбувається в академії, відразу знаходить своє відображення на сторінках сайту.

Фрагмент головної сторінки офіційного сайту ХДМА: стрічка новин

За статистикою, щодня сайт відвідує до 800 осіб. Особливо слід відмітити, що в період вступної компанії відвідування сайту досягало 1000 осіб на добу, тому що абітурієнти дуже цікавляться можливістю вступу до академії, а вся інформація про академію та про умови вступу викладена на сайті. Виконавцями проекту постійно проводиться модернізація сайту ХДМА та оновлення контенту. Так, на кінець 2016р. зібрано, перевірено та оновлено

80% інформації на сайті, розроблені додаткові сторінки та модернізовано відеоряд головної сторінки. Треба відмітити, що у системі вищої освіти дуже посилилася увага до інформації що оприлюднюється на офіційних сайтах ВНЗ, це пов'язане із законом про відвертість діяльності навчальних закладів, що, в свою чергу, спонукає дуже ретельно відноситися до вмісту сайту. У процесі оновлення структури перед виконавцями постала задача створення електронної бібліотеки, що в першу чергу означає створення саме структури нового напрямку, а потім наповнення її матеріалами. Ця робота була виконана повністю, та тепер на офіційному сайті ХДМА є такий необхідний для курсантів денної та студентів заочної форми навчання інформаційний ресурс «Електронна бібліотека», який допоможе їм якісно підготуватися до занять, заліків та іспитів.

Сторінка «Методичні матеріали» електронної бібліотеки

Безумовно, таке ставлення до офіційного сайту академії як джерела інформації є дуже важливим у реалізації проекту академії «Теоретико-методичні засади реалізації компетентнісного підходу в системі ступеневої підготовки фахівців морської галузі».

Використання комп'ютерів у освітньому процесі розвиває не тільки

пізнавальну діяльність, а й формує своє мотиваційне, емоційне, комунікативне середовище, відкриває нові перспективи в удосконаленні системи освіти, придбанні таких нових знань про світ, які складно, а часом і неможливо отримати без комп'ютера.

Це викликає необхідність створення нових умов навчання, нових форм представлення навчального матеріалу, методик роботи з новими засобами навчання та управління самостійною пізнавальною діяльністю, які і повинні стати основою впровадження нових освітніх технологій, що сприяють підвищенню якості освіти.

Для досягнення цієї мети в Херсонській державній морській академії створено всі необхідні умови: комп'ютерні аудиторії оснащені сучасною комп'ютерною та мультимедійною технікою, встановлено відповідне програмне забезпечення, є доступ до інформаційного простору. Так, на другому та третьому поверсі НК1 розташовані спеціалізовані лабораторії інформаційних технологій та лабораторії дистанційного навчання Wi-Fi. Ці лабораторії оснащені сучасним мультимедійним обладнанням – комп'ютери, проектори, відеокамери та ін., що дозволяє проводити заняття на самому високому технічному рівні. Але максимальна перевага використання цих можливостей – проведення занять у лабораторіях Wi-Fi у режимі відео-конференцій. Це надає викладачеві змогу працювати одночасно з декількома групами що знаходяться у різних аудиторіях, або взагалі за межами не тільки навчального закладу, а й України, а курсантам творчо спілкуватися та навчатися колективно вирішувати фахові проблеми.

Необхідною складовою інформаційного забезпечення освітнього процесу в умовах компетентнісного підходу є система дистанційного навчання академії. Навчання із застосуванням комп'ютеру пішло далеко за межі взаємовідносин студентів та навчальних закладів. Комп'ютерні програми надають тим хто навчається всю необхідну інформацію. Особливістю навчання у ХДМА є те, що курсант тривалий час знаходиться на плавальній практиці, тому доступ до інформаційних джерел є для нього

можливістю не переривати процес навчання. До того ж, самостійна робота курсанта за підтримкою такого інформаційного середовища як сайт дистанційного навчання завжди позитивно впливає на його рівень підготовки. Тому основне завдання проекту «Сайт дистанційного навчання», що був розпочатий у вересні 2015 року, – надати курсантові якісний інформаційний ресурс, тобто забезпечити його зручним сервісом, повноцінним контентом та можливістю спілкування у режимі діалогу як з викладачами, так й з іншими курсантами академії.

Першим кроком у реалізації проекту було створення структури сайту дистанційного навчання ХДМА, яка б відповідала потребам як курсантів морського навчального закладу, так й викладачів, що надають матеріали контенту та безпосередньо працюють з курсантами та студентами. Тому на початок 2016 року новий сайт, зроблений на платформі MOODLE, був вже структурований за схемою, що дозволяє охопити всі напрямки навчальної роботи та забезпечити зручність користування цим ресурсом.

Сторінка сайту дистанційного навчання ХДМА

Сайт дистанційного навчання ХДМА має весь набір компонентів для навчально-методичної підтримки вивчення дисциплін. На разі, вже створені і розміщені на сайті комплекси навчально-методичних матеріалів дисциплін, які являють собою свого роду електронну бібліотеку, куди увійшли тексти лекцій, методичні рекомендації для лабораторних або практичних (семінарських) робіт, завдання для індивідуальної роботи курсантів.

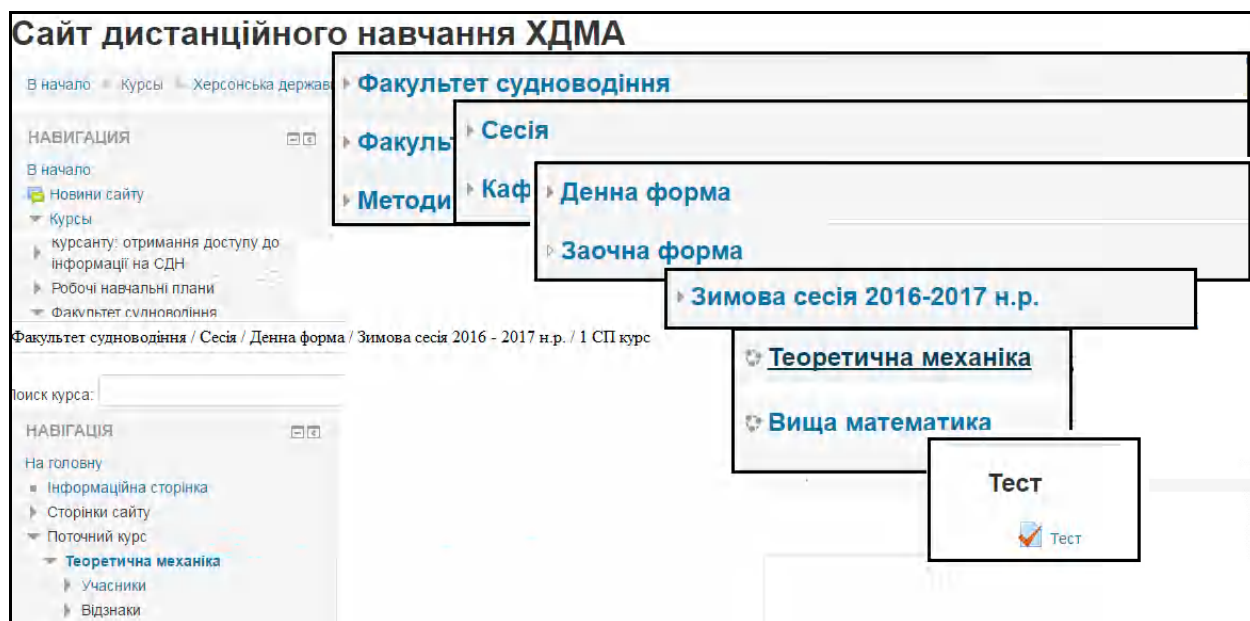
Усі навчальні підрозділи академії приймають активну участь в даному проекті. Викладачами кафедр були розроблені нові робочі програми курсів, в яких дисципліни розглядаються як засіб оволодіння компетенціями, як предметними, так і загальнонауковими або соціально-особистісними. Результати досліджень представлені на сайті дистанційного навчання ХДМА за адресою <http://www.dist.kma.ks.ua/>.

Система дистанційного навчання налаштована таким чином, що викладач має можливість пропонувати свій підхід до організації навчання, спілкування та контролю знань. Для таких навчальних закладів як морська академія цей крок є дуже важливим, оскільки відповідно до навчальних планів курсанти довгий час знаходяться на плавальній практиці і не можуть безпосередньо спілкуватися з викладачами та отримувати консультації. Саме наявність сайту дистанційного навчання сприяє ефективній організації самостійної роботи курсанта, створює умови для підвищення рівня його навчальних досягнень, розвитку професійно-значимих якостей особистості, творчих здібностей, самостійності та активності, тим самим сприяючи становленню та розвитку професійної компетентності майбутнього моряка.

Невід'ємною частиною перебудови поглядів на результати вищої освіти є систематичне впровадження в процес навчання тестового контролю, який повинен бути різноманітним по формі проведення, по ступені значущості, мати завдання прикладного практичного характеру та відрізнятися по об'єму міждисциплінарних завдань. Інформаційне забезпечення освітнього процесу передбачає не тільки можливість надати курсанту всі необхідні матеріали для самоосвіти, а також і здійснювати

контроль якості підготовки майбутнього фахівця, спрямувати його на усвідомлене відношення до кропіткої роботи над собою, своєю освітою, своїми здібностями.

Ретельно підготовлене інформаційне забезпечення навчального процесу в академії дозволяє провести зимову екзаменаційну сесію 2016-2017 навчального року у вигляді комп'ютерного тестування.

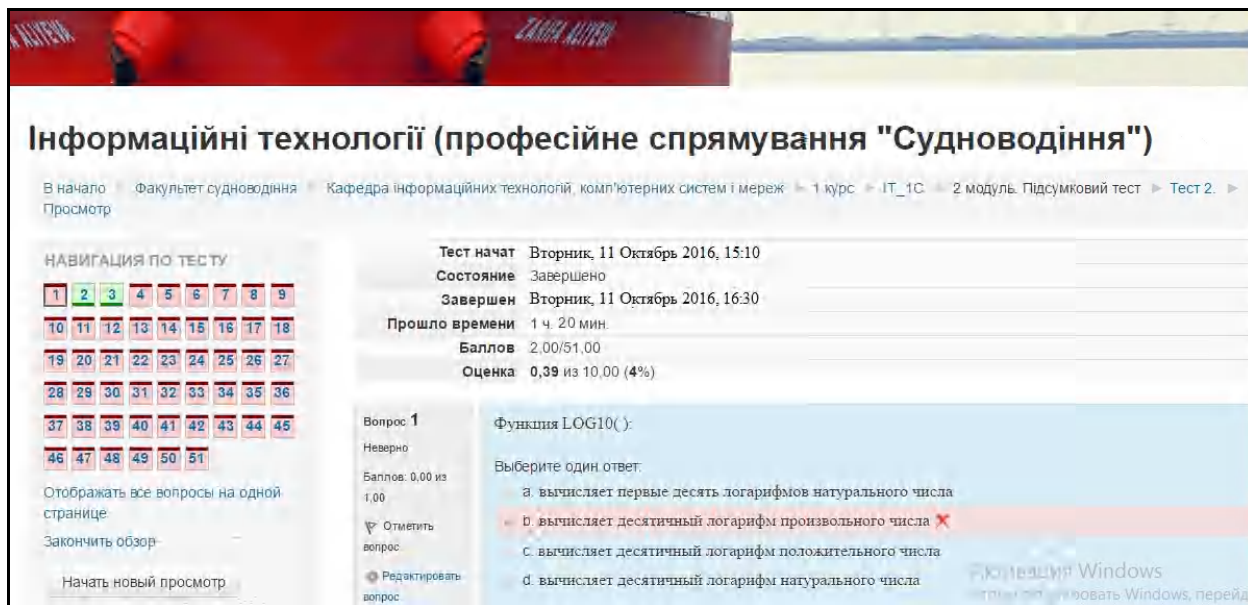

Послідовність сторінок сайту дистанційного навчання щодо тестування

Наявність загального банку питань надає змогу швидко та якісно підготувати комплексне підсумкове тестування для курсантів з першого по п'ятий курс навчання. Мета такого зрізу знань – виявлення рівня володіння курсантами знаннями, вміннями, компетентностями та ступеню готовності конкурувати на ринку праці морської галузі. Це підтверджує той факт, що підготовка та контроль знань курсантів проводиться комплексно, з урахуванням вимог до компетентнісній підготовки фахівців морського профілю. Систематичне застосування тестового контролю знань створює сприятливі умови для підготовки майбутніх спеціалістів морської галузі до проходження тестування в крїїнгових компаніях, як вітчизняних, так і закордонних.

Інструментарій дистанційної платформи MOODLE дає можливість зробити тести більш продуктивними, надійними, а результати тестування –

прозорими і об'єктивними. Курсанти отримують можливість проходити тестування у зручний для них час та у зручній обстановці, навіть знаходячись на морській практиці. Тестовий редактор автоматично перевіряє та оцінює результати роботи курсантів.

Сторінка сайту дистанційного навчання «Результати тестування»

Розвиток цього напрямку інформаційного забезпечення освітнього процесу в умовах компетентнісного підходу надає можливості:

- отримувати вчасну консультативну допомогу курсантам та викладачам завдяки використанню сайту дистанційного навчання;
- швидко обмінюватись інформацією, ідеями, планами тощо на форумі сайту;
- формувати у курсантів та викладачів комунікативні вміння, культуру спілкування, процесу спільного пошуку вирішення проблем, готовності до дискусії, формуючи навички справжньої дослідницької діяльності;
- навчати пошуку, обробці, збереженню та передачі інформації за допомогою сучасних комп'ютерних технологій.

Треба підкреслити, що впровадження інформаційно – комунікаційних технологій в освітній та науково-дослідницький процеси є обов'язковою вимогою для реалізації концепції модернізації вищої освіти в Україні.

2.6 Підвищення якості навчально-методичного забезпечення освітнього процесу

Методична робота — це заснована на досягненнях науки та кращого педагогічного досвіду система аналітичної, організаційної, діагностичної, пошуково-дослідницької, науково-практичної, інформаційної діяльності з метою удосконалення професійної компетентності науково-педагогічних працівників та підвищення ефективності освітнього процесу.

Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», Національна доктрина розвитку освіти, Положення про організацію освітнього процесу у вищих навчальних закладах, підкреслили основні напрями та завдання підвищення ефективності всіх ланок і форм освіти, зокрема науково-методичної діяльності педагогічних працівників.

Згідно з нормативними документами які регламентують освітянську діяльність, змістом методичної роботи є:

- вивчення державних нормативно-правових актів про навчальні заклади всіх видів і рівнів акредитації;
- оволодіння методологічними й теоретичними основами відповідної галузі науки (за фахом) та методикою викладання предмета;
- систематичне вивчення і аналіз навчальних планів, програм, підручників, посібників, інструктивних матеріалів, методичних матеріалів щодо змісту, форм і методів проведення навчальних занять, поза аудиторної та поза навчальної роботи, освітнього процесу в цілому;
- вивчення й аналіз стану викладання, якості навчальних досягнень студентів, рівня їх вихованості, виявлення труднощів у засвоєнні програмного матеріалу;
- підготовка та проведення заходів, спрямованих на вдосконалення освітнього процесу.

Сьогодення вимагає вирішення в системі методичної роботи наступних завдань:

-організаційно-методичне забезпечення програми розвитку навчального закладу;

- удосконалення змісту, форм і методів навчання та виховання студентської молоді, забезпечення єдності, органічного взаємозв'язку гуманітарної, природничо-наукової та загальноекономічної і професійної підготовки студентів на основі принципів гнучкості, наступності, прогностичності, ступеневого характеру вищої освіти;

- організаційно-методична допомога у розвитку педагогічної творчості, експериментально-дослідницькій роботі, впровадженні результатів наукових досліджень, передового досвіду, педагогічних технологій, тощо;

- підвищення рівня методологічної підготовки педагогічних кадрів, перенесення акценту з інформаційних на інтерактивні аспекти навчання;

- допомога викладачам аналізувати рівень навчальних досягнень студентів та рівень їх розвитку;

- створення комплексно-методичного забезпечення дисциплін, розробка та видання підручників, навчальних, методичних посібників, рекомендацій, наочних засобів навчання.

На підставі вищевикладеного та на виконання Закону України «Про вищу освіту», в академії було створено проектні групи до складу яких увійшли висококваліфіковані фахівці відповідної галузі.

Проектними групами разом з випусковими кафедрами розроблено освітні програми, навчальний план та пояснювальну записку до навчального плану з галузі знань 27 «Транспорт», спеціальності 271 «Річковий та морський транспорт».

У 2016 році набір для отримання ступенів вищої освіти «бакалавр», «магістр» та освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» здійснювався відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266 «Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». У зв'язку з цим професорсько-викладацьким складом кафедр було перероблено навчально-методичне

забезпечення дисциплін, згідно з навчальними планами 2016 року за галуззю знань 27 «Транспорт», спеціальністю 271 «Річковий та морський транспорт».

Починаючи з 2016 року в академії запроваджено проект по підготовці іноземних громадян в групах з англійською мовою викладання. При деканатах факультетів затверджені списки викладачів для викладання дисциплін в названих групах. З метою підвищення рівня знань з англійської мови, для цих викладачів організовано навчання англійської мови з викладачами англomовних кафедр академії.

Також були розроблені навчально-методичні комплекси дисциплін на I курс відповідно навчальних планів підготовки іноземних громадян.

Всі методичні матеріали розглядаються та затверджуються на засіданнях кафедр, погоджуються з завідувачами випускових кафедр, деканами факультетів та навчально-методичним відділом. На підставі рапортів завідувачів кафедрами та за наявності витягу з протоколу засідання кафедри, розроблені матеріали затверджуються Вченою радою та отримують дозвіл на друк в редакційно-видавничому відділі академії.

За 2016 рік в навчально-методичному відділі зареєстровано – 526 розробок. З них: робочих навчальних програм – 154, методичних рекомендацій – 314, конспектів лекцій – 58.

Значна увага в академії приділяється самостійній роботі курсантів (студентів). З кожної дисципліни розроблені методичні рекомендації для виконання самостійної роботи в яких надано теми, завдання, вимоги до виконання та оформлення самостійної роботи критерії оцінювання. Також з цією метою в академії створено сайт дистанційного навчання, на якому за структурованою системою, викладено методичне забезпечення дисциплін.

Реалізація дослідно-експериментальної роботи за темою: «Теоретико-методичні засади реалізації компетентнісного підходу в системі ступеневої підготовки фахівців морської галузі» невід’ємно пов’язана з удосконаленням науково-методичної роботи. Важливими складовими в цьому напрямку є питання кадрового забезпечення освітнього процесу, розвитку лабораторно-тренажерної бази та набуття і застосування інноваційних технологій навчання.

Обмін досвідом, пошук нових форм і методів викладання дисциплін реалізується в процесі проведення відкритих занять згідно з складеними графіками.

Окремі питання методичного характеру постійно розглядаються на кафедральних методичних семінарах, де також аналізуються навчальні програми на предмет їх удосконалення, доповнення з врахуванням вимог сучасного виробництва, головних замовників та фахівців.

2.7 Стан впровадження компетентнісного підходу в організацію навчального процесу ХДМА та її структурних підрозділах ФАКУЛЬТЕТСУДНОВОДІННЯ

Робота професорсько-викладацького складу академії із запровадження компетентнісного підходу в ХДМА направлена на підвищення якості підготовки морських фахівців, а також якісне покращення системи

організації освітнього процесу в цілому і проводилась протягом 2015-16 навчального року на основі «Покрокового плану впровадження компетентнісного підходу в освітній процес в Херсонській державній морській академії».

Одними із пріоритетних завдань на цьому етапі дослідно-експериментальної роботи були:

1. Інтеграція основних принципів комунікативного навчання, раніше апробованого при вивченні англійської мови, з принципами і засадами компетентнісного підходу при вивченні дисциплін не тільки гуманітарного, але і фундаментального та професійно-орієнтованого циклів.

2. Підготовка підґрунтя для запровадження елементів дистанційного навчання для вивчення усіх дисциплін, а також проведення комплексу заходів з розробки та впровадження проекту «Сайт дистанційного навчання ХДМА»

3. Проведення комплексу заходів щодо розробки та впровадження навчального курсу «Відпрацювання компетентностей командної роботи при несенні вахти курсантами на тренажерній базі ХДМА» та проведення підготовчих дій до реалізації проекту ХДМА – віртуально-реальне виробниче судно.

4. Підготовка до викладання навчальних дисциплін на англійській мові для груп іноземних студентів з англійською мовою навчання.

У рамках реалізації компетентнісного підходу у 2015-16 н.р. було виконано наступні завдання:

1. Переглянуто методику вивчення навчальних дисциплін усіх циклів та системи формування загальних і фахових компетентностей з урахуванням необхідності переходу від традиційних монологічних методів навчання в межах однієї навчальної дисципліни до суб'єкт-суб'єктних, комунікативних методик. Це стосується навчальних дисциплін як гуманітарного, фундаментального циклів так і професійно-орієнтованих дисциплін. Наразі

кафедри працюють над відображенням комунікативної методики у навчально-методичних комплексах, навчальних посібниках, тощо.

2. Забезпечено перехід до трьохрівневого контролю набутих курсантами знань, умінь та професійних навичок, а саме: поточний контроль, що здійснюється викладачем за результатами засвоєння курсантами змістових модулів навчальних дисциплін (тематичне оцінювання); оцінювання формуючих модулів (навчальних дисциплін) під час заліково-екзаменаційних сесій; завершальне інтегральне оцінювання рівня оволодіння певними компетентностями курсантом у залежності від етапу навчання. У поточному навчальному році таке інтегральне оцінювання здійснювалось у формі ректорського контролю, враховувалось при допуску до державної атестації курсантів випускних курсів і буде враховане при переведенні інших курсантів на наступні курси. З цією метою кафедрами було розроблено спеціальні завдання для комплексного оцінювання набутих компетентностей, а на факультеті судноводіння це реалізовано у формі комп'ютерного тестування на базі платформи MOODLE. Проведено комплексні ректорські перевірки набутих компетентностей курсантами I – IV курсів денної форми навчання у режимі онлайн на сайті дистанційного навчання. Всі результати в електронній формі можна у будь-який момент переглянути на сайті; друковані форми надані до деканату.

Починаючи з 2016-2017 навчального року на всіх курсах академії реалізовано складання екзаменів на сесії у формі обов'язкового комп'ютерного тестування на базі платформи MOODLE. Така форма контролю унеможливорює вплив людського фактору на оцінювання якості навчання курсантів.

3. Кафедрою інформаційних технологій, комп'ютерних систем і мереж реалізується проект системи дистанційного навчання (СДН) ХДМА. За планом проекту на базі платформи MOODLE створено структуру сайту та його методичну базу. На даний момент зібрано, відредаговано та викладено на СДН більше ніж 3000 одиниць інформації (робочі програми, лекції,

методичні рекомендації до проведення лабораторних, семінарських занять, тести контролю знань), та створено майже 1500 облікових записів викладачів та курсантів ХДМА. На сьогодні продовжується процес інформаційного наповнення сайту, а процес подачі необхідних матеріалів на сайт є одним із пріоритетних завдань усіх кафедр академії.

Також, у зв'язку з виконанням проекту СДН MOODLE, розроблено всі необхідні методичні рекомендації для викладачів – користувачів сайту, та проведено низку семінарів для допоміжного персоналу кафедр та викладачів.

4. На виконання розпорядження ректора, щодо переходу з 2016 року на проведення незалежного оцінювання навчальних досягнень курсантів викладачами кафедр розроблено тести більшості навчальних дисциплін рівня вищої освіти бакалавр професійного спрямування «судноводіння» і фахівцями кафедри інформаційних технологій їх реалізовано на базі платформи MOODLE. Наразі ці тести проходять апробацію на всіх курсах факультету судноводіння. В апробації задіяно більше 400 курсантів. З нового навчального року тести можна буде використовувати під час заліково-екзаменаційних сесій для проведення незалежного оцінювання навчальних досягнень курсантів. На сьогодні важливим постає завдання розроблення тестів з навчальних дисциплін, що залишилися неохопленими і розповсюдження цього підходу на інші спеціальності академії.

5. Запроваджено проведення спільних міжкафедральних науково-методичні семінарів з метою комплексного вирішення питань впровадження та розподілу компетентностей та методики їх набуття.

6. Доопрацьовано методичне забезпечення, яке дозволить курсантам продемонструвати ступінь оволодіння відповідними компетенціями у блоках дисциплін циклу професійної підготовки (розрахунково-графічні роботи, курсові роботи, курсові проекти, звіти з практик, дипломні роботи).

7. Для підвищення рівня підготовки з математики відповідно до вимог модельного курсу 7.04, на факультетах було подовжено та удосконалено курс базової математики метою якого було забезпечити принцип наступності

математичної підготовки майбутніх інженерів у вузі морського профілю. У результаті рівень знань з базової математики вдалось вивести на рівень вимог мінімального стандарту компетентності. Контроль над результатами самостійної роботи курсантів та рівнем сформованості математичних компетенцій здійснюється завдяки розробленим тестовим завданням для курсантів по кожному тематичному блоку.

8. Включено до навчальних планів та запроваджено в освітній процес окремі курси тренажерної підготовки по відпрацюванню навичок роботи зі складним судновим обладнанням (електронні картографічні системи, радіо та електронавігаційне обладнання суден, тощо) та навичок, пов'язаних з безпекою на морі (робота з пожежним обладнанням, рятувальними засобами, перша медична допомога на борту судна, вантажні операції з великоваговими вантажами та контейнерами, тощо). Кожен із таких курсів викладається у спеціалізованих лабораторіях, обладнаних необхідним тренажерним устаткуванням у відповідності до міжнародних вимог до підготовки морських фахівців та вимог роботодавців. Систематизовано проведення цих курсів і узгоджено між різними структурними підрозділами академії.

9. Виконання попереднього пункту створило підґрунтя для реалізації проекту ХДМА – віртуально-реальне виробниче судно. На сьогодні фахові кафедри академії працюють над розробкою та впровадженням навчального курсу «Відпрацювання фахових компетентностей командної роботи при несенні вахти курсантами на тренажерній базі ХДМА»: наразі запропоновано структуру та принципи майбутнього курсу, і ведеться розробка сценаріїв роботи штурманів, суднових механіків та електромеханіків, сценаріїв роботи суднового екіпажу в екстремальних умовах. Запровадження цього курсу також створить необхідну основу для реалізації вище названого проекту.

10. На виконання Указу Президента України про оголошення 2016 року роком англійської мови та з метою організації підготовки іноземних студентів у групах з англійською мовою викладання, розроблено навчальні плани для вказаних груп, визначено перелік викладачів, що будуть викладати

у цих групах, завершується розробка навчально-методичного забезпечення на англійській мові, організовано підготовку з англійської мови для викладачів академії, організовано проведення відкритих занять викладачами на англійській мові.

11. Підготовлено 6 навчальних посібників з методикою викладання на засадах компетентнісного підходу, а саме: «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці на морі», «Остійність для початківців-штурманів», «Информационные технологии Ms Excel 2016» для курсантов морских учебных заведений», «Методические рекомендации для пользователей сайта дистанционного обучения ХГМА», «Історія мореплавства».

Значна увага приділяється наявності публікацій у фахових виданнях та участь у всеукраїнських, міжнародних конференціях, наявність патентів, навчальних посібників, публікацій в іноземних виданнях. За 2015-16 н.р. опубліковано наукових та науково-методичних робіт з теми компетентнісного підходу більше 55 робіт, 11 у зарубіжних виданнях.

12. Проведено науково-практичні конференції: «Сучасні енергетичні установки на транспорті і технології та обладнання для їх обслуговування», «Сучасні інформаційні та інноваційні технології на транспорті», «Безпека життєдіяльності на транспорті та виробництві - освіта, наука, практика»

13. Розпочато роботу з модернізації бібліотеки ХДМА, зокрема створення електронної бібліотеки. На сьогодні вирішується питання апаратного та програмного забезпечення, а також кафедри працюють над інформаційним забезпеченням.

Також кафедрами факультету проводиться наступна робота:

кафедра «Судноводіння та безпеки життєдіяльності на морі»

З метою удосконалення методичного процесу кафедру поділено на чотири секції, що представлено на рисунку.

СЕКЦІЇ КАФЕДРИ СУДНОВОДІННЯ ТА БЖД НА МОРІ

СУДНОВОДІННЯ

Гуцунь А.А.
Александрова Н.Г.
Гудирева О.М.
Бушуєв П.І.
Золотаренко В.Ф.
Ляшенко В.Г.
Храмцовський В.О.
Волошинів С.А.
Гусєв В.М.
Авраменко Л.В.
Аміров А.І.
Соколов В.Л.
Чепок М.В.

Навігація та лоція
Забезпечення навігаційної безпеки
Метеорологія та океанографія
Морехідна астрономія
Океанські шляхи світу
Математична статистика і теоретичні основи судноводіння
Методи математичного моделювання в судноводінні
Гідрометеорологічне забезпечення мореплавства
Дипломне проектування
Практика навчальна плавання
Практика переддипломна
Практика плавання виробнича

БЕЗПЕКА СУДНОВОДІННЯ

Застосування міжнародних конвенцій на борту судна
Міжнародні конвенції в морській галузі
Міжнародні та національні морські нормативні документи
Оглядний курс тренажерної підготовки до державної атестації
Правила ведення суднової документації
Правила та нормативні документи класифікаційних товариств
Правила та нормативні документи класифікаційних товариств
Проблеми безпеки судноводіння та охорони навколишнього середовища
Стандарти Міжнародної морської організації
Управління безпекою в судноплавстві
Управління безпекою судна
Управління ресурсами навігаційного містка
Глобальний морський зв'язок для пошуку та рятування
Глобальний морський зв'язок для пошуку та рятування на морі (GMDSS)

Бехаревський П.О.
Круглий Д.Г.
Золотаренко В.Ф.
Єрмоленко Я.В.
Єрмоленко В.В.
Ходаковський О.В.
Кухтіна В.П.
Макарчук Д.В.

ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ СУДНОВОДІННЯ

Кривинко І.І.
Аппазов Е.С.
Безбах О.М.
Золотаренко В.Ф.
Літвак М.С.
Шкворець Н.О.
Бень А.П.
Чернявський В.В.
Сис В.Б.

Автоматизовані комплекси судноводіння
Експлуатація судових систем радіо- та супутникового зв'язку
Електронавігаційні прилади
Електрорадіонавігаційні прилади
Радіонавігаційні прилади і системи
Суднові технічні засоби навігації та зовнішнього зв'язку
Сучасні автоматизовані системи управління рухом судна
Сучасні інформаційні технології в судноводінні
Сучасні методи експериментальних досліджень та обробки даних
Технічні засоби судноводіння
Тренажерна підготовка по відпрацюванню навичок роботи з ECDIS
Навігаційні інформаційні системи

БЖД ТА ОХОРОНА ПРАЦІ НА СУДНІ

Безпека життєдіяльності та основи охорони праці
Дослідницький практикум
Забезпечення охорони праці на морському транспорті
Організація і нормативне забезпечення охорони судна
Основи охорони праці та безпека життєдіяльності на морі
Охорона праці в галузі
Охоронні заходи на судні
Охоронні заходи на судні та стандарти Міжнародної морської організації
Цивільний захист

Селіванов С.Є.
Єндикимова В.А.
Чабан В.О.
Камаєв О.М.
Тарасенко О.М.
Бараненко Г.О.
Кулінич В.В.

Щомісяця кафедра проводить майстер-класи для курсантів / студентів академії та коледжу в присутності викладацького складу.

– Розпочато розробку методичних посібників, присвячених досвіду впровадження компетентнісного підходів у викладанні фахових дисциплін. Так представлено на затвердження вченій раді монографію «Національне управління інформаційною безпекою судноплавства», авторів Вільського Г.Б., Беня А.П.; посібник «Остійність для початківців штурманів» авторів Гурова А.А., Макаrchука Д.В., Соколова А.В., «Математичні компетенції за професійним спрямуванням судноводіння» автора Гудиревої О.М.

– З моменту початку експерименту викладачами кафедри опубліковано наукових та науково-методичних робіт по темі компетентнісного підходу більше 45, 6 зарубіжних публікаціях. Крім того, організовано та проведено три міжнародних науково-практичних конференцій: «Безпека життєдіяльності - освіта, наука, практика» під егідою Міністерства освіти і науки України, Національної академії наук України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Міжнародної академії наук екології та безпеки життєдіяльності, Європейської асоціації з безпеки, крюінгової компанії «Marlow Navigation». Учасники конференції відзначають загальний високий рівень організації проведення заходу. Заслухані доповіді делегатів відзначені актуальністю, глибоким рівнем підготовки і науковою новизною. У конференції беруть участь науковці з України, Німеччини, Індії, Польщі, Сполучених Штатів Америки та інші.

У вересні 2017 року планується проведення 4 Міжнародної науково-практичної конференції «Безпека життєдіяльності на транспорті та виробництві - освіта, наука, практика».

Курсанти ХДМА неодноразово беруть участь у II турі Всеукраїнського конкурсу студентських робіт за спеціальністю «Охорона праці».

Організаторами конкурсу є Міністерство освіти і науки України та Харківський національний автомобільно-дорожній університет.

27 березня 2015 р. на базі Харківського національного автомобільно-дорожнього університету відбувся II тур Всеукраїнського конкурсу студентських робіт за спеціальністю «Охорона праці». Для участі у другому турі конкурсу представлена робота «Контроль шуму в робочих зонах на суднах, організація звукопоглинання і звукоізоляції» курсантів II курсу факультету судноводіння. Курсант факультету судноводіння Кожин Олег Дмитрович (112 гр.) нагороджений дипломом II ступеня. 16 березня 2016 року в конкурсі за темою «Зниження рівнів вібраційного і акустичного навантаження в робочій зоні на морському судні» брали участь курсанти I курсу факультету судноводіння Ігнат'єв Олексій, Одинцов Валерій, Нагієв Руслан, Димокуров Данило. За підсумками II туру Всеукраїнського конкурсу всі курсанти нагороджені грамотами за участь, підписані ректором Харківського національного автомобільно-дорожнього університету професором Туренко Анатолієм Миколайовичем. Наукові керівники конкурсних робіт: д.т.н., проф., завідувач кафедри Селіванов Станіслав Євгенович і к.т.н., доцент кафедри Євдокимова Вікторія Андріївна.

Згідно з покроковим планом впровадження компетентнісного підходу кафедра працює над комплексом заходів по розробці та впровадженню навчального курсу «Відпрацювання компетенцій командної роботи при несенні вахти курсантами на тренажерній базі ХДМА», що включає розробку сценаріїв роботи штурмана, сценаріїв роботи суднового екіпажу в екстремальних умовах. За підтримки крьюінгової компанії «Марлоу Навігейшн» встановлено унікальний комплекс тренажерного обладнання, до складу якого увійшов цілий ряд сучасних морських тренажерів, а саме:

– Комплексний тренажер динамічного позиціонування, що складається з повнофункціонального навігаційного містка динамічного позиціонування судна (Class A DNV), класу теоретичної підготовки та класу з окремими станціями динамічного позиціонування (Class C DNV);

– Тренажер Глобального морського зв'язку при рятуванні на морі (GMDSS), що складається з двох окремих класів практичної підготовки.

Поєднання вищезазначених тренажерів в єдиний тренажерний комплекс дозволить створити «Віртуальне судно», на якому зможуть проходити підготовку одночасно кілька десятків курсантів. Така підготовка буде здійснюватися не тільки в умовах, максимально наближених до реальних, а й в умовах безпосереднього несення суднової вахти.

Таким чином, кафедра працює в рамках покрокового плану і перспективного плану розвитку, а також, з огляду на створення Міжнародного морського кластера «Палата ІТ-освіти і підготовки моряків» зможе готувати моряків шляхом системного введення в освітній простір академії ІТ-технологій, новітніх методик досягнення злагодженої діяльності команд суден в екстремальних умовах, вдосконалення менеджменту управління екіпажами інтернаціонального складу.

Кафедра управління судном

За звітний період, в рамках проведення експерименту на кафедрі проводилась наступна робота: запроваджено комплекс заходів з розробки та впровадження проекту «Сайт дистанційного навчання ХДМА»

Створено електронну базу методичного забезпечення дисциплін кафедри, яка містить робочі програми, конспекти лекцій, методичні рекомендації до практичних робіт та самостійної підготовки, що передані на кафедру інформаційних технологій, комп'ютерних систем і мереж для

розміщення у системі «Moodle», впроваджується дистанційне навчання, залучаються студенти до освіти під час перебування за межами академії

З метою створення можливості для кожного студента ХДМА дистанційно перевірити свої знання з будь-якої дисципліни навчального плану та виявити питання, з яких необхідно підвищити рівень знань були розроблені комплекси тестової перевірки знань курсантів та студентів ХДМА з дисциплін кафедри – (відповідальні доцент Товстокорий О.М., професор Леонов В.Є., ст. викладачі Півоваров Л.А., Нестеренко В.Б., Василевич Л.С., Кущенко Ю.О., асистент Капліна А.А.).

Розроблено комплекс заходів щодо розробки та впровадження навчального курсу «Відпрацювання компетентностей командної роботи при несенні вахти курсантами на тренажерній базі ХДМА».

Виконувалася робота по створенню програм практичних занять на тренажерах для курсантів різних курсів для засвоєння навичок використання засвоєних знань. Розроблено структуру та принцип модельного курсу «Відпрацювання компетентностей командної роботи при несенні вахти курсантами на тренажерній базі ХДМА»: від простого до складного, від відпрацювання елементів до відпрацювання всієї дії, від написання теоретичної складової до опису вимог, порядків і правил.

Проводилась робота по створенню сценаріїв роботи судновому екіпажі з різноманітними випадках включно з екстремальними умовами. Розроблений сценарій роботи штурмана: під час вахти, як на ходу так і на стоянці, розрахунок завантаження судна, саме завантаження, кріплення, підготовка до виходу в море, вихід (прихід), плавання на переході, атмосфера містка, постановка / зйомка з якоря, прийом / здача лоцмана, прийом бункерування до борту.

Активно проводилась наукова та науково-дослідна робота, а саме:

1. Монографії та навчальні посібники

Вийшла до друку монографія к.т.н. доцента Товстокорого О.М.: «Полюс поворота и его учет при маневрировании морского судна»:

монографія / С.Э. Мальцев, О.Н. Товстокорый. – Херсон : ХГМА, 2016. – 124 с. ил., табл., библи. 60.

Товстокорим О.М. підготовлено до друку навчальний посібник з дисципліни «Теорія та практика управління судном» за розділом «Особливості маневрування судном в офшорних зонах» «Маневрування судном на шельфі (Offshore Maneuvering)».

К.т.н. доцентом Прадюхом В.І. в співавторстві з асистентом Капліною А.А. підготовлено та готується до друку навчальний посібник «Морехідні якості судна».

Старший викладач кафедри Півовров Л.А. приймав участь в розробці підручника з англійської мови для курсантів ступеню вищої освіти «Магістр» та освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст», що виконувалась в співавторстві з викладачами кафедри англійської мови.

2. Статті

№ з/п	Найменування роботи	Вихідні данні	Об'єм, кількість друк. арк.	Співавтори
1	Определение положения полюса поворота с помощью доплеровского лага	Судовождение: Сб. научн. трудов / НУ «ОМА», Вып. 26. – Одесса: Издат Информ», 2016. – С. 183-190.	7	Товстокорый О.Н. Мальцев С.Э.
2	Балластные воды в судоходстве: глобальная экологическая проблема Ballast Water in Shipping: Global Ecological Problem	Sciences of Europe. Praha : 2016, №1, Vol. 1, p. 80-87	8	Леонов В.Е. Ермоленко Я.В.
3	Research and Development Effective Methods of Cleaning and Disinfection of Ballast Water	American Scientific Journal. – 2016. №1 (1), Issue 2, p. 44-50	7	Leonov Valeriy Ye. Yermolenko Ya. V.
4	Research and Technology Development of Reception of Ozone Safety Refrigerants.	Czech Rep. Praha : Sciences of Europe. – 2016. Vol. 1. №3 (3), p. 67-70	4	Leonov Valeriy Ye.
5	Development and Implementation of Resource-Saving Technologies – Basic Vector of Sustainable Development of the Society	Международный научный журнал Scientia. Техника. – М: Научное содружество «Сиентия». – 2016, №2, с. 35-42	8	Leonov Valeriy Ye.
6	The Ways of Increasing Environmental – Economic Efficiency of Technological Systems (Based on Marine	The Scientific Heritage. – Hungary : Budapest. Journal. – 2016. Vol.1. №5(5). P. 72-77	6	Leonov Valeriy Ye.

	Transport)			
7	Математическая модель дифференциального синхронного привод-генераторного агрегата	Науковий вісник Херсонської державної морської академії: науковий журнал. – Херсон: Херсонська державна морська академія, 2015. – № 2 (13). – С. 209-215.	6	Ищенко И.М., Вороненко С.В., Данык В.В.
8	Особенности расчета асинхронных машин с ферромагнитным ротором	Науковий вісник Херсонської державної морської академії: науковий журнал. – Херсон: Херсонська державна морська академія, 2015. – № 1 (12). – С. 209-215.	6	И.М. Ищенко, С.В. Вороненко, В.В. Данык
9	Система утилізації тепла вихлопних газів судових дизелів з асинхронним турбогенератором	Науковий вісник Херсонської державної морської академії: науковий журнал. – Херсон: Херсонська державна морська академія, 2014. – № 1 (10). – С. 164-169.	5	Вороненко С.В., Данік В.В.
10	Анализ работы валогенераторной установки в режиме гребного электродвигателя, определение его мощности	Науковий вісник Херсонської державної морської академії: науковий журнал. – Херсон: Херсонська державна морська академія, 2013. – № 2 (9). – С. 166-169.	4	Данік В.В., Черненко В.В.

3. Патенти

№ з/п	Назва	Вихідні дані	Обсяг стор.	Співавтори
1	Патент на корисну модель «Спосіб зміцнення захисного покриття на металевій поверхні корпусів морських суден	Патент України на корисну модель №108545 від 25.07.2016 Опубліковано 25.07.2016. Бюл.№14	7	Леонов В.Є. Рубльов І.І.
2	Патент на корисну модель «Спосіб приготування захисного покриття металевих поверхонь морських суден	України на корисну модель №108547 від 25.07.2016 Опубліковано 25.07.2016. Бюл.№14	7	Леонов В.Є. Рубльов І.І.

У вересні 2016 р. к.т.н., доцентом Товстокорим О.М. подано заявку на патент на корисну модель «Спосіб інформаційного забезпечення процесу управління судном» / Мальцев С.Є., Товстокорий О.М., Бень А.П. – прийнята 14.09.2016 р.

4. Студентська науково-дослідна робота.

Професор Леонов В.Є. здійснював керівництво наукової роботою курсантів. Під його керівництвом підготовлено виступи курсантів на

Студентську наукову конференцію, що проходила в ХДМА 24.11.2016 р., а саме:

– курсантів гр. 114 Решетникова С.В. та Титаренко О.В. на тему «Влияние морского транспорта на интенсификацию «парникового» эффекта»;

– курсанта гр. 111 Сердюка О.Д. на тему «Efficient method of cleaning exhausted gases of ship power plants from toxic» (виступ англійською мовою).

У звітному році створено лабораторію «Теорії та будови судна», яка оснащена електронними вагами, ареометром та дослідними басейнами, для проведення досліджень по визначенню остійності судна, зміни осадки в солоній та прісній воді, наочного показу закону Архімеда.

Кафедра економіки та морського права

Аналіз стратегій розвитку провідних ВНЗ України, Західної Європи, США, Японії, Кореї та Китаю свідчить, що основними стратегічними напрямками, які забезпечують їх конкурентоспроможність, є: створення кластерів, віртуальних підприємств та ін.; концентрація діяльності навчального закладу на розвиткові й обслуговуванні певних мега- або мета-технологій; постійна генерація нових знань; зосередження освіти і науки у великих інноваційно орієнтованих університетах; створення світових брендів університетів; розвиток різних форм післядипломної освіти - освіта протягом усього життя, дистанційної освіти тощо.

Глобалізація ринків і гіперконкуренція вимагають високого темпу професійної реакції на виклики, швидкого надання високотехнологічних послуг групами фахівців, що володіють відповідними компетенціями світового рівня.

У світі виникають нові запити з боку компаній до науки й освіти щодо затребуваності на ринку праці сучасних фахівців, до підготовки більшості з яких ще не готові ВНЗ України. Ці ВНЗ мають бути компетентними навчати потрібних фахівців. Зокрема, у ХДМА відбувається імплементація у навчальний процес компетентнісного підходу, що сприяє підвищенню якості

вищої освіти, оскільки набуття життєво важливих компетентностей формує здатність особистості швидко реагувати на зміни зовнішнього середовища та адаптуватись до них, сприяє забезпеченню конкурентоспроможності фахівця на ринку праці і в суспільстві в умовах економіки знань.

Тому імплементація компетентнісного підходу спрямувала дії викладачів на побудову структури дисципліни таким чином, аби цілеспрямовано формувати компетентності, якими має оволодіти фахівець згідно розробленої моделі, представленої у специфікації компетентностей спеціальності судноводіння, суднова енергетика за всіма рівнями професійної освіти (рис. 1).

За звітний період відповідно до механізму реалізації компетентнісного підходу розроблені НМКД з усіх дисциплін, що викладаються на кафедрі до складу яких входить робоча програма, стислий конспект лекцій, методичні рекомендації для проведення практичних занять, методичні рекомендації для виконання самостійної роботи, перелік питань до заліку, які відображають не тільки міждисциплінарні зв'язки, але й знання та навички, якими має оволодіти фахівець морської галузі у відповідності до моделі реалізації компетентнісного та комунікативного підходів.

Кожна лекція або практичне заняття починається з переліку компетентностей, на формування яких спрямована та чи інша тема, а в кінці – при підбитті підсумків – акцентується увага курсантів або студентів щодо отриманих компетенцій відповідно до розробленої специфікації компетентностей. Розроблені тести та впровадження комп'ютерного тестування сприяють об'єктивному оцінюванню отриманих компетенцій.

При вивченні дисципліни "Морські перевезення" протягом 2015-2016 навчального року здійснювалося цілеспрямовано формування наступних компетентностей: планування та забезпечення безпечного завантаження, розміщення, кріплення, догляду під час рейсу та розвантаження вантажів, оцінка виявлених дефектів та пошкоджень вантажних приміщень, люкових закриттів і баластних танків та вжиття відповідних заходів, перевезення небезпечних вантажів.

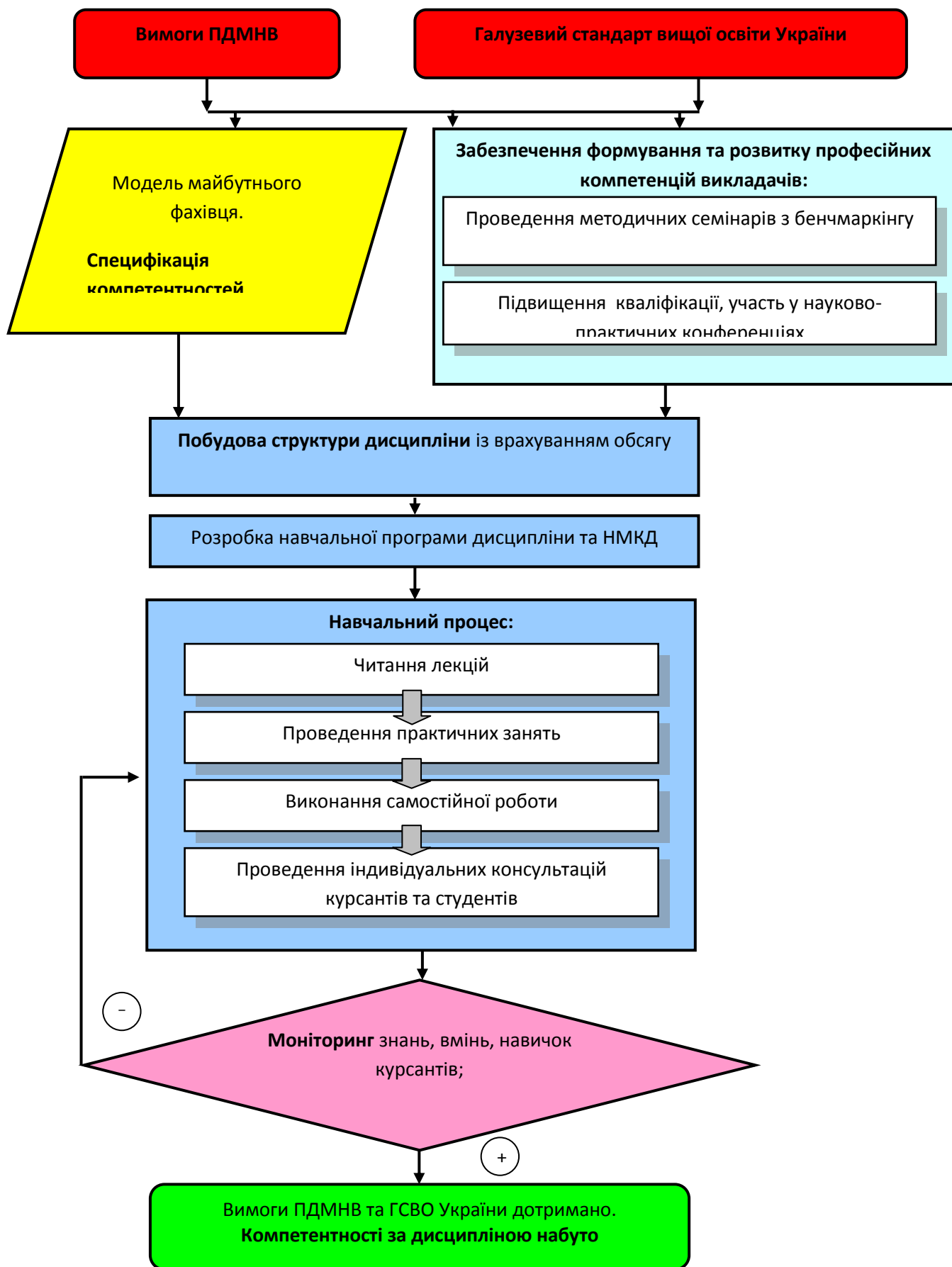

Рисунок 1. Механізм забезпечення реалізації компетентнісного підходу при викладанні дисциплін кафедри економіки та морського права

З цією метою:

- 1) розроблено тести підсумкового контролю знань курсантів та студентів;
- 2) задля набуття уміння організації безпечної експлуатації технологічного обладнання танкера в навчальний процес введено професійні відеоматеріали інструктивного характеру.

При викладанні дисципліни «Технологія перевезення вантажів» на основі Кодексу ПДНВ 1978 і 2010 років з виправленнями (Глава II, розділи А-II / 1) та IMO MODEL COURSE 7.03 OFFICER IN CHARGE OF A NAVIGATIONAL WATCH забезпечується засвоєння компетентностей: нагляд за завантаженням, розміщенням, кріпленням, доглядом під час рейсу та розвантаженням вантажів, перевірка та повідомлення про дефекти та пошкодження у вантажних приміщеннях, на кришках люків і в баластних танках. Задля чого розроблені практичні завдання, що передбачають виконання індивідуальних розрахункових завдань протягом семестру, що дозволяє їм отримати уміння правильно розраховувати та розміщувати різні види вантажів на судні з метою забезпечення остійності та безпеки рейсу.

Окрім зазначеного на кафедрі економіки і морського права в межах реалізації компетентнісного підходу була розроблена рольова гра «Прийом та здача вантажу». Ці елементи рейсу судна є найбільш важливими та складними у виконанні договору перевезення. В зв'язку з використанням на суднах та у портах переважно англійської мови гра відповідно проводилась англійською мовою. Було визнано доцільним, окрім чисто комерційного забезпечення прийому та здачі вантажу, забезпечувати виконання деяких вимог МКУБ, а саме, чек-листів на обробку вантажу.

Оскільки вивчення рейсового завдання ускладнюється великим обсягом матеріалу, який курсанти не в змозі засвоїти за короткий термін, гра поділена на частини (етапи), які представлені в таблиці 1.

Таблиця 1.

Етапи гри та використана документація

№ п/п	Початок та кінець етапу гри	Використана документація
1.	Від отримання рейсового завдання до приходу в порт завантаження	Voyage instructions, Cargo plan, Check list 01, Notices of arrival
2.	Від приходу в порт до початку завантаження.	Voyage instructions, Cargo plan, Check list 01, Notice of readiness, Cargo declaration, Shipping order, Tally sheets, Statement of facts
3.	Від початку до закінчення завантаження	Voyage instructions, Cargo plan, Check lists 02 & 03, Tally sheets, Mate's receipt, Bills of lading, Cargo manifest, Statement of facts
4.	Від відходу із порту навантаження до приходу до порту вивантаження	Voyage instructions, Check list 04, Notices of arrival
5.	Від приходу в порт до початку вивантаження	Voyage instructions, Cargo plan, Check list 04, Notice of readiness, Tally sheets, Statement of facts.
6.	Від початку до закінчення вивантаження	Voyage instructions, Cargo plan, Check lists 05 & 06, Tally sheets, Bills of lading, Statement of facts

Було визнано доцільним зв'язати етапи гри з судновим комплектом чек-листів, що надало можливість курсантам засвоювати умови рейсового завдання поступово. На кожному етапі гри першим документом, який демонструвався на екрані, був повний текст рейсового завдання, але та частина, що стосується цього конкретного етапу, була виділена червоним кольором і курсанти уважно вивчали тільки цю частину рейсового завдання. Це сприяло засвоєнню курсантами матеріалу окремими частками, щільно зв'язаними з діями екіпажу по виконанню конкретних умов рейсового завдання.

Для гри був обраний рейс конвенційного судна по перевезенню мінеральних добрив у мішках. Це надало можливість проводити тальманський рахунок вантажів.

Курсанти виконували ролі капітана, старшого помічника, палубного офіцера, суднового тальмана. Роль агента та експедитора виконував викладач. На кожному етапі склад суднової команди змінювався, що дало можливість взяти участь у грі практично кожному курсанту.

Вся документація, що отримувалась або виготовлялась на судні,

демонструвалась на екрані. Викладач коментував ці документи, та ставив запитання по їх змісту окремим курсантам, що посилювало засвоєння матеріалу.

За браком часу розрахунок таких елементів рейсу, як час приходу до порту, кількість вантажу, його розподіл по вантажним приміщенням, тощо не показувався, але самі ці розрахунки були зроблені заздалегідь. При демонстрації виконання вантажних робіт тальманські листи реально тільки починались, але на екрані демонструвались закінчені документи.

Впровадження рольової гри при викладанні деяких розділів комерційної експлуатації суден сприяє кращому засвоєнню матеріалу та формуванню компетенцій, передбачених Кодексом з підготовки і дипломування моряків та несення вахти 1978 і 2010 років з виправленнями (Глава II, розділи А-II / 1) та IMO MODEL COURSE 7.01 MASTER AND CHIEF MATES.

Методична та наукова діяльність викладачів кафедри знайшла відображення у відповідних публікаціях підготовлених в межах реалізації компетентнісного та комунікативного підходів.

За звітний період надруковано:

у фахових виданнях:

1. Стовба Т.А. Контуры инновационного развития морского транспорта: вызовы современности. // Т.А. Стовба, В.В. Риженко. - Науковий вісник Одеського національного економічного університету. Науки: економіка, політологія, історія. - 2016. №2 (234). - С. 145 – 158 (0,65 др. арк..)
2. Тимченко Н.М. Оцінка ефективності функціонування транспортних підприємств для забезпечення розвитку інфраструктури курортів // Тимченко.Н.М // Агросвіт. – 2015. – № 11. – С.30-35
3. Тимченко Н.М Історичні аспекти розвитку підприємництва як соціально-економічного явища в туризмі // Тимченко.Н.М // Молодий вчений. – 2015. – № 8 (23). - С.82-88.

4. *Лошкарєв А.Г., Стовба Т.А.* Расчет стоимости лоцманской проводки как фактор конкурентоспособности морских портов Украины / *Т.А.Стовба, А.Г.Лошкарєв* //Материалы II международной научно-практической конференции «Экономика и управление национальным хозяйством: состояние, тенденции и перспективы» (28 мая 2015 года Одесса, ОНЕУ);

5. Норкіна О.М. Проблеми фінансового інвестування в умовах кризового стану економіки. / Науковий вісник ХДУ. – №15 – Херсон, 2015. – С. 69-72.

6. Norkina O.N. Problems of investment programs profitability / электронное издание INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL / www.inter-nauka.com / – №1 /2016. – С.70-72. Журнал зареєстрований в міжнародних каталогах наукових видань і наукометричних базах даних: РИНЦ; Open Academic JournalsIndex; ResearchBib; Scientific Indexing Services; Turkish Education Index; Electronic Journals Library; Staats- und Universitätsbibliothek HamburgCarl von Ossietzky; RePEc; InfoBase Index; International Institute of Organized Research; CiteFactor; Open J-Gate, Cosmos Impact Factor.

тези конференцій:

1. Безуглова І.В. Ідеї В. Сухомлинського щодо реалізації особистісного підходу в процесі підготовки фахівців // І.В. Безуглова // Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: виховуємо культуру потреб особистості» (м. Херсон, 24 – 25 вересня 2015р.). – Херсон: КВНЗ: Херсонська академія неперервної освіти», 2015.

2. Безуглова І.В. Використання інформаційно-соціального середовища розвитку обдарованої дитини // І.В. Безуглова // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної веб-конференції з міжнародною участю (м. Херсон, 29 – 30 жовтня 2015р.). – Херсон: КВНЗ: Херсонська академія неперервної освіти», 2015.

3. Стовба Т.А. Рыженко В.В. Мотивация как способ повышения производительности труда членов судовой команды // В.В. Рыженко, Т.А. Стовба // Матеріали V Всеукраїнської студентської наукової конференції «Сучасні проблеми морського транспорту та безпека мореплавства». (м. Херсон, 19 листопада 2015 р.).- Херсон: Видавництво ХДМА, 2015. – С. 38-43 (0,45 др. арк.)

7. Стовба Т.А. Семинский В.В. Анализ тенденций на рынке морских контейнерных перевозок // В.В.Семинский В.В., Т.А. Стовба // Матеріали V Всеукраїнської студентської наукової конференції «Сучасні проблеми морського транспорту та безпека мореплавства». (м. Херсон, 19 листопада 2015 р.). – Херсон: Видавництво ХДМА, 2015. – С.55-59 (0,35 др. арк.)

8. Лошкарев А.Г., Стовба Т.А. Методические аспекты оптимизации расчета стоимости лоцманской проводки // Науковий вісник Херсонської державної морської академії. – Херсон: Херсонська державна морська академія, 2015. №1 (12). – С. 43-51 (0,63 др. арк.)

9. Stovba T. Financial aspects of the development of maritime transport of Ukraine: current and prospects / T. Stovba // Материалы III международной научно-практической конференции «Экономика и управление национальным хозяйством: состояние, тенденции и перспективы» (23 червня 2016 р., м. Одеса). – Одеса : Атлант, 2016. – С. 80–82. (0,2 др. арк.)

Кафедра англійської мови в судноводінні

Кафедра англійської мови у судноводінні продовжувала послідовне дослідження, розробку і впровадження науково-методичної теми «Різнорівневе комунікативне навчання англійської мови за професійним спрямуванням в умовах компетентнісного підходу» шляхом проведення науково-методичних семінарів, семінарів-практикумів, підготовки і друку наукових статей, апробації результатів дослідження у навчальному процесі.

За звітний період проведено науково-методичні семінари «Складання завдань для оцінювання комунікативних компетенцій» (Барсук С.Л., Петровська Ю.В. – січень 2016 р.), «Вправи на розвиток письмової

компетенції студентів старших курсів» (Ліпшиць Л.В. - березень 2016 р.), «Рівні комунікативної компетенції та їхнє оцінювання» (Кудрявцева В.Ф., Степанюк М.П. - грудень 2016 р.), семінари-практикуми «Рівні комунікативних компетенцій згідно ПДМНВ, Модельного курсу 3.17 «Морська англійська мова» (Барсук С.Л., Петровська Ю.В. - червень 2016 р.), «Типи завдань для оцінювання комунікативних компетенцій» (Барсук С.Л., Бойко С.Л. – серпень 2016 р.).

19 травня 2016 року успішно проведено III Всеукраїнську наукову заочну конференцію «Новітні тенденції навчання англійської мови за професійним спрямуванням», одна з секцій якої «Специфіка різнорівневого навчання іноземної мови та системи оцінювання» була спрямована на висвітлення питань теорії і практики використання компетентнісного підходу. У конференції взяли участь 69 викладачів вищих навчальних закладів з 49 регіонів України.

Розроблено нові навчальні посібники для студентів скороченої програми навчання «Watch Out» для 3-го семестру та «Get It Done» (в електронному варіанті) для 4-го семестру, у яких систематизовано компетентності вимоги до комунікативних умінь студентів на операційному рівні, а також доопрацьовано відповідну навчальну програму з англійської мови за професійним спрямуванням на рівень бакалавра.

Розроблено оновлені тестові завдання для поточного контролю (Stop and Check tests, Progress tests) для студентів усіх курсів денної форми навчання у відповідності до визначених комунікативних компетенцій.

Кафедра інформаційних технологій, комп'ютерних систем і мереж

Найважливішим у своїй роботі з реалізації компетентнісного підходу до підготовки фахівців морської галузі кафедра вважає виконання проекту «Сайт дистанційного навчання ХДМА». Цей проект збудований на платформі MOODLE та є сучасним інформаційним ресурсом для отримання тими хто навчається всіх необхідних матеріалів, можливості спілкування з викладачами та іншими учасниками онлайн у зручний час, та об'єктивній

перевірці якості знань у формі тестування. Проект затверджений на Вченій раді ХДМА у вересні 2015 року.

Першим кроком у реалізації проекту було створення структури сайту дистанційного навчання ХДМА, яка б відповідала потребам як курсантів морського навчального закладу, так й викладачів, що надають матеріали контенту та безпосередньо працюють з курсантами та студентами. Тому на початок 2016 року новий сайт, зроблений на платформі MOODLE, був вже структурований за схемою, що дозволяє охопити всі напрямки навчальної роботи та забезпечити зручність користування цим ресурсом.

Сайт дистанційного навчання ХДМА матиме весь набір компонентів для навчально-методичної підтримки вивчення дисциплін. На разі, вже створені і розміщені на сайті комплекси навчально-методичних матеріалів дисциплін, які являють собою свого роду електронну бібліотеку, куди увійшли тексти лекцій, методичні рекомендації для лабораторних або практичних (семінарських) робіт, завдання для індивідуальної роботи курсантів.

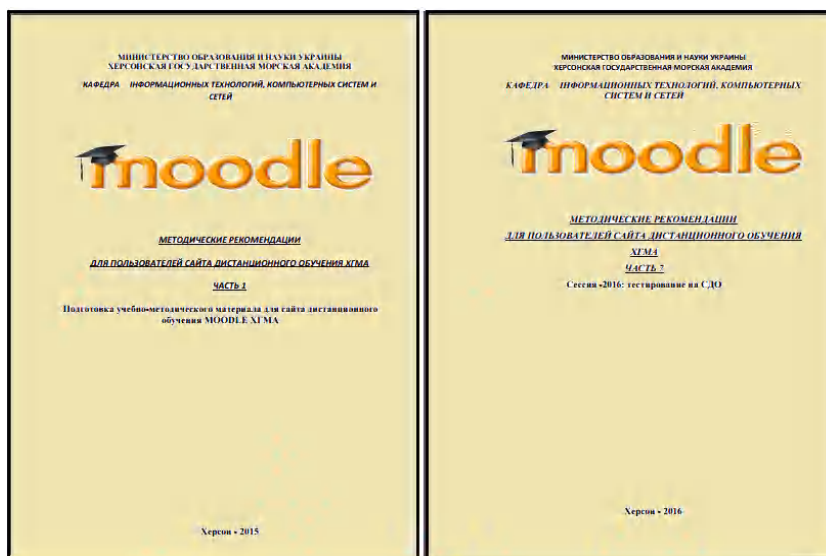
Всі навчальні підрозділи академії приймають активну участь в даному проекті. Викладачами кафедр були розроблені нові робочі програми курсів, в яких дисципліни розглядаються як засіб оволодіння компетенціями, як предметними, так і загальнонауковими або соціально-особистісними. Результати досліджень представлені на сайті дистанційного навчання ХДМА за адресою <http://www.dist.kma.ks.ua/>.

На даний час створено «Положення про сайт дистанційного навчання ХДМА», яке затверджено на Вченій раді академії, повністю сформована структура сайту, яка сприяє зручному використанню ресурсів сайту як курсантами та студентами, так і викладачами. У структурі враховано закріплення кафедр академії за деканатами, розподіл дисциплін за кафедрами, самі дисципліни за викладачами, та налагоджена чітка навігація для курсантів. Також виконане наповнення сторінок сайту контентом, проведено за наказом ректора комплексне тестування курсантів денної

форми навчання у літню екзаменаційну сесію. Крім того, вже розроблено та реалізовано на сайті у вигляді окремої гілки структурно-логічного дерева проведення тестування у зимову екзаменаційну сесію. Ця складова на сьогодні є дуже важливою для об'єктивного оцінювання знань та вмінь курсантів, та усунення особистого впливу викладача на курсанта під час іспиту. На даний момент, на кінець 2016 року, фактично завершено наповнення елементу структури СДН «Зимова сесія 2016» тестами з екзаменаційних дисциплін.

Ретельно підготовлене інформаційне забезпечення навчального процесу в академії дозволяє провести зимову екзаменаційну сесію 2016-2017 навчального року у вигляді комп'ютерного тестування.

На протязі 2016 року проведені семінари для представників кафедр академії з використання СДН у навчальному процесі, створено серію методичних рекомендацій (сім частин) для викладачів академії з методики викладання та оформлення текстового матеріалу (лекцій, лабораторних або практичних робіт чи семінарів), тестових завдань для розташування на сайті дистанційного навчання, роботи із результатами тестування та інші. Розроблено методику впровадження системи дистанційного навчання у навчальний процес ХДМА. Результати представлені у формі статей та тез на конференціях.

Методичні рекомендації для користувачів сайту дистанційного навчання ХДМА, частини 1 – 7

Враховуючи вище викладене та спираючись на план реалізації дослідно-експериментальної роботи по впровадженню компетентісного підходу перед колективом академії на 2016-17 н.р. постають такі завдання:

- факультетам та кафедрам академії спрямовувати всі зусилля на впровадження компетентісного підходу з елементами комунікативної форми навчання та реалізацію принципів ступеневої морської підготовки, відповідно до Кодексу ПДМНВ, для оволодіння курсантами професійними компетентностями, відповідно до вимог щодо претендентів на зайняття відповідної посади на суднах світового торговельного флоту;
- забезпечити внесення пропозицій щодо змін в галузеві стандарти вищої освіти на основі результатів дослідно-експериментальної роботи, передового досвіду міжнародної морської освіти та вимог роботодавців;
- забезпечувати розробку, апробацію та впровадження нових освітніх технологій у рамках переходу на компетентісний підхід, зокрема і методики комунікативного навчання та дистанційних форм навчання;
- продовжити підготовку до викладання навчальних дисциплін англійською мовою для груп іноземних студентів, а також окремих навчальних дисциплін для усіх курсантів та студентів;
- забезпечити з 2016-17 н.р. перехід на незалежне оцінювання навчальних досягнень усіх курсантів за допомогою комп'ютерного тестування;
- продовжити роботу по інформаційному наповненню сайту дистанційного навчання;
- продовжити пошук ефективних форм роботи, що сприяють наступності між середньою і професійною освітою, для посилення мотивування потенційних абітурієнтів до вибору морських професій;
- продовжити пошук ефективних форм організації освітнього процесу, які би раціонально поєднували академічну, практичну та тренажерну підготовку майбутніх фахівців морської галузі;

- запровадити з 2016-17 н.р. в освітній процес академії інтегровані курси відпрацювання фахових компетентностей з використанням наявної навчально-тренажерної бази ХДМА;
- забезпечити проходження курсантами необхідної тренажерної підготовки за інтегрованими навчальними планами ХДМА та спеціалізованого морського тренажерного центру;
- продовжувати роботу з аналізу та адаптації в освітній процес ХДМА передового досвіду установ і педагогів системи морської освіти (через педагогічний експеримент, проведення науково-методичних семінарів та конференцій, підготовки публікації у фахових виданнях, участь у професійних конкурсах і т. і.);
- посилити науково-дослідну роботу з розробки теоретичних засад щодо впровадження компетентнісного підходу в освітній процес морських навчальних закладів України на рівні підготовки низки кандидатських та докторських дисертаційних робіт за результатами теоретичних та експериментальних досліджень, що виконуються в ХДМА в рамках науково-дослідного експерименту;
- посилити співпрацю з представниками провідних світових судноплавних та кріюінгових компаній з метою оперативного реагування на зміни, що відбуваються в морській галузі та потребують швидкого реагування щодо модернізації і підвищення якості освітнього процесу.
- продовжити модернізацію навчально-лабораторної бази та створення нових лабораторно-тренажерних комплексів для забезпечення підготовки курсантів у відповідності до вимог міжнародних і національних стандартів морської освіти.

ФАКУЛЬТЕТ СУДНОВОЇ ЕНЕРГЕТИКИ

З метою вдосконалення навчального процесу з циклу професійної підготовки, за звітний період на факультеті було створено дві нові кафедри «Експлуатації суднових енергетичних установок» та «Транспортних

технологій». Обидві кафедри створено шляхом реструктуризації кафедри «Експлуатації суднових енергетичних установок та загальноінженерної підготовки», що дозволяє більш ефективно сконцентрувати увагу на якісне формування в курсантів/студентів окремо загальнопрофесійних та спеціальних професійних компетентностей відповідно до вимог кодексу ПДНВ, та інших документів, що встановлюють вимоги до підготовки фахівців морського флоту.

Таким чином, до складу факультету входять сім кафедр, а саме:

Випускові:

1. Кафедра експлуатації суднових енергетичних установок (завідувач кафедри Савчук Володимир Петрович);
2. Кафедра експлуатації суднового електрообладнання і засобів автоматики (завідувач кафедри Рожков Сергій Олександрович);

Загальнопрофесійні:

3. Кафедра транспортних технологій (завідувач кафедри Шарко Олександр Володимирович);
4. Кафедра механічної інженерії та загально професійної підготовки (завідувач кафедри Знамеровська Наталія Павлівна);

Загальнонаукові:

5. Кафедра англійської мови в судновій енергетиці (завідувач кафедри Літікова Олександра Іванівна);
6. Кафедра фізичного виховання (завідувач кафедри Сабадаш Валентин Іванович);
7. Кафедра природничо-наукової підготовки (завідувач кафедри Богомолова Ірина Володимирівна);.

Навчальна робота

Навчальна робота на факультеті суднової енергетики проводилася за двома напрямками підготовки – суднових механіків та суднових електромеханіків. Підготовка ведеться за затвердженими навчальними та робочими навчальними планами, складеними відповідно до вимог

національних стандартів у галузі вищої освіти з урахуванням вимог міжнародних документів, що регламентують підготовку спеціалістів морської галузі. В основі навчальної роботи на факультеті лежить принцип формування в курсантів/студентів відповідних загальних та професійних компетентностей, які в подальшому будуть їм необхідні в суспільному житті та професійній діяльності. Освітній процес на факультеті відбувається за затвердженими робочими програмами дисциплін, індивідуальними планами викладачів, розкладами навчальних занять та тренажерної підготовки.

Навчальні і робочі навчальні програми дисциплін за всіма ступенями вищої освіти і спеціалізаціями.

Для впровадження в навчальний процес компетентнісного підходу на факультеті було розроблено поетапну програму, на першому етапі, в результаті роботи робочої групи, до складу якої було залучено провідних викладачів кафедр, було проведено розподіл компетенцій згідно з ПДНВ між навчальними дисциплінами кафедр з урахуванням міжпредметних зв'язків для реалізації моделі взаємозв'язку кафедр ХДМА «загальнонаукова – загальноінженерна – випускова». У результаті вдосконалено навчальні та робочі плани підготовки за ступенями вищої освіти «бакалавр», «спеціаліст» та «магістр» з урахуванням кодексу ПДНВ та модельних курсів ІМО 7.02 та 7.04. Також викладачами факультету було перероблено навчально-методичні комплекси дисциплін, що викладаються. Затверджені НМКД, підготовлено анотації дисциплін. НМКД виконано на 100 %, затверджено на кафедрах факультету в паперовому та електронному вигляді.

Якість проведення навчальних занять

Для забезпечення якості проведення навчальних занять на факультеті організовано взаємовідвідування навчальних занять, проводяться відкриті заняття у формі лекцій та майстер-класів із залученням представників навчально-методичного відділу та деканату. За всіма дисциплінами кафедр складено тести, які дозволяють здійснювати об'єктивний контроль за рівнем оволодіння курсантами/студентами відповідними компетенціями.

Визначення кінцевих результатів навчання.

Результати навчання – формулювання того, що повинен знати, розуміти, бути здатним продемонструвати курсант (студент) після завершення навчання. Результати навчання визначають вимоги до присудження кредиту. В канун сесій на факультеті проводиться комплексний контроль знань на відповідність до визначених результатів навчання згідно з освітньою програмою.

Впровадження сучасних мультимедійних технологій, нових форм викладання і навчання.

Серед сучасних інноваційних технологій формування компетентностей активно використовуються:

- кейс-технології – навчально-методичні матеріали, укомплектовано в спеціальний набір (кейс), які передаються особисто або надсилаються студенту поштою;
- веб-технології – використання сервісів мережі Інтернет;
- мультимедійні технології, які базуються на використанні електронних підручників та навчальних програм.

На кафедрах факультету широко практикується використання мультимедійних засобів під час проведення лекційних та практичних занять із загальних та фахових дисциплін, а також застосування вищезначених технологій при захисті курсових робіт та проектів.

Значна частина аудиторій, закріплених за факультетом, оснащені новітнім мультимедійним обладнанням, що дає можливість проводити лекції у вигляді презентацій, відеолекцій, демонструвати симулятори систем і механізмів машинного відділення, відеоматеріали по устрою і технічному обслуговуванню систем і механізмів судна.

Лекційна аудиторія лабораторії суднових енергетичних установок 230 НК1

Мультимедійні технології, які використовуються в навчальному процесі активізують навчально-пізнавальну діяльність курсантів (студентів), скорочують час для вивчення, дають нові можливості для розвитку професійних навичок та їх удосконалення, значно підвищують ефективність самостійної роботи, а також допомагають реалізувати нові методи та форми навчання. Нові мультимедійні засоби, в яких використовується аудіовізуальний формат, надають такі можливості, яких традиційні підручники надати не можуть. Наявність таких засобів дає викладачам можливість планувати такі види діяльності, які вносять елемент зацікавленості в навчальний процес.

Також постало питання у забезпеченні певних компетенцій під час проведення занять. Кафедрами факультету було прийнято рішення впровадження технології «проблемного викладання». Тобто лекції викладаються в проблемному викладанні. Лектори на початку лекції ставлять задачу та питання, які слід розглянути, вказуючи при цьому конкретні компетенції згідно ПДНВ, які охоплює лекція.

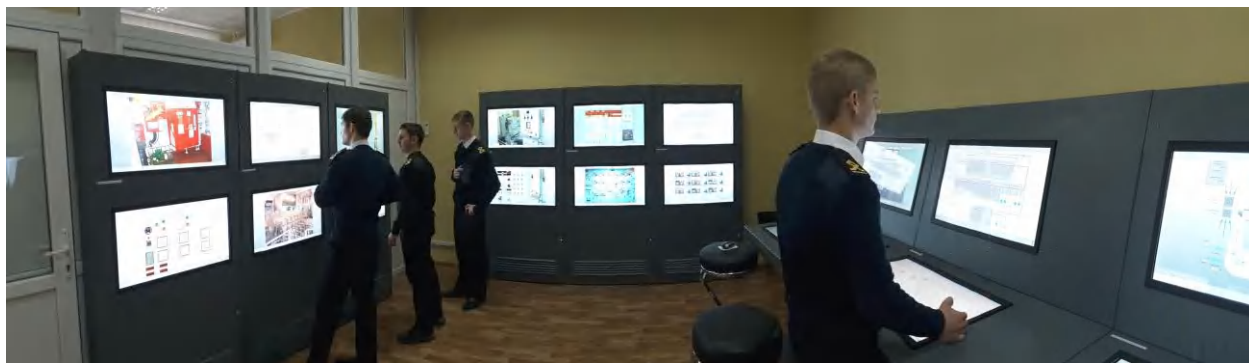
Лектор, викладаючи матеріал, постійно звертається до курсантів з

питанням – як вирішити поставлену задачу для забезпечення певної компетенції, щоб отримати найкращий технологічний, конструктивний, екологічний або економічний показники. Можливий варіант, коли лектор при викладанні проблемного матеріалу залишає наприкінці лекції час, щоб разом з курсантами детально розібратися як було вирішено, поставлену на початку лекції, проблему та які компетенції вона забезпечує.

В обох випадках лектори досягають зворотного зв'язку з курсантами, заставляють їх творчо та креативно мислити, пов'язувати отримані знання з умовами виробництва та експлуатації.

Слід зауважити, що практично всі навчальні дисципліни кафедр, що забезпечують цикли професійної підготовки несуть у собі містять елементи тренажерної підготовки, що безумовно необхідно для забезпечення необхідного рівня компетенцій майбутніх фахівців з експлуатації суднових енергетичних установок та устаткування з урахуванням вимог ПДНВ та ІМО. Для розвитку в курсантів та студентів здатності самостійно вирішувати проблеми майбутньої професійної діяльності робочі програми дисциплін коригуються, щоб інтегрувати тренажерну підготовку на сучасних тренажерах у навчальний процес. Ці тренажери відповідають вимогам міжнародних та національних стандартів і правил (у тому числі ПДНВ, SOLAS, модельних курсів ІМО), а також мають сертифікати провідних класифікаційних товариств. Вони забезпечують ефективну підготовку і оцінку компетентності курсанта в майбутній професійній діяльності.

Значно покращити підготовку суднових механіків та електромеханіків стало можливим із введенням у дію у звітному періоді нового тренажеру віртуального машинного відділення фірми TransasERS-5000, за допомогою якого курсанти/студенти можуть відпрацьовувати навички роботи з судновими машинами та механізмами під час їх експлуатації.

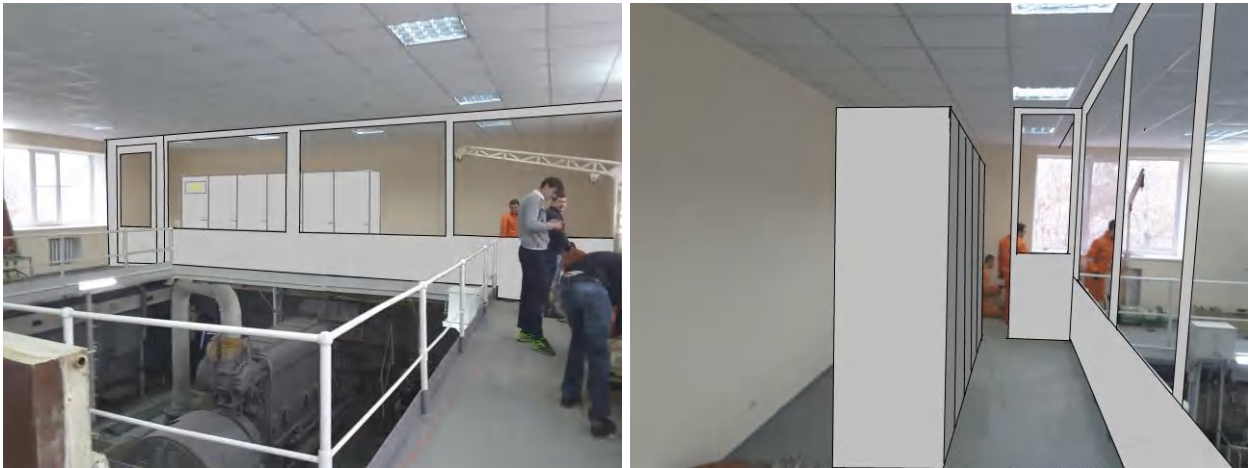
Симулятор машинного відділення Transas ERS-5000

Лабораторні заняття, що проводяться кафедрами факультету, забезпечуються наявним лабораторним устаткуванням та приладами, але разом із цим лабораторно-тренажерну базу кафедр факультету необхідно безперервно забезпечувати, підтримувати та оновлювати з урахуванням сучасних досягнень та нововведень у судновій енергетиці. Тому викладачами кафедри розробляються нові й удосконалюються наявні лабораторно-практичні установки, для поліпшення наочності проведених занять.

Кабінет суднових допоміжних механізмів, ауд. 005 НК2

Для формування професійних компетентностей курсантів, пов'язаних із несенням машинної вахти, за участю членів випускових кафедр факультету спільно з представниками електромеханічного відділення коледжу розроблено технічне завдання на тренажерний комплекс машинного відділення, який за підтримки ректорату планується створити в комплексній лабораторії СЕУ (ауд. 230 НК 1).

Проект модернізації комплексної лабораторії суднових енергетичних установок

Для реалізації професійних компетентностей по технічному обслуговуванню та ремонту суднових технічних засобів (розділ ПДНВ табл. АПІ/1 і АПІ/2), у навчальному процесі використовується реальне обладнання енергетичної установки судна. Це Дизель-генератор із дизельним двигуном 6ЧН25/34, дизель-редукторний агрегат із ДВС 3Д6, паровий котел, повітряні компресори, сепаратор палива і масла, суднові насоси.

Дизель-генератор з дизельним двигуном 6ЧН25/34

Робота організації самостійної роботи студентів. Заходи, спрямовані на підвищення вимогливості до самостійної роботи студентів, у тому числі, хто має індивідуальний графік навчання.

Для набуття компетентностей необхідною умовою є активізація самостійної роботи та самоконтролю знань курсантів. З цією метою постійно поновлюється методичне забезпечення для самостійної роботи курсантів (студентів) із навчальних дисциплін, що закріплені за кафедрами факультету, створено пакети тестових завдань для поточного, підсумкового та самоконтролю знань курсантів (студентів). Самостійне опанування зазначених у робочих навчальних програмах дисциплін тем для самостійного вивчення (теоретичного матеріалу та підготовки до практичних та лабораторних занять) забезпечить необхідні компетенції майбутнього фахівця. Але це можливо лише при проведенні своєчасного контролю виконання самостійної роботи курсантів з боку викладача.

Для курсантів (студентів), що мають індивідуальний графік навчання створено кейси, що містять матеріали для самостійного вивчення курсу та самоконтролю знань, а також для підготовки до складання іспиту або заліку в тестовій формі.

Створення банків екзаменаційних, контрольних завдань і тестів з усіх навчальних дисциплін.

За всіма дисциплінами, що закріплено за кафедрами факультету, створено банки екзаменаційних та контрольних завдань, а також розроблено пакети для поточного та підсумкового тестового контролю знань курсантів (студентів).

Робота з організації фізичного виховання студентів, як складової формування в них професійних компетентностей.

Значна увага на факультеті приділяється фізичному вихованню курсантів академії.

Впровадження компетентнісного підходу в навчальний процес із фізичного виховання та фізкультурно-оздоровчих заходів дозволяє виділити

складові фізкультурно-оздоровчої компетентності курсантів у фізичному вихованні, які забезпечують збереження здоров'я, підтримання рівня фізичної підготовленості, дотримання здорового способу життя, використовувати важливі фізичні якості та рухові дії в подальшій професійній діяльності.

Навчальний процес із фізичного виховання здійснюється з урахуванням умов характеру їх майбутньої професійної діяльності, містить у собі елементи професійно-прикладної фізичної підготовки, спеціальні фізичні вправи які формують у курсантів організаторські і командні дії, психофізичні якості, комунікативну культуру. Комунікативна культура набуває особливого значення для майбутніх фахівців, у процесі професійної діяльності – це вміння швидко адаптуватися до нестандартних професійних ситуацій в міжособистісних стосунках, налаштовувати нові стосунки для тривалої взаємодії, вміння запобігати конфліктам, у разі потреби конструктивно їх вирішувати.

Проведення практичних занять із фізичного виховання передбачає проведення попереднього контролю оцінки вихідного рівня стану здоров'я курсантів першого курсу, їх знання, уміння й навички, стан серцево-судинної системи, фізичної підготовленості. Для викладачів фізичного виховання знання про функціональний стан організму курсантів першого курсу має першорядне значення, тому що дозволить вирішувати питання відбору, допуску до тренувальних занять, планувати режими рухового навантаження, виходячи з рівня фізичної підготовленості й стану здоров'я.

На кафедрі фізичного виховання розроблено нові робочі програми, які обов'язково мають оздоровчу спрямованість, ураховують різницю у фізичному розвитку та фізичній підготовленості курсантів, а також диференційований підхід до вибору фізичних вправ, регулювання навантаження, засобів контролю, набуття фізкультурно-оздоровчих компетентностей. Застосування технологій мотиваційного характеру, спрямованих на заохочення до занять з фізичного виховання, до яких, у

першу чергу слід віднести спортивні ігри, які дають змогу формувати знання, уміння і навички, самостійно приймати рішення, уміння взаємодіяти з командою у ході гри, розуміти інших членів команди, уміння адекватно реагувати на думки інших членів команди.

Значне місце в роботі кафедри фізичного виховання спрямовано на залучення курсантів до спортивно-масових заходів, систематичних занять фізичною культурою і спортом, зміцнення здоров'я, підвищення рівня фізичної підготовленості. Упродовж навчального року кафедра проводить спортивно-масові змагання з 8-ми видів спорту. Змагання проводяться в два тури, між групами та структурними підрозділами академії. Збірні команди з видів спорту беруть участь в обласних студентських іграх.

На кафедрі визначено етапи формування компетентностей щодо збереження здоров'я та здорового способу життя курсантів:

- формування компетентностей свідомого ставлення курсантів до власного здоров'я, здорового способу життя, засвоєння знань про фізичну культуру, та зміцнення здоров'я.

- засвоєння різноманітних оздоровчих фізичних вправ, уміння застосовувати їх на практиці, формування у курсантів власної теоретичної і практичної підготовки, самостійного оволодіння інформацією з питань збереження здоров'я.

- формування компетентностей з організації і проведення самостійних занять спортивно-оздоровчого характеру спрямованих на зміцнення здоров'я, підвищення рівня підготовленості та функціональних можливостей організму, позитивної мотивації до потреби в систематичних заняттях фізичними вправами.

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення:

Рівень навчально-методичних комплексів з навчальних дисциплін закріплених за кафедрами факультету

Розроблено та затверджено робочі навчальні програми з усіх навчальних дисциплін, що викладаються науково-педагогічними

працівниками факультету, згідно з вимогами чинної кредитно-трансферної системи організації навчання та компетентнісного підходу до навчання, який впроваджується у ХДМА.

На початок 2016 року розроблено та затверджено всі робочі навчальні програми з навчальних дисциплін, які закріплені за кафедрами факультету. Відповідно до робочих навчальних програм дисциплін було розроблено навчально-методичні комплекси дисциплін за ступенем вищої освіти «бакалавр». Підготовлено НМК дисциплін, що читаються на першому році навчання, для викладання англійською мовою.

Згідно з вимогами ПДМНВ та з урахуванням ІМО-модельних курсів перероблено навчально-методичні комплекси дисциплін за ОКР «спеціаліст» та «магістр».

Наявність планів практичних занять, завдань для лабораторних робіт, відповідність їх змістовій складовій навчальних (робочих навчальних) програм з усіх дисциплін, за якими здійснюється підготовка.

Плани практичних занять та завдання для лабораторних робіт наведено в робочих навчальних програмах відповідних дисциплін, що закріплено за кафедрами факультету.

Забезпеченість програмами всіх видів практик.

Згідно з навчальними планами підготовки бакалавр галузь знань 27 Транспорт, спеціальність 271 Річковий та морський транспорт спеціалізація «Експлуатація суднових енергетичних установок» та «Експлуатація судового електрообладнання та засобів автоматики» передбачено навчальну практику в майстернях терміном 6 тижнів (252 години) – 1 курс 2 семестр, виробнича практика на суднах терміном 24 тижні (810 годин) та виробнича переддипломна практика на суднах терміном 22 тижні (780 годин).

Розроблено робочі навчальні програми навчальної практики в майстернях згідно з діючими національними стандартами та вимогами ПДМНВ. Складено перелік завдань, який погоджено з книгою практичної підготовки курсантів ХДМА, враховуючи компетенції зазначені у ПДМНВ та

вимоги майбутніх роботодавців.

Забезпеченість фаховими періодичними виданнями, підручниками

Усі навчальні дисципліни забезпечено необхідною кількістю підручників та навчальних посібників, які зберігаються в бібліотеці ХДМА.

Періодичні видання з мережі Internet:

1. Polish maritime research – <http://www.bg.pg.gda.pl/pmr/pmr.php> (Poland, GDANSK UNIVERSITY OF TECHNOLOGY, Faculty of Ocean Engineering & Ship Technology) : (з 2004 року / 4 рази на рік);

2. <http://www.marinelink.com/magazines/default.aspx> – Maritime News Magazine; Maritime Reporter Magazine;

Організація навчально-виховної роботи

Виховна робота здійснюється в процесі спілкування викладачів з курсантами (студентами) на заняттях, як під час проведення аудиторних занять, так і в позааудиторній роботі в рамках реалізації компетентнісного та комунікативного підходів до навчального процесу на факультеті. Значну роль мають куратори груп, керівники практик, курсових, наукових, дипломних робіт та проектів. При проведенні занять викладачами кафедр факультету значна увага приділяється вихованню курсантів (студентів).

Виховна робота на факультеті здійснюється відповідно до:

- Закону України «Про вищу освіту»;
- Концепції національного виховання;
- відповідних указів Президента;
- Розпоряджень Кабінету Міністрів України щодо виконання законів України та указів Президента;
- Наказів МОН України та інших правово-нормативних документів;
- державних стандартів вищої освіти;
- документованої процедури Системи управління якістю «Управління виховною роботою» Академії;
- Наказів та розпоряджень ректора ХДМА.

Для забезпечення щоденного керівництва навчально-виховним

процесом у навчальній групі наказом ректора за поданням деканату із числа найбільш авторитетних і досвідчених викладачів кафедр, що володіють педагогічною майстерністю й організаторськими здібностями, призначається куратор академічної групи. Призначення його проводиться на початку навчального року на весь період навчання курсантів (студентів).

Протягом навчального року куратори груп проводять виховні заходи, а також організовують участь курсантів (студентів) своїх академічних груп у заходах, передбачених комплексним планом ХДМА, факультету чи кафедри. Результати виховної роботи кураторів з курсантами (студентами) відображаються в журналі куратора.

Професорсько-викладацьким колективом кафедр факультету за звітний період було реалізовано такі виховні заходи:

- участь разом із курсантами в заходах, присвячених державним та національним святкам, визначним датам в історії України та Херсонщини (мітинги, збори, покладання квітів тощо);
- участь у заходах, присвячених «Дню знань», «Посвяти в курсанти – естафета поколінь» тощо;
- проведення виховної роботи з курсантами (студентами) під час занять, на перервах (питання моралі, етики, правослухняності тощо);
- роз'яснювальна робота щодо шкідливості паління, вживання алкоголю, наркотиків тощо;
- залучення курсантів до наукової творчості, художньої самодіяльності, спорту, інших здорових і корисних занять (наукові конференції, екскурсії, творчі вечори, засідання КВК, спортивні змагання і розваги тощо);
- роз'яснювальна робота з питання: «Самоврядування: права та обов'язки курсантів»;
- збори з питань навчання та трудової дисципліни курсантів (студентів);
- проведення індивідуальних бесід з батьками курсантів (студентів);
- проведення зборів курсантів (студентів) випускних груп з питань

якісного захисту дипломних проектів;

- проведення зборів курсантів (студентів) старших груп з питань організації переддипломної практики та дипломного проектування;

- проведення зборів курсантів (студентів) з питань організації проходження всіх видів практики (необхідні документи, строки, складання і захист звітів тощо);

- проведення зборів курсантів (студентів) з питань якісної підготовки до заліково-екзаменаційної сесії.

Наукова і науково-технічна діяльність:

У 2016 році всі співробітники кафедр факультету продовжували працювати над науково-дослідною темою «Дослідження і удосконалення суднових енергетичних установок, супутніх пристроїв та процесів, що забезпечують їх роботу», що була затверджена на засіданні вченої ради ХДМА протоколом № 6 від 21.12.2012 р.

Також викладачі беруть участь у виконанні НДДКР:

- ДІ 59/01-23 «Розробка модифікованих ультразвуком епоксипластів, наповнених дисперсно-волокнистими добавками, з підвищеними експлуатаційними характеристиками», номер № д.р. 112U001148;

- НДР 0115U002516 «Дослідження енергозберігаючих суднових електроенергетичних систем і комбінованих електромеханічних пропульсивних комплексів». Виконано 2-й етап роботи «Дослідження роботи електроенергетичних комплексів з диференціальними приводвалогенераторами (ДПВГ) при різних режимах роботи головного двигуна і різних умовах плавання судна. Розробка та дослідження єдиного електроенергетичного суднового пропульсивного комплексу з вентильним двигуном з електромагнітним збудженням». Керівник к.т.н., професор Іщенко І.М.;

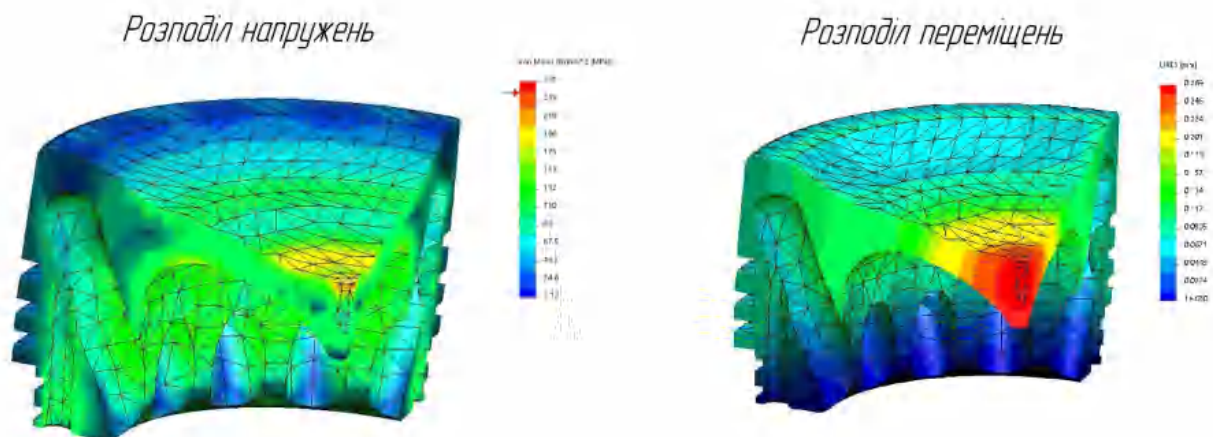
- Проведення досліджень за держбюджетною НДР «Єдина теорія компонетики малометалоємних каркасних систем промислового і технологічного обладнання та машин нового покоління для різних галузей».

Керівник д.т.н., професор Дмитрієв Д.О (Херсонський національний технічний університет), виконавець – к.т.н., доцент кафедри ЕСЕЗА Селіверстова С.Р.;

– ДФ 01-23/2899 «Розроблення модифікованих захисних полімеркомпозитних антикорозійних і зносостійких покриттів для суднобудування» (№ д.р. 011U008118).

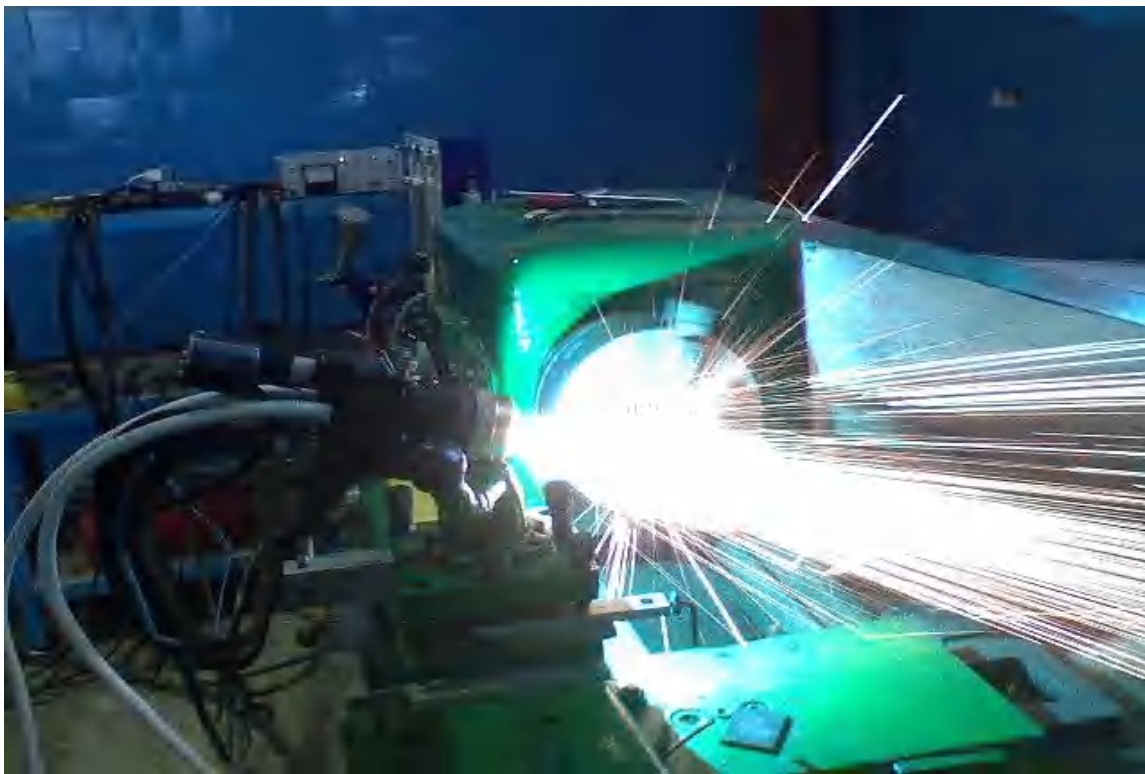
Госпдоговірна тема «Розробка модифікованих ультразвуком епоксипластів, наповнених дисперсно-волокнистими добавками, з підвищеними експлуатаційними характеристиками» (замовник – Товариство з обмеженою відповідальністю «Суднобудівна компанія «Марина груп»») (№ д.р. 011U008118).

При виконанні курсових і дипломних проектів широко використовуються методи твердотільного моделювання деталей судових механізмів з використання сучасних програмних комплексів.

**Дослідження напружено-деформованого стану головки поршня
дизельного двигуна Sulzer ZA40S**

Наукові розробки викладачів кафедр факультету, які ведуться в напрямку підвищення ефективності робочих процесів сучасних судових ДВС, що працюють на різних видах палива, розробки нових методів відновлення і зміцнення деталей судових механізмів, підвищення їх конструктивної та експлуатаційної надійності, в тому числі методами магнітної обробки.

Процес електродугової металізації

Результати наукових досліджень викладачів факультету широко впроваджуються в навчальний процес.

Відповідно до рішення вченої ради ХДМА (протокол №6 від 31.10.2016 р.) та наказу ректора ХДМА №465 від 02.11.2016 р. у ХДМА створено наукову школу проф. А.В. Букетова «Матеріалознавство, експлуатація та ремонт засобів транспорту». Лідером наукової школи є д.т.н., проф. А.В. Букетов, членами наукової школи є такі представники кафедри «Транспортних технологій»: д.т.н., проф. О.В. Шарко; д.т.н., проф. К.М. Клевцов; к.т.н., доцент О.В. Акімов; к.т.н., ст. викл. О.О. Сапронов; к.т.н., ст. викл. М.В. Браїло; асист. Д.О. Зінченко.

На кафедрі «Транспортних технологій» захищено дисертацію: «Закономірності зв'язку структури і властивостей епоксикомпозитних вогнетривких покриттів для деталей енергетичних установок» (Акімов О.В.). Виконуються дисертаційні роботи «Розробка металополімерних ущільнень з підвищеними експлуатаційними характеристиками для дейдвудних комплексів» (Нігалатій В.Д.) «Розробка епоксикомпозитів з нано-,

мікродисперсними наповнювачами та дискретними волокнами для підвищення зносостійкості вузлів тертя» (Зінченко Д.О.), «Розробка фулереновмісних епоксикомпозитів з поліпшеними властивостями для деталей і механізмів у суднобудуванні» (Букетова Н.М.), «Закономерности формирования эпоксидных нанокомпозитов с улучшенными электропроводящими свойствами» (Сметанкін С.О.).

Згідно з наказом МОН від 25.02.2016 р. № 160, завідувачу кафедри ЕСЕЗА д.т.н., Рожкову С.О. присвоєно вчене звання професора кафедри експлуатації суднового електрообладнання і засобів автоматики. Також співробітникам кафедри к.т.н. Завальнюк О.П. і Наговському Д.А. було присвоєно вчене звання доцента.

У 2016 році д.т.н., проф.. Ісаєвим Є.О. видано монографію «Окомкование: анализ и управление», доцентами кафедри ЕСЕЗА Селіверстовою С.Р., Фроловим О.М і асистентом Крупицею П.О. підготовлено до видання навчальний посібник «Теоретичні основи електротехніки».

У спеціалізованій вченій раді К 67.111.01, головою якої є професор А.В.Букетов, заступником голови – професор О.В. Шарко, вченим секретарем старший викладач О.О. Сапронов, членом ради старший викладач М.В. Браїло, в 2016 році було захищено дві кандидатські дисертації.

За 2016 рік викладачі кафедри ЕСЕЗА прийняли участь у роботі 13 Міжнародних наукових конференціях: 2nd International Conference on Intelligent Energy and Systems IEPS, Kyiv; 19th World Conference on Non-Destructive Testing 2016, Munich (Germany); 4th International Conference «Methods and Systems of Navigation and Motion Control», Kyiv; Міжнародна науково-технічна конференція SAIT 2016 «Системний аналіз та інформаційні технології», м. Київ; Всеукраїнська наукова інтернет-конференція «Інформаційне суспільство: технологічні, економічні та технічні аспекти становлення», м. Тернопіль та ін.. За результатами конференцій опубліковано 25 тез, 13 статей у фахових виданнях і 4 публікації в науково-метричній базі

SCOPUS.

Керівництво студентською науково-дослідною роботою охоплювало підготовку доповідей на 2 студентські конференції. 3 курсантів від кафедри (магістр Дорфман А.О., Клімов Р.В., бакалаври Плечій І.А., Шаронов І.В.) виступили з доповідями на Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Сучасні проблеми морського транспорту та безпека мореплавства» (ХДМА) та Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт «Суднобудування та водний транспорт» (НУК), 2 курсанта (Плечій І.А., Шаронов І.В.) отримали дипломи II ступеня, 1 студент (Дорфман А.О.) нагороджений грамотою.

У якості члена журі XII Всеукраїнської студентської олімпіади з дисципліни «Програмування мікропрограмних автоматів та мікроконтролерних систем» приймав участь к.т.н., доцент кафедри ЕСЕЗА Тимофеев К.В. (м. Хмельницьк), у якій приймали участь команда курсантів ХДМА 321 гр. – Мокану Д.М. і Чуприна А.С, які були нагороджені цінним подарунком – мікроконтролерним стендом Open System.

У 2016 році к.т.н., ст. викладачі кафедри О.О. Сапронов та М.В. Браїло отримали такі нагороди та премії:

– ГРАН-ПРІ в номінації «Науково-дослідна діяльність навчального закладу»;

– стипендії Кабінету Міністрів України для молодих учених відповідно до Постанови президії Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки від 01 червня 2016 року № 2.

– Премію Президента України для молодих вчених 2016 р. – указ Президента України №509/2016.

Викладачами кафедри фізичного виховання, доцентами Гузарем В.М., Сабадашом В.І., старшим викладачем Свиридою В.С. проведено дослідження стану серцево-судинної системи курсантів першого курсу за допомогою проби Руф'є, яка дає можливість оцінити працездатність серця при фізичному навантаженні. Результати дослідження показали низький рівень

фізичної підготовленості курсантів. Майже 23% курсантів мають низький рівень фізичного розвитку. Аналіз отриманих результатів дає підставу стверджувати, що основною причиною низького рівня фізичного стану, є їхня недостатня рухова активність, слабкий рівень знань, умінь і навичок про збереження та зміцнення власного здоров'я, про здоровий спосіб життя. Цілком ймовірно, що ця проба не в повній мірі може відобразити та оцінити реальну картину фізичного розвитку курсанта, але останні наукові дослідження свідчать, що рівень здоров'я курсантів останні роки знижується.

Наукові дослідження викладачів кафедри спрямовані на вдосконалення оздоровчого процесу курсантів, знання основ методики оздоровлення, дотримання здорового способу життя. Викладачі кафедри систематично беруть участь у наукових конференціях та семінарах. У 2016 році опубліковано 14 наукових статей, 7 у фахових наукових збірниках.

Стан забезпечення якості підготовки курсантів:

Аналіз стану якості знань курсантів на факультеті.

На засіданнях ради факультету проводяться обговорення результатів проміжного та підсумкового модульного контролів знань курсантів (студентів), результати залікової та екзаменаційної сесій, обговорюються підсумки проходження курсантами практики.

Також окремо розглядаються результати захисту курсових та дипломних проектів і робіт. Проводиться колегіальний аналіз цих результатів та пропонується попередня тематика на наступний термін роботи.

Рівень, розвиток та ефективність використання матеріально-технічної бази.

За звітний період на факультеті було створено та запроваджено в навчальний процес лабораторно-тренажерний комплекс «Віртуальне машинне відділення» на базі тренажеру Transas ERS-5000.

Відремонтовано та введено в експлуатацію комплексну лабораторію судових енергетичних установок. Сама лабораторія піддалася значної модернізації, продовження якої заплановано на наступний рік.

У повному обсязі введено в дію навчальні приміщення, розташовані в шостому навчальному корпусі, які закріплені за факультетом суднової енергетики.

У шостому корпусі створено новий комп'ютерний клас для вивчення комп'ютерної графіки та проведення курсового і дипломного проектування. Крім того клас буде використовуватися під час проведення атестації шляхом тестування курсантів у період сесій.

МОРСЬКИЙ КОЛЕДЖ ХДМА

У «Національному освітньому глосарії: вища освіта» вказано, що компетентнісний підхід до навчання це підхід до визначення результатів навчання, що базується на їх описі в термінах компетентностей.

На попередніх етапах реалізації компетентнісного підходу в навчанні, у відповідності із Міжнародною конвенцією ПДМНВ, вимог кріюінгових компаній та досвіду викладачів у Морському коледжі були виписані компетентності, які необхідно сформувати у курсантів на рівні експлуатації.

У відповідності із ІМО модельними курсами складені навчальні плани підготовки на рівні експлуатації.

Запроваджена система алгоритмічної підготовки морських фахівців, яка дозволяє сформувати індивідуальну траєкторію підготовки для кожного курсанта окремо. Система заснована на принципах побудови алгоритмів, а саме:

1. Принцип послідовності викладання матеріалу.
2. Принцип розгалуженості викладання навчального матеріалу.
3. Принцип циклічності організації навчання.

Інтерес до розвитку компетентностей в освітніх програмах узгоджується з таким підходом до освіти, який в першу чергу зосереджений на студентові, його здібності вчитися і який вимагає від нього більшою мірою бути залученим до навчального процесу, оскільки саме студент повинен розвивати здатність працювати з оригінальною інформацією, користуватися більш різноманітними формами доступу до інформації та її

оцінки – бібліотека, викладач, інформаційно-комунікаційні технології та ін.

Змінили і роль викладача, як систематизатора знань, ключової фігури у викладанні й озвучуванні основних понять, як керівника роботи студента, чий знання та компетентності він формує. У студентоцентрованій концепції викладач отримує супроводжуючу роль для придбання студентом певних компетентностей. Роль викладача зберігає своє значення, проте тепер вона передбачає більш високі рівні консультування та мотивування студентів у тому, що стосується місця і значення областей знання, розуміння і здатності застосовувати це знання, профілю, який повинен бути досягнутий, особистих інтересів, прогалин і досягнень, критичного відбору матеріалів і джерел, організації навчальних ситуацій та інше. Відтепер взаємовідносини викладача та студента перетворилися із суб'єкт-об'єктних до суб'єкт-суб'єктних.

Протягом року були вивчені потенційні можливості навчально-виховних технологій і, зокрема, застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у вигляді модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища MOODLE.

Застосування компетентнісного підходу обумовило трансформацію освітніх результатів і задало вектор подальших змін всієї безперервної педагогічної системи. Нам вдалося правильно організувати навчальний процес, з дотриманням загальних дидактичних принципів навчання на компетентнісній діяльнісній основі, у курсантів почали формуватися здатності застосовувати необхідні компетентності для вирішення навчальних або практичних проблем. Виявилось, що необхідною умовою в контексті виявлених в ході моделювання зв'язків, є принцип наступності в побудові дидактичної системи безперервної освіти.

Перехід Морського коледжу до компетентнісного підходу породив щонайменше декілька змін у способі розуміння освіти:

1. Викладачі повинні чітко визначати кінцеві цілі у навчанні курсантів. Кінцеві цілі у навчанні відтепер формулюються в термінах знань –

результатів навчання (компетенцій), які повинен здобути курсант, на які у свою чергу далі накладається динамічна характеристика, яка виражається в термінах здобуття компетентностей.

2. Суттєво змінилась діяльність викладача. Вона не закінчується звичайним передаванням знань та перевіркою рівня їх засвоєння, а продовжується у оволодінні курсантами готовими алгоритмами професійної діяльності, які є орієнтирами для перенесення раніше сформованих знань та умінь в створення курсантами власних алгоритмів подальшої професійної та життєвої діяльності. Викладачі не мають суворо дотримуватись встановлених правил або алгоритмів діяльності при формуванні компетентностей у курсантів. Необхідно пам'ятати, що не має двох однакових курсантів, як і немає «середнього курсанта» тому підходи до навчання мають бути індивідуальними та різноманітними. Курсанти повинні бути залучені до максимальної кількості видів навчальної діяльності. Але необхідно пам'ятати, що викладач несе персональну відповідальність за формування компетентностей майбутніх фахівців.

3. Внесені зміни у принцип та систему оцінювання навчальних досягнень курсантів.

4. Триває робота по заходам із забезпечення якості програм підготовки майбутніх фахівців морської справи.

Технологія компетентнісного навчання ґрунтується у тому числі і на формуванні у курсантів умінь самостійно вчитися. Основу оволодіння навчальними вміннями самостійного здобуття знань складають універсальні навчальні дії.

У викладачів сформовані та розділені розуміння понять «Компетенція» та «Компетентність». У «Національному освітньому глосарії: вища освіта» зазначено, що: компетенція – це надані (наприклад Конвенцією ПДМНВ) особі повноваження, коло її службових та інших прав і обов'язків. Слід розрізняти поняття компетенції від компетентності, як набутих реалізаційних здатностей особи. Тобто можна сказати, що термін «компетенція»

застосовується до особи – це коло питань та коло повноважень у яких особа повинна мати певні знання, досвід.

Наприклад, електромеханік не може піднятися на капітанський місток та керувати судном – це не його компетенція (не його коло питань – інша спеціалізація). Третій помічник капітана не може керувати навантаженням судна – це не його компетенція (не його коло повноважень – інша кваліфікація). Компетенції – це вимоги прописані іншими людьми до певної посади.

Якщо поглянути на МІЖНАРОДНУ КОНВЕНЦІЮ ПРО ПІДГОТОВКУ І ДИПЛОМУВАННЯ МОРЯКІВ ТА НЕСЕННЯ ВАХТИ (ПДНВ) 1978 року затвердженою Міжнародною морською організацією (ІМО) то можна побачити, що глава II «Стандарти стосовно капітана та палубної команди», глава III «Стандарти стосовно машинної команди», це є прописані компетенції тому, що встановлюється коло питань у яких претендент на посаду судноводія або механіка, електромеханіка повинен мати певні професійні знання.

У таблицях АП/1 – 5 вказані специфікації мінімальних вимог до компетентностей претендентів на посади вахтових помічників капітана, капітанів та старших помічників капітана, рядового складу. Це також є компетенції тому, що описують вимоги до кваліфікації (коло повноважень) претендентів на посади морських фахівців. Те ж саме викладене і в таблицях АП/1 – 7 Конвенції ПДНВ.

Компетентність – за проектом Тьюнінг Європейської Комісії, це динамічна комбінація знань, умінь, розуміння, цінностей, ставлення інших особистих якостей, що описуються результатами навчання за освітньою програмою підготовки фахівців.

Результати аналізу та узагальнення існуючих підходів до визначення поняття «компетентність» дали змогу прийняти в коледжі робоче трактування означеного терміну.

Компетентність – здатність і усвідомлена готовність особистості до

реалізації набутої системи знань, умінь, навичок, розуміння і прагнення до розв'язання актуальних професійних завдань у конкретних життєвих умовах для оцінки знайдених рішень та подальшого розвитку власного підходу до типових або непередбачуваних дій з передбачуваними можливими наслідками та відповідальністю за них.

Компетенції покладені у основу кваліфікації випускника та розглядаємо їх, як наданими особі повноваженнями, а компетентність це набуті реалізаційні здатності особи до ефективної діяльності це і покладено в основу формування процесу навчання.

Аналіз ПДНВ дало змогу виписати компетентності для претендентів на певні посади морських фахівців. Так, наприклад, для претендента на посаду вахтового помічника капітана (специфікація А-II/1) необхідно сформувати 19 компетентностей розподілених за трьома функціями (див. додатки 1 – 3).

Якщо поглянути на ПДНВ, то можна побачити, що колонка 1 таблиці А відображає саме компетентності, а більш детальний опис, розшифровка, подаються у колонці 2 у вигляді професійних навичок.

Наприклад, компетентність «Планування і проведення переходу та визначення місцезнаходження». таблиця А-II/1, складається з кількох професійних навичок:

1. Уміння використовувати небесні тіла для визначення місцезнаходження судна
2. Плавання з використанням наземних та берегових орієнтирів. Використання морських навігаційних карт і посібників
3. Здатність визначати місцезнаходження судна з використанням радіонавігаційних засобів
4. Здатність працювати з ехолотами та правильно застосовувати одержувану від них інформацію
5. Знання принципів гіро - та магнітних компасів та уміння визначати поправки гіро- та магнітних компасів з використанням засобів морехідної астрономії та наземних
6. Знання систем управління стерном, експлуатаційних процедур та переходу з ручного на автоматичне й навпаки. Налаштування органів управління для роботи в оптимальному режимі
7. Уміння використовувати та розшифровувати інформацію, отриману з судових метеорологічних приладів. Знання характеристик різних

систем погоди, порядку передачі повідомлень та систем запису. Уміння застосовувати наявну метеорологічну інформацію.

Як бачимо, компетентності уточнюються професійними навичками, які у свою чергу у кінцевому результаті уточнюються більш вузькими результатами навчання, які є мінімальними будівельними блоками для побудови навчального плану, а у подальшому основними елементами у заходах із забезпечення якості програми підготовки морських фахівців.

Сучасними стандартами вищої освіти та новою редакцією Закону України «Про вищу освіту» підкреслюється, що розвиток і формування універсальних навчальних дій, як основи майбутніх компетентностей здійснюється в рамках навчальних завдань і навчальних ситуацій, що конструюються в процесі навчання конкретних предметів або модулів. Компетентності розвиваються за допомогою не завжди однієї навчальної дисципліни, а можливо і деякого циклу навчальних дисциплін (математично-природничих, гуманітарних, загально-професійних, професійних). Тому в рамках реалізації компетентнісного підходу у навчанні враховували важливу специфіку – міжпредметність (міжпредметну інтеграцію) в рамках побудови ефективної педагогічної системи формування професійно-значущих компетентностей. Це означає, що в процесі моделювання навчального процесу обмежили взаємопов'язані предметні області розглянутих процесів переліком навчальних дисциплін. Об'єднали їх в модулі навчальних дисциплін, вплив яких на формування освітнього результату, вираженого комплексом (специфікацією) фахових та загальних компетентностей максимально ефективний.

Внаслідок проведеного системного аналізу керівних документів ІМО, програм підготовки морських фахівців в інших країнах ми дійшли до висновку, що краща система організації навчально-виховного процесу полягає у модульній побудові навчального плану.

У «Національному освітньому глосарії: вища освіта» зазначено, що модуляризація це підхід до побудови освітньої / навчальної програми, при якому її компоненти (курси / навчальні дисципліни) мають однаковий або

кратний вимір. За проектом Тьюнінг та Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою рекомендовано такі варіанти кредитних вимірів: 5–10–15, але можуть бути і інші зручні виміри. А модуль це навчальний компонент освітньої / навчальної програми, у якій кожний такий компонент містить однакову або кратну кількість кредитів ЄКТС (наприклад 5, 10, 15). У різних країнах, освітніх документах модуль може означати компонент освітньої/навчальної програми, курс, навчальну дисципліну, групу навчальних дисциплін.

Ми пропонуємо додержуватись наступних принципів модуляризації:

Модуль – це логічно завершена частина навчального матеріалу, яка повністю завершує формування компетентності та обов'язково закінчується контролем знань, умінь, розуміння та набутих професійних навичок курсантів. В нашому розумінні модуль це не змістовна частина навчальної дисципліни, а сукупність частин навчальних дисциплін.

Введення модульного навчання означає, що освітні програми повинні розроблятися залежно від цілей освіти. Тобто в модуль вкладається тільки той навчальний матеріал, який безпосередньо приймає участь у формуванні певної компетентності без засвоєння курсантами так званих «мертвих знань», які не приймають участі у формуванні даної компетентності.

Ми пропонуємо завершити формування компетентності **НАВЧАЛЬНИМ МОДУЛЕМ**, що представлено в колонці 1 таблиці А Кодексу ПДНВ, а формування професійних навичок, які являють собою більш детальний опис (розшифровка) та подані у колонці 2, пропонуємо завершити **ФОРМУЮЧИМ МОДУЛЕМ** (його на початковому етапі можна «прив'язати» до початкової дисципліни). У свою чергу складовими частинами формуючого модуля є **ЗМІСТОВІ МОДУЛІ** (теми навчальних дисциплін), які складаються із конкретних результатів навчання.

Запровадили принцип оцінювання модуля – це оцінювання компетентності, тобто це перевірка не тільки знань, умінь, розуміння яке може проводитись за правилами формативного оцінювання, але і

реалізаційної здатності курсантів до ефективної фахової діяльності, яке може проводитись за правилами сумативного оцінювання, що є кінцевою метою компетентнісного підходу у навчанні.

Світові тенденції в освіті свідчать про перехід від традиційного підходу центрованого на викладачі, або на можливостях навчального закладу до студентоцентрованого підходу. Ця альтернативна модель фокусується на тому, що зможуть робити курсанти в кінці модуля або програми підготовки. Таким чином, цей підхід спрямований на результатах. Тому, застосувавши модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовища MOODLE по кожному курсанту створюється індивідуальна траєкторія навчання.

Робочим визначенням результатів навчання пропонуємо прийняти таке: результати навчання – це точні формулювання того, що, як очікується, буде знати, розуміти та буде в змозі продемонструвати той хто навчається по закінченню періоду навчання.

Реалізація компетентнісного підходу у навчанні в Морському коледжі складається із наступних частин:

1. Визначення профілів та програм підготовки.
2. Створення компетентнісної моделі морського фахівця випускника академії, коледжу, ліцею.
3. Визначення кінцевих результатів навчання.
4. Визначення структури навчання: розподіл навчального навантаження на модулі та кредити ЄКТС.
5. Визначення викладачами структури навчальної програми модуля. Визначення змісту викладацької діяльності професорсько-викладацького складу.
6. Визначення та організація навчальної діяльності курсантів.
7. Оцінювання навчальних досягнень курсантів та порівняння досягнутих кінцевих результатів навчання із запланованими результатами навчання, та визначення рівня досягнення компетентностей курсантами.
8. Заходи із забезпеченням якості морської освіти та навчальних програм для отримання ступеню вищої освіти.

Складено орієнтовний план реалізації компетентнісного підходу в Морському коледжі, який наведено нижче.

1. Специфікація компетентностей фахівця на рівні експлуатації розділ ПДНВ (А-II/1).

2. Специфікація загальних компетентностей фахівця судноводія на рівні експлуатації.
3. Фахові результати навчання.
4. Загальні результати навчання.
5. Визначення структури навчання.
6. Розподіл результатів навчання на модулі та окремі програми підготовки.

Деякі результати навчання не мають необхідності для подальшого продовження, вивчення та розширення або поглиблення знань та умінь, а являють собою інструмент наприклад, математика.

- 6.1. Предмет математика – кількість кредитів ЄКТС – навчальна програма.
- 6.2. Змістовий предметний модуль фізика – кількість кредитів ЄКТС
- 6.3. Формуючий модуль, змістовий модуль.
- 6.4. Результати навчання, які виділяються в окремі програми підготовки.

Деякі знання та уміння винесли в окремі програми підготовки, які по закінченню навчання, як правило, підтверджуються сертифікатом. Разом із ХМСТЦ розроблені інтегровані навчальні плани.

7. Розподіл кредитів на навчальне навантаження.
8. Визначення програми підготовки.

Програма підготовки повинна бути розписана та складатися з навчальних предметів, предметних модулів та окремих програм підготовки, що упорядковані з логікою викладання.

9. За наступним принципом складені модульні навчальні плани.

Кількість кредитів	Модулі							
	I сем.	II сем.	III сем.	IV сем.	V сем.	VI сем.	VII сем.	VIII сем.
1							Модуль практичної підготовки	
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								
12								
13								
14								
15								
16								
17								
18								
19								

8.1. Складені навчальні плани окремих факультативних програм підготовки.

10. Розробляються методичні рекомендації для всієї програми підготовки.

11. Розробляються методичні рекомендації для вивчення модулів або окремих програм підготовки.

11.1. У системі MOODLE викладені методичні рекомендації для організації різних методів викладання.

11.1.1. Лекції.

11.1.2. Семінари (викладання невеликим групам).

11.1.3. Консультації.

11.1.4. Наукові семінари.

11.1.5. Практикуми.

11.1.6. Практичні заняття в групі.

11.1.7. Заняття з розв'язання проблем.

11.1.8. Лабораторні заняття.

11.1.9. Демонстраційні класи.

11.1.10. Стажування / практика.

11.1.11. Практика в реальних умовах.

11.1.12. Польові дослідження.

11.1.13. Онлайнове / дистанційне або електронне навчання

11.2. У систему MOODLE завантажуються методичні рекомендації з розподілу та організації навчальної діяльності студентів (робота, яку повинен виконати студент).

11.2.1. Пошук відповідних матеріалів в бібліотеках і онлайн.

11.2.2. Огляд літератури.

11.2.3. Складання резюме прочитаних матеріалів, які видаються найбільш відповідними поточним потребам.

11.2.4. Навчання постановці проблем, а також рішенню проблем, поставлених викладачем.

11.2.5. Проведення все більш складних досліджень, хоча і в вузькому діапазоні.

11.2.6. Відпрацювання технічних або лабораторних умінь і навичок.

11.2.7. Відпрацювання професійних умінь і навичок.

11.2.8. Проведення досліджень і написання статей, звітів, письмових робіт зростаючої складності (у відношенні розміру і складності матеріалу).

11.2.9. Робота разом з іншими студентами і спільна робота над звітом / проектом / відповіддю на проблему.

11.2.10. Підготовка і виступ з усною презентацією (в групі або індивідуально).

11.2.11. Конструктивна критика роботи інших, продуктивне використання критичних зауважень з боку інших.

11.2.12. Головування і активна участь у засіданнях.

11.2.13. Керівництво або активна участь в командах.

- 11.2.14. Робота в умовах часових обмежень без порушення термінів закінчення.
- 11.2.15. Передача питань і зібраних даних іншим, використовуючи різні засоби.
- 11.2.16. Навчання критиці своєї власної роботи.
- 11.3. Створюється процедура для оцінювання навчальних досягнень студента за підсумками проходження окремої програми підготовки, вивчення навчального предмета або предметного модуля, яке включає в себе:
 - 11.3.1. Сумативне оцінювання.
 - 11.3.2. Формативне оцінювання.
 - 11.3.2.1. Есе.
 - 11.3.2.2. Питання з множинним вибором.
 - 11.3.2.3. Рішення задач.
 - 11.3.2.4. Аналіз прикладів / даних / текстів.
 - 11.3.2.5. Огляд літератури, наприклад, по пам'яті, за наданою книгою в класі або вдома. Усні екзамени також можуть мати різні формати, в межах наступних двох категорій.
 - 11.3.2.6. Усне опитування (як правило більш ніж одним викладачем).
 - 11.3.2.7. Демонстрація практичного вміння / сукупності вмінь.
- 11.4. Формативне оцінювання роботи студентів протягом навчання.
 - 11.4.1. Тестування знань або вмінь.
 - 11.4.2. Усні презентації.
 - 11.4.3. Звіти про лабораторні роботи.
 - 11.4.4. Аналіз, текстів або даних.
 - 11.4.5. Володіння навичками і уміннями при спостереженні, наприклад, за роботою на робочому місці, в лабораторії.
 - 11.4.6. Звіти про стажування на робочому місці або щоденники.
 - 11.4.7. Зразки професійних робіт (портфоліо).
 - 11.4.8. Звіти про поза аудиторні дослідження.
 - 11.4.9. Письмові есе або звіти, або частини дипломної роботи (дисертації).
- 12. Завершується створення процедур оцінювання навчальних досягнень курсантів, яка повинна:
 - 12.1. призначатися для вимірювання досягнення визначених результатів навчання і інших цілей програми;
 - 12.2. відповідати своєму призначенню: діагностичне, нормативне чи сумативне (підсумкове) оцінювання;
 - 12.3. мати чіткі і опубліковані критерії для виставлення балів;
 - 12.4. проводитись особами, які розуміють роль оцінювання для просування студентів в оволодінні знаннями, вміннями і навичками, пов'язаними з їхніми майбутніми кваліфікаціями;
 - 12.5. де це можливо, не ґрунтуватися на оцінках лише одного екзаменатора.
- 13. Розробляється процедура забезпечення якості освітніх програм підготовки

морських фахівців.

Проблеми у реалізації нової освітньої парадигми та нових можливостей навчально-виховних технологій, застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у вигляді модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища MOODLE до цього часу ще глибоко не досліджені. Тому обґрунтування педагогічних умов оптимізації використання традиційних, інноваційних і інформаційно-комунікаційних технологій у процесі опанування нових знань, умінь та навичок на нашу думку, є актуальним і своєчасним та потребує подальших наукових досліджень.

ПРОФЕСІЙНО-МОРСЬКИЙ ЛІЦЕЙ ХДМА

Соціально-економічні зміни в Україні призвели до необхідності модернізації багатьох її соціальних інститутів, і, відповідно професійно-технічної освіти, яка безпосередньо пов'язана з економічними процесами через підготовку конкурентоздатних фахівців на сучасному ринку праці.

Система сучасної освіти, склалася в епоху нового часу і заснована на передачі змістовних знань загально-інженерної та професійної підготовки.

Кваліфікація майбутнього кваліфікованого робітника виступає як результат цієї підготовки. З іншого боку, роботодавцям потрібна не лише кваліфікація, яка, на їх думку, пов'язана з роздробленням виробничих функцій на низку завдань та видів професійної діяльності, а компетентність як поєднання навичок, властивих кожному індивіду, в яких поєднуються кваліфікація з соціальною поведінкою, здатністю працювати в групі, ініціативністю, вмінням приймати самостійні рішення у нестандартних ситуаціях і відповідати за їх наслідки.

Тому у відповідності до задачі та роботі по впровадженню компетентнісного підходу під час організації навчального процесу в Херсонській державній морській академії, враховуючи ступеневу підготовку морських фахівців в академії та її структурних підрозділах Морському коледжі та Професійно-морському ліцеї, протягом минулого року педагогічний колектив ліцею вивчав питання щодо проведення

експерименту по впровадженню компетентнісного підходу під час підготовки кваліфікованих робітників.

У світлі сучасних вимог до випускника професійно-технічного навчального закладу, які складаються під впливом існуючої ситуації на ринку праці і таких процесів, як прискорення темпів розвитку суспільства і повсякденної інформатизації оточуючого середовища, провідним на сьогодні і виступає навчання на засадах компетентнісного підходу. Освіта, орієнтована тільки на отримання знань, означає сьогодні орієнтацію на минуле. У мінливому світі система професійно-технічної освіти повинна формувати такі нові якості випускника як ініціативність, інноваційність, мобільність, гнучкість, динамізм, конструктивність та ін. Майбутній професіонал повинен володіти прагненням до самоосвіти протягом усього життя, новими технологіями і розуміти можливості їх використання, уміти приймати самостійні рішення, адаптуватися в соціальній і майбутній професійній сфері, розв'язувати існуючі проблеми і працювати в команді, бути готовим до перевантажень, стресових ситуацій і уміти швидко з них виходити.

На сьогодні в ліцеї здійснюється підготовка за шістьма інтегрованими професіями «Моторист (машиніст). Матрос», «Матрос. Електрогазозварник», «Кухар-матрос», «Кухар. Пекар», «Офіціант. Бармен. Буфетник», «Офіціант. Адміністратор» за напрямками підготовки «Водний транспорт» та «Громадське харчування», а також термін навчання відповідно до діючих стандартів становить рік та три – рік та шість місяців.

Якщо з морських робітничих професій компетенції визначені в Конвенції ПДМНВ та у Манільських поправках, то для інших професій робота педагогічного колективу ліцею першочергово була направлена на складання відповідних компетенцій, на підставі освітньо-кваліфікаційних характеристик, погоджуючи кожну зі складених компетенцій з представниками базових підприємств, організацій громадського харчування.

Враховуючи, що сьогодні сучасна система професійно-технічної освіти зорієнтована на те, щоб задовольняти потреби різних галузей господарства України в робітничих кадрах на рівні сучасних і перспективних вимог, а галузь громадського харчування та водного транспорту на сьогодні потребує компетентних, мобільних та конкурентоспроможних кваліфікованих робітників з високим рівнем професійних знань, умінь, навичок, особистісних здібностей дійшли до висновку, що застосування компетентнісного підходу створює передумови для:

- наближення результатів освіти до потреб та вимог ринку праці;
- подальшого розвитку освітніх технологій ;
- формування нової системи діагностичних засобів з переходом від оцінки знань до оцінки компетенцій ;
- визначення рівня компетентності в цілому.

Проаналізувавши дане питання, прийшли до висновку, що при організації навчально-виробничого процесу в ліцеї необхідно забезпечувати інтеграцію теорії і практики. Це означає формування вмінь навчатися в межах різноманітних ситуацій. Принципами методики такого навчання є: навчальний процес повинен бути орієнтований на досягнення певних завдань, які є результатом навчання. Учні повинні свідомо взяти на себе відповідальність за власне навчання, що досягається створенням такого середовища навчального закладу, яке формує цю відповідальність; учням повинна бути надана можливість вчитися пошуку, обробки та використання отриманої навчальної інформації (тобто, необхідно відмовитися від практики трансляції знань); можливість розвивати загальноосвітню компетентність, тобто нести відповідальність за власне навчання; індивідуалізація навчання.

Тому, враховуючи здійснений аналіз, робочі навчальні плани були складені таким чином, що кожна складова будь-якої компетенції відпрацьовувалась після теоретичних навчальних занять на виробничому навчанні, при цьому кожен учень повинен бути оціненим і вже надалі переходити до вивчення інших складових та відповідно компетенцій.

Результатом експериментальної роботи творчої групи ліцею стало створення моделі професійного стандарту компетентності. Особливістю цієї моделі стандарту було використання при його формуванні модульно-компетентнісного підходу, ключовим принципом якого є орієнтація на мету, визначальною для сфери праці.

Було введено поняття «модуль компетентності», який складається з відповідних елементів, одиниць професійного стандарту, що в свою чергу містять трудові дії кваліфікованого робітника. Модуль компетентності – логічно завершений, автономний, цілісний блок одиниць професійного стандарту. На кожному кваліфікаційному рівні групуються окремі модулі компетентності, об'єднані спільними кваліфікаційними вимогами.

Актуальним на сьогодні стало питання професійної компетентності фахівця, що сприяє успішному самовизначенню молоді у світі праці, безперервної освіти, міжособистісних суспільних відносин, але найголовніше – це одне з основних умов дійсного розвитку і самореалізації особистості.

Тому одним із наступних наших завдань є формування цієї компетентності як частини професійної підготовки майбутнього фахівця. Це тягне за собою зміну моделей навчання, акцент робиться на особистісно-орієнтовану модель, яка традиційні форми взаємодії учня і викладача переводить на суб'єкт-суб'єктну основу. Також поняття компетенції нерозривно поєднується з поняттям «професіоналізм».

Наявність у людини диплома, сертифіката, що підтверджує рівень її кваліфікації (а частіше – деякої сукупності знань, обізнаності у певній професійній сфері) – це необхідна (але не достатня) умова для подальшого становлення професіоналізму. Людина може придбати цю властивість в результаті спеціальної підготовки і довгого досвіду роботи, але може і не отримати його, а лише «вважатися» професіоналом. Необхідною складовою професіоналізму людини є професійна компетентність.

Впроваджуючи компетентність в навчальний процес, ми поставили задачі дати учням:

1. Професійні знання, здобуті в процесі навчання, підвищення кваліфікації і набуття досвіду.
2. Трудові навички і вміння, що набуваються в процесі виробничого навчання.

Компетентності, якими повинен володіти кваліфікований робітник при отриманні диплому, формуються в учнів завдяки урокам теоретичного навчання, урокам виробничого навчання і виробничої практики. Для побудови чіткої та логічної послідовності формування компетентностей в учнів був переглянутий робочий навчальний план, який включає процес підвищення кваліфікації, тобто починаючи з мінімального робочого розряду та закінчуючи більш високим, який дозволяє отримати учням терміни навчання в ліцеї. Предмети професійно-теоретичної підготовки включені у робочі навчальні плани в послідовності ускладнення, при цьому враховувались між предметні зв'язки для складання, вивчення та засвоєння професійних компетентностей, які зазначені кваліфікаційною характеристикою. Структурно-логічна схема підготовки кваліфікованого робітника з усіх наших професій з позначенням періодів професійно-теоретичної підготовки, професійно-практичної підготовки, виробничої практики, теоретичних предметів, включаючи загально професійні і компетентностей, складених за професіями, які будуть сформовані за період отримання відповідної кваліфікації, терміни поетапної атестації та державної атестації, відображені у графіку навчального процесу. Згідно з графіком навчального процесу, учні спочатку повністю засвоюють програми теоретичної підготовки і практичної згідно з відповідним розрядом і тільки після цього пристають до проходження виробничої практики. Згідно з робочими навчальними планами, з графіком навчального процесу, який включає чередування теоретичного і виробничого навчання, з провадженням компетенції в навчальний процес ліцею були введені уроки виробничого

навчання в тижневе навантаження, що дозволило учням набуті на теоретичному навчанні компетентності або їх складові відразу ж засвоїти їх на уроках виробничого навчання та закріпити практичні навички.

Особливим предметом у професійно-теоретичній підготовці виступає «Англійська мова», який формує таку компетентність, вказану в ПДНВ, як «Використання стандартних фраз ІМО для спілкування на морі та використання англійської мови у письмовій та усній формі». Для досягнення поставленої задачі використовується комунікативний метод вивчення англійської мови, що є частиною компетентнісного підходу. Також з цією метою робоча програма з англійської мови побудована таким чином, щоб термінологія на англійській мові вивчалась послідовно з вивченням спецдисциплін, таких як «Морська практика», «Будова судна», «Техніка особистого виживання» для професій «Моторист (машиніст). Матрос», «Матрос. Електрогазозварник», «Кухар-матрос».

Будь-яку компетентність з професії викладачі та майстри виробничого навчання розподіляють на відповідні компетентності з метою контролю та перевіряють засвоєння кожної складової. Після формування складової компетентності на уроках теорії має бути контроль знань у вигляді тесту, а на уроках виробничого навчання – самостійне виконання завдань, і так відбувається на кожному етапі освоєння знань та навичок, що призводить до оволодіння певною компетентністю. Відсутність хоча б однієї навички в процесі формування компетентності приведе до неможливості формування компетентності в цілому.

Для повного оволодіння професією нами деталізовано компетентності по розрядах, що дозволяє учням освоювати більш високі розряди отримуваної професії за короткі терміни. Згідно з переліком обладнання та кабінетів державного стандарту, нам не вистачає сучасного обладнання та повної наявності кабінетів, лабораторій, які не були б сумісні з іншими.

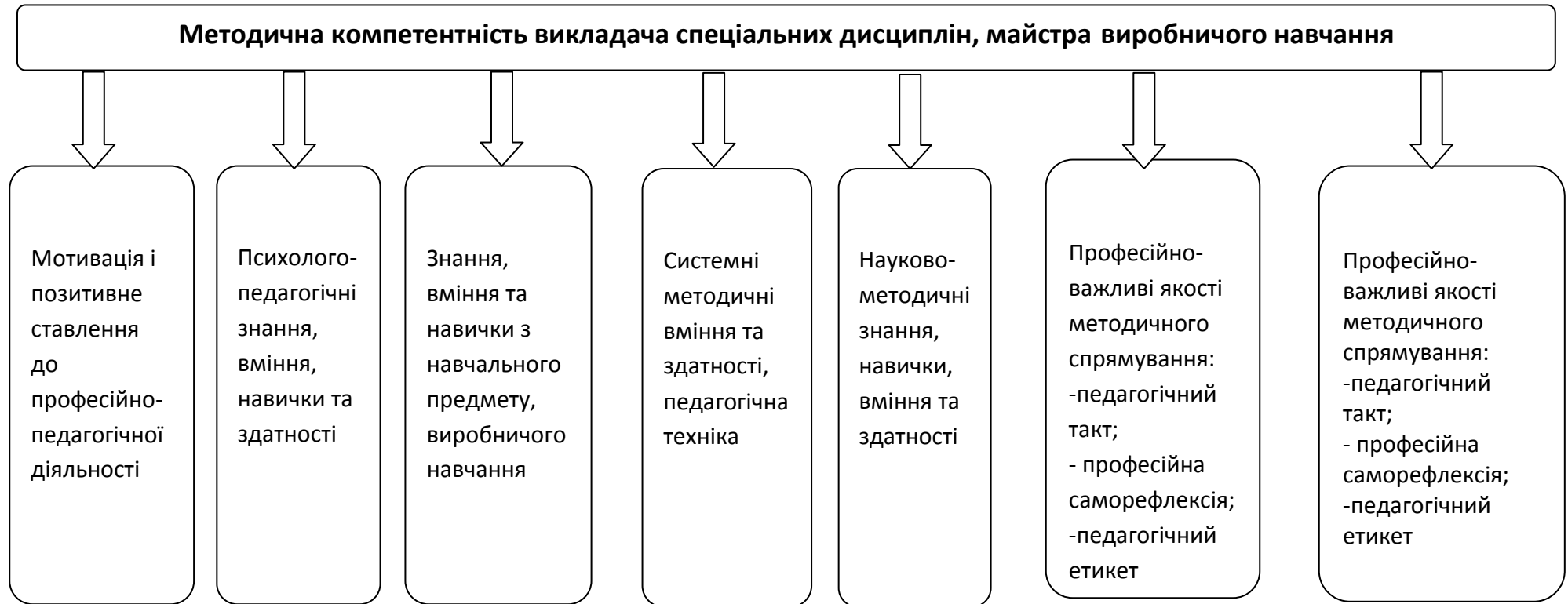
Протягом трьох років ліцей працює над проблемою «Методична компетентність як складова професіоналізму викладачів і майстрів

виробничого навчання» на підставі схеми «Структура методичної компетентності педагогів ліцею».

Згідно зі схемою, для того, щоб компетентісно виконувати методичну діяльність, треба володіти певними знаннями і вміннями. Серед професійних знань, які зумовлюють методичну компетентність педагога, виняткове значення мають предметні, психолого-педагогічні та науково-методичні знання. Предметні знання відображають зміст дисципліни, яка викладається. Психолого-педагогічні знання є теоретичною основою високого професіоналізму і необхідні для здійснення ефективної педагогічної діяльності, а також виступають основою науково-методичної компетентності. Крім професійних знань, у структурі методичної компетентності виділяються професійні вміння, які реалізуються в педагогічній практиці. До них зараховуються організаторські, гностичні, конструктивні, проєктивні та комунікативні вміння. Важливою передумовою в становленні розвитку методичної компетентності педагога вважаються особистісні якості, які виражаються в прагненні до гнучкості й імпровізації, у здатності до емпатії, у вмінні надавати особистісний характер викладанню в установці на створення позитивних стимулів, у володінні стилем неформального спілкування, у емоційній рівновазі, упевненості в собі, ерудиції, цілеспрямованості, практичності мислення, оптимізмі, здібності до передбачення та рефлексія.

Всі шість методичних компетенцій реалізуються через методичні комісії, школу передового педагогічного досвіду, творчу лабораторію, творчу групу з обдарованими учнями.

Схема методичної компетентності педагогічних працівників

У цьому навчальному році педагоги більш глибоко вивчають особистісно-розвивальні педагогічні технології: проблемно-розвивального навчання, проектного, інтерактивного, імітаційно-ігрового навчання, кейс-технологій, велику увагу приділяють вивченню соціальної компетентності.

Підвищенню професійної майстерності педагогічних працівників сприяли проведені конкурси фахової майстерності серед майстрів виробничого навчання.

Методична компетенція сприяє творчому зростанню викладачів та майстрів виробничого навчання, результатом цього стала розробка та впровадження в навчальний процес власних навчальних і методичних посібників з предметів : «Суднові енергетичні установки та їх експлуатація», «Будова суден», «Морська практика», «Техніка особистого виживання, боротьба з пожежею, перша медична допомога, персональна безпека й суспільні обов'язки», «Міжнародні морські нормативні документи» (Моргунов В.Д.); навчальний посібник «Англійський – для офіціантів та барменів», «Збірник лабораторно-практичних робіт з професій: «Моторист», «Матрос», «Офіціант» (Симонова І.В.), збірник «Тематична атестація з теми «Дріжджове тісто та вироби з нього», «Методичні рекомендації з теми: «Застосування інтерактивних технологій на уроках з предмету «Технологія приготування їжі з основами товарознавства» (Степанченко В.І.)

Педагогічні працівники систематично оновлюють методичний супровід уроків, працюють над створенням комп'ютерних засобів навчання.

Важливе значення для виявлення компетентності педагогів має також підвищення кваліфікації, наявність кваліфікаційної категорії та педагогічного звання.

Більше року тому, як уперше ми заговорили про компетентнісний підхід в освіті. Перше питання яке стало перед нами було: «З чого почати?». Завдання перед нами стояли на першому етапі складні і не зовсім зрозумілі з багатьох причин:

1. Теоретичне навчання з професії: «Моторист» триває всього біля 5 місяців, мінус з того часу виробниче навчання 1-2 рази на тиждень; з професії: «Матрос» близько 3 місяців, мінус виробниче навчання.

2. На скільки це можливо інтегрувати наші учбові програми з нашим Морським коледжем, щоб був м'який перехід при продовженні навчання нашими випускниками у Морському коледжі, а тут випадає дуже важлива ланка: Кваліфікація «Моториста першого класу» і «Матроса першого класу», а ми випускаємо з другим класом. Підготовка морських фахівців, згідно Конвенції ПДНВ-78, з поправками, здійснюється по трьох рівнях відповідальності :

- а. рівень управління (Management level)
- б. рівень експлуатації (Operational level)
- с. допоміжний рівень (Support level), згідно якого і здійснюється підготовка рядового складу.

На засіданні методичної комісії були розглянуті раз типові програми, були інтегровані учбові плани і програми у середині професій, були внесені необхідні зміни в робочі програми теоретичного і виробничого навчання з професій.

Повністю було завершено комплексно-методичне забезпечення усіх предметів, яке і послужило основною базою для придбання компетентностей з професій: «Моторист. Матрос».

Були вивчені Манільські поправки 2010 року до Конвенції ПДНВ- 78 і внесені необхідні зміни в робочі програми, а відповідно і в навчальні плани. Визначені:

1. Фахові компетентності

Функція: Суднові механічні установки на допоміжному рівні

1. Виконання звичайних обов'язків стосовно вахти в машинному відділенні осіб, які доручаються особам рядового складу. Розуміння команд та вміння бути зрозумілим відносно питань, які стосуються обов'язків з несення вахти.

2. Для несення вахти у котельному відділенні: Підтримання належного рівня води та тиску пари.

3. Використання аварійного обладнання та дії під час аварійних ситуацій.

Функція: Судноводіння на допоміжному рівні

1. Управління кермом та виконання команд, які подаються на кермо, включаючи команди, які подаються англійською мовою.

2. Несення належного візуального і слухового спостереження.

3. Сприяння нагляду і керування безпечною вахтою.

4. Використання аварійного обладнання і дії в надзвичайних ситуаціях.

2. Компетентності, згідно Конвенції ПДНВ-78, з поправками, для всіх моряків це:

- з питань техніки особистого виживання;
- з питань протипожежної безпеки та боротьби з пожежею;
- з питань надання елементарної першої допомоги;
- з питань особистої безпеки та соціальної відповідальності;
- ознайомлювальної підготовки з питань охорони.

3. **Загальні компетентності (які були рекомендовані робочою групою морського коледжу) -** користування комп'ютером, знання мов, здатність мислити під час несення вахти в аварійних ситуаціях і приймати єдине правильне рішення та ін.

Функція: Судноводіння на допоміжному рівні.

Розподілені сфери компетенцій (Колонка 1) з таблиці А-II/4. Специфікація мінімального стандарту компетентності для осіб рядового складу, які входять до складу ходової навігаційної вахти по предметам теоретичного і виробничого навчання.

Функція: Суднові механічні установки на допоміжному рівні.

Розподілені сфери компетенцій (Колонка 1) з таблиці А-III/4. Специфікація мінімального стандарту компетентності для рядового складу машинної вахти по предметам теоретичного і виробничого навчання.

Наприклад: Сфера компетенцій: Використання аварійного обладнання та дії під час аварійних ситуацій

1. Суднові енергетичні установки та їх експлуатація.
2. Техніка особистого виживання, боротьба з пожежею, перша медична допомога, персональна безпека й соціальна відповідальність.
3. Охорона праці.
4. Англійська мова з професійною спрямованістю
5. Виробниче навчання.

Складені схеми набуття компетентностей (Колонка 2) на тому чи іншому предмету.

З 1 вересня 2014 року ми працюємо за новими стандартами (згідно ДСПТО 8340.01.61.00-2014) з професій: «Моторист. Матрос», які вступили в дію з 1 квітня 2014 року, згідно з якими введені нові предмети: «Міжнародні морські нормативні документи» та «Основи слюсарної справи та матеріалознавство».

Інтеграція

1. З мотористами було простіше, тому що предмети залишилися ті ж, хоча були додані нові функції: «Електроустаткування, електронна апаратура і системи управління на допоміжному рівні», «Технічне обслуговування і ремонт на допоміжному рівні», «Управління операціями судна і турботи про людей на судні на допоміжному рівні» – окремі сфери компетентностей були враховані хоча і не повністю.
2. З матросами набагато складніше, тому що додано 3 нові предмети для матроса першого класу: «Перевезення небезпечних вантажів і вантажні роботи» – 22 години, «Особиста безпека і соціальна відповідальність. Охорона праці» – 16 годин (4 – на практичні роботи), «Управління рятувальними засобами» – 30 годин (10 – на практичні роботи), а звідси, згідно з Конвенцією ПДНВ-78, з поправками додані 3 нових функції: «Обробка і розміщення вантажів на допоміжному рівні», «Управління операціями судна і турботи про людей на судні на допоміжному рівні»,

«Технічному обслуговуванні і ремонті на допоміжному рівні», але окремі елементи сфер компетенцій були також враховані.

3. Звідси слідує, щоб повністю закрити допоміжний рівень в нашому учбовому комплексі, є пропозиція отримати нові ліцензії на підготовку у ліцеї «Моториста першого класу» і «Матроса першого класу».

СХЕМА
НАБУТТЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ (ТАБЛИЦЯ А-ІІІ/4) ПДНВ-78,
З ПОПРАВКАМИ НА УРОКАХ З ПРЕДМЕТА
«СУДНОВІ ЕНЕРГЕТИЧНІ УСТАНОВКИ ТА ЇХ ЕКСПЛУАТАЦІЯ»
ДОПОМІЖНИЙ РІВЕНЬ

Специфікація мінімального стандарту компетентності для осіб рядового складу, машинної вахти на суднах з машинним відділенням, що обслуговується традиційно або періодично не обслуговується та головною рушійною установкою потужністю 750 кВт або більше
Допоміжний рівень

ЯКІСНИЙ ВИПУСКНИК,
ЯКИЙ ВОЛОДІЄ ФАХОВИМИ КОМПЕТЕНТНОСТЯМИ
***ЯКІСТЬ – це відповідність визначеним стандартам або вимогам**

МІНІМАЛЬНІ ФАХОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОФЕСІЙНІ НАВИЧКИ
які вимагаються від осіб рядового складу машинної вахти
визначені ІМО та викладені у Конвенції ПДНВ-78, з поправками
Функція: Суднові механічні установки на допоміжному рівні
1. Виконання звичайних обов'язків стосовно вахти в машинному відділенні осіб,
які доручаються особам рядового складу
Розуміння команд та вміння бути зрозумілим відносно питань, які стосуються обов'язків з несення вахти
2. Для несення вахти у котельному відділенні:
Підтримання належного рівня води та тиску пари
3. Використання аварійного обладнання та дії під час аварійних ситуацій

Виконання звичайних обов'язків стосовно вахти в машинному відділенні осіб, які доручаються особам рядового складу.

Розуміння команд та вміння бути зрозумілим відносно питань, які

стосуються обов'язків з несення вахти.

1. Термінологія, яка вживається в машинних приміщеннях, та назви механізмів і обладнання.

Знання

1. Загальні відомості про двигуни внутрішнього згорання
2. Основні величини, що становлять технічну характеристику двигуна
3. Загальні відомості про робочий процес двигуна внутрішнього згорання
4. Паливо і мастильні матеріали
5. Допоміжні суднові механізми, системи та їх експлуатація
6. Технічне обслуговування, ремонт судових допоміжних механізмів
7. Контрольно-вимірювальні прилади
8. Конструкцію окремих вузлів та деталей двигуна
9. Рушії та валопроводи

Уміння

1. Обслуговувати головну енергетичну установку та допоміжні механізми, технічні засоби, які забезпечують їх роботу.
2. Виконувати команди вахтового механіка під час технічного обслуговування та ремонті судових технічних засобів.
3. Здійснювати технічне обслуговування механізмів, які закріплено за ним судовим розкладом.
4. Забезпечувати безперервну роботу механізмів на заданих режимах і вживати заходи щодо усунення недоліків у їх роботі.
5. Підтримувати в машинному відділенні чистоту й порядок.
6. Вживати заходи у разі загрози аварії, надходження заборотної води, пожежі або іншої небезпеки для життя людей у машинному відділенні.

Навички

1. Маркування судових дизелів
2. Конструктивні схеми сучасних двигунів
3. Індикаторні діаграми й конструктивні особливості
4. Робочі процеси дизелів

5. Приймання паливо-мастильних матеріалів
6. Технічної експлуатації насосів, компресорів та іншого обладнання
7. Використання приладів
8. Складання та особливості деталей, вузлів двигунів, систем
9. Особливості сучасних рушіїв

Спосіб набуття

1. Уроки
2. Самостійна робота
3. Натуральні зразки
4. Практичні роботи

Засоби контролю

1. Усне опитування
2. Тестування
3. Проміжні контрольні роботи
4. Складання схем
5. Коментування слайдів та відеофільмів
6. Технічний диктант
7. Опитування з використанням натуральних зразків
8. Розв'язування кількісних та якісних задач
9. Розв'язання кількісних продуктивних задач різного рівня оцінювання знань
10. Виконання завдань за допомогою довідника моториста теплохода
11. Відповіді на картки з завданнями перехресного вибору
12. Розв'язання прогностичних задач
13. Складання інструкцій з приймання палива, мастил на судно
14. Бліц – опитування

1.2. Порядок несення вахти в машинному відділенні

Знання

1. Термінологія, яка вживається в машинних приміщеннях, та механізмів і обладнання

Уміння

1. Виконання звичайних обов'язків стосовно вахти в машинному відділенні осіб, які доручаються особам рядового складу.
2. Розуміти команди та вміння бути зрозумілим, відносно питань, які стосуються обов'язків з несення вахти.
3. Приймати вахту в машинному відділенні судна.
4. Оглядати та підготовляти двигуни до запуску.
5. Підготовляти до роботи системи двигуна: паливну, мастильну, охолоджувальну, пуску, реверсу та пуску.
6. Запуск двигуна та вихід на режим.
7. Зупинка суднового двигуна.

Навички

1. Обслуговування двигуна під час роботи.
2. Контрольно - вимірювальні прилади в машинному відділенні судна: манометри, тахометри, термометри, термостати, прилади аварійно-попереджувальної сигналізації
3. Контроль за роботою двигуна за допомогою спеціальних приладів
4. Основні параметри контролю
5. Контроль роботи дизеля за зовнішніми ознаками
6. Причини появи різного кольору диму у суднових дизелів, їх усунення
7. Обслуговування систем двигуна під час його роботи.

Спосіб набуття

1. Уроки
2. Самостійна робота
3. Практичні роботи

Засоби контролю

1. Усне опитування
2. Тестування
3. Проміжна контрольна робота

4. Складання схем
5. Коментування слайдів та відеофільмів
6. Розв'язання прогностичних задач.

1.3. Техніка безпеки, що стосується роботи в машинному відділенні

Знання

1. Основні вимоги щодо охорони праці (ОП) в машинному відділенні
2. Правила ОП при підготовці до запуску
3. Правила ОП при обслуговуванні та зупинці двигунів
4. Правила ОП при обслуговуванні суднових допоміжних механізмів
5. Обов'язки під час аварій
6. Шляхи евакуації з машинних приміщень
7. Розташування протипожежного обладнання у машинних приміщеннях
8. Основні заходи щодо забезпечення безпеки під час виконання ремонтних робіт та технічному обслуговуванні

Уміння

1. Використання аварійного обладнання та дії під час аварійних ситуацій
2. Виконувати обов'язки під час аварій
3. Користуватися протипожежним обладнанням у машинних приміщеннях

Навички

1. Вживання заходів у разі загрози аварії, надходження забортної води, пожежі або іншої небезпеки для життя людей у машинному відділенні
2. Користування шляхами евакуації з машинних приміщень
3. Користування протипожежним обладнанням у машинних приміщеннях в різних морських ситуаціях (шторм, аварійні випадки, темрява)
4. Небезпечне обслуговування механічної установки.

Спосіб набуття

1. Уроки
2. Самостійна робота
3. Практична робота

Засоби контролю

1. Усне опитування
2. Тестування
3. Контрольна робота
4. Коментування слайдів та відеофільмів

1.4. Основні дії, пов'язані із захистом навколишнього середовища

Знання

1. Основні вимоги Міжнародної конвенції по запобіганню забруднення з суден МАРПОЛ 73/78 (MARPOL 73/78)
 2. Додаток I – Правила запобігання забруднення нафтою.
3. Додаток II – Правила запобігання забруднення шкідливими рідкими речовинами, які перевозяться наливом.
4. Додаток III – Правила запобігання забруднення шкідливими речовинами, які перевозяться морем в упаковці
5. Додаток IV – Правила запобігання забруднення стічними водами з суден
6. Додаток V – Правила запобігання забруднення сміттям з суден
7. Додаток VI – Правила запобігання забруднення повітряного середовища з суден
8. Класифікації забруднювачів

Уміння

1. Маневрування судновими двигунами
2. Регулювання паливної апаратури
3. Правильно добирати сорти палива та мастил
4. Підвищення рівня технічної експлуатації суднових двигунів внутрішнього згорання
5. Зберігати та утилізувати відходи

Навички

1. Поліпшення сумішоутворення у дизелів
2. Налагодження сепараторів для якісного очищення палива
3. Сучасні рівні технічної експлуатації суднових дизелів

4. Догляд за кріпленням деталей і трубопроводів
5. Догляд за глушниками шуму
6. Зберігання л`яльних, фекальних, підсланевих та стічних вод
7. Експлуатація пристроїв, які запобігають скидати в акваторію неочищені і забрудненні води
8. Перекачування палива й мастил
9. Сепарування палива й мастил
10. Сучасні методи експлуатації машин і механізмів

Спосіб набуття

1. Уроки
2. Самостійна робота
3. Практичні роботи

Засоби контролю

1. Усне опитування
2. Тестування
3. Контрольна робота
4. Коментування слайдів та відеофільмів

1.5. Використання відповідної системи внутрішньо-суднового зв'язку

Знання

1. Електрична сигналізація різних призначень з приладами контролю
2. Електричні телеграфи і показчики
3. Телефонний зв'язок

МІНІМАЛЬНІ ФАХОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОФЕСІЙНІ НАВИЧКИ

які вимагаються від осіб рядового складу машинної вахти визначені ІМО та викладені у Конвенції ПДНВ-78, з поправками

Функція: Суднові механічні установки на допоміжному рівні

Колонка 1	Колонка 2	Предмети
Сфера компетенції	Знання, розуміння та професійні навички	
Виконання звичайних обов'язків стосовно вахти в машинному відділенні осіб, які	Термінологія, яка вживається в машинних приміщеннях, та назви механізмів і обладнання. Порядок несення вахти в	1. Суднові енергетичні установки та їх експлуатація. 2. Міжнародні морські нормативні документи.

доручаються особам рядового складу Розуміння команд та вміння бути зрозумілим відносно питань, які стосуються обов'язків з несення вахти	машинному відділенні. Техніка безпеки, що стосується роботи в машинному відділенні. Основні дії, пов'язані із захистом навколишнього середовища. Використання відповідної системи внутрішньо-суднового зв'язку. Системи аварійної сигналізації та вміння розрізняти їх, особливо під час подачі сигналу про ввімкнення газової системи пожежогасіння.	3. Основи правових знань 4. Основи екології. 5. Охорона праці. 6. Будова суден. 7. Техніка особистого виживання, боротьба з пожежею, перша медична допомога, персональна безпека й соціальна відповідальність. 8. Основи слюсарної справа та матеріалознавство 9. Англійська мова з професійною спрямованістю. 10. Інформаційні технології. 11. Допуски і технічні вимірювання. 12. Основи електротехніки та електрообладнання суден. 13. Виробниче навчання.
Для несення вахти у котельному відділенні: Підтримання належного рівня води та тиску пари	Безпечна експлуатація котлів	1. Суднові енергетичні установки та їх експлуатація. 2. Основи правових знань. 3. Основи екології. 4. Охорона праці. 5. Англійська мова з професійною спрямованістю. 6. Виробниче навчання.
Використання аварійного обладнання та дії під час аварійних ситуацій	Знання обов'язків під час аварій. Шляхи евакуації з машинних приміщень. Знання розташування протипожежного обладнання у машинних приміщеннях та вміння ним користуватися	1. Суднові енергетичні установки та їх експлуатація. 2. Техніка особистого виживання, боротьба з пожежею, перша медична допомога, персональна безпека й суспільні обов'язки. 3. Охорона праці. 4. Англійська мова за професійною спрямованістю 4. Виробниче навчання.

МІНІМАЛЬНІ ФАХОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

для осіб рядового складу, які входять до складу ходової навігаційної вахти на морському судні валовою місткістю 500 або більше визначені ІМО та викладені у Конвенції ПДНВ-78, з поправками

Функція: Судноводіння на допоміжному рівні

Колонка 1	Колонка 2	Предмети
Сфера компетенції	Знання, розуміння та професійні навички	
Управління стерном	Використання магнітних та	1. Основи судноводіння.

та виконання команд, які подаються на стерно, у тому числі команди, які подаються англійською мовою.	гірокомпасів. Команди, які подаються на стерно. Перехід з автоматичного управління стерном на ручне та навпаки.	2. Англійська мова за професійною спрямованістю 3. Будова суден. 4. Інформаційні технології. 5. Виробниче навчання.
Ведення належного візуального та слухового спостереження.	Обов'язки, пов'язані з веденням спостереження, зокрема надання повідомлення про приблизний напрямок звукового сигналу, вогню чи будь-якого об'єкту в градусах або чвертях.	1. Основи судноводіння. 2. Морська практика. 3. Підготовка з охорони судна. 4. Виробниче навчання.
Сприяння нагляду та управлінню безпечною вахтою	Терміни та визначення, що вживаються на судні. Користування відповідними системами внутрішньо-суднового зв'язку та аварійної сигналізації. Уміння розуміти команди та спілкуватися з особою командного складу, яка несе вахту, стосовно обов'язків, пов'язаних з несенням ходової вахти. Процедури залишення вахти, несення та передачі вахти. Інформація, необхідна для несення безпечної вахти. Основні дії, пов'язані з захистом навколишнього середовища.	1. Морська практика. 2. Міжнародні морські нормативні документи. 3. Основи судноводіння. 4. Англійська мова за професійною спрямованістю. 5. Будова суден. 6. Інформаційні технології. 7. Техніка особистого виживання, боротьба з пожежею, перша медична допомога, персональна безпека й соціальна відповідальність. 8. Основи електротехніки та електрообладнання суден. 9. Основи правових знань 10. Основи екології. 11. Основи галузевої економіки і підприємництва. 12. Охорона праці. 13. Виробниче навчання.
Використання аварійного обладнання та дії в аварійній ситуації	Знання обов'язків в аварійній ситуації та аварійної сигналізації. Знання піротехнічних сигналів лиха; супутникових АРБ і пошукових та рятувальних транспондерів. Уникнення подачі хибних сигналів лиха та дії, які повинні робитися при випадковій подачі сигналу лиха.	1. Основи судноводіння. 2. Техніка особистого виживання, боротьба з пожежею, перша медична допомога, персональна безпека й соціальна відповідальність. 3. Морська практика. 4. Виробниче навчання.

2.8. Реалізація проекту «Комунікативне навчання англійської мови за професійним спрямуванням» в умовах впровадження компетентнісного підходу

Кінцева мета комунікативного підходу, рекомендованого Міжнародною морською організацією для використання в усіх морських навчальних закладах світу, – навчання мові у такий спосіб, який розвивав би комунікативну компетенцію. Модельний курс 3.17 «Морська англійська мова» Міжнародної морської організації метою комунікативного навчання визначає допомогу вивчаючим використовувати мову для розв’язання їхніх проблем у реальному світі. З самого початку навчання англійської мови курсанти вводяться у практику спілкування, завдяки чому вони розвивають комунікативні вміння і стратегії, а також знання самої мови і стають впевненими у своїй здатності спілкуватися.

За спільною ініціативою крюїнгової компанії Марлоу Навігейшн і керівництва ХДМА навчання англійської мови на комунікативній основі усіма викладачами англійської мови ХДМА та МК ХДМА започатковано у вересні 2009 року, тобто здійснюється упродовж 7 років.

За цей час для становлення комунікативного підходу беззаперечним і надійним інструментом розвитку умінь усного спілкування курсантів зроблено чимало.

По-перше, розроблено наскрізні робочі навчальні програми з англійської мови з усіх трьох спеціальностей від 1-го курсу МК ХДМА до 6-го курсу ХДМА, які повністю побудовані на комунікативно-компетентнісній основі.

По-друге, розроблені навчальні посібники для кожного семестру, які повністю відповідають робочим навчальним програмам.

По-третє, встановлена чітка система підвищення кваліфікації викладачів через проведення науково-практичних конференцій, науково-методичних семінарів, семінарів-практикумів, диференційованих семінарів з

розвитку методичної майстерності викладачів, взаємовідвідування і аналізу занять, у тому числі аналізу занять, відзнятих на відео, індивідуальної консультаційної допомоги викладачам.

По-четверте, розроблено і запроваджено три формати комунікативного заняття: «PPP» (для 1-2 курсів, де вивчається загальна морська англійська мова, а курсанти не мають досвіду роботи в морі), «EASA» (для 3-4 курсів, де вивчається спеціалізована морська англійська мова, а курсанти мають досвід роботи в морі), «Patchwork» (для 5-6 курсів, де курсанти вивчають англійську мову управлінського рівня).

У 2016 році усі вище зазначені напрямки роботи знайшли свій подальший розвиток. Викладачі англійської мови продовжували послідовне дослідження, розробку і впровадження науково-методичної теми «Різнорівневе комунікативне навчання англійської мови за професійним спрямуванням в умовах компетентнісного підходу», що апробується у навчальному процесі і висвітлено у 32 наукових статтях. Викладачі англійської мови вивчили деякі з існуючих систем, що описують рівні володіння англійською мовою: CEFR (Загальноєвропейські компетенції володіння іноземною мовою), IMETS (Міжнародна система тестування морської англійської мови), Yardstick (Компетенції володіння морською англійською мовою).

19 травня 2016 року успішно проведено III Всеукраїнську науково-методичну заочну конференцію «Новітні тенденції навчання англійської мови за професійним спрямуванням», дві з секцій якої «Специфіка різнорівневого навчання іноземної мови та системи оцінювання» і «Сучасні методи і засоби навчання іноземної мови за професійним спрямуванням» були спрямовані на висвітлення питань теорії і практики використання комунікативно-компетентнісного підходу. У конференції взяли участь 69 викладачів вищих навчальних закладів з 49 регіонів України. Усі наукові статті учасників конференції надруковані у фахових журналах вищих навчальних закладів Херсона.

Впровадження комунікативного підходу супроводжується постійною увагою до підвищення методичної компетенції викладачів. Низка науково-методичних семінарів, інструктивно-методичних нарад, тематичних семінарів-практикумів, занять з розвитку методичної майстерності за результатами відвідування занять, відеоаналіз відкритих занять, майстер-класи сприяють покроковому опануванню викладачами сучасних методів і прийомів навчання і відчутні результати. Усі вищезазначені форми розвитку викладачів проводяться, як і заняття з англійської мови для курсантів, на основі комунікативного підходу.

За звітний період проведено науково-методичні семінари «Складання завдань для оцінювання комунікативних компетенцій» (Барсук С.Л., Петровська Ю.В. – січень 2016 р.), «Вправи на розвиток письмової компетенції студентів старших курсів» (Ліпшиць Л.В. – березень 2016 р.), «Рівні комунікативної компетенції та їхнє оцінювання» (Кудрявцева В.Ф., Степанюк М.П. – грудень 2016 р.); семінари-практикуми «Рівні комунікативних компетенцій згідно ПДМНВ і Модельного курсу 3.17 «Морська англійська мова» (Барсук С.Л., Петровська Ю.В. – червень 2016 р.), «Типи завдань для оцінювання комунікативних компетенцій» (Барсук С.Л., Бойко С.Л. – серпень 2016 р.).

Семінари з розвитку методичної майстерності викладачів проведено за темами «Формат комунікативного заняття, побудованого на основі кейсу» (Богодист Т.Я. – січень 2016 р.), «Використання паличок Кьюзенера у комунікативному навчанні англійської мови» (Вербій І.В. – листопад 2016 р.). Особливе місце посідають диференційовані тематичні семінари-практикуми, які проводилися два рази на місяць для викладачів англійської мови різного рівня сформованості умінь комунікативного навчання.

Семінари-практикуми для нових викладачів або викладачів з незначним педагогічним досвідом, які працювали в інших навчальних установах, об'єднують викладачів трьох кафедр англійської мови академії та чотирьох предметних комісій морського коледжу. Ці семінари проводяться з

базових понять, методів та прийомів комунікативного підходу, як і на початку впровадження комунікативного підходу, але з врахуванням практичного досвіду, набутого за усі ці роки.

Необхідним атрибутом навчального процесу на основі комунікативно-компетентнісного підходу є навчальні посібники, розроблені викладачами англійської мови ХДМА. Цього року чотири з п'яти навчальних посібників для класичної форми навчання на рівень бакалавра, розроблені викладачами кафедри англійської мови у судноводінні, отримали сертифікати на авторське право. Крім комунікативних вправ, навчальним посібникам характерні наявність в них морських історій, звітів про реальні аварії, уривків з книжок моряків. Головна особливість посібників полягає у значній увазі до вивчення морських конвенцій, кодексів, публікацій, у яких відображені базові принципи, правила для неухильного виконання членами екіпажів. Серед них ПДНВ 78/95, MARPOL, SOLAS, COLREG і т.п. Належне місце у підручниках займають Стандартні фрази морського спілкування.

Доопрацьовано робочі навчальні програми для курсантів за скороченою програмою навчання, які побудовані з урахуванням комунікативно-компетентнісного підходу. На їхній основі для курсантів скороченої форми навчання за спеціальністю судноводіння за результатами апробації доопрацьовано навчальний посібник «Take Your Drift» (третій семестр), розроблено нові навчальні посібники «Watch Out» (четвертий семестр), «Get It Done» (п'ятий семестр) в електронному варіанті; для курсантів класичної форми навчання за спеціальністю суднової механіки розроблено новий навчальний посібник «Shipshape Operation» (восьмий семестр); для курсантів першого курсу МК ХДМА розроблено новий навчальний посібник «On the Beam». У цих навчальних посібниках, як і в усіх інших, систематизовано компетентності вимоги до комунікативних умінь студентів на операційному рівні. З червня 2016 року створено творчу групу викладачів з розробки нового навчального посібника для 5-6 курсів факультету «Судноводіння» під робочою назвою «Achiever».

Успішність застосування комунікативно-компетентнісного підходу щорічно підтверджується звітами навчально-методичної лабораторії «WARNOW JUPITER». У звіті № 2 від 17 лютого 2016 року містить такий висновок: «У процесі навчання на навчально-виробничому судні ми помітили, що у всіх курсантів відмінні результати з англійської мови. Деякі з курсантів вивчили напам'ять усі правила МППЗС. Усі курсанти мають достатній рівень для вахтового помічника капітана».

За результатами інтерв'ювання курсантів другого курсу ХДМА і третього курсу МК ХДМА у лютому 2016 року успішно відібрано 60 майбутніх судноводіїв і 24 майбутніх механіка з коментарем, що усі курсанти, як брали участь в інтерв'юванні, добре і вільно володіють умінням спілкуватися англійською мовою.

У квітні 2016 року курсант групи 121 ХДМА Олександр Баранов посів 11-е місце у фінальному турі Всеукраїнської олімпіади з англійської мови, а в усному спілкуванні набрав 96 балів із можливих 100. Курсант групи 321 МК ХДМА Злобін Іван посів перше місце в обласній олімпіаді з англійської мови серед коледжів і ліцеїв.

Позитивний досвід впровадження комунікативного підходу до навчання англійської мови за професійним спрямуванням вмотивував до стажування у ХДМА завідувача кафедри англійської мови Київської академії водного транспорту Корешкову С.П. і доцента кафедри Бондаренко В.Ф. (березень 2016 року) і викладача англійської мови Дж. Бродерсена з м. Лімасол, Кіпр (квітень 2016 року).

У вересні 2016 році з метою досягнення необхідного рівня узгодженості діяльності трьох кафедр англійської мови ХДМА та чотирьох предметних комісій з англійської мови МК ХДМА та інтегрування комунікативного навчання у компетентнісний підхід, що впроваджується академією під загальним керівництвом Міністерства освіти і науки України і Інституту інноваційних технологій Академії педагогічних наук України, наказом ректора створена координаційна науково-методична рада з

впровадження комунікативно-компетентнісного підходу до навчання англійської мови за професійним спрямуванням, членами якої є завідувачі та заступники завідувачів кафедр англійської мови, методисти, голови предметних комісій з англійської мови.

2.9 Підготовка іноземних громадян

Херсонська державна морська академія отримала право готувати іноземних громадян за базовими акредитованими напрямами (спеціальностями) морської галузі 30 червня 2010 року. З метою реалізації цього права в академії було створено відділ по роботі з іноземними студентами, який розпочав діяльність згідно з вимогами нормативно-правових актів щодо навчання іноземних громадян в Україні.

У 2015 році ХДМА отримала дозвіл на підготовку іноземців та осіб без громадянства до вступу у вищі навчальні заклади. З 2016 року в академії діє підготовче відділення, яке готує іноземних слухачів до вступу в академію.

На даний момент у Херсонській державній морській академії навчаються 70 іноземних громадян (а саме, громадян Азербайджану –12, Ангола – 1, Бангладеш -5, Білорусь – 1, Вірменія -1, Гана – 7, Грузія – 8, Йорданія -1, Індія – 7, Ірак – 2, Камерун – 4, Латвія -1, Ліван – 1, Лівія – 2, Молдова – 1, Нігерія – 4, Пакистан – 1, Португалія – 1, Росія – 8, Сирія -1, Туніс -1) та 2 іноземних слухачів навчаються на підготовчому відділенні ХДМА.

У 2016 н. р. закінчили навчання та отримали диплом ОКР «бакалавр» 3 іноземних курсанти – громадяни Нігерії, Росії та Азербайджану.

З 1 жовтня 2016 року в ХДМА приступили до навчання 2 групи іноземних студентів з англійською мовою навчання. Викладання всіх дисциплін у цих групах ведеться англійською мовою.

Протягом 2015-2016 н. р. у відділі по роботі з іноземними студентами здійснювалася робота за наступними напрямами:

I. Організаційно-правове та діагностичне забезпечення роботи відділу:

- забезпечення правильного та своєчасного виконання актів законодавства, інших нормативних документів, а також подання керівництву пропозицій щодо навчання в Херсонській державній морській академії іноземних студентів;
- систематичне оновлення відомостей про рух контингенту іноземних студентів в академії, регулярне внесення змін до бази даних іноземних студентів;
- забезпечення ведення та збереження особових справ іноземних студентів, які навчаються в академії;
- забезпечення контролю за медичними сертифікатами іноземних студентів, а також страхових полісів на надання невідкладної медичної допомоги.

**Іноземні студенти на урочистому заході «Естафета морських поколінь» з нагоди
посвяти в курсанти нового поповнення 2016 р. ХДМА**

II. Навчально-виховна робота з іноземними студентами:

- оформлення реєстраційних документів для іноземних громадян, які прибули на навчання до Херсонської державної морської академії, контроль

за правомірністю їх перебування в Україні та терміном дії їх віз і посвідок на тимчасове місце проживання;

– систематичне проведення інструктажів для іноземних курсантів щодо дотримання правил та академічних вимог Херсонської державної морської академії; правил перебування у студентському гуртожитку або в орендованому помешканні;

– попередження порушення іноземними студентами громадського порядку та правил перебування в Україні, протидія проявам нелегальної міграції і забезпечення своєчасної реєстрації; інструктаж щодо особистої безпеки та безпеки особистого майна, зберігання особистих документів;

Іноземні студенти з викладачем кафедри англійської мови в судновій енергетиці

- контроль за відвідуванням іноземними студентами усіх навчальних та виховних заходів для якісної підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» («спеціаліст», «магістр») для зарубіжних країн;

– відвідування підрозділами Херсонської державної морської академії гуртожитку, в якому проживають іноземні студенти, для перевірки дотримання ними правил проживання;

– надання факультетам та кафедрам допомоги щодо організації навчального процесу для іноземних студентів, виконання інших разових доручень керівництва академії; участь у роботі засідань, оперативних нарад за участю керівництва Херсонської державної морської академії;

забезпечення англомовних груп двомовною навчальною документацією: журналами обліку роботи академічної групи, навчальними картками, заліковими книжками українською та англійською мовами;

забезпечення прийняття участі іноземними студентами у виховних заходах ХДМА та міста Херсона.

III. Науково-моніторинговий супровід діяльності працівників відділу:

– розробка плану роботи відділу на 2015–2016 навчальний рік.

IV. Рекламно-інформаційна робота:

– розміщено інформацію про діяльність відділу по роботі з іноземними студентами на сайті Херсонської державної морської академії, а також про правила прийому іноземних громадян до Херсонської державної морської академії;

– надання інформації про вступ іноземних громадян до Херсонської державної морської академії у телефонному режимі та через засоби електронного зв'язку у мережі Інтернет.

V. Робота з суспільно-громадськими організаціями:

– забезпечено взаємодію з відділами УМВС України в Херсонській області, управлінням Державної міграційної служби України в Херсонській області щодо питань реєстрації та правомірності перебування іноземних студентів на території України, також з Херсонським прикордонним загonom Державної прикордонної служби України;

– налагоджено контакти з організаціями, які мають ліцензію на надання інформаційних послуг щодо вищих навчальних закладів України, і безпосередньо займаються набором студентів з іноземних держав на навчання в українських вузах;

– укладено договір із Державним підприємством «Український державний центр міжнародної освіти» Міністерства освіти і науки України стосовно набору на навчання іноземних громадян

VI. Робота з фірмами-агентами з набору іноземців на навчання:

– проведено зустрічі з керівництвом ТОВ «Українське міжнародне об'єднання абітурієнтів» (м. Харків) щодо обговорення подальшої співпраці у сфері набору іноземців та осіб без громадянства на навчання у ХДМА; набору іноземних громадян на навчання у ХДМА.

Зустріч керівництва ХДМА з представниками ТОВ «Українське міжнародне об'єднання абітурієнтів»

– підписано договір про співпрацю з набору іноземних громадян з країн Південної Азії та африканського континенту на навчання в ХДМА англійською мовою з ТОВ «Українське міжнародне об'єднання абітурієнтів»;

– фірму-контрактера забезпечено необхідними інформаційно-рекламними матеріалами для профорієнтаційної діяльності у зарубіжних країнах;

– видано понад 60 запрошень на навчання ТОВ «Українське міжнародне об'єднання абітурієнтів» для іноземних абітурієнтів.

На сьогодні викладачі академії підвищують рівень володіння англійською мовою для отримання в 2017 році сертифікатів рівня B2 відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти.

3. ПОСИЛЕННЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ КУРСАНТІВ І СТУДЕНТІВ

Діяльність колективу академії в напрямку забезпечення курсантів практичною підготовкою здійснюється на підставі вимог Міжнародної Конвенції щодо підготовки та дипломування моряків і несення ваhti 1978 року, з поправками (далі – Конвенція ПДНВ, з поправками), «Положення про порядок присвоєння звань особам командного складу морських суден», затверджене наказом Міністерства інфраструктури України 07.08.2013 р., № 567 (зі змінами), «Положення про організацію та проведення практики курсантів та студентів ХДМА», «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» від 08.04.1993 р. № 93.

Для підвищення якості практичної підготовки курсантів, враховуючи впровадження компетентнісного підходу в освітній процес в Академії, відділом практики були проведені комплексні заходи, направлені, перш за все, на приведення системи планування та контролю освоєння курсантами компетентностей під час практичної підготовки, які є обов'язковими відповідно до вимог Конвенції ПДНВ з поправками.

Усі курсанти перед початком проходження першої плавальної практики проходять тренажерну підготовку на базі лабораторно-тренажерного комплексу академії. Кожен курсант обов'язково отримує необхідну підготовку з питань безпеки життєдіяльності на борту судна, використання рятувальних засобів та отримує відповідні сертифікати міжнародного зразка.

Підготовка до плавальної практики курсантів в ХМСТЦ при ХДМА

Протягом 2016 року академія забезпечила курсантів можливістю отримати всі документи (паспорт моряка, сертифікати), які були необхідні для проходження плавальної практики. Крім цього курсанти 2-3 курсів Академії і Морського коледжу мали змогу отримати робочий диплом матроса/моториста II класу і відповідно проходити плавальну практику вже на робітничих посадах.

За 2015-2016 навчальний рік приблизно 70 відсотків курсантів отримали документи матроса та моториста 2 класу, і таким чином мали можливість проходити другу плавальну практику вже на посадах рядового складу на морських судах.

3.1 Підсумки практики курсантів (студентів) у 2015-2016 навчальному році

Відділом організації практики, дипломування та працевлаштування протягом 2016 року постійно проводилась робота з пошуку і розширення кола судноплавних та кріюінгових компаній, які згодом приймати курсантів академії на плавальну практику з подальшим працевлаштуванням.

Протягом 2016 р. академію відвідали представники судноплавних та кріюінгових компаній «MSC Crewing Services», «Reliance Defense Systems Private Ltd», «Tsakos Columbia Shipmanagement», «Bernhard Schulte Shipmanagement», «Vroon Offshore», «Briese Crewing», OPITO, «V.Ships».

З компаніями «Tsakos Columbia Shipmanagement» (Греція) та «V.Ships» у 2016 році були укладені довгострокові угоди про співробітництво.

На даний час академія має укладені договори з потенційними роботодавцями, а саме: ТОВ «Марлоу Навігейшн», ДП «Херсонський морський торговельний порт», ТОВ «Маріупольський морський центр підготовки плавскладу», ТОВ «Фоліо Марін», ПрАТ «Українське Дунайське пароплавство», ТОВ «Бетельгейзе», ТОВ «Л-СТРИМ», дочірнім підприємством АСК «Укррічфлот» «Херсонський річний порт», ВАТ «Суднобудівний завод», ВАТ «Херсонський завод карданних валів», ХДЗ «Палада», ТОВ «Стелла Марін», ТОВ «Єврокрюінг», ТОВ «Коламбія Шипменеджмент Україна», «W. Bockstiegel Maritime Service GmbH & Co. KG», «Harren & Partner Ship Management GmbH & Co. KG», «Hansa Heavy Lift GmbH», «Tsakos Columbia Shipmanagement», ТОВ «Унівіс», ТОВ «Морське агентство «Воланс», «В.Шипс».

Крім вищезазначених судноплавних компаній, морських агенцій, установ та організацій курсанти проходили плавальну практику та працевлаштовувалися інші судноплавні та кріюінгові компанії, такі як: ТОВ «Мінерва Менінг Ейдженсі», ТОВ «Інтегрований транспортний сервіс», «Джерела Мерітайм Сервісез», ТОВ «Сі-Стар-1», ТОВ «Еніре», МА «Марінброк», ПП «Марін Про Сервіс», ТОВ «Епсілон Мерітайм Сервісез», СК «Арго» та інші.

Керівництво Академії постійно проводить роботу з пошуку і розширення кола судноплавних та кріюінгових компаній, що згодні приймати курсантів академії на плавальну практику з подальшим працевлаштуванням. Організовано роботу комісії щодо сприяння працевлаштуванню курсантів-випускників та узгоджено її з деканатами. У зборах щодо сприяння

працевлаштуванню випускників ХДМА та МК ХДМА, який проходив 26 травня 2016 року, брали участь такі компанії та підприємства: ТОВ «Марлоу Навігейшн Україна», ТОВ «Коламбія Шипменеджмент Україна», ДП «В.Шипс», ХФ АСК «Укррічфлот».

За результатами проведених зборів щодо сприяння працевлаштуванню випускників ХДМА та МК ХДМА 100% курсантів-випускників були запропоновані місця для працевлаштування на підприємствах морської галузі. Більшість випускників освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» та «молодший спеціаліст» продовжили навчання у Херсонській державній морській академії для підвищення свого освітнього рівня.

Інформація щодо працевлаштування випускників 2016 р.				
Ступінь вищої освіти/освітньо-кваліфікаційний рівень	Загальна кількість випускників	Кількість випускників, які працевлаштовані у «Марлоу Навігейшн»	Кількість випускників, які були працевлаштовані в інші компанії	Кількість випускників, які продовжили навчання/роботу в ХДМА
Бакалавр	270	113*	60	97
Спеціаліст	177	57	120	-
Магістр	22	10	12	-
Усього	469	180	192	97

* – Примітка: 74 курсанти з 93, які уклали спонсорську угоду з компанією «Марлоу Навігейшн Україна», продовжили навчання в ХДМА.

Окремо в академії представлена робота з компанією «Marlow Navigation», а саме – організація проходження практики в цій компанії. Особлива увага при цьому приділяється спільній роботі по організації проходження практики курсантами на суднах, якими опікується ця компанія.

Починаючи з 2008 року склалася послідовна та упорядкована система підготовки та проведення відбору курсантів, організацією якого займаються відділи практики академії та Морського коледжу ХДМА.

В лютому 2016 р. був проведений традиційний щорічний відбір курсантів на спонсорську програму. Представниками компанії «Марлоу Навігейшн» було відібрано 88 курсантів (60 судноводіїв, 24 механіки та 4 електромеханіка) 2 курсу академії та 3 курсу Морського коледжу ХДМА для

участі у кадетській спонсорській програмі, яка передбачає проходження плавальної практики на сучасних суднах (перший етап практики на посаді практиканта, другий етап – на посаді матроса/моториста 2-го класу, третій – на посаді молодшого офіцера (Junior Officer)).

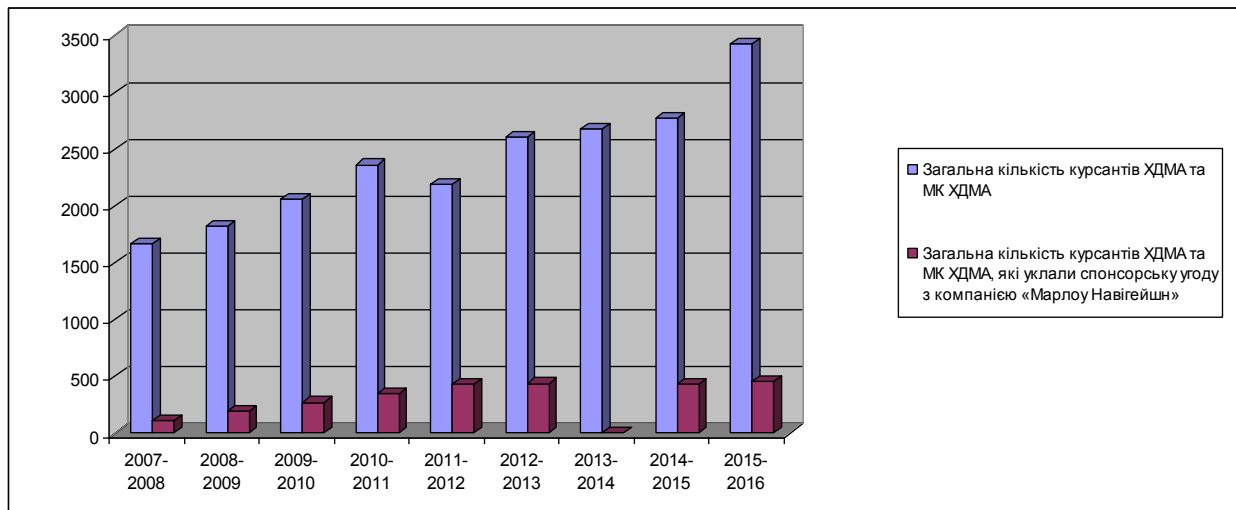
Вручення нетбуків курсантам ХДМА та МК ХДМА

Компанія «Марлоу Навігейшн» гарантує кар'єрний ріст для всіх курсантів, пропонуючи працевлаштування на суднах компанії на посадах молодших офіцерів.

**Інформація щодо курсантів академії та МК ХДМА,
які уклали спонсорську угоду з компанією «Марлоу Навігейшн»**

НАВЧАЛЬНИЙ РІК	2011- 2012	2012- 2013	2013- 2014	2014- 2015	2015- 2016
Загальна кількість курсантів ХДМА та МК ХДМА	2187	2607	2675	2773	3421
Загальна кількість курсантів ХДМА та МК ХДМА, які уклали спонсорську угоду з компанією «Марлоу Навігейшн»	430	438	418*	433	454

*Примітка: відбір курсантів Морського коледжу ХДМА в 2014 р. не проводився, у зв'язку із переходом на нові навчальні плани та переносом відбору на 3-й курс.

Відбір курсантів представниками компанії «Марлоу Навігейшн»

Після кожного відбору представники компанії «Марлоу Навігейшн» надають свої рекомендації. На даний момент система відбору вийшла на якісно новий рівень, коли інтерв'юери беруть до уваги не лише рівень володіння англійською мовою, але й знання компетенцій з профільних дисциплін: математики, фізики, астрономії, теорії та будови судна тощо. До критеріїв відбору входять не лише знання з профільних дисциплін. Інтерв'юери також враховують потенціал курсанта, а саме: його

цілеспрямованість, мотивацію до навчання, комунікабельність, лідерські якості, спроможність працювати в команді.

У свою чергу академія дуже ретельно ставиться до вимог роботодавця: аналізуються та вдосконалюються програми навчальних дисциплін, введено дисципліну «Оглядовий курс комплексної тренажерної підготовки до морської практики та державної атестації» з метою підготовки курсантів до плавальної практики, при викладанні фахових дисциплін використовується суднова термінологія англійською мовою, забезпечується проведення Marlins Test (тест на перевірку рівня підготовки з англійської мови) на базі комп'ютерних класів тощо.

Понад три роки ХДМА співпрацює з компанією «Коламбія Шипменеджмент Україна», представники якої кожного року проводять співбесіди з курсантами академії та Морського коледжу ХДМА.

За результатами проведених відборів протягом останніх років було відібрано понад п'ятдесяти курсантів академії та Морського коледжу ХДМА. Відділ практики протягом усього року підтримує тісний зв'язок з компанією «Коламбія Шипменеджмент Україна» щодо проходження практики відібраними курсантами за допомогою бази даних, яка ведеться та оновлюється спільно з компанією.

За результатами відборів проведених за минулий навчальний рік було відібрано 58 курсантів академії та Морського коледжу ХДМА (32 судноводіїв, 18 механіків та 8 електромеханіків).

Компанія «Коламбія Шипменеджмент Україна» брала участь у зборах щодо сприяння працевлаштування курсантів ХДМА та МК ХДМА на підставі договору про співробітництво у сфері практичної підготовки з подальшим працевлаштуванням курсантів ХДМА, який було укладено 27 березня 2015р. між компанією «Коламбія Шипменеджмент Україна» та Херсонською державною морською академією. За результатами проведених зборів компанія відібрала для співробітництва 22 курсанта (15 курсантів академії та 7 курсантів Морського коледжу)

Курсанти академії проходять практичну підготовку як за графіком освітнього процесу, так і за індивідуальним графіком. Різноманітні кріюінгові та судноплавні компанії надавали нашим курсантам місця для проходження практики. Серед них є як компанії з іноземними судновласниками, так і вітчизняні компанії. Щороку кількість курсантів, які проходять практичну підготовку від іноземних компаній збільшується, що свідчить про підвищення інтересу іноземних судноплавних та кріюінгових компаній до курсантів академії та підвищує їх конкурентоспроможність на ринку праці.

Загалом, протягом 2015–2016 навчального року на практику було направлено за графіком освітнього процесу та за індивідуальним графіком 1129 курсантів, з них від іноземних компаній – 690 курсанти.

Статистика направлення курсантів на плавальну практику в іноземні та вітчизняні компанії наведена у таблиці.

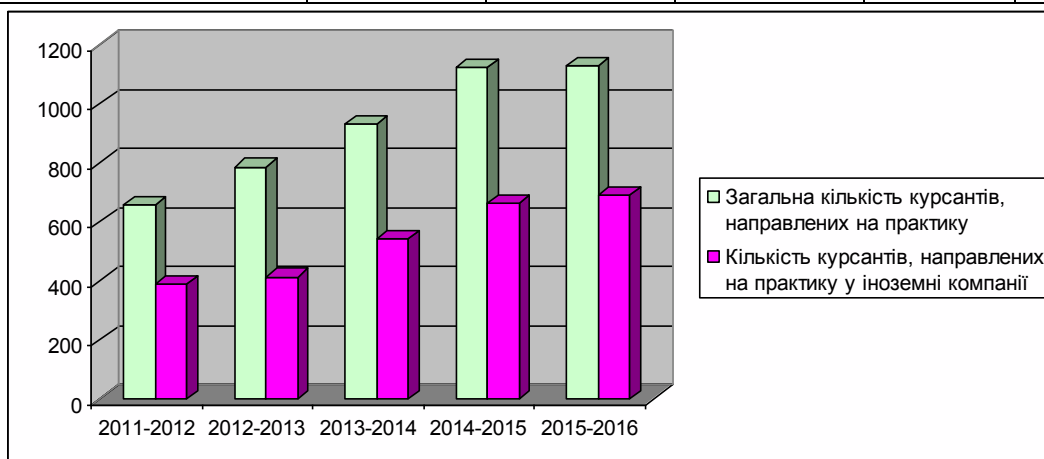
Назва спеціальності	Рівень вищої освіти	Кількість курсантів, направлених на практику	Кількість курсантів, направлених на практику від іноземних компаній
Судноводіння	«бакалавр»	537	287
	«спеціаліст»	74	74
	«магістр»	8	8
	Загальна кількість	619	369
Експлуатація суднових енергетичних установок	«бакалавр»	314	186
	«спеціаліст»	41	41
	«магістр»	8	7
	Загальна кількість	366	234
Експлуатація судового електрообладнання і засобів автоматики	«бакалавр»	123	67
	«спеціаліст»	13	12
	«магістр»	8	8
	Загальна кількість	144	87
Всього		1129	690

Щороку кількість курсантів, які проходять практичну підготовку від іноземних компаній збільшується, що свідчить про підвищення інтересу іноземних судноплавних та кріюінгових компаній до курсантів Херсонської

державної морської академії та підвищує їх конкурентоспроможність на ринку праці.

Інформація про кількість курсантів академії, направлених на практику

	2011- 2012	2012- 2013	2013- 2014	2014- 2015	2015- 2016
Загальна кількість курсантів, направлених на практику	660	786	932	1122	1129
Кількість курсантів, направлених на практику у іноземні компанії	390	414	543	662	690

3.2 Робота тренажерного центру Херсонської державної морської академії

Перед початком проходження плавальної практики всі курсанти обов'язково проходять тренажерну підготовку, яка направлена на відпрацювання навичок безпеки на воді, протипожежної безпеки та вмінь з використання рятувальних засобів. Крім цього курсанти вивчають прийоми роботи з судновим обладнанням та механізмами.

Херсонська державна морська академія повсякчас дбає про підвищення якості знань морських фахівців і ставить за мету надання якісної тренажерної

підготовки курсантам усіх підрозділів, відповідно до стандартів Міжнародної морської організації (ІМО).

Херсонський морський спеціалізований тренажерний центр при Херсонській державній морській академії (ХМСТЦ ХДМА) є структурним підрозділом Херсонської державної морської академії. Основна мета діяльності Центру – це якісне надання знань у розрізі безпеки життєдіяльності та підвищення кваліфікації працівникам морської галузі.

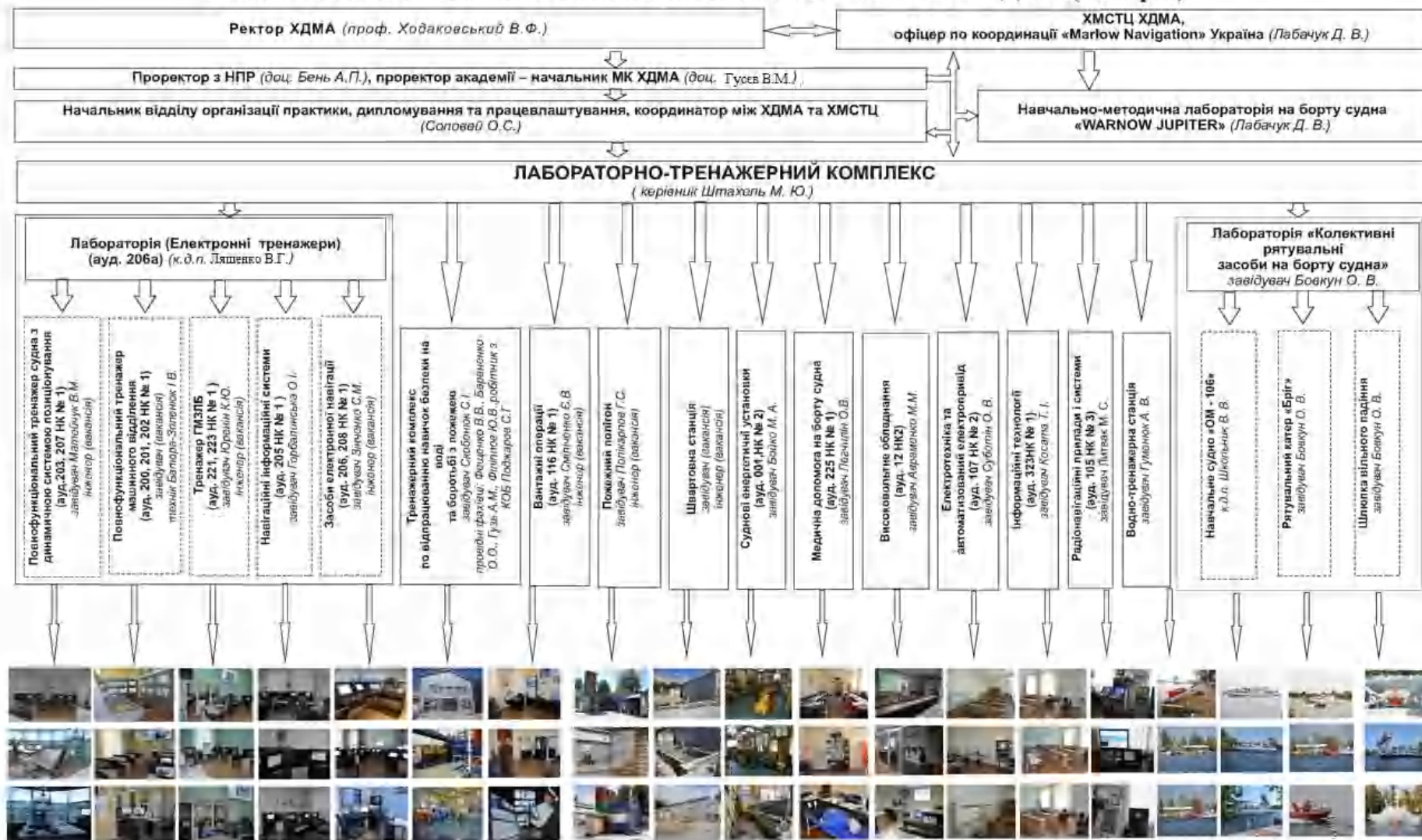
У січні 2016 року тренажерний центр пройшов сертифікацію системи менеджменту якості Бюро Верітас Україна (компанія визнана і акредитована провідними національними та міжнародними організаціями) ISO 9001:2008.

ХМСТЦ ХДМА у листопаді отримав протокол про відповідність Державної служби України з безпеки на транспорті, виданий на підставі положень Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення ваhti 1978 року, з поправками, і національних вимог з напрямів підготовки:

- Надання першої медичної допомоги (VI/4, п. 1, А-VI/4, п. п. 1-3);
- Особа командного складу, відповідальна за охорону судна (офіцер з охорони судна) (VI/5, п. 1, А- VI/5);
- Підготовка та інструктаж з питань охорони для всіх моряків (VI/6, п. п. 1, 2, А-VI/6, п. п. 1-4);
- Виконання обов'язків членів екіпажу з охорони судна (VI/6, п.п. 4, 5, А-VI/6, п. п. 6-8).

В листопаді 2016 року ХМСТЦ ХДМА успішно пройшов щорічний аудит міжнародної компанії ОРІТО, чим підтвердив високий рівень професіоналізму та високу якість проведення тренажерних курсів BOSIET, FOET, HUET.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНО-ТРЕНАЖЕРНОГО КОМПЛЕКСУ ХДМА (2016 рік)

Загалом в 2016 році в ХМСТЦ ХДМА проведено сертифікацію курсантського складу ХДМА та МК ХДМА за напрямками підготовки:

- ознайомлення, початкова підготовка та інструктаж з питань безпеки для всіх моряків (VI/1, A-VI/1, пункти 1,2) – 516 курсантів;
- підготовка фахівців з рятувальних шлюпок, рятувальних плотів та чергових шлюпок, що не є швидкісними черговими шлюпками (VI/2, пункт 1, A-VI/2, пункти 1-4) – 284 курсанта.

По запитам компаній морської індустрії, розроблено нові напрямлення курсів:

- Admiralty Commercial Law Course (Комерція морських суден, морське право);
- Grain Stability (Зернова остійність).

Курси було розроблено з метою відпрацювання практичних навичок з використання морського міжнародного права та виконання розрахунків зернової остійності суден.

Працюючи з партнерами в галузі освіти, наукових кіл та нафтогазової промисловості, ХМСТЦ при ХДМА продовжує розробку нових концепцій тренажерної підготовки курсантів та моряків, що дозволять вивести підготовку фахівців морської галузі на якісно новий щабель.

3.3 Звіт про діяльність лабораторії «WARNOW JUPITER»

Майбутні фахівці повинні ефективно поєднувати теоретичні знання й практичні навички відповідно до стандартів підготовки та потреб роботодавця. Це питання є слушним для нашого навчального закладу. Саме з метою координації змісту теоретичного навчання в академії, вимог щодо практичних навичок курсантів безпосередньо на судні і оволодіння на практиці певними компетенціями, компанією «Marlow Navigation» разом з навчальним закладом на базі сучасного судна «WARNOW JUPITER» створено спільну навчально-методичну лабораторію Херсонської державної

морської академії і компанії «Marlow Navigation». Ця лабораторія дає змогу накопичення методичного, практичного та дослідницького досвіду при проходженні курсантами практичної підготовки на навчально-виробничому судні «WARNOW JUPITER» з подальшим його впровадженням у освітній процес академії. Лабораторія надає можливість курсантам якісно проходити виробничу практику та виконувати експериментальні дослідження у межах виконуваних науково-дослідних робіт, де найкращі курсанти II курсу ХДМА (8 осіб) марловських груп, разом з тренінг-офіцером компанії проходять плавальну практику.

**Під час навчальних тренувань на навчально-виробничому
судні «WARNOW JUPITER»**

Практика і досвід проведення підготовки курсантів на навчально-виробничому судні під керівництвом тренінг-офіцера є унікальними і вимагають детального аналізу для складання відповідних висновків, з метою подальшої оптимізації освітнього процесу. Саме тому, двічі на рік керівник

плавальної практики курсантів на судні після повернення з рейсу надає звіт про роботу під час проходження практики

**Під час проходження практики у навчально-методичній лабораторії
на судні «WARNOW JUPITER»**

Мета цього звіту полягає у тому, щоб максимально підвищити рівень і якість підготовки курсантів академії та МК ХДМА судноводійної спеціальності до першої плавальної практики на суднах компанії «Марлоу Навігейшн» із доповненням робочих навчальних планів, змісту дисциплін та внесення рекомендацій в робочий процес академії та МК ХДМА.

На даний момент співпраця Херсонської державної морської академії та компанії «Марлоу Навігейшн» є дійсним прикладом піклування роботодавців про якість підготовки майбутніх морських фахівців. Компанія «Марлоу Навігейшн» практично взяла на себе обов'язки базового підприємства ХДМА та його структурних підрозділів: Морського коледжу та Професійно-морського ліцею.

3.4 Впровадження проекту «Віртуально-реальне судно»

На сьогодні сучасна морська індустрія потребує від морських навчальних закладів якісно нових, адаптованих до реальних умов методів навчання молоді морським спеціальностям. Крім цього, сучасна морська педагогіка інтенсивно змінює акценти професійної підготовки курсантів, включаючи в його звичне загальнотехнічне професійне навчання майбутніх морських офіцерів – психологію, основи організації менеджменту суднового персоналу, застосування навичок керівника та вміння працювати в команді.

Успішна реалізація протягом 2016 року інвестиційних проектів з Міжнародною радою морських роботодавців (IMEC), компанією «Марлоу Навігейшн», в рамках яких створені та вводяться в експлуатацію сучасні лабораторії-тренажери «Тренажер машинного відділення ERS 5000», офшорний навігаційний симулятор «Тренажер динамічного позиціювання» та «Тренажер GMDSS», дозволила розпочати роботу з реалізації експериментального проекту по створенню навчально-тренажерного комплексу академії «Віртуально-реальне судно морської індустрії».

**Під час відкриття навчально-тренажерного комплексу
«Віртуально-реальне судно морської індустрії»**

В рамках реалізації цього унікального проекту планується забезпечити технічну можливість одночасного несення вахти командою курсантів ХДМА на лабораторно-тренажерній базі віртуально-реального судна. У несенні вахти будуть задіяні: тренажер повнофункціонального навігаційного містка, тренажер машинного відділення, швартовна станція, тренажер вантажних операцій та ін. Для цього буде проведене об'єднання усіх тренажерів, лабораторій та центрів спостереження відео та аудіо зв'язком.

Поєднання наявних в академії тренажерів у єдиний комплекс дозволить здійснювати комплексну тренажерну підготовку суднової команди з числа курсантів академії, відпрацьовувати злагодженість дій у змодельованих небезпечних ситуаціях та в умовах наявності навігаційних небезпек, виводячи рівень підготовки фахівців у навчальному закладі на якісно новий щабель.

4. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Кадровий потенціал Херсонської державної морської академії формується відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність», «Рекомендацій щодо проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів)», затверджених наказом Міністерства освіти і науки України 05.20.2015 р. № 1005.

На виконання статті 55 Закону України «Про вищу освіту» розроблено і затверджено рішенням вченої ради ХДМА «Порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у Херсонській державній морській академії».

Освітній і науковий процес у Херсонській державній морській академії здійснює колектив учених і висококваліфікованих викладачів, які працюють на 14 кафедрах, з яких випусковими є:

- кафедра судноводіння та безпеки життєдіяльності на морі, завідувач кафедри Селіванов Станіслав Євгенович, доктор технічних наук, професор;

- кафедра експлуатації суднових енергетичних установок, завідувач кафедри Савчук Володимир Петрович, кандидат технічних наук, доцент.

- кафедра експлуатації суднового електрообладнання і засобів автоматики, завідувач кафедри Рожков Сергій Олександрович, доктор технічних наук, доцент.

Освітній процес у академії також забезпечують кафедри:

- механічної інженерії та загальнопрофесійної підготовки, завідувач кафедри Букетов Андрій Вікторович, доктор технічних наук, професор;

- управління судном, завідувач кафедри Товстокорий Олег Миколайович, кандидат технічних наук, капітан далекого плавання;

- гуманітарних дисциплін, завідувач кафедри Кулікова Лілія Борисівна, доктор педагогічних наук, професор, перший проректор;
- англійської мови в судноводінні, завідувач кафедри Кудрявцева Валентина Федорівна, кандидат педагогічних наук, професор;
- англійської мови в судновій енергетиці, завідувач кафедри Літікова Олександра Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент;
- англійської мови з підготовки морських фахівців за скороченою програмою, завідувач кафедри Рябуха Іван Михайлович, кандидат педагогічних наук;
- економіки та морського права, завідувач кафедри Безуглова Ірина Василівна, кандидат економічних наук, доцент;
- інформаційних технологій, комп'ютерних систем і мереж, завідувач кафедри Кравцова Людмила Володимирівна, кандидат фізико-математичних наук, доцент;
- загальної інженерної підготовки, завідувач кафедри Знамеровська Наталія Павлівна, кандидат педагогічних наук, доцент;
- природничо-наукової підготовки, завідувач кафедри Богомолова Ірина Володимирівна, кандидат педагогічних наук;
- фізичного виховання, завідувач кафедри Сабадаш Валентин Іванович, заслужений тренер України;

4.1 Якісний та кількісний склад

професорсько-викладацького складу у 2015-2016 навчальному році

У 2015–2016 навчальному році освітній процес в академії забезпечували 2 факультети (судноводіння, суднової енергетики) та 14 кафедр. Професорсько-викладацький склад академії становить 174 особи, з них 15 докторів наук (професорів), з яких 10 штатних та 96 кандидати наук з яких 77 штатних із них вчене звання доцент мають 45 осіб. Серед

професорсько-викладацького складу: Заслужений діяч науки і техніки України – 1;

Заслужених працівників освіти України – 2;

Заслужених тренерів України – 2;

Майстрів спорту України – 2.

Таблиця 1

Якісний і кількісний склад викладачів ХДМА у 2015-2016 н.р.

№	Назва кафедри	Всього осіб	Доктори наук, професори	Кандидати наук, доценти	Кандидати наук	З них штатні працівники		
						Всього осіб	доктор наук, професор	кандидати наук, доценти
Факультет судноводіння								
1	Судноводіння та безпеки життєдіяльності на морі	35	2	8	4	30	1	4/8
2	Управління судном	16	1	-	4	15	1	4
3	Англійської мови в судноводінні	16	-	3	6	15	-	5/3
4	Англійської мови з підготовки морських фахівців за скороченою програмою	9	-	-	3	9	-	3
5	Гуманітарних дисциплін	13	2	7	3	10	2	3/4
6	Економіки та морського права	7	-	5	1	6	-	1/4
7	Інформаційних технологій, комп'ютерних систем і мереж	7	-	3	1	7	0	1/3
Усього по факультету		103	5	26	22	92	4	21/22
Факультет суднової енергетики								
8	Експлуатації суднових енергетичних установок	11	2	4	1	11	2	1/4
9	Експлуатації суднового електрообладнання і засобів автоматики	19	3	14	2	12	2	2/8
10	Англійської мови в судовій енергетиці	10	-	3	1	9	-	1/2
11	Природничо-наукової підготовки	13	0	4	4	8	0	4/3
12	Механічної інженерії та загальнопрофесійної	13	5	3	3	10	2	3/2

	підготовки							
13	Загальноінженерної підготовки	8	-	5	1	6	0	1/4
14	Фізичного виховання	8	0	1	-	8	-	0/1
Усього по факультету		82	10	35	11	64	6	12/22
Разом по академії		185	15	61	34	156	10	33/46

В академії створено достатньо ефективну система розгляду кадрових питань, важливе місце в якій займає відповідна постійнодіюча конкурсна комісія вченої ради.

Комісія здійснює попередній розгляд питань, пов'язаних з конкурсами на заміщення вакантних посад професорсько-викладацького складу. На розгляд конкурсної комісії виносились справи щодо оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад завідувачів кафедр, професорів і доцентів.

У 2015-2016 н.р. процедура прийняття, переведення та звільнення з посад працівників, у тому числі науково-педагогічних (педагогічних), як працюючих за основним місцем роботи, так і зовнішніх сумісників, зокрема щодо обрання за конкурсом, здійснюється відповідно до КЗпП України; Положення про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у Херсонській державній морській академії (СМЯ 04-197-2015, (схвалено вченою радою ХДМА від 26.11.2015 р. протокол № 6), який розроблено відповідно Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII; Положення про конкурсну комісію Херсонської державної морської академії; ДП «Управління персоналом» СМЯ 02-25-2011; Положення про формування кадрового резерву у ХДМА СМЯ 04-134-2012, інших нормативно-правових документів.

На підставі рішень вченої ради академії про обрання за конкурсом у 2015-2016 н.р. ректором академії укладено 52 строкових трудових договори із професорсько-викладацьким складом на посади:

- завідувача кафедри – 4;

- професора – 4;
- доцента – 21;
- старшого викладача – 18;
- викладача – 4;
- асистента – 3;
- директор бібліотеки 1.

Враховуючи вимоги роботодавців, а також той факт, що робота на сучасних суднах світового флоту вимагає від курсантів знання найновішого і найсучаснішого обладнання та сучасних принципів організації роботи суднового екіпажу, до навчального процесу академії залучаються висококваліфіковані фахівці морської галузі – капітани далекого плавання, старші помічники капітана, механіки та електромеханіки першого розряду. Такі фахівці мають високий потенціал для здійснення фахової підготовки морських спеціалістів, володіють сучасними професійними знаннями. Практикується поєднання викладацької діяльності таких фахівців в академії та їх роботи на флоті відповідно до укладених контрактів з судновласниками чи кріюінговими компаніями. Таке поєднання діяльності є можливим завдяки тривалим перервам між рейсами (до 6 місяців) і у вільний від роботи в морі час, такі фахівці залучаються до викладання найбільш важливих дисциплін практичного характеру, які потребують постійного оновлення знань викладачів у зв'язку з модернізацією флоту. Частині таких фахівців за рішенням вченої ради академії дозволено викладання лекційних курсів.

Кількість працівників Херсонської державної морської академії, які працювали на суднах далекого плавання

№	Посада	Всього	З них	
			Штатні	Сумісники
1	Капітан далекого плавання	20	16	4
2	Старший помічник капітана	2	2	-
3	ІІ помічник капітана	3	3	-
4	Старший механік	4	4	-
5	ІІ механік	2	2	-
6	Радисти	2	2	-

Питання підготовки висококваліфікованих кадрів відображені у колективному договорі і передбачають відповідні можливості для працівників колективу самостійно працювати над підвищенням наукових ступенів, а також залучення для навчання здібних фахівців – випускників академії.

4.2. Підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу

Згідно з «Положенням про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів» від 24.01.13 р. № 48 та «Положення про підвищення кваліфікації та стажування професорсько-викладацького складу ХДМА» (СМЯ 04-13-2015) науково-педагогічні працівники академії підвищують кваліфікацію один раз на п'ять років. Підвищення кваліфікації шляхом стажування в академії відбувається згідно з графіком, який затверджується ректором в кінці поточного навчального року на наступний навчальний рік, відповідно до поданих пропозицій та потреб науково-педагогічних працівників.

Станом на 2016 рік Херсонська державна морська академія має сім діючих угод про організацію підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, а саме:

- Договір про організацію підвищення кваліфікації співробітників з Херсонським національним технічним університетом;
- Договір про організацію підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу з Херсонським державним університетом;
- Договір про організацію підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників з Херсонською філією Національного університету кораблебудування ім. адм. Макарова;
- Договір про організацію підвищення кваліфікації співробітників з ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» Інститут післядипломної освіти та дорадництва.

- Договір про організацію підвищення кваліфікації співробітників з Комунальним вищим навчальним закладом «Херсонська академія неперервної освіти»;
- Договір про організацію підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу з Херсонським інститутом Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад» «Міжрегіональна академія управління персоналом»;
- Договір про організацію підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу з Міжнародним університетом бізнесу і права.

Протягом 2015-2016 н.р. підвищення кваліфікації та стажування пройшли загалом двадцять дев'ять викладачів та педагогічних працівників академії. Із загальної кількості викладачів дев'ятнадцять співробітників академії підвищили кваліфікацію у Херсонському національному технічному університеті, шість у Херсонському державному університеті, два у Державному вищому навчальному закладі «Херсонський державний аграрний університет» Інституті післядипломної освіти та дорадництва, один у Херсонській філії Національного університету кораблебудування ім. адм. Макарова, один у ТОВ «Марлоу Навігейшн Україна» та один у Українському інституті науково-технічної експертизи та інформації.

Впродовж 2015-2016 навчального року організовано підвищення кваліфікації на кафедрах академії, одного викладача із Херсонського національного технічного університету, семи з Херсонського державного університету, двох з Херсонського факультету Одеського державного університету внутрішніх справ та одного з Херсонської філії Національного університету кораблебудування ім. адмірала Макарова.

У червні 2016 року проведено аналіз наявності документів про підвищення кваліфікації педагогічного та професорсько-викладацького складу академії. У графік підвищення кваліфікації шляхом стажування професорсько-викладацького складу на 2016-2017 н.р., затвердженого 01 липня 2016 р., внесено кандидатури двадцяти восьми викладачів академії.

Враховуючи професійну спрямованість навчального закладу, керівництво академії за підтримки компанії «Марлоу Навігейшн», впроваджує у 2017 році пілотний проект підвищення кваліфікації викладачів на суднах світового флоту. В рамках проекту передбачається короткотермінове стажування від 14 до 30 діб викладачів англійської мови та спецдисциплін академії на суднах компанії «Марлоу Навігейшн» в басейнах Чорного, Мармурового та Середземного морів.

5. ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВОЇ ТА НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ

За минулий рік у Херсонській державній морській академії керівництвом та провідними науковцями здійснено низку важливих заходів щодо зміцнення основ наукової діяльності вищого навчального закладу. На кафедрах академії ведуться наукові дослідження з 16 наукових тем, відповідно до пріоритетних тематичних напрямків наукових досліджень та розробок на 2010–2015 рр. згідно з Наказом МОН від 07.06.2011 № 535:

- Фундаментальні проблеми сучасного матеріалознавства;
- Фундаментальні дослідження з актуальних проблем суспільних та гуманітарних наук;
- Технології використання нових видів палива, скидних енергоресурсів, відновлюваних та альтернативних джерел енергії. Теплонасосні технології;
- Створення та застосування технологій отримання, зварювання, з'єднання та оброблення конструкційних, функціональних і композиційних матеріалів.
- Найважливіші проблеми фізико-математичних і технічних наук.

Усі науково-дослідні роботи, які виконуються в академії, мають інноваційний характер, конкурентоспроможні і мають важливе значення для практичного застосування на судах річкового та морського флоту держави.

У 2016 році в ХДМА за рахунок видатків загального фонду державного бюджету за КПКВ 22010040 «Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами та державним замовленням, підготовка наукових кадрів, фінансова підтримка наукової інфраструктури, наукової преси та наукових об'єктів, що становлять національне надбання, забезпечення діяльності Державного фонду фундаментальних досліджень» виконувались одна прикладна та дві фундаментальні науково-дослідні роботи загальним обсягом фінансування на

2016 рік 457,5 тис.грн.:

- «Інноваційні технології формування професійної культури працівника морського та річкового транспорту при вивченні гуманітарних дисциплін» (номер державної реєстрації 0115U002518), керівник – д.пед.н., проф. Кулікова Л.Б.
- «Дослідження енергозберігаючих суднових електроенергетичних систем і комбінованих електромеханічних пропульсивних комплексів» (номер державної реєстрації 0115U002516), керівник – к.т.н., доцент Іщенко І.М.
- «Розробка систем підтримки прийняття рішень судноводія» (номер державної реєстрації 0115U002517), керівник – к.т.н., доцент Бень А.П.

Таблиця

Кількість виконаних робіт та обсяги їх фінансування

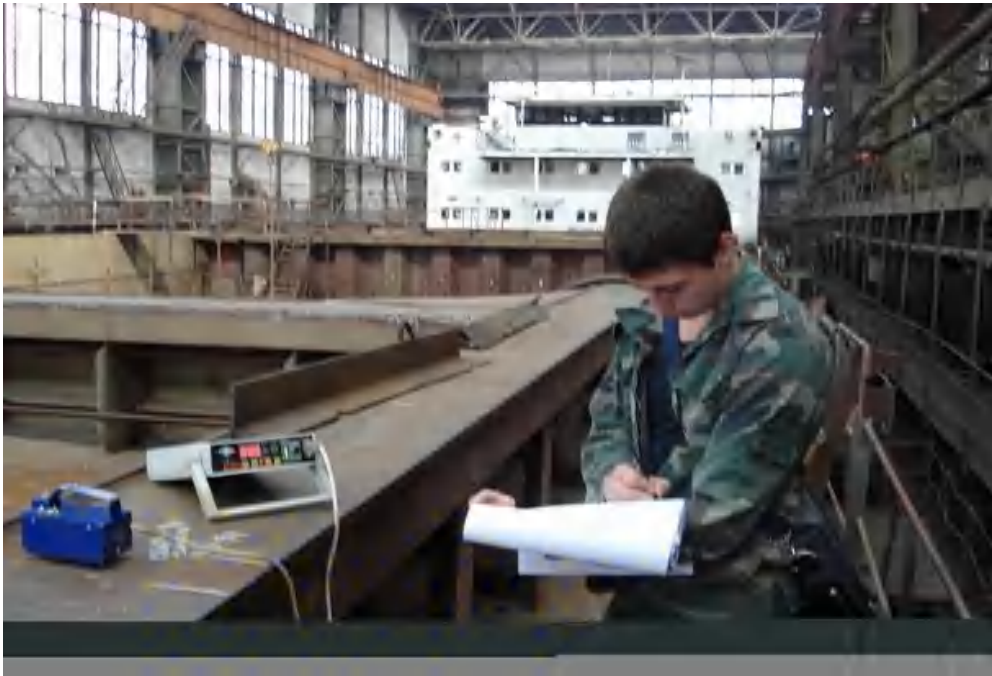
Категорії робіт	2012		2013		2014		2015		2016	
	к-сть од.	тис. грн.	к-сть од.	тис. грн.	к-сть од.	тис. грн.	к-сть од.	тис. грн.	к-сть од.	тис. грн.
Фундаментальні	-	-	-	-	-	-	2	236,03	2	236,6
Прикладні	2	192,2	3	228,3	2	260,8	1	219,63	1	220,9

26 серпня 2016 року між Херсонською державною морською академією та ТОВ «Південне річкове пароплавство» укладено угоду про виконання науково-технічної роботи по розробці системи підтримки прийняття рішень судноводія на загальну суму 3,0 тис. грн.

Для вирішення актуальних наукових проблем упровадження сучасних ресурсо- та енергозберігаючих технологій у промисловості та на транспорті, з метою широкого залучення викладачів, докторантів, аспірантів і курсантів до вирішення важливих наукових завдань, а також забезпечення навчального процесу при випускаючих кафедрах Херсонської державної морської академії створені науково-дослідні лабораторії:

- лабораторія ресурсозберігаючих технологій, керівник доктор технічних наук, професор Б.В. Малигін;

- лабораторія суднових енергозберігаючих електроенергетичних комплексів при кафедрі експлуатації суднового електрообладнання і засобів автоматики, керівник кандидат технічних наук, професор І.М. Іщенко;
- лабораторія експертного оцінювання і моніторингу загальної міцності суден для забезпечення мореплавства при кафедрі управління судном, керівник старший викладач кафедри управління судном В.Б. Нестеренко;
- лабораторія екології моря при експлуатації суден, керівник доктор технічних наук, професор В.Є. Леонов;
- лабораторія полімерні композитні матеріали в суднобудуванні, керівник доктор технічних наук, професор А.В. Букетов.

Проведення досліджень за тематикою роботи лабораторії експертного оцінювання і моніторингу загальної міцності суден для забезпечення мореплавства

В Херсонській державній морській академії з метою підготовки висококваліфікованих науково-педагогічних кадрів організовано та діє три наукові школи під керівництвом професорів академії:

- Наукова школа «Матеріалознавство, експлуатація та ремонт засобів транспорту» під керівництвом доктора технічних наук, професора, завідувача кафедри суднових енергетичних установок та загальноінженерної підготовки ХДМА Букетова А.В.

- Наукова школа «Управління магнітоімпульсною обробкою виробів» діє під керівництвом доктора технічних наук, професора кафедри суднових енергетичних установок та загальноінженерної підготовки ХДМА Малигіна Б.В.

- Наукова школа «Проблеми фізики горіння і вибуху, зниження горючості речовин і матеріалів та підвищення вогнетривалості конструкцій, що створює безпеку в робочій та житловій зоні на судні» діє під керівництвом доктора технічних наук, професора кафедри судноводіння, охорони праці та навколишнього середовища ХДМА Селіванова С.Є.

У Херсонській державній морській академії особлива увага приділяється питанням захисту інтелектуальної власності. Академія є власником 77 патентів України на корисну модель та 15 патентів України на винахід, з них 15 патентів отримано за 2016 рік (4 на винахід та 11 на корисну модель). До Державного департаменту інтелектуальної власності Міністерства освіти і науки України у 2016 році подано 30 заявок на патенти України (з них: 8 – на винахід, 22 – на корисну модель).

Отримані об'єкти інтелектуальної власності винахідниками ХДМА

Форма об'єкта інтелектуальної власності	2012	2013	2014	2015	2016
Отримані патенти України на корисну модель	6	7	20	11	11
Отримані патенти України на винахід	3	1	2	2	4

З метою пошуку інвесторів та партнерів для організації спільного виробництва і впровадження матеріалів на підприємствах України та за її межами на сайті Системи трансферу енерго- та ресурсозберігаючих технологій розміщено технологічну пропозицію інноваційної розробки ХДМА «Модифіковані магнітним полем епоксидні композитні матеріали і захисні покриття на їх основі з підвищеними експлуатаційними характеристиками» та на сайті Центру трансферу інноваційних технологій дві технологічні пропозиції: «Технологія антикорозійного захисту металоконструкцій і технологічного устаткування» та «Технологія

автоматичного контролю механічних напружень корпусу судна для забезпечення його безпечної експлуатації».

Херсонська державна морська академія входить до складу Науково-координаційної ради Південного наукового центру НАН України і МОН України в Херсонській області.

Основними напрямками діяльності Південного наукового центру НАН України в м. Херсоні та Херсонській області є забезпечення інноваційного розвитку регіону, розв'язання важливих науково-технічних та соціально-економічних проблем міста та області, сприяння реалізації результатів науково-дослідних та проектно-конструкторських робіт, розвиток фундаментальних та прикладних досліджень і розробок з необхідності зменшення ресурсоемності виробництва, заощадження енергетичних та трудових витрат, заміни екологічно-шкідливих технологій, підтримки перспективних наукомістких виробництв з метою підвищення їх конкурентоздатності.

Херсонська державна морська академія має двадцять договорів про науково-технічне співробітництво з вищими навчальними закладами, науковими установами та підприємствами.

5.1. Науково-дослідна робота курсантів

Важливий напрям наукової діяльності академії – робота з обдарованою студентською молоддю. Наукова діяльність студентів ХДМА за звітний період здійснювалась за такими основними напрямками: робота курсантів в проблемних групах, створених на кафедрах академії; участь у виконанні науково-дослідних тем кафедр; участь у Всеукраїнських олімпіадах і конкурсах студентських наукових робіт; апробація результатів наукових досліджень на студентських наукових конференціях.

Науково-дослідна робота курсантів поділяється на три основні види залежно від змісту і характеру проведення: науково-дослідна робота курсантів, яка передбачена навчальними планами і програмами та є обов'язковою;

науково-дослідна робота курсантів, що доповнює освітній процес (поза межами безпосередньої освітньої програми); дослідження курсантів, які проводяться в позааудиторний час разом з науковцями академії.

В академії створено та діє координуючий та консультативно-дорадчий орган, покликаний сприяти розвитку науково-дослідної діяльності та творчої ініціативи здібних курсантів академії – наукове товариство курсантів (НТК). Наукове товариство створене на основі спільності інтересів курсантів, котрі займаються науково-дослідницькою діяльністю. Отже, в Херсонській державній морській академії створено всі умови для забезпечення всебічного висвітлення підсумків науково-дослідної діяльності, як результату дослідницької компетентності курсантів академії.

Засідання ради наукового товариства курсантів ХДМА

Цього року у ХДМА згідно з наказом Міністерства освіти і науки України № 1247 від 27.11.2015 р. «Про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади у 2015/2016 н.р.» проведено перший тур Всеукраїнської олімпіади з навчальних дисциплін «Фізика», «Англійська мова», «Екологія», «Програмування мікропрограмних автоматів та мікроконтролерних систем». Три переможці вузівського етапу олімпіад з дисциплін «Англійська мова» та «Програмування мікропрограмних автоматів та мікроконтролерних систем» були рекомендовані до участі у другому

Всеукраїнському етапі олімпіади. За результатами II етапу Олімпіади всі курсанти отримали сертифікати учасників, а курсанти Мокану Д.М. та Чуприни А.С. від спонсора олімпіади отримали цінний подарунок навчально-лабораторний стенд «EV8031». Такі стенди широко використовуються при підготовці спеціалістів електромеханіків академії та коледжу в рамках реалізації компетентнісного підходу.

Під час участі курсантів ХДМА у II етапі Всеукраїнської олімпіади з дисципліни «Програмування мікропрограмих автоматів та мікроконтролерних систем»

Протягом 2016 року 9 курсантів Морського коледжу взяли участь у обласних олімпіадах з дев'яти навчальних дисциплін та в двох Всеукраїнських конкурсах, за результатами участі 4 курсанти посіли перші місця, 2 – другі, 5 – треті та 1 четверте місце.

Активну участь курсанти академії беруть у заходах організованих Молодіжною радою при міському голові міста Херсона та Херсонським міським центром науково-технічної творчості учнівської молоді. 15 березня 2016 року у приміщенні Херсонської міської ради організовано та проведено гру «Що? Де? Коли?» між вищими навчальними закладами II-IV рівнів акредитації у якій взяли участь команди курсантів Херсонської державної морської академії та Морського коледжу ХДМА. За результатами заходу команда Морського коледжу ХДМА посіла почесне III місце, а команда ХДМА отримала диплом Міського голови Миколаєнка В.В. за участь у грі.

Участь курсантів ХДМА та МК ХДМА у грі «Що? Де? Коли?»

11-14 жовтня 2016 року в Центрі культури і мистецтв Національного технічного університету «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського» було проведено V Фестиваль інноваційних проектів «Sikorsky Challenge». До фіналу конкурсу зі своїм проектом «Водозабірний самоочисний фільтр широкого застосування» потрапив курсант Морського коледжу ХДМА, секретар ради наукового товариства курсантів Гуменюк І.Ю. За результатом презентації конкурсної роботи 15 листопада на засіданні Наглядової ради Національного технічного університету України «Київський політехнічний інституту ім. Ігоря Сікорського» її голова Президент України (1994 – 2005) Леонід Кучма вручив Гуменюку премію і диплом лауреата Президентського Фонду «Україна».

Вручення премії і диплому лауреата Президентського Фонду «Україна» курсанту Гуменюку І.Ю.

Цього року 24 листопада 2016 року на базі Херсонської державної морської академії проведено VI Всеукраїнську студентську наукову конференцію «Сучасні проблеми морського транспорту та безпека мореплавства» у якій з кожним роком бере участь все більше студентів з вищих навчальних закладів України. Так загалом у роботі конференції взяли участь 106 студентів з восьми вищих навчальних закладів України. За підсумками діяльності конференції видано збірку наукових праць загальним обсягом 18 друкованих аркушів до якої ввійшло 79 доповідей.

**VI Всеукраїнська студентська наукова конференція
«Сучасні проблеми морського транспорту та безпека мореплавства»**

Наукова робота на кафедрах академії спрямована на наукові дослідження курсантів, отримання конкретних результатів пов'язаних з розв'язанням актуальних задач удосконалення морської техніки та підвищення безпечності її роботи, що можуть складати їх інтелектуальну власність і безпосередньо використовуватися у подальших наукових дослідженнях.

У 2016 році курсантом Авраменком О.М. спільно з науковим керівником, к.т.н., доцентом Проценком В.О. вперше серед курсантів академії отримано патент України на винахід № 111421. Запропоновані

технічні рішення, які захищені винахідниками характеризуються науковою новизною. Також під керівництвом доцента Проценка В.О. виконується робота по розробленню та обґрунтуванню параметрів нових конструкцій муфт. Робота в цьому напрямку, що виконана спільно з курсантом Плечієм І.А. принесла результати у вигляді патенту на корисну модель № 106426. Комплекс виконаних робіт за даною тематикою дозволив курсантам Плечію І.А. та Шаронову І.В. стати лауреатами Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт, що проходив у квітні 2016 року в Національному університеті кораблебудування (м. Миколаїв).

Юні винахідники ХДМА з науковим керівником Проценком В.О.

Важливе місце у формуванні професійної компетентності майбутнього фахівця морської галузі в академії відводиться стратегіям розвитку критичного мислення: теоретичним (прийоми ведення дослідницької роботи; встановлення причинно-наслідкових зв'язків; зіставно-порівняльний аналіз; уміння визначати надійність джерел інформації; визначення точки зору; дослідження під час навчання; будування доказових міркувань; відокремлення проблеми від пов'язаних з нею питань; визначення прорахунків у мисленні тощо) та практичним (навички розрізняти факти,

висновки, судження; шукати свідчення; уміння встановлювати протиріччя повсякденності, тощо).

З 16 по 19 лютого 2016 року еколого-натуралістичним центром учнівської молоді у м. Києві проведено Всеукраїнський науково-технічний конкурс Intel Isef 2016 у якому від Морського коледжу Херсонської державної морської академії взяв участь курсант електромеханічного відділення, член ради наукового товариства курсантів Гуменюк І.Ю. За науково-дослідницький проект на тему «Як уникати «мексиканських» катастроф» Іван отримав IV призове місце у категорії «Екологічна інженерія» і був нагороджений спеціальним дипломом переможця конкурсу від міжнародних організацій. Йому надали право представляти Україну на міжнародному конкурсі I-SWEEEP-2016, який пройшов із 26 квітня по 1 травня 2016 року у м. Хьюстон, США. За підсумками презентації і захисту в категорії «Екологічна інженерія» Гуменюк І.Ю. посів IV призове місце.

У Херсонській державній морській академії в середньому біля 20% дипломних та курсових робіт курсантів носять дослідницький характер і захищаються на основі проведених спільно з керівниками наукових досліджень. Це є важливим елементом поєднання компетентнісного підходу та науково-дослідної роботи, оскільки саме тут проявляється творча складова отриманих компетенцій, можливість застосування отриманих знань у комплексі.

Беручи участь у науково-дослідній роботі курсанти мають можливість отримати науковий досвід, реалізувати свої творчі здібності у обраній спеціальності, формувати навички самостійного проведення досліджень, мають перспективи вступу до аспірантури з метою поглиблення та розширення своїх наукових досягнень та кар'єрного зростання.

Уміння і навички дослідницької діяльності важливі для майбутнього фахівця морської галузі та складають одну із ключових складових його професійного успіху.

З цією метою в академії кожного року проводиться Всеукраїнська студентська наукова конференція «Сучасні проблеми морського транспорту та безпека мореплавства», до тематики конференції включено секцію «Компетентнісний підхід у підготовці фахівців морського транспорту», та організовується студентська науково-практична конференція «Іноземні мови у сучасному комунікативному просторі». В рамках щорічного Фестивалю науки проводиться конкурс наукових досліджень курсантів. Курсанти мають можливість перевірити та реалізувати свої знання, взявши участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді з навчальних дисциплін, які викладаються в академії. Також керівництво академії надає можливість курсантам апробувати свої дослідження на конференціях за межами ХДМА.

Протягом першого півріччя 2016 року загалом 23 курсанта академії представили результати своїх досліджень на чотирьох конференціях за межами нашого вищого навчального закладу:

- 7 квітня 2016 року на VII Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Іноземні мови у сучасному комунікативному просторі»;

- 12 квітня 2016 року на IV Всеукраїнській науково-практичній конференції студентів, аспірантів та молодих вчених з автоматичного управління;

- 25 квітня 2016 року на Науково-практичній конференції «Морально-правові засади благодійної діяльності в Україні»;

- 27 квітня 2016 року на Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Сучасний менеджмент: моделі, стратегії технології».

Цього року за результатами проведення I туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук загалом було подано п'ять робіт з двох галузевих напрямів. За підсумками захисту конкурсних робіт у II турі конкурсу два курсанта отримали дипломи II

ступеню (Плечій І.А., Шаронов І.В.) та один диплом ІІІ ступеню (Циркунов А.О.).

Переможці Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук з науковими керівниками

В рамках щорічного Фестивалю науки протягом квітня-травня проведено конкурс наукових досліджень курсантів ХДМА. 20 травня 2016 року на підсумковій конференції 8 курсантів представили 6 наукових досліджень. Краща робота курсанта Сердюка М.В. була відзначена дипломом переможця конкурсу та цінним призом.

Щорічний конкурс наукових досліджень курсантів ХДМА

Щороку рішенням керівництва академії за результатами активної науково-дослідної діяльності молоді науковці та активні курсанти рекомендуються на здобуття державних премій, стипендій та нагород.

Так цього року відповідно до Постанови президії Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки від 01.06.16 р. №2 «Про призначення стипендій Президента України та Кабінету Міністрів України для молодих учених» призначено стипендію молодим ученим ХДМА Сапронову О.О. та Браїлу М.В. Згідно Указу Президента України «Про присудження премій Президента України для молодих вчених 2016 року» №509/2016 від 17 листопада 2016 р. призначено стипендію Президента України.

Також у 2016 р. загалом призначено дев'ять стипендій курсантам ХДМА та МК ХДМА, з них: шість академічних стипендій Президента України, одну стипендію Верховної Ради України, одну соціальну стипендію Верховної Ради України та одну обласну стипендію.

5.2. Робота аспірантури та докторантури

Херсонська державна морська академія готує науково-педагогічні кадри вищої кваліфікації відповідно до Національної стратегії розвитку освіти в Україні до 2021 року, затвердженої Указом Президента України 25 червня 2013 року та спрямованої на підвищення якості і конкурентоспроможності освіти в нових економічних та соціокультурних умовах, і забезпечує виконання ключового завдання, яке стоїть перед освітою у XXI столітті: розробка стандартів вищої освіти, зорієнтованих на компетентнісний підхід.

Відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» та на підставі рішень Ліцензійної комісії Міністерства освіти і науки України від 08.06.2016р., затверджених наказом № 655 від 10.06.2016 р., у Херсонській державній морській академії розширено провадження на третьому освітньо-

науковому рівні за спеціальностями 132 Матеріалознавство і 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології.

З метою підготовки докторів наук зі спеціальності 132 Матеріалознавство на четвертому освітньо-науковому рівні у ХДМА відкрито докторантуру (на підставі рішення вченої ради ХДМА (протокол № 15 від 23.06.2016р.)

Усі наукові спеціальності, за якими проводиться підготовка кадрів вищої кваліфікації в академії, забезпечуються високопрофесійним науковим і науково-педагогічним потенціалом, сучасною науково-дослідною, експериментальною та матеріально-технічною базами, підкріплені науковими школами і потужними науковими дослідженнями.

На сьогодні в аспірантурі академії навчається 20 аспірантів, в тому числі за державним замовленням 17 осіб (7 осіб – з відривом від виробництва і 10 осіб – без відриву від виробництва) та 3 особи було зараховано до аспірантури на умовах контракту. Також у ХДМА навчається 2 докторанти за державним замовленням.

Шифр, назва спеціальності	Всього (осіб)	В тому числі	
		з відривом від виробництва	без відриву від виробництва
За державним замовленням			
05.13.07 – Автоматизація процесів керування	6	1	5
151 – Автоматизація та комп’ютерно-інтегровані технології (з 2016 р.)	3	3	0
05.02.01-Матеріалознавство	5	2	3
132 – Матеріалознавство(з 2016 р.)	1	1	0
05.26.01- Охорона праці	2	0	2
Всього	17	7	10
Докторанти			
05.02.01-Матеріалознавство	1	1	0
132 – Матеріалознавство (з 2016 р.)	1	1	0
Всього	2	2	0
На умовах контракту			
05.13.07 – Автоматизація процесів керування	1	1	0
151 – Автоматизація та комп’ютерно-інтегровані	1	1	0

технології (з 2016 р.)			
05.02.01-Матеріалознавство	0	0	0
05.26.01- Охорона праці	1	1	0
Всього	3	3	0
Разом аспірантів	20	10	10
Разом докторантів	2	2	0

5.3. Конференції, семінари, форуми

На базі академії протягом 2016 року проведено 6 науково-практичних конференцій: Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні інформаційні та інноваційні технології на транспорті (MINTT-2016)»; Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні енергетичні установки на транспорті, технології та обладнання для їх обслуговування, Міжнародна науково-практична конференція «Безпека життєдіяльності на транспорті та виробництві – освіта, наука, практика»; Науково-практична конференція «Теоретико-методичні засади реалізації компетентнісного підходу в системі ступеневої підготовки фахівців морської галузі»; Міжкафедральна науково-практична конференція «Впровадження компетентнісного підходу: досягнення і виклики»; Всеукраїнська студентська наукова конференція «Сучасні проблеми морського транспорту та безпека мореплавства».

Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні інформаційні та інноваційні технології на транспорті (MINTT-2016)»

З метою ефективного використання наукового потенціалу професорсько-викладацького складу та сприяння комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності, що створюються при виконанні науково-технічних розробок, академія постійно приймає участь у регіональних та всеукраїнських виставках та форумах.

17-19 березня 2016 року Херсонська державна морська академія взяла участь у Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2016», яка проходила у Палаці дітей та юнацтва міста Києва. У результаті участі Херсонська державна морська академія отримала золоту медаль у номінації «Використання комплексу сучасних засобів ІКТ, програм і рішень для підвищення якості освіти» та диплом за презентацію досягнень і впровадження педагогічних інновацій у національний освітній простір.

За підсумками участі у Міжнародній виставці «Освіта та кар'єра» робота якої проходила 14-16 квітня 2016 року в Українському домі у місті Києві ХДМА отримала почесне звання «Лідер вищої освіти України», «Гран-Прі у номінації «Науково-дослідна діяльність навчального закладу».

20-21 квітня 2016 року академія брала участь у роботі Міжнародного форуму «Освіта, підготовка та працевлаштування моряків», яка відбулася у Морському вокзалі Одеського морського торговельного порту.

20-21 жовтня 2016 року академія брала участь у роботі V Міжнародного форуму «Проблеми інноваційного розвитку та інформаційного суспільства», яка відбулася в Українському інституті науково-технічної експертизи та інформації.

25-27 жовтня 2016 року академія брала участь у роботі Міжнародного форуму «Інноватика в сучасній освіті» та Міжнародній виставці закордонних навчальних закладів «World Edu – 2016». За результатами участі у даному форумі переможцем національного конкурсу «Електронний освітній ресурс» відзначено видатні науково-практичні досягнення в освіті за навчально-методичний комплекс «Актуальність формування інформаційної компетентності при вивченні спеціальних тем вищої математики» (науково-

методична розробка – Спичак Тетяни Сергіївни, кандидата педагогічних наук, доцента кафедри природничо-наукової підготовки ХДМА), нагороджено дипломом лауреата конкурсу I ступеня у номінації «Сучасні інформаційні системи, технічні засоби навчання, технології та рішення для впровадження в освітню практику» (наукова розробка Проценка Владислава Олександровича, доцента кафедри механічної інженерії та загальнопрофесійної підготовки кандидат технічних наук) та ХДМА відзначено Дипломом за активну участь в інноваційній освітній діяльності та Подякою ректору Ходаковському В.Ф. за впровадження інноваційних технологій для підвищення якості освітнього процесу.

У місті Києві в Українському домі 17-19 листопада 2016 року відбулася Міжнародна виставка «Освіта та кар'єра» організаторами якої виступили Міністерство освіти і науки України, Національна академія педагогічних наук України та товариство «Знання» України. Академія отримала Почесне звання «Лідер вищої освіти України» та «Гран-Прі у номінації «Компетентнісний підхід в освітній діяльності вищої школи».

5.4. Публікації співробітників ХДМА

В академії створено всі умови для забезпечення всебічного висвітлення результатів науково-технічної діяльності професорсько-викладацького складу.

Відповідно до постанови президії ВАК України №1-05/3 від 30 березня 2011 року науковий журнал «Науковий вісник Херсонської державної морської академії» внесено до Переліку наукових фахових видань, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук в галузі технічні науки. У 2014 році журнал включено до міжнародної наукометричної бази «Наукова електронна бібліотека E-Library.Ru» (Російського індексу наукового цитування – РІНЦ)

(договір № 732-11/2014 від 24.11.2014 р.). З моменту реєстрації видано 13 номерів наукового журналу.

Науковий журнал «Науковий вісник Херсонської державної морської академії»

За результатами наукових досліджень протягом звітного періоду в Херсонській державній морській академії було опубліковано:

- 6 монографій;
 - 18 підручників та навчальних посібників.
- Здійснено 206 публікацій, з них:
- 68 публікацій у фахових наукових виданнях;
 - 14 публікацій у зарубіжних виданнях.

6. ВИХОВНА РОБОТА

6.1 Розвиток студентського самоврядування

Студентське самоврядування у Херсонській державній морській академії є гарантованим державою правом курсантів, студентів і учнів самостійно або через виконавчі органи вирішувати питання, віднесені до їх повноважень.

У ХДМА діють такі органи студентського самоврядування:

- конференція курсантів, студентів і учнів академії;
- студентська рада ХДМА;
- конференції курсантів, студентів та учнів факультетів і структурних підрозділів ХДМА;
- студентські ради факультетів та структурних підрозділів;
- студентські ради екіпажу та гуртожитків;
- органи студентського самоврядування на рівнях відділення, курсу, академічної групи.

Студентське самоврядування забезпечує захист прав та інтересів курсантів, студентів і учнів у Херсонській державній морській академії та її структурних підрозділах, їх участь в управлінні академією.

За погодженням зі студентською радою приймаються рішення про:

- відрахування осіб, які навчаються у Херсонській державній морській академії та її структурних підрозділах, та їх поновлення на навчання;
- переведення осіб, які навчаються у навчальному закладі за державним замовленням, на навчання за контрактом за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб;
- переведення осіб, які навчаються у навчальному закладі за контрактом за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб, на навчання за державним замовленням;

– призначення заступника декана, проректора, які відповідають за роботу зі студентами;

– поселення осіб, які навчаються у навчальному закладі, в екіпаж і гуртожиток, виселення з екіпажу та гуртожитку;

– затвердження рішень з питань екіпажу і студентських гуртожитків для проживання осіб, які навчаються у Херсонській державній морській академії та її структурних підрозділах.

Фінансовою основою діяльності студентського самоврядування академії є кошти, визначені Вченою радою Херсонської державної морської академії у розмірі 0,5 відсотка коштів спеціального фонду, що у 2016 році склало понад 400 тисяч гривень.

За рахунок коштів, передбачених на фінансування діяльності органів студентського самоврядування, оплачуються:

- створення належних умов для здійснення статутної діяльності органів студентського самоврядування;

- відрядження на Всеукраїнські та Міжнародні заходи студентського самоврядування, на предметні олімпіади, спортивні змагання, фестивалі та конкурси;

- організація студентським клубом культурно-масових заходів;
- організація спортивно-масової та фізкультурно-оздоровчої роботи;
- наукова діяльність курсантів, студентів і учнів, у т.ч. проведення студентських наукових конференцій, семінарів і конкурсів (у 2016 році профінансовано проведення конкурсу студентських наукових робіт і VI Всеукраїнської студентської наукової конференції «Сучасні проблеми транспорту та безпека мореплавства»).

Особливе значення для налагодження тісних зв'язків між командуванням і органами студентського самоврядування є традиційні робочі зустрічі ректора академії з представниками студентського самоврядування, під час яких розглядаються нагальні питання організації

навчально-виховного процесу, дозвілля та побуту, питання захисту прав курсантів, студентів і учнів.

У 2016 році проведено 2 такі зустрічі: 29 лютого та 16 червня. За результатами відвертого діалогу ректором надано відповідні доручення щодо вирішення питань, порушених представниками курсантського, студентського та учнівського самоврядування.

Під час зустрічі студентського самоврядування з ректором академії

Протягом 2016 року представники органів студентського самоврядування приймали участь у роботі Херсонської міської молодіжної ради та Херсонської обласної студентської ради, зустрічах студентської молоді з головою Херсонської обласної державної адміністрації, міським головою, керівниками департаментів і управлінь ОДА.

Голову студентської ради академії обрано секретарем виконкому Херсонської обласної студентської ради.

Понад 30 курсантів академії та коледжу взяли участь у різноманітних тренінгах, організованих громадською організацією «СПЕКТР.UA»

Студентська рада ХДМА є членом Української асоціації студентського самоврядування і постійним учасником її засідань.

Протягом 2016 року представники студентського самоврядування взяли участь у наступних всеукраїнських заходах:

- **Х Генеральна асамблея Української асоціації студентського самоврядування.**

29 листопада 2016 року, в третю річницю розгону студентів на Майдані, в Київському національному університеті імені Т. Г. Шевченка відбулася **Х Генеральна асамблея Української асоціації студентського самоврядування.**

Від Херсонської державної морської академії на асамблею було делеговано в.о. голови Студентської ради ХДМА та її структурних підрозділів **Одінцова Валерія**, голову Студентської Ради Морського коледжу ХДМА **Бійчука Романа** та фахівця II категорії відділу виховної роботи ХДМА **Кудряшову Ірину Олександрівну**.

У роботі Генеральної асамблеї взяли участь 100 представників від органів студентського самоврядування та студентських організацій із різних регіонів України.

На заході були присутні представники Міністерства освіти і науки, Комітету з питань науки і освіти Верховної Ради України. Від органів управління освітою учасників Асамблеї привітав заступник Міністра освіти і науки України **Греба Роман Володимирович**.

У ході заходу було обговорено актуальні проблеми студентського самоврядування, ухвалено резолюцію з низки питань і переобрано керівників.

За результатами **Х Генеральної асамблеї Української асоціації студентського самоврядування** було змінено назву ВМГО «Українська асоціація студентського самоврядування» на ГО «Українська асоціація студентів», затверджено нову редакцію статуту й обрано президента, першого віце-президента та інші виконавчі органи.

- Студентський форум «Студентська творчість і креатив»;
- Всеукраїнський з'їзд органів студентського самоврядування;
- Всеукраїнський семінар для представників органів студентського самоврядування «Участь студентів у забезпеченні якості вищої освіти» та ін.

Лідери студентського самоврядування взяли участь у триденному тренінгу «Медіація ровесників», організованому психологічною службою академії.

Із метою формування у курсантів, студентів і учнів лідерських якостей, творчого розвитку талановитої молоді, згідно з Положенням про студентське самоврядування, відповідно до Регламенту роботи Херсонської державної морської академії на 2016 рік, Плану роботи ХДМА на 2015–2016 н.р., на виконання Державної молодіжної політики України та пропозицій органів студентського самоврядування академії, т.в.о. ректора ХДМА, професором Куліковою Л. Б. видано Наказ № 426, відповідно до якого з 29 лютого по 4 березня 2016 року у Херсонській державній морській академії та її структурних підрозділах організовано та проведено Тиждень студентського самоврядування.

1 березня 2016 року відбувся конкурс творчих студентських робіт. Журі у складі: в.о. голови Студентської ради ХДМА Олега Кожина, в.о. голови Профбюро курсантів, студентів і учнів ХДМА Владислава Кравченка, голови Студентської ради Морського коледжу ХДМА Івана **Степаненка**, начальника юридичного відділу ХДМА Слєпченка О. О., фотографа МК ХДМА Бобрової Ю. В. визначило переможців конкурсу.

Найкращими визнано стінгазети «Україна без корупції» курсанта 122 групи факультету судноводіння ХДМА Ігоря Тимошенка та «Курсант крізь віки» курсанта групи К231 Морського коледжу Анатолія Токарева.

Наступного дня в Херсонській державній морській академії провели День студентського самоврядування. Усі повноваження керівництва, професорсько-викладацького складу, інших посадових осіб академії та її структурних підрозділів передано виконуючим обов'язки з числа курсантів, студентів і учнів.

Розпочався День студентського самоврядування о 7:30 із ранкового шикування в курсантському екіпажі, на якому було передано повноваження посадових осіб організаційно-стройового відділу академії та Морського коледжу представникам студентського самоврядування.

О 8:00 на ранковому шикуванні у всіх навчальних корпусах представлено виконуючих обов'язки керівництва академії та її структурних

підрозділів у День студентського самоврядування. Із 8:30 молодіжний ректорат ХДМА, студентські деканати та молоде керівництво структурних підрозділів, майбутні викладачі, командири рот, керівники відділів і служб, куратори та класні керівники академічних груп взяли на себе повну відповідальність за організацію навчально-виховного процесу в академії.

В.о. ректора ХДМА Олег Кожин організував засідання молодіжного ректорату, на якому учасники заходу обговорили нагальні питання забезпечення функціонування навчального закладу.

Протягом дня курсантами, студентами й учнями проведено навчальні заняття відповідно до розкладу; молодіжними деканатами підготовлено щоденні звіти про відвідування й успішність курсантів, студентів і учнів академії та її структурних підрозділів; виконано інші обов'язки посадових осіб тощо.

Органи студентського самоврядування Херсонської державної морської академії організували та провели конкурс «Кращий кубрик екіпажу ХДМА» та «Краща кімната гуртожитку ХДМА», за умовами якого оцінювався санітарний стан житлових приміщень.

У конкурсі «Кращий кубрик екіпажу ХДМА» комісією, до складу якої увійшли: курсанти академії Юрченко С. С. (гр. 121), Баранов О. С. (гр. 121),

Ротар А. К. (гр. 321) та Морського коледжу Ткачук В. В. (гр. К137), Безгинов А. О. (гр. К321) і начальник медико-санітарної частини ХДМА Пархоменко О. С., визначено переможців:

– у номінації «Кращий поверх» І місце посіли курсанти 2 поверху (факультет судноводіння ХДМА), II місце отримали курсанти 3 поверху (судноводійне відділення Морського коледжу ХДМА), III місце – курсанти 5 поверху (факультет суднової енергетики ХДМА).

– у номінації «Кращий кубрик екіпажу» І місце посіли курсанти 32 кубрику 5 поверху (факультет суднової енергетики ХДМА), II місце – курсанти 14 кубрику 2 поверху (факультет судноводіння ХДМА), III місце – курсанти 32 кубрику 4 поверху (електромеханічне відділення Морського коледжу ХДМА).

– у номінації «Краща побутова кімната» перемогу здобули курсанти 3 поверху (судноводійне відділення Морського коледжу ХДМА).

Урочисте нагородження переможців відбулося на шикуванні курсантського складу екіпажу. Мешканці кращих кімнат і кубриків від Профспілки ХДМА отримали солодкі подарунки – торти.

У конкурсі на кращу кімнату гуртожитку ХДМА призові місця розподілилися наступним чином:

– І місце – кімната № 60 – Юрій Большага (гр. К421-СК), Валерій Гамаюнов (гр. К42-СК), Андрій Кримлов (гр. К323-МЕО) і Вадим Грошов (гр. К412-ЗВ);

– II місце – кімната № 56 – Микола Малахов (гр. 323-МЕО), Олег Міщенко (гр. К323-МЕО), Сергій Тресков (гр. К432-ЗВ) і Олег Заєць (гр. К313-МЕО);

– III місце – кімната № 52 – Владислав Чаплинський (гр. К313-МЕО), Микола Мурзак (гр. К413-ОВ), Костянтин Погорелець (гр. К433-ОВ) і Андрій Осадчук (гр. К413-ОВ).

Під час спільного обіду в кают-компанії ректорат і представники студентського самоврядування, які виконували обов'язки командування

академії, обмінялися досвідом управління навчальним закладом і враженнями від організації Дня студентського самоврядування.

У рамках Тижня студентського самоврядування курсантами ІІ курсу факультету судноводіння ХДМА для першокурсників підготовлено кураторську годину «Ты не просто курсант, ты – лицо Украины, тебе форма морская идет». Провів захід із яскравою презентацією курсант 122 групи Вадим Дубенко. Він розповів молодшим товаришам про історію виникнення морської форми, а також окремих її елементів: тільника, безкозирки, морського комірця. Учасники заходу зазначили, що надана інформація виявилася цікавою та пізнавальною для них.

Завершився День студентського самоврядування підведенням підсумків під час спільного засідання ректорату і студентського активу. У заході взяли участь проректор з навчально-виховної роботи ХДМА Ходаковський О. В., в.о. обов'язки голови Студентської ради ХДМА Олег Кожин, голова Студентської ради факультету суднової енергетики ХДМА Антон Циркунов і виконуючі обов'язки посадових осіб ХДМА та її структурних підрозділів представники органів студентського самоврядування. Виконуючий обов'язки ректора ХДМА Олег Кожин відзвітував присутнім про проведення дня замін. На засіданні порушувалися питання підвищення якості підготовки морських фахівців, покращення стану дисципліни курсантів, студентів та учнів, погоджено питання дисциплінарних стягнень і відрахування порушників Правил внутрішнього розпорядку та Денного розкладу тощо. Від імені органів студентського самоврядування Олег Кожин подякував керівництву академії за надану можливість провести День студентського самоврядування та перейняти досвід управління навчальним закладом.

Виконували обов'язки керівництва Херсонської державної морської академії та її структурних підрозділів наступні представники органів студентського самоврядування:

Ректор ХДМА – Кожин Олег Дмитрович, в.о. голови Студентської ради ХДМА (222 гр.);

Перший проректор ХДМА – Сердюк Микита Віталійович, в. о. голови Наукового товариства курсантів ХДМА (122 гр. МК);

Проректор з навчально-виховної роботи – Циркунов Антон Олександрович, голова Студентської ради факультету суднової енергетики ХДМА (222 гр. МК);

Проректор з науково-педагогічної роботи ХДМА – Гуменюк Іван Юрійович, член Наукового товариства курсантів (К321 гр. МК);

Проректор з адміністративно-господарської роботи ХДМА – Кириченко Олександр Віталійович, курсант судномеханічного відділення Морського коледжу (К231 гр.);

Проректор ХДМА, начальник Морського коледжу – Степаненко Іван Олександрович, голова Студентської ради Морського коледжу (К131 гр.);

Проректор ХДМА, директор Професійно-морського ліцею – Терешков Кирило Юрійович, голова Учнівської ради ПМЛ (ММ-1.1 гр.);

Декан факультету судноводіння ХДМА – Кондрашов Микола Володимирович, заступник старшини роти екіпажу (123 гр.);

Декан факультету суднової енергетики – Спринь Андрій Олександрович, заступник старшини II курсу (222 гр.);

Голова профкому ХДМА – Кравченко Владислав Сергійович, в.о. голови Профбюро курсантів, студентів і учнів ХДМА (122 гр. ФСВ).

У рамках Тижня студентського самоврядування було проведено конкурс на найкращий відеоролик власної версії епізоду комедійного фільму режисера Юрія Чулюкіна «Девчата». 4 команди творчо, із неабияким запалом, підійшли до виконання цього завдання. Вони складали сценарій, створювали яскраві образи, підбирали костюми і з хвилюванням репетирували. Курсанти порадували всіх присутніх своєю акторською майстерністю та емоційністю виконання ролей.

Презентація відеороликів і оголошення результатів конкурсу відбулися 4 березня 2016 року під час яскравої конкурсано-концертної програми «Хорошие девчата – заветные подруги», присвяченої Міжнародному жіночому дню, яка і завершила Тиждень студентського самоврядування. Оцінювало конкурсантів компетентне жіноче журі у складі: т.в.о. декана факультету суднової енергетики ХДМА Ляшкевич А. І., завідувача навчально-методичного відділу, відповідального секретаря приймальної комісії ХДМА Черненко В. В. та практичного психолога Морського коледжу ХДМА Сапронової Н. О.

За результатами конкурсу журі визначило переможців у наступних номінаціях:

- «Найкращий відеоролик» – команда «Кава з молоком» (капітан – Олексій Ігнат'єв, 111 гр.);
- «Без гумору нам жити не цікаво» – «Механики на “Титанике”» (капітан – Данило Плюкфельдер, 212 гр.);
- «Краще втілення режисерського задуму» – «ФСЄ» (капітан – Андрій Касатов, 311 гр.);
- «Нестандартний підхід та оригінальність ідеї» – «Картошка – это хорошо» (капітан – Євген Наумець, 112 гр.).

Усіх учасників команд нагородили грамотами та подарунками, придбаними за кошти профспілки. А команді переможців вручили 10 квитків до кінотеатру на перегляд будь-якого сеансу.

Органи студентського самоврядування висловили вдячність керівництву академії та її структурних підрозділів за підтримку активної молоді та сприяння проведенню Тижнів студентського самоврядування в Херсонській державній морській академії, а також - голові Профкому академії **Лісовому С. Ю.** за виділені кошти на придбання костюмів, декорацій та іншого інвентарю, необхідних для проведення конкурсно-концертної програми.

Усі заходи у рамках вищезазначеного Тижня в Херсонській державній морській академії та її структурних підрозділах проведено на високому організаційному рівні.

Із метою формування у курсантів, студентів і учнів лідерських якостей, творчого розвитку талановитої молоді, згідно з Положенням про студентське самоврядування, відповідно до Регламенту роботи Херсонської державної морської академії на 2016 рік, Плану роботи ХДМА на 2016–2017 н.р., на виконання Державної молодіжної політики України та пропозицій органів студентського самоврядування академії, ректором ХДМА, професором Ходаковським В. Ф. видано Наказ № 961-с, відповідно до якого 21–25 листопада 2016 року у Херсонській державній морській академії та її структурних підрозділах організовано та проведено Тиждень студентського самоврядування.

Уже стало доброю традицією у стінах Херсонської державної морської академії та її структурних підрозділах проводити Тиждень студентського самоврядування. Завдяки такому заходу курсанти мають можливість спробувати себе у ролі керівництва, професорсько-викладацького складу, інших посадових осіб академії та її структурних підрозділів. Цього року вдруге захід пройшов з 21 по 25 листопада 2016 року.

Розпочався День студентського самоврядування о 7:30 із ранкового шикування в курсантському екіпажі, на якому було передано повноваження посадових осіб організаційно-стройового відділу ХДМА та Морського коледжу представникам студентського самоврядування.

Цього дня о 8:00 на ранковому шикуванні у всіх навчальних корпусах представлено виконуючих обов'язки керівництва академії та її структурних підрозділів.

Із 8:30 молодіжний ректорат ХДМА, студентські деканати та нове керівництво структурних підрозділів, майбутні викладачі, командири рот, керівники відділів і служб, куратори та класні керівники академічних груп взяли на себе повну відповідальність за організацію навчально-виховного процесу в академії.

В.о. ректора ХДМА курсант **Валерій Одінцов** (121 гр.) провів засідання молодіжного ректорату, на якому учасники заходу обговорили нагальні питання забезпечення функціонування навчального закладу.

Протягом дня курсантами, студентами й учнями проведено навчальні заняття відповідно до розкладу; молодіжними деканатами підготовлено щоденні звіти про відвідування й успішність курсантів, студентів і учнів академії та її структурних підрозділів; виконано інші обов'язки посадових осіб тощо.

Ректорат і представники студентського самоврядування, які виконували обов'язки командування ХДМА, 22 листопада 2016 року організували єдину кураторську годину для курсантів першого курсу «Честь і гідність курсанта». Захід підготували та провели курсанти другого курсу **Денис Канін** (121 гр.) і **Євген Омеляненко** (222 гр.).

Зацікавила присутніх інформація про історію морської форми від початку її створення до сучасного вигляду. Хлопці показали усім присутнім майстер-клас по догляду за елементами форменого одягу: як правильно прасувати гюйс, як скласти його, щоб не пом'яти під верхнім одягом.

У ході невимушеної бесіди вони обговорили з молодшими товаришами правила носіння морської форми та неприпустимості використання у повсякденному спілкуванні ненормативної лексики.

Зі слів учасників, захід виявився цікавим і корисним. Вони щиро подякували старшим товаришам за їх безцінний досвід.

Цього ж дня у рамках Тижня студентського самоврядування відбувся конкурс творчих робіт у наступних номінаціях: конкурс відеороликів, фотопрезентацій «Україна та НАТО: сучасний погляд української молоді»; конкурс плакатів «Україна без корупції»; конкурс фотографій та стінгазет «Підслухано студентами». Оцінювало учасників справедливе журі у складі начальника юридичного відділу **Слепченка Олександра Олександровича**, фотографа ХДМА **Бобрової Юлії Володимирівни**, в.о. голови Студентської Ради та її структурних підрозділів **Валерія Одінцева** та в.о. голови Профбюро курсантів, студентів ХДМА **Руслана Нагієва**.

У номінації «Україна та НАТО: сучасний погляд української молоді» **I місце** зайняли курсанти **Анатолій Бурковський** (211 гр.), **Володимир Благодатний** (211 гр.); **II місце** – **Олексій Ботушан** (111 гр.), **Ілля Сverbіус** (112 гр.); **III місце** – **Єгор Андрєєв** (116 гр.) та **Антон Лисенко** (116 гр.).

У номінації «Україна без корупції»: **I місце** – **Володимир Губеня** (121 гр.), **Геннадій Щербина** (K222 гр.); **II місце** зайняли курсанти груп **K322, K323, K332 МК ХДМА**; **III місце** посіли курсанти груп **K234, K212 МК ХДМА**.

У номінації «Підслухано студентами» **I місце** отримали курсанти групи **K225 МК ХДМА**; **II місце** – курсанти групи **K115 МК ХДМА**.

Обов'язки керівництва Херсонської державної морської академії та її структурних підрозділів 23 листопада 2016 року виконували наступні представники органів студентського самоврядування:

Ректор ХДМА – **Одінцов Валерій Олександрович**, в.о. голови Студентської Ради ХДМА та її структурних підрозділів (121 гр.);

Перший проректор ХДМА – **Лянсберг Артем Сергійович**, в.о. заступника голови Студентської Ради ХДМА та її структурних підрозділів (121 гр.).

Проректор з навчально-виховної роботи ХДМА – **Омельяненко Євген Володимирович**, голова Студентської Ради факультету суднової енергетики (222 гр.).

Проректор з науково-педагогічної роботи ХДМА – **Коноваленко Максим Олександрович**, член Ради Наукового товариства курсантів і студентів ХДМА та її структурних підрозділів (К135 гр.).

Проректор з міжнародних зв'язків ХДМА – **Жданов Дмитро Володимирович**, голова Студентської Ради екіпажу (122 гр.).

Начальник Морського коледжу – **Бійчук Роман Валерійович**, голова Студентської Ради МК ХДМА (К131 гр.).

Директор Професійно-морського ліцею – **Ахмедов Ніджат Ехтібар Огли** (МН 1.1 гр.).

Декан факультету судноводіння ХДМА – **Каратєєв Гліб Ігоревич**, заступник голови Студентської Ради факультету судноводіння (121 гр.).

Декан факультету суднової енергетики – **Марченко Віталій Леонідович**, заступник голови Студентської Ради факультету суднової енергетики (222 гр.).

Голова Профкому ХДМА – **Нагієв Руслан Гудрат Огли**, в.о голови Профбюро курсантів, студентів і учнів ХДМА (121 гр.).

Цього дня пройшов спільний обід ректорату і представників студентського самоврядування, на якому курсанти із керівництвом, поділилися своїми враженнями від дня замін озвучили свої пропозиції та побажання.

Завершився День студентського самоврядування підведенням підсумків під час спільного засідання ректорату і студентського активу.

У заході взяли участь проректор з навчально-виховної роботи ХДМА **Пішко Вікторія Олександрівна**, в.о. обов'язки голови Студентської ради ХДМА та її структурних підрозділів **Одінцов Валерій** і виконуючі обов'язки посадових осіб ХДМА та її структурних підрозділів представники органів студентського самоврядування.

Виконуючий обов'язки ректора ХДМА **Одінцов Валерій** відзвітував про проведення Дня студентського самоврядування. На засіданні було порушено ряд питань щодо підвищення якості підготовки морських фахівців, покращення стану дисципліни курсантів, студентів та учнів, а також погоджено питання дисциплінарних стягнень і відрахування порушників «Правил внутрішнього розпорядку й організації служби для курсантського складу ХДМА» та «Денного розкладу ХДМА» тощо.

Від імені органів студентського самоврядування **Валерій Одінцов** подякував керівництву академії за надану можливість провести Тиждень студентського самоврядування та перейняти досвід управління навчальним закладом.

До Міжнародного дня студента, 25 листопада 2016 року відбулася святкова конкурсна концертна програма.

Курсантський і викладацький склад ХДМА привітала проректор з навчально-виховної роботи **Пішко Вікторія Олександрівна**. Вона побажала їм успіхів у навчанні, невичерпної енергії та життєвих перемог.

У цей день курсанти, студенти й учні мали можливість показати свої творчі здібності. Оцінювало їх журі у складі в.о. начальника відділу виховної роботи ХДМА **Митрохиної Ольги Олександрівни**, заступника начальника

МК ХДМА з навчально-виховної роботи **Лопухова Валерія Борисовича**, заступника директора ПМЛ ХДМА з навчально-виховної роботи **Трішина Олександра Івановича** та в.о. голови Студентської Ради ХДМА та її структурних підрозділів **Валерія Одінцева**.

Програма концерту була досить насиченою та цікавою. У заході взяли участь музичні колективи ХДМА **ВІА «Екіпаж»** та **ВІА «Молодший Екіпаж»**, які своїм неперевершеним виконанням пісень викликали бурю аплодисментів. Із танцювальним номером усіх присутніх привітали **інтернаціональний колектив «Ocean Motion»** та учениця Професійно-морського ліцею ХДМА **Вікторія Мороз** разом із курсантом академії **Владиславом Солдатським** (111 гр.). Також, створили позитивну атмосферу у залі команди КВН факультету судноводіння **«Пароходики»** та факультету суднової енергетики **«Кислый Морж»**.

По завершенні концерту в.о. начальника відділу виховної роботи **Митрохина О. О.** оголосила результати творчих виступів: **I місце** посіла команда КВН факультету суднової енергетики **«Кислый Морж»** і **ВІА «Екіпаж»**; **II місце** – **Вікторія Мороз** (ПМЛ) і **Владислав Солдатський** (111 гр.) та **інтернаціональний колектив «Ocean Motion»**; **III місце** зайняла команда КВН факультету судноводіння **«Пароходики»** та **ВІА «Молодший Екіпаж»**.

Проректор з навчально-виховної роботи ХДМА **Пішко В. О.** оголосила переможців Дня студентського самоврядування. За найкраще виконання обов'язків командира роти призові місця отримали: **I місце** – **Руслан Литвиненко** (121 гр.); **II місце** – **Володимир Жуков** (212 гр.); **III місце** – **Олександр Греджев** (K136 гр.).

Також, було нагороджено курсантів за найкраще виконання обов'язків викладача: **I місце** зайняв **Сергій Ліщина** (K322 гр.); **II місце** – **Максим Воронов** (222 гр.); **III місце** – **Вадим Юревич** (115 гр.).

За найкраще виконання обов'язків керівника призові місця отримали: **I місце** – **Євген Омеляненко** (222 гр.); **II місце** – **Максим Коноваленко** (K136 гр.); **III місце** – **Гліб Каратєєв** (121 гр.).

За кращу організацію Дня студентського самоврядування було нагороджено в.о. голови Студентської Ради ХДМА та її структурних підрозділів, курсанта 121 гр. **Валерія Одінцова** та голову Студентської Ради МК ХДМА, курсанта K131 гр. **Романа Бійчука**.

У номінації «За кращу організацію на високому рівні культурно-масових заходів ХДМА, міста і області та за вагомий внесок у розвиток художньої самодіяльності» нагороджено курсанта 122 гр. факультету судноводіння **Дмитра Жданова**.

Усі заходи у рамках вищезазначеного Тижня студентського самоврядування в Херсонській державній морській академії та її структурних підрозділах проведено на високому організаційному рівні.

Органи студентського самоврядування висловили вдячність керівництву академії та її структурних підрозділів за підтримку активної молоді та сприяння проведенню Дня студентського самоврядування в ХДМА, а також – голові Профкому академії **Лісовому Сергію Юрійовичу** за виділені кошти на придбання пам'ятних подарунків.

17 грудня 2016 року курсант 121 гр. факультету судноводіння Радіон Дедков взяв участь у всеукраїнській конкурсній програмі «Кращий студент України 2016 року», яка відбувалася у м. Суми.

Разом зі своєю групою підтримки Радіон пройшов через три конкурсні етапи. На першому він презентував себе, розповів у креативному відеоролику про один день зі свого курсантського життя.

На другому етапі Дедков Родіон продемонстрував свій танцювальний талант. Допомогли Родіону в цьому його друзі: Герасимов Дмитро (111 гр.), Погорелов Олег (311 гр.), Дяченко Ігор (112 гр.), Єбоаг Гордон Квесі (117ін), Кодуа Прінс (117ін), разом з якими вони показали чудову хореографічну композицію.

Третій конкурсний етап розкривав соціальну активність учасників. Родіон у вигляді соціальної реклами презентував проект «Школа порозуміння», який має на меті вирішення конфліктних ситуацій за допомогою посередництва та зменшення конфліктів серед курсантів академії та під час роботи на судні.

Так, за результатами всіх конкурсів курсант Херсонської державної морської академії Радіон Дедков став кращим студентом України 2016 року!

6.2 Організація культурно-масової, спортивної та виховної роботи

Національне виховання в Херсонській державній морській академії та її структурних підрозділах здійснюється відповідно до Концепції національного виховання студентської молоді, затвердженої Рішенням колегії МОН України від 27.03.2015 р., розпорядчих актів і методичних

рекомендацій Міністерства освіти і науки України, відповідними положеннями Херсонської державної морської академії.

Виховна діяльність у Херсонській державній морській академії та її структурних підрозділах координується Радою з питань виховної роботи.

Засідання Ради проводяться щотижня; на них розглядаються питання організації навчально-виховного процесу, культурно-масової та фізкультурно-оздоровчої роботи, дозвілля і побуту, стан навчальної дисципліни тощо.

Головною метою виховання курсантської, студентської та учнівської молоді є формування свідомого громадянина, патріота української держави, активного представника української національної еліти через формування у майбутніх морських фахівців національної свідомості, активної громадянської позиції, високих моральних якостей і духовних потреб.

Система національного виховання Херсонської державної морської академії має власну структуру та реалізується через комплекс відповідних заходів, визначених:

- Планом навчально-виховної роботи ХДМА та її структурних підрозділів на навчальний рік, що коригується щомісячними та щотижневими планами-графіками навчально-виховної роботи;
- Планом роботи Студентського клубу на поточний навчальний рік;
- Планом роботи Спортивного клубу на поточний навчальний рік;
- Планом роботи Студентської ради, яка діє на підставі Положення про студентське самоврядування Херсонської державної морської академії та її структурних підрозділів, Положення про студентське самоврядування Херсонської державної морської академії та її структурних підрозділів.

Система національного виховання курсантської, студентської та учнівської молоді академії включає такі напрямки:

- національно-патріотичне виховання;
- громадянсько-правове виховання;

- морально-етичне виховання;
- інтернаціональне виховання;
- інтелектуально-духовне виховання;
- художньо-естетичне виховання;
- екологічне виховання;
- трудове виховання;
- фізичне виховання та утвердження здорового способу життя.

Координовані дії відділу виховної роботи, студентського і спортивного клубів, методичного об'єднання кураторів академічних груп, командирів рот, старшинського складу й органів студентського самоврядування забезпечують належний рівень організації виховного процесу, всебічний контроль за станом успішності та відвідування, дотриманням правил внутрішнього розпорядку курсантами, студентами й учнями морського навчального закладу.

Створено і постійно поповнюється банк методичних матеріалів для проведення класних і кураторських годин.

Реалізацію завдань художньо-естетичного виховання в академії покладено на Студентський клуб, на базі якого постійно функціонують гуртки художньої самодіяльності:

- хореографічний;
- вокальний, вокально-інструментальний;
- театральний;
- літературного читання;
- духових інструментів;
- KBK.

Серед урочистих і культурно-масових заходів Херсонської державної морської академії, проведених у 2016 році, найбільше виховне значення мають традиційні: «Естафета морських поколінь» (з нагоди 5-річчя від дня утворення Херсонської державної морської академії, 10-ї річниці співпраці навчального закладу з компанією «Марлоу Навігейшн» та урочистої посвяти в курсанти поповнення 2016 року), творчі вечори-зустрічі з воїнами-

інтернаціоналістами з нагоди Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав, Дня визволення міста Херсона від німецько-фашистських загарбників, участь у заходах з нагоди Дня Перемоги у другій світовій війні, ритуал посвяти в Почесні курсанти академії та коледжу випускників і ветеранів навчального закладу, ритуал посвяти в Почесні професори видатних особистостей, які зробили значний внесок у розвиток академії, та інші.

У 2016 році основним завданням виховання майбутніх морських фахівців було формування загальнокультурної, громадянської, здоров'язберігаючої та соціальної компетентностей через систему навчально-виховної роботи в умовах широкої автономії студентського самоврядування.

Із метою формування загальнокультурної компетентності студентської молоді протягом 2015 року в Херсонській державній морській академії та її структурних підрозділах організовано і проведено наступні заходи:

Конкурс навчальних проектів англійською мовою

- кураторські години «Ми різні, але ми разом», «Толерантні стосунки на міжетнічному рівні», «Гуманізація стосунків – встановлення соціальної справедливості в освітньому просторі України», «Націоналізм і нацизм: у чому різниця?», «Ксенофобія в Україні: статистика взаємної неприязні», «Природа і майбутнє етнічних конфліктів», «Гендерна взаємодія у поліетнічному суспільстві» та інші;
- книжкові виставки «Культурна спадщина – духовна криниця Європи»,

- перегляд відеофільму «Пам'ятки Європи»
- екскурсії до Херсонського обласного художнього музею, краєзнавчого музею, музею морської освіти і слави України тощо;
- культурно-масові заходи «День вишиванки», «Країни Європи – єднання через культуру», «Перлини народних звичаїв», вечори поезії в бібліотеках ХДМА та її структурних підрозділів, «Дві країни – два поети», «Україно моя», літературні вітальні та інші;
- участь курсантів і студентів в обласних конкурсах у рамках святкування Дня Європи в Україні, Дня Незалежності та ін.

У листопаді 2016 року серед курсантів факультету судноводіння вперше відбувся квест під назвою «KSMA Amazing Race». Захід було підготовлено та проведено викладачами кафедри англійської мови в судноводінні в рамках місячника англійської мови та виконання Указу Президента України «Про оголошення 2016 року Роком англійської мови в Україні».

До участі у змаганнях було залучено 30 курсантів I–II курсів, які сформували шість команд-суперниць.

Усі етапи квесту проводилися виключно англійською мовою, під час яких курсанти продемонстрували не лише високий рівень володіння нею, а й інші уміння та навички, набуті під час навчання в академії (наприклад, знання її історії та визначних подій). Виконуючи різноманітні завдання, учасники продемонстрували кмітливість, спритність і гарну фізичну підготовку.

Протягом гри команди повинні були відшукати 6 чек-поінтів, на яких їх очікували певні завдання. Маршрут до кожного наступного чек-поінту був представлений у віршованій формі англійською мовою і містив загальний опис місця розташування. Курсантам необхідно було зрозуміти, про яке саме місце йде мова. Етапи квесту включали в себе наступні локації:

- 1) кафедра англійської мови в судноводінні;
- 2) кабінет надання медичної допомоги;

- 3) музей історії морської освіти та слави України;
- 4) відділ практики, дипломування та працевлаштування курсантів ХДМА;
- 5) спортивна й актова зала.

За результатами проходження етапів квесту команда, яка виконала всі завдання швидше за інших і прийшла першою, була нагороджена заохочувальними призами за рахунок коштів Профспілки ХДМА. До складу команди-переможця увійшли: Дмитро Краштель (115 гр.), Антон Муляр (113 гр.), Владислав Піскун (113 гр.), Юрій Матюха (121 гр.) й Олексій Шаповалов (123 гр.). Усі курсанти, які взяли участь у квесті, отримали іменні сертифікати учасників.

Крім того, у рамках цього місячника курсанти факультету судноводіння взяли участь у конкурсі творчих проектів «KSMA is your course to success» та «English widens boundaries». Переможцями стали Валерій Одінцов (121 гр.), Родіон Дєдков (121 гр.) і Всеволод Панов (113 гр.). Інші роботи були відзначені журі у різних номінаціях.

Формуванню у студентської молоді громадянської компетентності сприяє система правовиховної роботи, організована виховним відділом спільно з юридичною службою. У 2016 році:

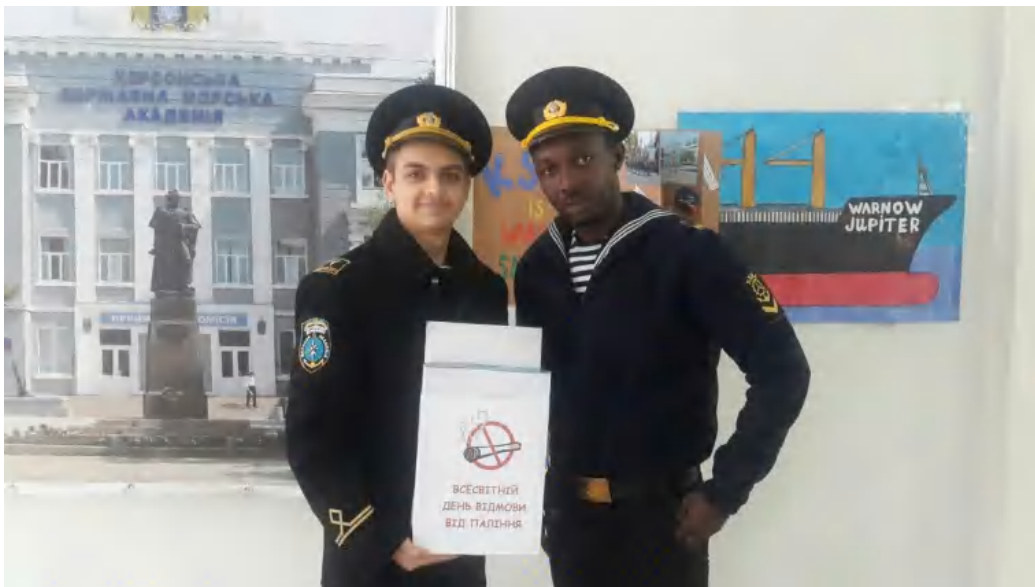
- проведено місячник права (травень 2016 р.);
- випущено інформаційні бюлетені «СТОП КОРУПЦІЯ!», «Витяг із Закону України «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення»», «Сепаратизм: поняття, вплив, наслідки» та інші;
- організовано книжкові тематичні виставки, книжкові полицки, індивідуальні тематичні бесіди зі студентами у бібліотеці ХДМА:
 - «Правова освіта курсантів, студентів і учнів»;
 - «Міжнародне морське право – орієнтир у галузі світових морських ресурсів»;
 - «Правознавство – керманич у дотриманні законодавства»;

- «Законодавчі акти про вищу освіту України».
- проведено інформаційні бесіди з правової тематики:
 - профілактика правопорушень, шкідливих звичок та інших асоціальних явищ;
 - захист прав студентів профспілками та органами студентського самоврядування;
- зустріч з юристом академії «Запитай у юриста» за питаннями, заздалегідь підготовленими курсантами, студентами й учнями та інші.
- благодійну акцію «День без паління»

Вихованці Олешківського дитячого будинку-інтернату вже декілька років поспіль є підопічними Херсонської державної морської академії та її структурних підрозділів. Займатися благодійною діяльністю стало традицією для наших курсантів. Вони систематично організовують благодійні акції та концерти, на зібрані в навчальному закладі кошти купують солодощі та іграшки для дітей інтернату. 16 листопада 2016 року до Всесвітнього дня відмови від паління, в Херсонській державній морській академії та Морському коледжі відбулася чергова благодійна акція «День без паління».

У рамках цієї акції курсантам і викладачам запропонували пожертвувати на благодійність кошти, які вони щодня витрачають на сигарети. А тим, хто не палить, – просто долучитися до доброї справи. Як результат, того дня було зібрано 5218 грн.: найбільше коштів зібрав факультет судноводіння (2802 грн.), Морський коледж – 1145 грн., а факультет суднової енергетики – 971 грн.

На зібрані кошти представники Студентського самоврядування придбають подарункові набори до дня Святого Миколая дітям-інвалідам – вихованцям Олешківського дитячого будинку-інтернату та подарують їм зимове свято, організоване курсантами та студентами.

Протягом року в усіх академічних групах проведено кураторські години «Сепаратизм: поняття, вплив, наслідки», «Попередження сексуальних злочинів», «Україна – унітарна держава», «У героїзмі має бути сенс... Пам'яті героїв Крут присвячується», «Формування суспільної думки про неприйнятність ідей федералізації України», «Єдність нації – національна ідея», «День соборності і свободи України», «Голодом вбивали нашу свободу» та ін.

02 червня 2016 року відбулося вшанування воїнів, випускників Херсонської державної морської академії, які загинули в АТО, захищаючи рідний край.

Урочистим маршем зустрічав представників органів державної влади та мешканців міста духовий оркестр Херсонської державної морської академії на чолі з його керівником Кузьменком О.В. У почесній варті та в оточенні стояли понад 60 курсантів академії. Ведучі заходу Станіслав Кирильчук (311 гр. ФСЕ) і Петро Чепорський (К221 гр. МК) розповіли про героїв-захисників, які навчалися у нашому навчальному закладі. Вони зазначили, що добрі спогади про Кирила Григорюка і Олега Гребінського вічно будуть жити в пам'яті викладачів і в думках однокурсників.

Вшанували пам'ять загиблих в АТО воїнів перший заступник голови Херсонської обласної державної адміністрації Січова В. І., голова благодійного фонду «Українські серця» Баркаренко О. Г. та голова студентської ради ХДМА Олег Кожин. Вони подякували рідним загиблих за героїзм і подвиг, зазначивши, що на прикладах саме таких героїв зростає молоде покоління. Від імені близьких і рідних виступила сестра О. Гребінського Тункіна В. В.

Відкрили меморіальні дошки пам'яті перший заступник голови Херсонської обласної державної адміністрації Січова В. І. та голова благодійного фонду «Українські серця» Баркаренко О. Г. Для їх освячення було запрошено секретаря Херсонської єпархії Української православної церкви Київського патріархату отця Іоанна Замараєва та духовенство міста.

До складу психологічної служби ХДМА входять 3 практичних психолога (по одному у кожному структурному підрозділі) і 2 соціальних педагога (у професійно-морському ліцеї та академії). Метою її діяльності є психологічне забезпечення підвищення результативності навчально-виховного процесу із збереженням психічного і фізичного здоров'я всіх його учасників.

Цю мету практичні психологи реалізують спільно з кураторами академічних груп, класними керівниками і майстрами виробничого навчання.

Особлива увага приділяється *адаптації новоприбулих* курсантів, студентів, учнів. З метою покращення адаптаційних процесів у всіх

структурних підрозділах психологами організовано діагностичні дослідження індивідуальних особливостей першокурсників. У ХДМА також визначаються комунікативні і організаторські здібності курсантів, схильність до суїцидальної поведінки.

У професійно-морському ліцеї побудовано психологічний профіль особистості учнів І курсу та за бажанням – співробітників ліцею. Проективні методики дозволили виявити особливості характеру учнів та стали підґрунтям для індивідуальних бесід з метою гармонізації розвитку особистості. Для виявлення найбільш проблемних учнів застосовано методику первинної діагностики на виявлення учнів «групи ризику»

За результатами діагностики у всіх структурних підрозділах проведені індивідуальні консультації з курсантами, студентами, учнями (всього 136 консультацій), надані рекомендації майстрам виробничого навчання, класним керівникам, кураторам та розроблені рекомендації з питань зниження емоційної напруги.

Особлива увага у всіх структурних підрозділах приділялася вихованцям які позбавлені батьківського піклування. Створено бази даних дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, організовано поселення їх у гуртожиток та подальше відвідування з метою контролю умов проживання.

За результатами діагностики дітей-сиріт створено індивідуальні картки, в яких відображені соціально-психологічні особливості вихованців, надані рекомендації педагогам щодо ефективних способів взаємодії з ними, проведенні індивідуальні консультування курсантів, складено психолого-педагогічні характеристики .

У ліцеї в усіх групах І курсу проведено соціометричне дослідження. Надано рекомендації по взаємовідносинам і поліпшенням психологічного клімату.

Згідно плану заходів щодо підготовки до відбору курсантів представниками компанії «Марлоу Навігейшн» у січні-лютому 2016 року

було проведено психодіагностичне дослідження з метою дослідження особистості та виявлення рівня нервово-психічної стійкості претендентів. За результатами тестування проведені індивідуальні консультації для курсантів (47 консультацій), надано рекомендації щодо самовдосконалення, поведінки під час практики.

Достатня увага протягом навчального року приділялась *корекційно-розвивальній та профілактичній роботі*.

У професійно-морському ліцеї протягом року формувалася система тренінгових занять. На початку навчального року в усіх групах I курсу вже традиційно пройшли тренінги «Знайомство». Напередодні Дня самоврядування для учнівського активу ліцею організовано тренінг «Сучасний лідер. Який він?». Метою проведених протягом року тренінгових занять було навчити учнів методам саморозвитку, надати зразки упевненої поведінки, створити атмосферу взаєморозуміння і підтримки. Ці та інші задачі реалізовувались у тренінгах: «Хто я?», «Моя творчість», «Шлях до толерантності», «Стили поведінки», «Свідомість і підсвідоме». Пройшли й індивідуальні тренінги: «Психологічний вік», «Публічний виступ», «Лінія мого життя».

Проведено декілька розвивально-корекційних тренінгів для учнів з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування: «Розуміти себе», «Життєві цінності», «Взаємовідносини: Я і світ».

Організовано співпрацю з Херсонською громадською організацією «Вектор розвитку» та Херсонським обласним центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. Учні ліцею прийняли участь у проекті «Попередження торгівлі людьми і безпечне працевлаштування», пройшли навчання за методикою «рівний-рівному», провели серед однолітків низку заходів з цієї теми: інформаційні бесіди, міні-лекції, перегляд відеофільмів, обговорення, - та один найбільш активний учень Ахмедов Анар отримав Сертифікат «юного тренера» і Подяку від організаторів проекту.

У морському коледжі ХДМА протягом року реалізовувалась психокорекційна програма «Я бажаю змінитися», мета якої встановлення контакту з курсантами, які мали досвід вживання алкоголю та наркотичних речовин, розвиток у них позитивного світосприймання, вироблення навичок самопізнання, формування в них установки на здоровий спосіб життя, формування мотивації до самовиховання та саморозвитку, створення умов для саморозкриття, формування позитивної «Я – концепції», розвиток самоусвідомлення особистості. Впроваджено програми превентивного виховання. Проводилась профілактична робота з курсантами групи ризику та корекція поведінки за напрямками:

- компенсація проблематики розвитку за рахунок створення ситуацій успіху у принадних сферах життєдіяльності;
- активізація позитивної суспільно-корисної діяльності;
- звільнення від психологічних комплексів та переживань за рахунок формування впевненості у собі, власних силах, усвідомлення широти свого творчого потенціалу;
- допомога у подоланні депресивних станів та запобігання суїцидальної поведінки.

У рамках здійснення профілактично-просвітницької роботи у ПМЛ проведено години психолога «Чи знаєте ви себе?», «Як навчитися жити у теперішньому моменті?», «Небезпечні почуття: заздрість, гордість».

Для батьків ліцеїстів проведено просвітницькі бесіди «Психологічні особливості юнацького віку», «Дорослі діти», «Конфлікт і згода».

На стенді з навчально-виховної роботи постійно ведеться куточок «Психологічний вісник», де кожної неділі змінюється цікава та корисна інформація про нові дослідження у галузі психології, фізіології, педагогіки.

Спільно зі студентським самоврядуванням у академії і морському коледжі проведено акцію до Міжнародного дня відмови від паління «Допоможеш дітям – допоможеш собі». Курсантам та студентам було

запропоновано відмовитись від куріння на один день, а гроші за пачку цигарок передати дітям з дитячого будинку інвалідів.

Протягом поточного року реалізовувався благодійний проект допомоги дітям-інвалідам, який розпочато у квітні 2015 року. Здійснено 4 благодійні акції. У ході акцій не тільки здійснювався збір коштів для дітей, але й організовувалося живе спілкування та концерти для вихованців дитячого будинку. Результати цього благодійного проекту висвітлено членом наукового товариства Вадимом Дубенко на обласній науково-практичній конференції «Морально-правові засади благодійної діяльності в Україні» у квітні 2016 р.

Спільно з громадською організацією «Успішна жінка» розпочато проект «Використання методу форум-театру у профілактичній роботі». У рамках цього проекту проведено захід до Дня закоханих, мета якого: формування здоров'язберігаючої компетентності майбутніх морських фахівців, розвиток відповідальності за власне здоров'я, профілактика захворювань, що передаються статевим шляхом. Другий захід цього проекту проведено за участю наших курсантів у березні в ХДУ.

Проведено тренінг з питань збереження репродуктивного здоров'я для курсантів, які не мають батьків.

З метою збереження репродуктивного здоров'я молоді та формування позитивної моделі майбутнього подружнього життя у ХДМА в рамках всеукраїнського тижні сім'ї організовано зустріч курсантів I курсу із спеціалістами міського центру планування сім'ї та репродукції людини. У ході зустрічі розглянуто питання збереження репродуктивного здоров'я, попередження інфекцій, що передаються статевим шляхом, встановлення партнерських стосунків.

З метою запобігання проявам позастатутних стосунків проведено інтерактивну бесіду для першокурсників, які проживають у екіпажі.

З метою розвитку комунікативної компетентності та підтримання позитивного іміджу академії проведено єдину кураторську годину для курсантів «Безпека та етика спілкування у соціальних мережах».

У поточному році велика увага приділялася *співпраці з кураторами і класними керівниками*. У рамках цього напрямку діяльності з метою підвищення ефективності роботи кураторів академічних груп розроблено рекомендації та проведено нараду «Організація виховної роботи у парадигмі компетентнісного підходу». Організовано школу молодого куратора для фахівців, які не мають досвіду кураторства. Розроблено 30 кураторських годин з актуальних питань та за листами-рекомендаціями МОН України.

У рамках тижня студентського самоврядування організовано проведення курсантами II курсу для молодших товаришів кураторської години «Честь і гідність курсанта ХДМА».

З метою практичної реалізації компетентнісного підходу до викладання англійської мови, патріотичного та громадянського виховання курсантської молоді ХДМА для курсантів I-II курсів факультетів судноводіння та суднової енергетики денної форми навчання психологічною службою спільно з кафедрами англійської мови було проведено конкурс проектів «KSMA is your course to success», «English widens boundaries» та квест «KSMA Amaring Race».

У рамках візиту іноземного гостя – викладача англійської мови Джонні Бродерсена підготовлено і проведено тренінг для лідерів студентського самоврядування «презентація проекту «Медіація ровесників» у ХДМА». Тренінг проведено курсантом 121 гр. Олександром Барановим англійською мовою.

З метою формування лідерських якостей і ключових професійних компетентностей у представників органів студентського самоврядування, на виконання плану впровадження компетентнісного підходу в навчально-виховний процес в Херсонській державній морській академії організовано проведення тренінгового курсу «Медіація – посередництво у конфліктах».

Базові навички медіатора». Підготовлено 10 курсантів, які можуть виступати посередниками у вирішенні конфліктів серед однолітків.

У професійно-морському ліцеї на педагогічних читаннях «Інноваційні методи навчання і виховання учнів» практичний психолог Баліна Л.І. виступила перед педагогами з темою «Арт-терапія у професійному самовизначенні учнівської молоді».

У Морському коледжі протягом року здійснювались групові консультування класних керівників навчальних груп щодо особливостей психолого-педагогічного супроводу курсантів та студентів, особливості роботи з курсантами та студентами пільгових категорій. За результатами діагностики надана інформація для використання у подальшій індивідуальній роботі з курсантами та студентами.

Значний вклад вносить психологічна служба у *вивчення тих аспектів життя академії, які є недоступними для спостереження*. Так на вимогу відділу СМЯ та за розпорядженням ректора у рамках моніторингу з метою визначення якості надання освітніх послуг проведено анкетування курсантів, щодо задоволеності якістю освіти та викладачів ХДМА щодо задоволеності професійною діяльністю. Крім того проведено анкетування для визначення рейтингу кураторів академічних груп та викладачів ХДМА, анкетування щодо протидії корупції та хабарництву у ХДМА.

У всіх структурних підрозділах ХДМА *психологічна служба постійно співпрацює* з міським Центром соціальних служб, Службою у справах дітей Суворовського району, «Клінікою дружньою до молоді» КЗ «Херсонська міська клінічна лікарня», Херсонською міською громадською організацією «Молодіжний христіанський рух Анастасіс», кримінальною міліцією у справах дітей, МБФ «Міжнародний альянс ВІЛ/СНІД Україна», благодійною організацією «Громадський союз Милосердя», Херсонським обласним наркологічним диспансером, міським центром планування сім'ї та іншими державними установами та громадськими організаціями.

У фаховому виданні «Соціальний педагог» опубліковано статтю «Безпечна поведінка у натовпі».

Протягом 2016-го року студентським клубом Херсонської державної морської академії була проведена робота за такими напрямками:

I. Конкурсна робота:

1. Участь у Всеукраїнських конкурсах та конференціях:

- Всеукраїнський студентський антикорупційний форум (м.Кировоград);
- Всеукраїнський конкурс фото- та відеоробіт «Україна та НАТО : сучасний погляд української молоді»;
- Всеукраїнський Фестиваль «Молода Україна»

2. Участь в обласних конкурсах

- Перемога на регіональному етапі Всеукраїнського конкурсу «Кращий студент України»

16 листопада 2016 року у рамках обласної програми «Молодь Херсонщини» відбувся обласний етап щорічної Всеукраїнської конкурсної програми «Кращий студент року» серед вищих навчальних закладів. Честь представляти Херсонську державну морську академію випала курсанту другого курсу Факультету судноводіння Дєдкову Родіону. Так, разом ще із шістьма конкурсантами, Родіон мав змогу у креативній формі презентувати себе, свій талант, інтелектуальні здібності, громадянську позицію та

продемонструвати цікаві моменти свого курсантського життя. Пройшовши через п'ять конкурсних етапів, Родіон, завдяки підтримці друзів, студентського самоврядування та співробітників ХДМА, отримав феєричну перемогу, здобув звання Кращого студента Херсонщини та перспективу представляти Херсонську державну морську академію на державному рівні.

3. Участь у міських конкурсах

- Святковий конкурс, присвячений Дню закоханих
- Відбірковий тур щорічного міського конкурсу для молоді «Битва талантів»

- Студентський форум «Студентська творчість та креатив» м. Херсона

У ході форуму курсанти нашої академії відвідали мотиваційний тренінг «Розвиток творчого потенціалу сучасного студента» і майстер-клас «Сценічне мовлення та театральне мистецтво».

Завершився захід святковим концертом за участі представників дванадцяти вищих навчальних закладів міста I–IV рівнів акредитації.

Пісня «Я – курсант» у виконанні курсантів К231 групи Морського коледжу ХДМА Петра Чепорського та Володимира Волчонка, викликала захоплення у присутніх. Хореографічна постановка «Battle» інтернаціонального колективу «Ocean Motion» у складі Родіона Дедкова (121 гр.), Кодуа Принса (117-ін гр.), Єбоага Гордона Квесі (117-ін гр.), Дмитра Герасимова (111 гр.), Ігоря Дяченка (112 гр.), Олега Погорелова (311 гр.) показала високий рівень хореографічної майстерності.

- **Молодіжний рейтинг «Тріумф року» за ініціативи молодіжної організації «Спектр ЮА» .**

Сім курсантів ХДМа та МК стали номінантами на нагороду в таких номінаціях як: «Кращий молодіжний лідер» (Одінцов Валерій, 221 гр.), «Кращий студент року» (Дедков Родіон, 221 гр.), «Кращий молодий науковець» (Гуменюк Іван, МК), «Кращий молодий спортсмен року» (Суровенний Ігор та Мартишевський Данило, 211 гр.).

II. Заходи національно-патріотичного виховання курсантів:

- Святковий захід «Українські вечорниці», присвячений Дню рідної мови, спільно з практикантками Херсонського училища культури

- Виставка «Герої не вмирають», присвячена Героям, які загинули на Майдані та полягли на Сході України

- Урочисте відкриття меморіальної таблички з метою увічнення пам'яті моряків Дунайської флотилії

- Урочисте відкриття меморіальних дошок з метою увічнення пам'яті загиблих на Сході України.

02 червня 2016 року відбулося вшанування воїнів, випускників Херсонської державної морської академії, які загинули в АТО, захищаючи рідний край. Урочистим маршем зустрічав представників органів державної влади та мешканців міста духовий оркестр Херсонської державної морської академії на чолі з його керівником Кузьменком Олександром Вікторовичем. У почесній варті та в оточенні стояли понад 60 курсантів академії. Ведучі заходу Станіслав Кирильчук (311 гр. ФСЕ) і Петро Чепорський (К221 гр. МК) розповіли про героїв-захисників, які навчалися у нашому навчальному закладі.

III. Культурно-масові заходи студентського клубу ХДМА:

- Святковий концерт «Хорошие девчата-заветные подруги», присвячений Міжнародному Жіночому Дню

- Участь у III відбіркового турі VI фестивалю Студентської творчості «Молода Україна»

За сприяння Управління освіти і науки, Херсонської обласної державної адміністрації, в Херсонському обласному Палаці молоді та студентів 27 квітня 2016 року відбувся Фінал VI фестивалю студентської творчості навчальних закладів «Молода Україна», участь у якому взяв студентський актив навчальних закладів Херсона. Студентський клуб Херсонської державної морської академії презентував 3 номери, які стали переможцями фестивалю:

1) Чарівна пісня «Самый быстрый самолет» у виконанні курсанта МК ХДМА Петра Чепорського (К221гр.), який був нагороджений дипломом ЛАУРЕАТА у номінації «Відкриття року»;

2) «Курсантський вальс з викладачами» у виконанні Родіона Дєдкова (111 гр.) та Тендітної Анастасії Володимирівни, Владислава Боярчука (113 гр.) та Заїкіної Ірини Григорівни, Андрія Кулі (124 гр.) та Кудряшової Ірини Олександрівни, Дмитра Жданова (112 гр.) та Богдан Алли Петрівни, здобув перемогу у номінації «Кращий сценічний образ»;

3) Шалений та запальний танець у виконанні хореографічного колективу «White&Black» (Родіон Дєдков – 111 гр., Владислав Боярчук – 113 гр., Андрій Куля – 124 гр., Петро Чепорський – К221гр., Олександр Гробов – 212 гр., Валерій Одінцов – 111 гр., Володимир Чайка – 112 гр., Богдан Яшта – 112 гр.) став переможцем у номінації «Відкриття року».

- Організація та проведення концертної програми до Дня Гумору серед усіх вузів м. Херсона у Обласному Палаці молоді та студентів

- Святковий концерт, присвячений Дню Матері

20 травня 2016 року в актовій залі навчального корпусу №1 відбувся святковий концерт до Дня матері. Курсанти привітали своїх матерів і жіночий колектив Херсонської державної морської академії ліричними

піснями, зворушливими віршами, запальними танцями та комічними мініатюрами. Захід було підготовлено силами курсантів та викладачів ХДМА та її структурних підрозділів.

З 22.02 по 03.03.2016 року у спортивній залі навчального корпусу № 1 проведена першість академії з волейболу в залік комплексної спартакіади Херсонської державної морської академії. В змаганнях прийняли участь команди першого та другого курсів, всього – 71 курсант.

Перше місце виборола команда групи 124, склад команди: Горгуленко Максим, Кардаш Олександр, Савенко Олексій, Біленький Денис, Гомон Антон, Пятак Олексій, Культенко Станіслав, Коковінець Родіон, Іванов Сергій.

Друге місце виборола команда групи 221, склад команди : Касатов Андрій, Журба Владислав, Кривопусков Дмитро, Скира Роман, Санюк Віталій, Витвицький Володимир, Попозогло Андрій, Звагольський Владислав, Бабець Дмитро.

Третє місце зайняла команда групи 121, склад команди : Панасюк Артем, Сліпченко Максим, Кожин Олег, Городков Владислав, Горбенко Олексій, Сердюк Микита, Марков Вячеслав.

Першість академії з волейболу організували та провели старші викладачі кафедри фізичного виховання Саратовський Олександр Вікторович, Круглик Микола Іванович та Топал Віктор Володимирович.

З 18.04 по 16.05.2016 року на стадіоні «Спартак» проведено першість академії з мініфутболу в залік комплексної спартакіади академії. В змаганнях прийняли участь 6 команд першого курсу та другого курсу. Всього – 66 курсантів.

Перше місце виборола команда групи 113, склад команди: Лепеха Влад, Солдатський Влад, Прущак Максим, Папуш Дмитро, Зоголь Дмитро, Бондаренко Антон, Бугрій Ігор.

Друге місце виборола команда групи 321, склад команди: Сисоєв Ілля, Сисоєв Микита, Курянінов Андрій, Скорік Анатолій, Білий Константин, Долгов Віталій.

Третє місце зайняла команда групи 111, склад команди: Белашев Володимир, Дудник Владислав, Дедков Радіон, Дашкевський Артем, Каратєєв Гліб, Кравчук Василь, Ігнатєв Олексій, Лянсберг Артем.

Організували та провели першість академії з мініфутболу старші викладачі кафедри фізичного виховання Топал Віктор Володимирович, Саратовський Олександр Вікторович.

З 16.05. по 20.05.2016 року у парковій зоні Херсонського державного університету проведена першість академії з легкоатлетичного кросу в залік комплексної спартакіади Херсонської державної морської академії. В змаганнях прийняли участь команди першого та другого курсів, всього – 52 курсанта.

Перше місце виборола команда групи 222, склад команди: Бичков Владислав, Кравченко Микита, Омельченко Євген, Плюкфельдер Дан, Франжеві Ілля.

Друге місце виборола команда групи 211, склад команди: Суровенний Ігор, Стафидов Ігор, Суханов Євген, Дзоц Станіслав, Гайдук Євген.

Третє місце зайняла команда групи 321, склад команди: Кривопусков Дмитро, Бабець Дмитро, Скира Роман, Трофанюк Дмитро, Журба Владислав.

Першість академії з легкоатлетичного кросу організували та провели доцент кафедри фізичного виховання Гузар Віктор Миколайович та старший викладач Свирида Валерій Степанович.

З 18.05 по 01.06.2016 року у спортивній залі навчального корпусу 1 проведена першість академії з баскетболу в залік комплексної спартакіади морської академії. В змаганнях прийняли участь команди перших та 3 курсів академії, всього – 40 курсантів.

Перше місце виборола команда третього курсу факультету судноводіння склад команди: Денисов Володимир, Коломієць Іван, Гаврилюк Олександр, Скрыбін Микита, Кубік Владислав.

Друге місце виборола команда другого курсу факультету суднової енергетики склад команди: Зубов Дмитро, Глушко Олександр, Князютенков Константин, Недорубан Остап.

Третє місце зайняла команда другого курсу факультету судноводіння склад команди: Сорочинський Сергій, Комаров Едуард, Бронніков Євген, Сазонов Валерій, Горбенко Сергій, Горбенко Олексій.

Організували та провели першість академії з баскетболу старші викладачі кафедри фізичного виховання Круглик Микола Іванович, Саратовський Олександр Вікторович.

З 12.09 по 04.10.2016 року на стадіоні «Спартак» проведено першість академії зі спортивного багатоборства в залік комплексної спартакіади академії. В змаганнях прийняли участь 5 команд першого курсу та другого курсу, всього – 78 курсантів.

Перше місце виборола команда групи 123, склад команди: Прущак Максим, Синько В'ячеслав, Олексійчук Михайло, Бондаренко Антон, Малий Олександр.

Друге місце виборола команда групи 121, склад команди: Дєдков Родіон, Горбенко Олександр, Литвиненко Руслан, Лянсберг Артем, Меланіч Максим.

Третє місце посіла команда групи 321, склад команди: Косатов Андрій, Бабець Дмитро, Чух Антон, Трофанюк Дмитро, Калашніков Ілля.

Організували та провели першість академії зі спортивного багатоборства старші викладачі кафедри фізичного виховання Топал Віктор Володимирович, Саратовський Олександр Вікторович.

19 жовтня 2016 року в парковій зоні Херсонського державного університету відбулися змагання з легкоатлетичного кросу серед команд юнаків та дівчат вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації за програмою змагань обласних студентських спортивних ігор на 2016-2017 навчальний рік.

Команда ХДМА в складі: Бузиля Володимира – 153 гр., Ібрагімова Руслана – 116 гр., Омеляненко Євгена – 222 гр., Кравченка Микита. – 222 гр., Ковальчука Олександра – 221 гр., Суровенного Ігоря – 211 гр., Бичкова

Владислава. – 222 гр., Стафидова Ігоря – 211 гр. – посіла **III** загальнокомандне місце.

Підготували збірну команду академії: доцент Гузар Віктор Миколайович., ст. викладач Свирида Валерій Степанович.

06 жовтня 2016 року в спортивній залі Херсонського національного технічного університету відбулися змагання з настільного тенісу серед ВНЗ III- IV рівнів акредитації.

Команда Херсонської державної академії в складі: перша ракетка Мартишевський Данила 211гр. та друга ракетка Малєєв Кирило 114гр. В особистому заліку відзначився своїми виграшами Мартишевський Данила 211гр. Команду підготував старший викладач Саратовський О.В.

З 02 по 04 листопада 2016 року у спортивному залі Херсонського державного аграрного університету відбулися змагання з волейболу серед команд юнаків та дівчат вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації за Програмою XIII обласної Універсіади 2016 – 2017 навчального року.

Збірна команда Херсонської державної морської академії у складі:

Сороки Олексія – 311 сп гр., Шелофаста Олександра – 311 сп гр.,
Мильника Микити – 311 сп гр., Шорніка Владислава – 311 сп гр.
Кривопускова Дмитра – 321гр., Суровенного Ігора – 211 гр., Кирика Гліба –
112 сп гр., Приведа Дмитра – 112 сп гр., – посіла V загальнокомандне місце.

23-25 листопада 2016 року в спортивному залі Херсонського державного аграрного університету відбулися змагання з футзалу серед команд вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації за Програмою змагань обласних студентських спортивних ігор на 2016 – 2017 навчальний рік.

Команда ХДМА у складі: Афанасіаді Костянтина – 116 гр., Прущака Максима – 123 гр., Синицького Владислава – 115 гр., Хаписова Вадима – 116 гр., Шаркевича Дениса – 123 сп гр., Кирика Глеба – 112 сп гр., Соловійова Олега – 113 сп гр., Папуша Дмитра – 123 гр., Зоголя Дмитра – 123 сп., Суровенного Ігора – 211 гр. – **посіла V загальнокомандне місце.**

Підготували збірну команду академії: викладач Гладкий Сергій Ігорович та асистент Хоменко Владислав Вікторович.

6.3 Стан забезпечення належних умов проживання курсантів, студентів та учнів Херсонської державної морської академії

Правила проживання в екіпажі регламентовані Положенням про екіпаж Херсонської державної морської академії.

У 2016 році в гуртожитку № 1 (екіпаж) проживає 369 курсантів (за наявності 441 ліжкомісць), у гуртожитку № 2 по проспекту Ушакова, 42, за наявності ліміту 120 ліжкомісць проживає 73 студенти й учні.

Курсанти розміщені на чотирьох поверхах екіпажу, за структурними підрозділами:

II поверх (ФСВ ХДМА) – 98 курсантів;

III поверх (СВВ МК) – 80 курсантів;

IV поверх (СМВ та СМВ МК) – 118 курсантів;

V поверх (ФСЕ ХДМА) – 51 курсант.

На V поверсі екіпажу виділено 60 ліжкомісць (20 кубриків) для курсантів-іноземців. Станом на 1 грудня 2016 року там проживають 22 особи.

У період підготовки до нового навчального року силами співробітників і курсантів проводилися ремонтні та саморемонтні роботи, а саме:

1. На 2,3,4,5 поверхах проведені капітальні ремонти кубриків:

II поверх – в 6 кубриках

III поверх – в 12 кубриках

IV поверх – в 7 кубриках

V поверх – в 6 кубриках

частина V поверху (для іноземців) – в 20 кубриках

2. Проведено косметичний ремонт житлових кубриків:

II поверх – в 16 кубриках

III поверх – в 22 кубриках

IV поверх – в 17 кубриках

V поверх – в 11 кубриках

3. Закінчено капітальний ремонт санвузлів на 2,3,4,5 поверхах.

З правої сторони виконано капітальний ремонт гальйонів та умивальників на 2,3,4,5 поверхах.

4. На II поверсі силами курсантів відремонтовано побутову кімнату.

5. Відремонтована, укомплектована меблями та необхідною технікою кімната органів студентського самоврядування ХДМА.

6. На 5 поверсі обладнана кухня з встановленням електричних плит, для приготування їжі іноземними студентами-курсантами.

7. Встановлено та функціонують камери відеоспостереження: вхід до екіпажу, коридор 1 поверху, ворота з внутрішньої та зовнішньої сторони, впродовж будівлі екіпажу та з вулиці Кременчуцької.

8. Керівництвом ХДМА на 5 поверсі, де мешкають курсанти – іноземці, призначено чергових, які несуть чергову службу цілодобово.

9. За кожним поверхом закріплено відповідального командира роти, який забезпечує виконання розкладу дня та контролює санітарний стан кубриків і місць загального користування.

10. Щодня на кожному поверсі призначається добовий наряд у складі чергового та трьох днювальних для забезпечення дисципліни і порядку в роті протягом доби.

11. Заміна постільної білизни проводиться раз на тиждень. Лазня на території екіпажу працює щодня, пропускна здатність лазні дозволяє протягом 3-х годин приймати душ всім курсантам екіпажу.

12. У банно-пральному комплексі встановлено 5 пральних машин.

13. Медичною частиною, яка знаходиться на території екіпажу, забезпечується цілодобове медичне обслуговування курсантів.

14. Щодня з 11.00 до 12.00 комісією у складі медичного працівника, командира роти, заступника начальника ОСВ та чергового по екіпажу проводиться санітарний огляд кубриків і місць загального користування. Результати огляду заносяться до журналу санітарного стану роти.

15. Начальник МСЧ ХДМА щотижня звітує про санітарний стан в екіпажі проректору з НВР.

16. Щочетверга у гуртожитку екіпажу проводиться «велике прибирання», здійснюється санітарна обробка приміщень та профілактична обробка м'якого інвентарю.

У березні 2016 року проведено огляд-конкурси на кращий поверх та кубрик екіпажу, кращу кімнату гуртожитку за участю органів самоврядування та профспілкового комітету.

Щотижня в екіпажі проводяться засідання студентської ради самоврядування екіпажу, на які виносяться питання проживання та подальшого благоустрою в екіпажі.

6.4 Організація профорієнтаційної роботи, виставкова діяльність

З метою забезпечення єдиного підходу, скоординованої діяльності та ефективної організації профорієнтаційної роботи було розроблено та затверджено:

- план з організації профорієнтаційної роботи академії;
- положення про профорієнтаційну роботу ХДМА;
- положення про комісію з питань організації профорієнтаційної роботи академії;
- склад комісії з питань організації профорієнтаційної роботи.

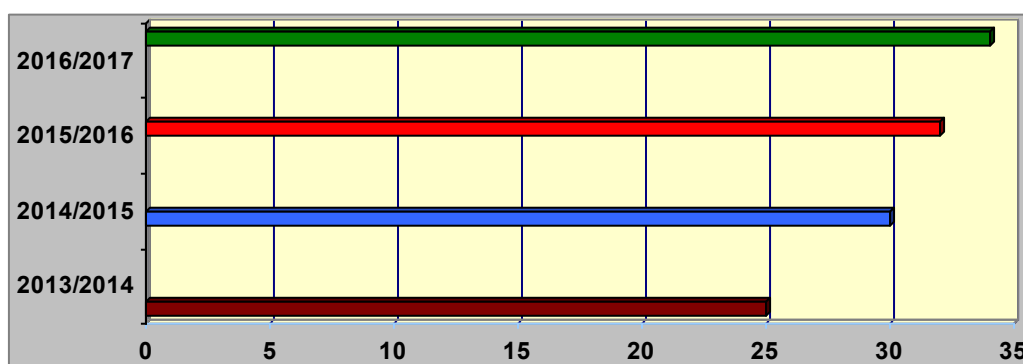
З метою організації профорієнтаційної роботи та інформування населення щороку проводяться наступні заходи:

- моніторинг вступу та подання заяв абітурієнтами з міста, області та інших регіонів до академії та її структурних підрозділів.

Аналіз проведеного моніторингу поданих заяв показав, що найбільша кількість абітурієнтів була переважно з Херсонської, Миколаївської, Одеської, Донецької, Дніпропетровської та Запорізької областей. Слід зазначити, що позитивно збільшилась кількість вступників (на 47%) з Вінницької, Житомирської, Київської, Сумської, Черкаської, Харківської областей, але залишається не значною кількість вступників з Волинської, Закарпатської, Івано-Франківської, Луганської, Львівської, Рівненської, Тернопільської, Хмельницької та Чернівецької областей.

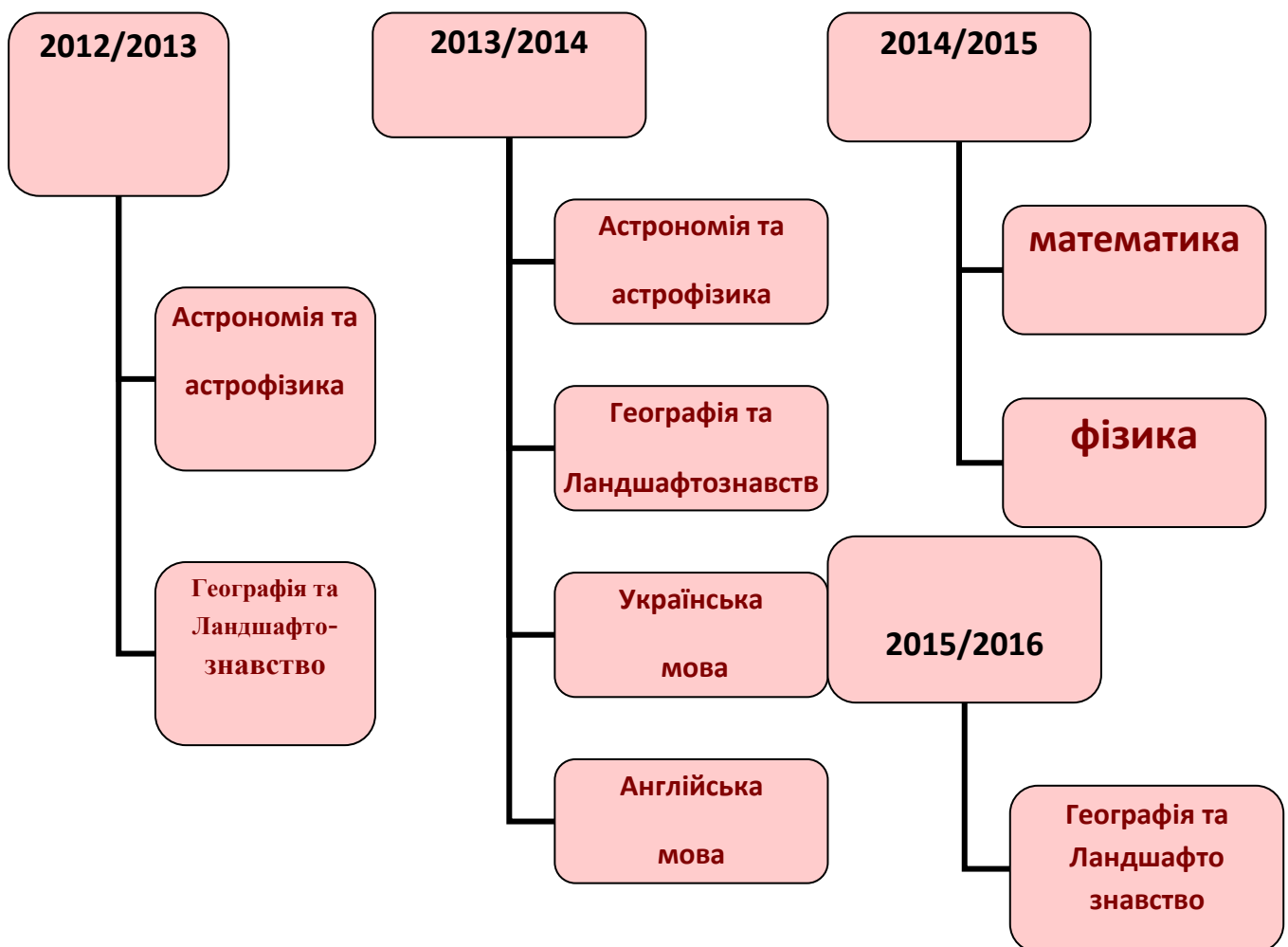
– аналіз мережі загальноосвітніх навчальних закладів міста Херсона та області з уточненням контингенту хлопців 9-11 класів. За статистикою у 2013-2014 навчальному році випускників (учнів 9,11 класів) у порівнянні з минулим роком зменшилось на 25%, у 2014-2015 – на 30%, у 2015-2016 – на 32%, у 2016-2017– на 34%);

– скореговано план спільних заходів Херсонської державної морської академії та управління освіти Херсонської міської ради щодо військово-патріотичного виховання учнівської молоді, профорієнтаційної роботи та популяризації морських професій;

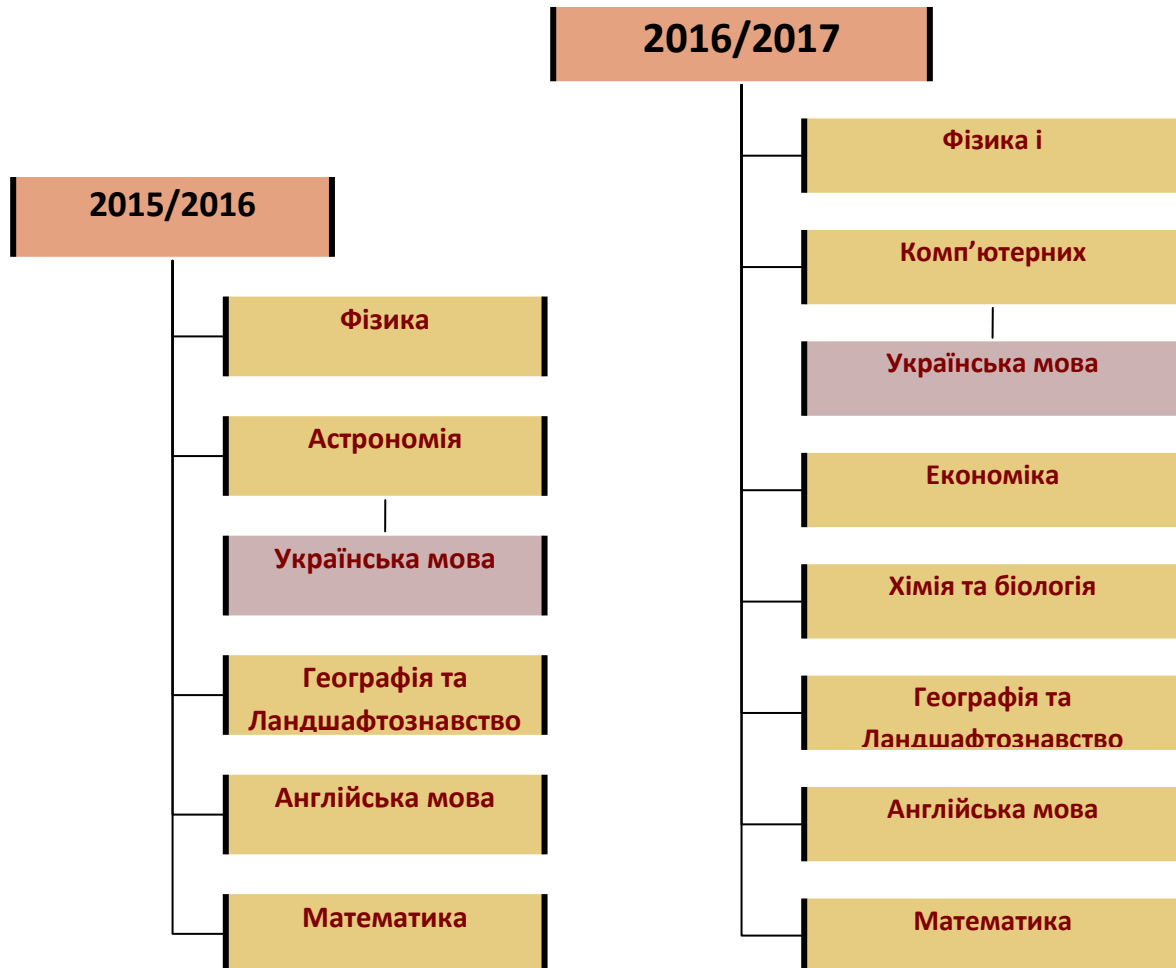
– виготовлено інформаційні матеріали «Абітурієнт-2016» щодо умов прийому до Херсонської державної морської академії та її структурних підрозділів;

– з метою підтримки обдарованих і талановитих дітей та молоді, забезпечення організації і координації науково-дослідницької діяльності учнів, створення умови для їх інтелектуального, духовного, творчого розвитку та професійного самовизначення, сприяння нарощуванню наукового потенціалу країни протягом трьох років (2013-2015рр.) на базі Херсонської державної морської академії проходило урочисте відкриття міського відділення Малої академії наук України та I і II етапи Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України (за секціями):

Протягом п'яти років викладачі Херсонської державної морської академії долучаються до консультативної допомоги загальноосвітнім

навчальним закладам міста та області щодо підготовки науково-дослідницьких робіт. Беруть активну участь у роботі оргкомітету та у складі журі I і II етапів Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України.

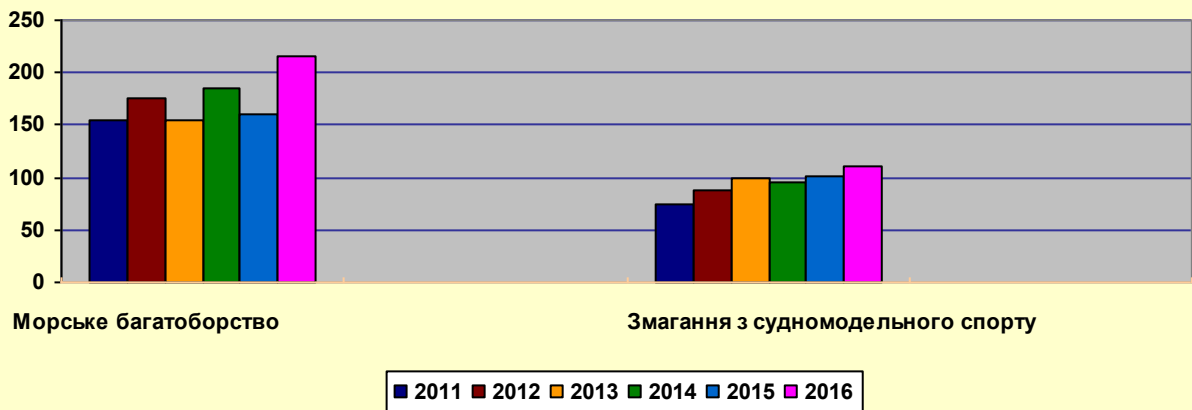

– укладено угоду про співпрацю Херсонської державної морської академії з Херсонським дитячим-юнацьким клубом моряків і річковиків з флотилією Херсонської міської ради. З метою профорієнтації, збагачення духовності підростаючого покоління, виховання учнівської молоді на славетних традиціях флоту та формування здорового способу життя продовжено проведення творчих дитячих конкурсів:

– міські змагання з морського багатоборства (з 08 по 11 листопад 2016р.);

– обласні змагання учнівської молоді з судномодельного спорту на базі комунального закладу «Центр науково-технічної творчості учнівської молоді» Херсонської обласної ради за підтримки ХДМА (червень 2016р);

залучення учнів загальноосвітніх навчальних закладів до участі у конкурсах ХДМА

– протягом листопада – квітня в загальноосвітніх навчальних закладах міста Херсона були проведені профорієнтаційні бесіди;

– направлено профорієнтаційні матеріали до загальноосвітніх навчальних закладів Херсонської області та обласних центрів України: Вінницької, Волинської, Дніпропетровської, Житомирської, Івано-Франківської, Запорізької, Кіровоградської, Київської, Львівської, Миколаївської, Сумської, Тернопільської, Черкаської, Хмельницької.

З метою формування єдиного освітнього простору в Україні, залучення суспільного інтересу до морської освіти та презентації впровадження інноваційних досягнень Херсонської державної морської академії в освітній сфері, прийняли участь:

№ з/п	Назва заходу	Дата та місце проведення	Організатори проведення	Результати участі
1.	Міжнародна виставка «Освіта та кар'єра – День студента 2015»	12-14 листопада 2015 року, м. Київ	МОН України, Національна академія педнаук України та товариство «Знання» України	Почесне звання «Лідер вищої освіти України», «Гран-Прі» у номінації «Досягнення у працевлаштуванні випускників вищого навчального закладу»
2.	Міжнародна виставка «Сучасні заклади освіти - 2016»	17-19 березня 2016 року, м. Київ	МОН України, Національна академія педнаук України та компанія «Виставковий світ»	Золота медаль у номінації «Використання комплексу сучасних засобів ІКТ, програм і рішень для підвищення якості освіти» Диплом за презентацію досягнень і впровадження педагогічних інновацій у національний освітній простір»
3.	Міжнародна виставка «Освіта та кар'єра»	14-16 квітня 2016 року, м. Київ	МОН України, Національна академія педнаук України та товариство «Знання» України	Почесне звання «Лідер вищої освіти України», «Гран-Прі у номінації «Науково-дослідна діяльність навчального закладу»
4.	Міжнародний форум «Освіта, підготовка та працевлаштування моряків»	20-21 квітня 2016 року, м. Одеса	Одеська національна морська академія і виставковий центр «Одеський дім»	Диплом учасника міжнародного форуму
5.	Міжнародний форум «Інноватика в сучасній освіті» та Міжнародна виставка закордонних навчальних закладів «World Edu – 2016»	25–27 жовтня 2016 року, м. Київ	МОН України, Національна академія педнаук України та компанія «Виставковий світ»	Переможці національного конкурсу «Електронний освітній ресурс». Видатні науково-практичні досягнення в освіті за навчально-методичний комплекс «Актуальність формування інформаційної компетентності при вивченні спеціальних тем вищої математики», (науково-методична розробка - Спичак Тетяни Сергіївни, к.п.н., доцента кафедри природничо-наукової підготовки ХДМА), Диплом лауреата

				конкурсу I ступеня у номінації «Сучасні інформаційні системи, технічні засоби навчання, технології та рішення для впровадження в освітню практику» (наукова розробка Проценка Владислава Олександровича, к.т.н., доцента кафедри механічної інженерії та загально-професійної підготовки). ХДМА відзначено Дипломом за активну участь в інноваційній освітній діяльності та Подяка ректору Ходаковському В.Ф. за впровадження інноваційних технологій для підвищення якості освітнього процесу.
6.	Міжнародна виставка «Освіта та кар'єра»	17-19 листопада 2016 року, м. Київ	МОН України, Національна академія педнаук України та товариство «Знання» України	Почесне звання «Лідер вищої освіти України», «Гран-Прі у номінації «Компетентнісний підхід в освітній діяльності вищої школи»

– розміщено інформацію про навчальний заклад на сайтах «Освіта в Україні» та на освітньому порталі «Парта»;

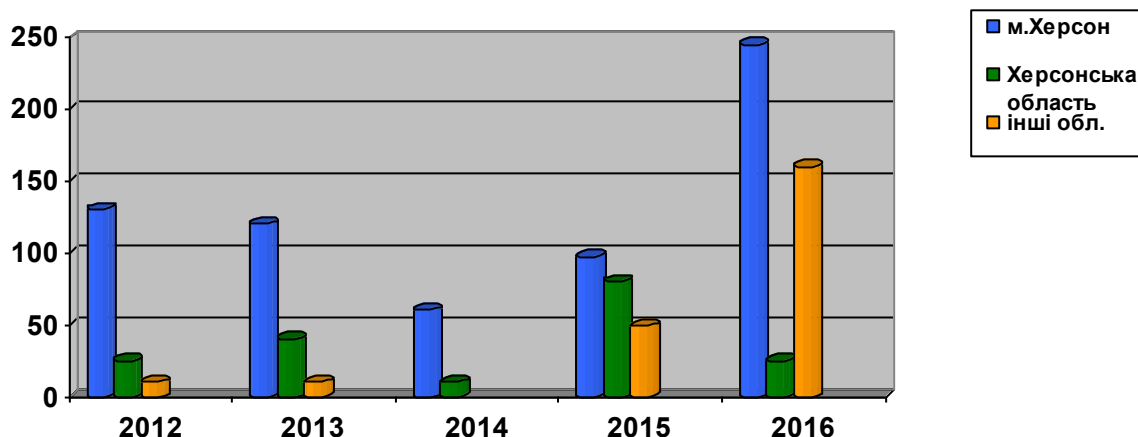
– на офіційному сайті ХДМА постійно оновлюється інформація щодо Правил прийому, проведення Днів відкритих дверей та іншої інформації пов'язаної зі вступною кампанією. Оформлено постійно-діючий стенд з інформаційними матеріалами для абітурієнтів;

– з метою інформування населення на сторінках місцевих газет, а також у газетах Миколаївської, Одеської, Вінницької областей розміщено інформацію про ХДМА та її структурні підрозділи, подано матеріали до газетних випусків довідника «Абітурієнт», розміщено оголошення про проведення Дня відкритих дверей;

– розміщено інформацію на сайті та в журналі «Довідник абітурієнта України», на сторінках видання Асоціації вищих та професійних навчальних закладів України, у Довіднику вищих навчальних закладів України,

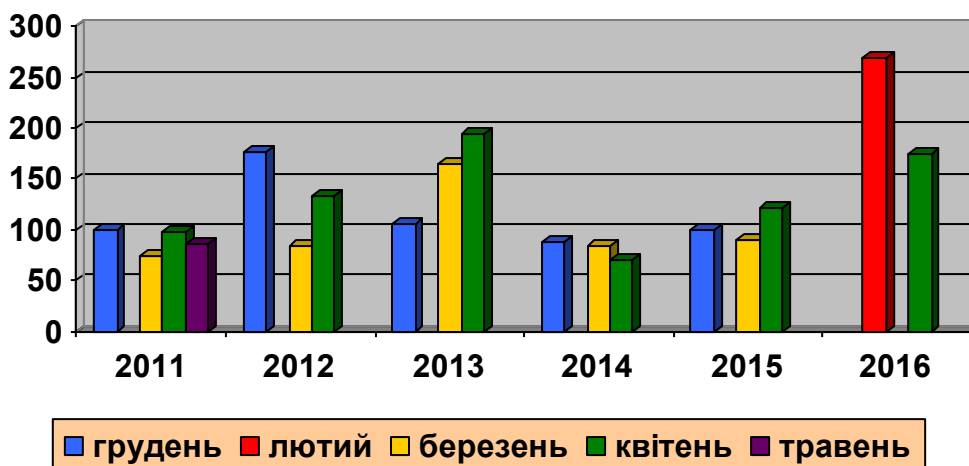
щорічного тематичного довідника «Куда пойти учиться?», у Всеукраїнській газеті «Работник моря».

Працівником історичного музею ХДМА Гиніною Л.І. проведено екскурсії для учнів загальноосвітніх навчальних закладів міста Херсона, області та інших областей:

– Відповідно до плану-регламенту роботи щорічно проводяться Дні відкритих дверей;

дні відкритих дверей (кількість абітурієнтів)

В рамках днів відкритих дверей працює психологічна служба. Психологи академії Соцька М.В., Морського коледжу Матвєєва Н.М., Професійно-морського ліцею Баліна Л.І. надають консультації абітурієнтам та їх батькам щодо сформованості професійного самовизначення особистості стосовно обраної майбутньої спеціальності.

6.5 Заходи щодо роботи з дітьми-сиротами і дітьми, позбавленими батьківського піклування

У Херсонській державній морській академії та її підрозділах соціально-психологічний супровід дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування здійснюється згідно Законів України «Про охорону дитинства», «Про забезпечення організаційно – правових умов соціального захисту дітей – сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування»

Зміст роботи базується на спілкуванні з курсантами, студентами та учнями з числа дітей-сиріт та позбавлених батьківського піклування, їх опікунами, викладачами та тісній співпраці з відповідними службами міста (Центр соціальних служб для дітей, сім'ї та молоді, Служби у справах дітей міста, Клініка дружня до молоді КЗ «Херсонська міська клінічна лікарня», обласний центр профілактики та боротьби зі СНІД, міський центр планування сім'ї, та інші).

У ХДМА на даний час отримують освіту 142 курсанта, студента та учня, які мають статус дітей-сиріт, дітей позбавлених батьківського піклування, а також осіб з їх числа (яким вже виповнилось 18 років). З них:

У академії – 30;

У Морському коледжі – 77;

У Професійно-морському ліцеї – 35.

У цьому навчальному році до академії та її підрозділів вступили 45 осіб вищезазначених категорій (ХДМА – 6; МК – 19; ПМЛ – 20).

На даний час у гуртожитках ХДМА проживають 32 особи, які позбавлені піклування батьків (19 – у екіпажі, 13 – у гуртожитку). Мешканці екіпажу харчуються безкоштовно, а мешканці гуртожитку отримують відповідну компенсацію.

На кожного новоприбулого курсанта, студента, учня зазначеної категорії заведено особову справу та індивідуальну картку соціально-педагогічного супроводу.

Підготовлено та відправлено листи до служб у справах дітей, де на первинному обліку стоять новоприбулі курсанти із запитом надання документів, яких не вистачає в особових справах. Чотири з шістьох служб надали відповідні документи, тому особові справи практично повністю укомплектовано. Здійснено обстеження житлово-побутових умов їх проживання. Результати відображені у актах обстеження.

На засіданні студентського самоврядування 7 вересня 2016 р. розглянуто питання «Про забезпечення у 2016-2017 навчальному році соціального захисту курсантів, студентів та учнів Херсонської державної морської академії та її структурних підрозділів (з числа дітей-сиріт та позбавлених батьківського піклування)». На якому було вирішено звернутися до ректора з прохання вирішити питання із забезпечення гарантованих державою прав шляхом надання зазначеним курсантам грошової компенсації, передбаченої чинним законодавством (на придбання навчальної літератури у розмірі трьох ординарних стипендій та забезпечення одягом та

взуттям) і надати бухгалтерії дозвіл на перерахування цих коштів на стипендіальні картки.

Проведено психодіагностичне обстеження курсантів, студентів та учнів нового набору з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування з метою виявлення психохарактерологічних особливостей їх особистості, виявлення ризику суїцидальних тенденцій, визначення комунікативних і організаторських здібностей, акцентуації характеру тощо. За результатами діагностики надано 18 психологічних консультацій, де курсанти, студенти та учні отримали необхідні рекомендації щодо організації власного навчання, спілкування з оточуючими.

Проведено анкетування щодо виявлення інтересів та схильностей, вивчення потреб. Дані анкетування використовуються для залучення дітей позбавлених батьківського піклування до спортивно-оздоровчої та культурно-масової роботи.

Протягом вересня кураторам академічних груп були надані індивідуальні консультації та рекомендації щодо роботи з курсантами з числа сиріт та позбавлених батьківського піклування.

Проводяться консультування опікунів на актуальні для них теми: з питань здорового способу життя дітей, організацією дозвілля, оздоровлення, дотримання прав дітей, які позбавлені батьків. На даний час таких консультацій проведено 11.

У Морському коледжі та ХДМА організовано систему наставництва. Протягом навчального року до психологічних служб класними керівниками та кураторами надаються рапорти про роботу, проведену дітьми сиротами та позбавленими батьківського піклування.

7. МІЖНАРОДНІ ЗВ'ЯЗКИ ТА СПІВПРАЦЯ З МІЖНАРОДНИМ КЛАСТЕРОМ «ПАЛАТА ІТ-ОПМ» ПРИ ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ

Міжнародна діяльність Херсонської державної морської академії (далі – академія), відповідно до затвердженої концепції розвитку, спрямована на розбудову навчального закладу, інтеграцію в європейський та світовий освітній простір, поглиблення науково-дослідної роботи, вдосконалення професійного рівня педагогічного складу, покращення якості надання освітніх послуг. Вимогою процесу інтеграції є приведення у відповідність освітніх, методичних, наукових матеріалів та обладнання до вимог міжнародних освітніх, регуляторних органів, установ у сфері підготовки, перепідготовки курсантів та моряків.

Міжнародні зв'язки академії та її діяльність характеризуються роботою з наступних напрямків:

- Співробітництво з іноземними партнерами – морськими асоціаціями, фондами, навчальними закладами, науковими та науково-технічними інститутами, судноплавними та круїзовими компаніями з метою підвищення якості навчального процесу і приведення його до сучасних вимог морської індустрії та Міжнародної морської організації (ІМО);
- набуття, обмін, відпрацювання, вдосконалення навчально-методичних освітніх програм, курсів, навчальних матеріалів, посібників, монографій;
- обмін та співпраця з вирішення та реакції на проблеми та виклики в галузі судноплавства, освіти, підготовки та перепідготовки курсантів, студентів;
- запровадження та участь у міжнародних програмах обміну викладачами, вченими, аспірантами, студентами;
- участь у спільних міжнародних науково-методичних проектах, конференціях, симпозіумах;

- підвищення кваліфікації викладацького складу, стажування викладачів та курсантів на суднах закордонних компаній;
- працевлаштування курсантів на суднах закордонних компаній;
- вдосконалення та розбудова навчально-тренажерної бази академії шляхом придбання, встановлення, вдосконалення тренажерів, лабораторій, обладнання, програмного забезпечення;

Провідне місце в міжнародній співпраці та діяльності Академії займає спільна робота з «Марлоу Навігейшн» – однією з найбільших компаній у світовій галузі судноплавства. Базовий договір «Про співробітництво в підготовці та працевлаштуванні морських офіцерів» з цією компанією був укладений в 2007 році у Лімасолі (Кіпр). Відтоді, Академія та «Марлоу Навігейшн», оцінюючи результати співпраці за кожний рік, щороку продовжують дію базового договору, а також доповнюють базовий договір, у відповідності зі змінами, з огляду на нові напрямки співробітництва. Так, 15 жовтня 2016 р. між Академією та «Марлоу Навігейшн» було підписано вже IX доповнення до базового договору, в якому окреслені завдання на 2017 р. та зазначено, що сторони повністю задоволені результатами спільної діяльності.

Грунтовність співпраці між Академією та «Марлоу Навігейшн» знаходить своє відображення у ретельності та довготривалому підході до підготовки та відбору курсантів Академії для проходження плавальної практики та подальшого працевлаштування.

У 2011 році, в рамках виконання стратегії з розвитку морської освіти, до співпраці Академії з компанією «Марлоу Навігейшн» долучилися органи державної влади України у рамках укладеного чотирьохстороннього договору «Про співробітництво між Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України, компанією «Марлоу Навігейшн», Херсонською обласною державною адміністрацією та Херсонською державною морською академією про співробітництво в питаннях поліпшення якості морської освіти».

**Відкриття навчально-тренажерного комплексу
«Віртуально-реальне судно морської індустрії»**

У 2016 році за сприянням компанії «Марлоу Навігейшн» була розпочата робота по створенню унікального в Україні навчально-тренажерного комплексу «Швартовна станція», який включає в себе тренажерну площадку з судновою якорно-швартовною лебідкою виробництва Німеччина та палубне швартовне обладнання, такелажний цех та навчальну аудиторії з охорони праці. Введення цього комплексу в експлуатацію планується на 1-й квартал 2017 року, що дозволить відпрацьовувати практичні вміння по безпечному та ефективному проведенню якорно-швартовних операцій відповідно до вимог відповідних розділів таблиці А-II/1, А-III/1, А-II/5 Міжнародної Конвенції ПДНВ з поправками.

Загалом за роки плідної співпраці з 2007 по 2016 рік Академія та «Марлоу Навігейшн» втілили низку спільних проєктів, спрямованих на розбудову навчально-тренажерної бази академії та розвитку кадетської спонсорської програми на загальну суму 27 млн доларів США.

Успішна реалізація на базі Академії протягом 2011-2014 р.р. міжнародного інвестиційного проєкту «Підготовка командного складу для торговельного флоту Європи» (бюджет 3 млн доларів США), у фінансуванні

якого взяли участь німецький державний фонд інвестицій та розвитку (DEG) та компанія «Марлоу Навігейшн», дозволила створити сприятливий інвестиційний імідж для подальшої співпраці у цьому напрямі з іншими провідними світовими компаніями та установами.

Офіційна зустріч з керівництвом Міжнародної ради працедавців морського транспорту (ІМЕС) з приводу реалізації спільного інвестиційного проекту

Будучи офіційним членом Міжнародної ради роботодавців морського транспорту (ІМЕС), німецька компанія «Marlow Navigation», як базове підприємство академії, виступає ініціатором залучення коштів від цієї організації, яка об'єднує більше ніж 200 судноплавних та кріюінгових компаній світу, та здійснює свою діяльність із офісів, розташованих у Лондоні (Великобританія) та Манілі (Філіппіни). Останнім часом до цього співробітництва долучилася ще одна з найбільших кріюінгових компаній світу – Columbia Shipmanagement, яка також є дійсним членом ІМЕС.

Враховавши позитивний досвід освоєння іноземних інвестицій у розвиток навчально-тренажерної бази Херсонської державної морської академії за період з 2011 по 2014 рік, керівництво фонду ІМЕС розглянуло проект інвестування у розвиток тренажерних лабораторій академії та підтвердило виділення інвестиційного гранту у розмірі 2,2 млн. доларів США

на створення сучасних тренажерних лабораторій, необхідність яких викликана сучасними вимогами Міжнародної морської ради та Кодексу дипломування моряків і несення ваhti, та висловив впевненість, що академія має всі можливості щодо освоєння цих інвестицій. Також була досягнута домовленість щодо встановлення довгострокового співробітництва між Херсонською державною морською академією та IMEC у питаннях поліпшення якості підготовки морських фахівців.

В рамках реалізації спільного інвестиційного проекту з IMEC протягом 2016 року були створені сучасні лабораторії-тренажери «Тренажер машинного відділення ERS 5000», офшорний навігаційний симулятор «Тренажер динамічного позиціювання», «Тренажер GMDSS» (Global Maritime Distress and Safety System); проведена модернізація пожежного полігону та була розпочата реконструкція водно-тренажерної бази Академії для приведення її у відповідність до сучасних вимог ІМО;

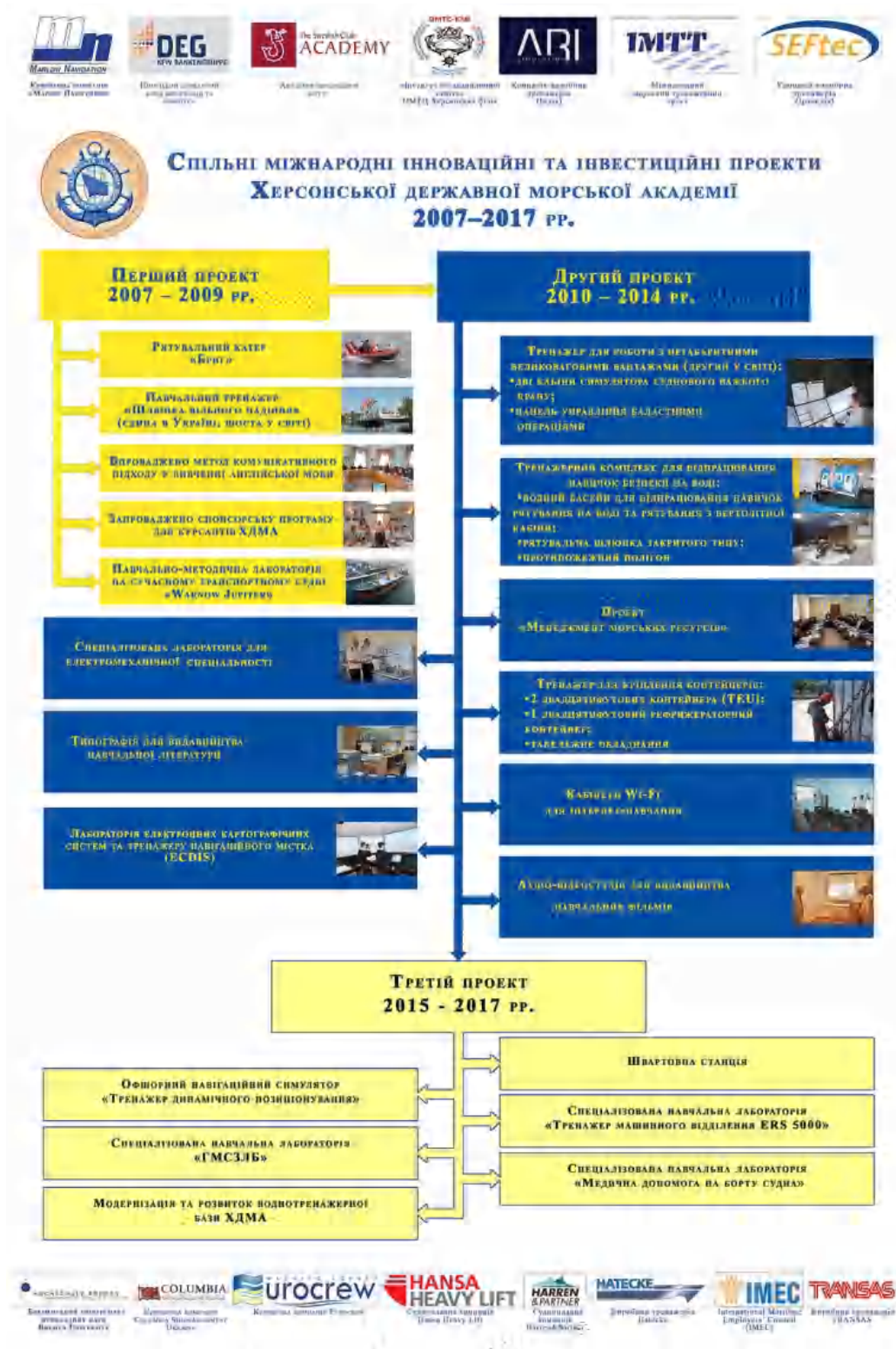
Протягом 2016 р. академія продовжила залучення провідних світових компаній до співробітництва. Академію протягом року відвідали представники судноплавних та кріюінгових компаній «MSC Crewing Services», «Reliance Defense Systems Private Ltd», «Tsakos Columbia Shipmanagement», «Bernhard Schulte Shipmanagement», «Vroon Offshore», «Briese Crewing», OPITO, «V.Ships».

З компаніями «Tsakos Columbia Shipmanagement» (Греція) та «V.Ships» у 2016 році були укладені довгострокові угоди про співробітництво.

На сьогодні, Херсонська державна морська академія, має угоди з понад 30 іноземними судноплавними та кріюінговими компаніями про співробітництво щодо надання курсантам можливості проходження практики з їх подальшим працевлаштуванням.

Міжнародна співпраця з методичної, наукової та освітньої співпраці ґрунтується на умовах викладених у наступних договорах про науково-технічне і навчально-методичне співробітництво з такими установами як: Бременський університет прикладних наук (Німеччина), Академія

шведського клубу (Швеція), Міжнародний морський тренажерний трест – IMTT (International Maritime Training Trust), державна морська академія ім. адмірала С.О. Макарова, Морський державним університетом ім. адмірала Г.І.Невельського, Harren & Partner ShipManagement GmbH&Co.KG., навчальний центр компанії Марлоу Навігейшн у Манілі (Філіппіни).

Міжнародний кластер «Палата ІТ-ОПМ»

Практика співпраці з іноземними інвесторами показала на необхідність об'єднання їх зусиль для систематизації діяльності з метою подальшого забезпечення системного розвитку навчального закладу, модернізації і оновлення обладнання його тренажерного комплексу, залучення іноземних інвесторів до утримання матеріальної бази.

Позитивним досвідом у вирішенні цього питання є кластеризація виробничих підприємств, наукових установ і навчальних закладів відповідної галузі, органів місцевого самоврядування.

З метою реалізації світового досвіду кластеризації в реальному часі та наявних для цього умов при ХДМА була організована робоча група, яка й ініціювала створення загально визнаної в Україні та світі моделі міжнародного освітнього Кластера.

Новостворений Міжнародний морський кластер «Палата ІТ-ОПМ» («Палата ІТ-освіти та підготовки моряків») при Херсонській державній морській академії покликаний зосередити фінансові, матеріальні і людські ресурси іноземних та національних круїнгових і судноплавних компаній, центральних і місцевих органів влади і направити його діяльність на цілеспрямоване і системне поліпшення якості підготовки морських фахівців у академії на основі запровадження в її освітню діяльність новітніх інформаційних технологій, здійснення навчання на матеріальній базі, яка відповідатиме постійно зростаючим вимогам морської індустрії.

В процес кластеризації було запропоновано включитися іноземним інвесторам академії, національним центральним і місцевим органам влади, банкам, будівельним організаціям і підприємствам видавничої діяльності.

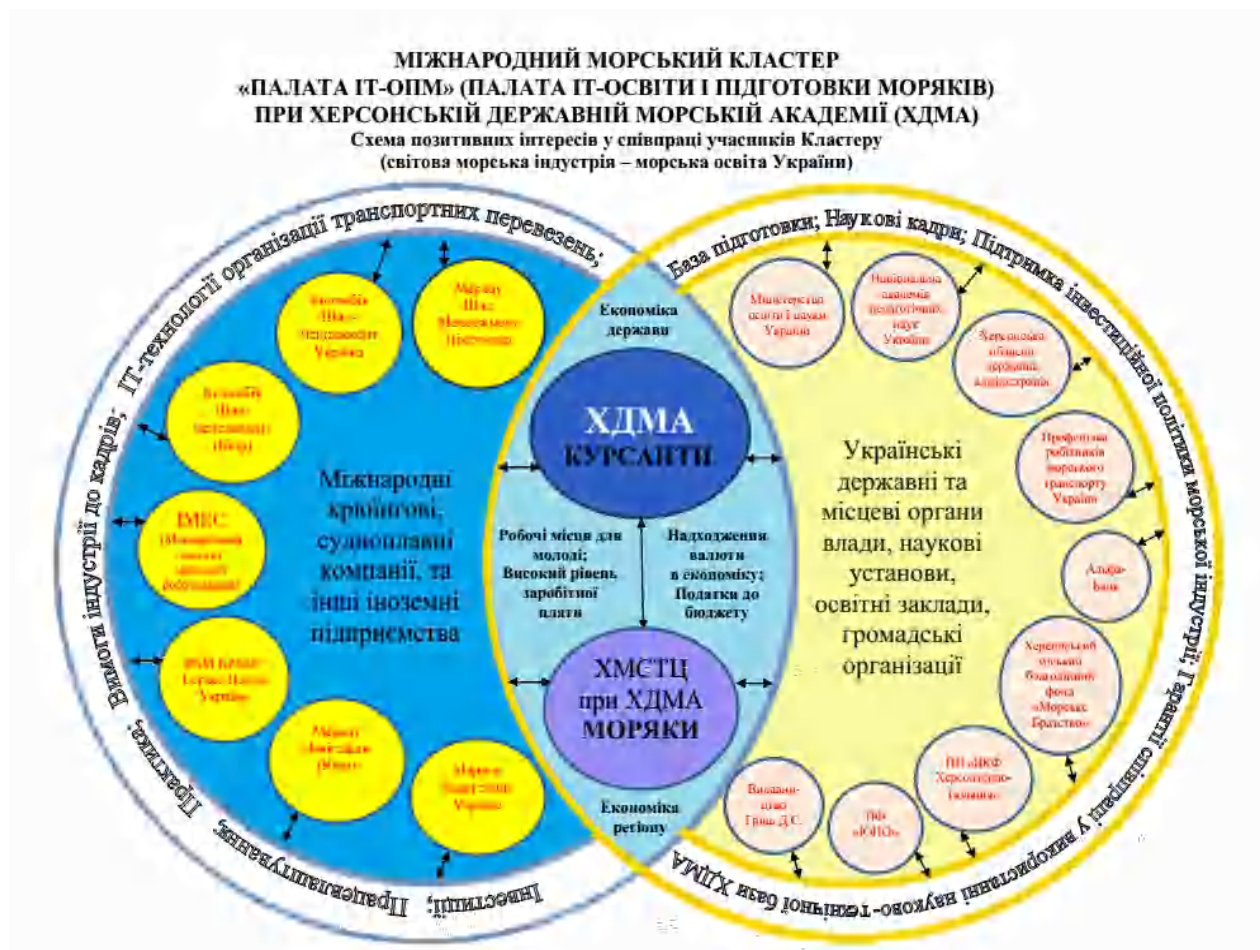
Усі засновники Кластера мають чітко визначені зобов'язання щодо участі у розвитку навчально-тренажерної бази, запровадженні новітніх інформаційних технологій у освітній процес ХДМА, виданні праць науковців, ремонті й утриманні будівель і споруд академії, кредитуванні навчання юнаків із малозабезпечених сімей за ставкою до 3% з відстрочкою

платежів до терміну завершення їх навчання, працевлаштування з можливістю погашення кредиту протягом наступних 2-х років праці на суднах одної із компаній-учасників Кластера.

Новостворений Міжнародний морський Кластер «Палата ІТ-ОПМ» може претендувати на статус пілотного у морській освітній галузі. Його головною метою є підтримка запровадження інновацій у освітній простір ХДМА, сприяння інтеграції фахового виробничого досвіду компаній-учасників Кластера у теоретичну і практичну підготовку курсантів і моряків, поліпшення взаємозв'язків навчального закладу з регіональними органами влади через підвищення рівня зайнятості молоді області у виробничій діяльності.

За ініціативи ХДМА та іноземних компаній-партнерів, а також Міністерства освіти і науки України та Херсонської обласної державної адміністрації був створений Міжнародний морський кластер «Палата ІТ-ОПМ» («Палата ІТ-освіти і підготовки моряків») при Херсонській державній морській академії (далі – Кластер).

Новостворений Кластер не має аналогів у світі, тому що центром уваги морської індустрії є вищий навчальний заклад – ХДМА. Загалом до складу Кластера увійшли 17 іноземних та національних підприємств, установ і організацій, а саме Міністерство освіти та науки України, Національна академія педагогічних наук України, Херсонська обласна державна адміністрація, Міжнародний комітет морських роботодавців (ІМЕС), Профспілка робітників морського транспорту України, Марлоу Навігейш (Кіпр), Марлоу Шип Менеджмент Німеччина, Марлоу Навігейшн Україна, Коламбія Шипменеджмент (Кіпр), Коламбія Шипменеджмент Україна, BSM Україна, ПАТ «Альфа-Банк», Видавництво ФОП Грінь Д.С., Херсонський міський благодійний фонд «Морське Братство», ПП «ВКФ Херсонтеплоізоляція», ПФ «ЮПО», Херсонська державна морська академія.

Структура Міжнародного морського кластеру «Палата ІТ-ОПМ»

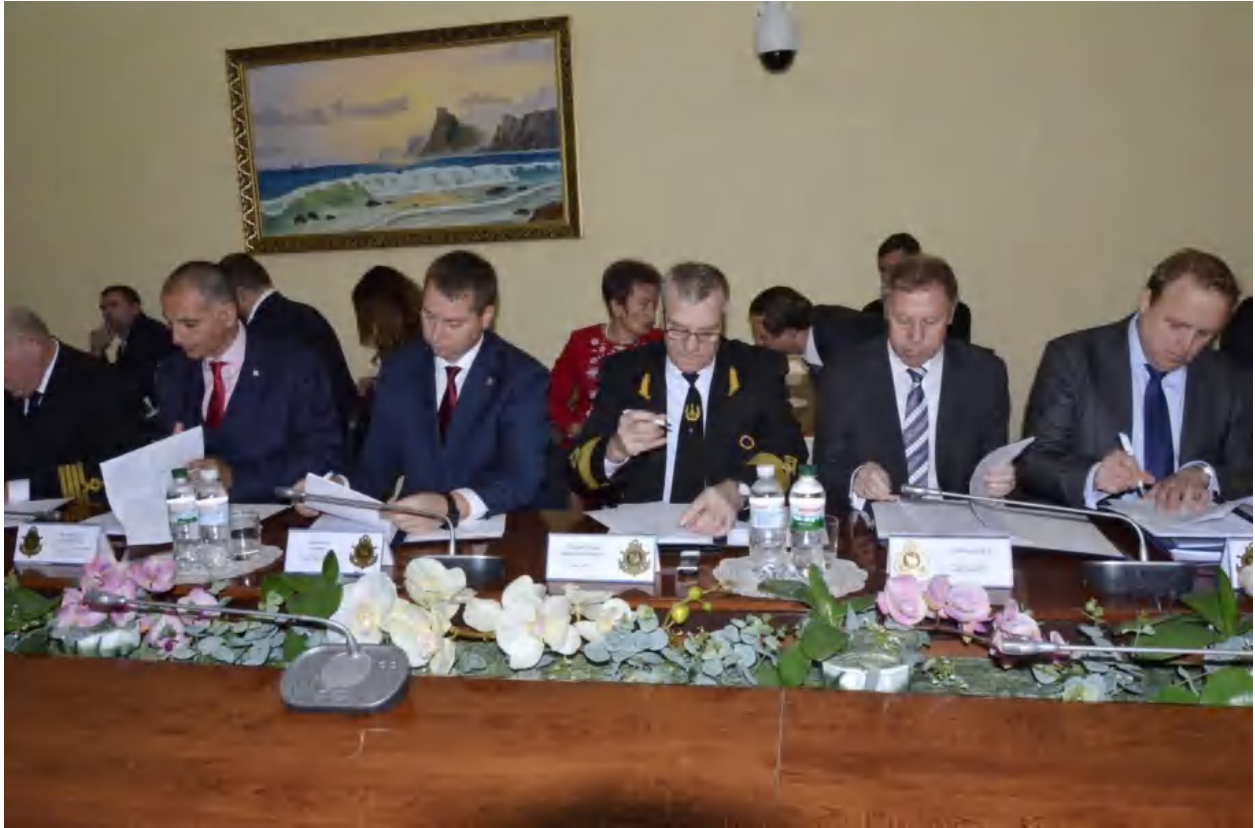
14 жовтня 2016 року відбулися установчі Загальні збори засновників Міжнародного морського кластеру «Палата ІТ-ОПМ» при Херсонській державній морській академії.

Метою створення Кластеру є задоволення потреб національної та міжнародної морської індустрії в якісно підготовлених фахівцях та забезпечення здатності цих фахівців системно і послідовно реалізовувати отримані в ХДМА за сукупністю знання, уміння, навички і компетентності в практичній виробничій діяльності на судах торговельного флоту.

Серед завдань діяльності Кластеру пріоритетними визначено:

- здійснювати в Академії підготовку моряків шляхом системного запровадження в її освітній простір інноваційних технологій підготовки моряків;

- продовжити реалізацію інвестиційних проектів, спрямованих на підготовку морських кадрів на рівні робітничих професій, бакалаврів та магістрів в ХДМА;

**Підписання угоди про створення Міжнародного морського кластеру
«Палата ІТ-ОПМ»**

- забезпечувати умови економічної і політичної привабливості української сторони для іноземних інвесторів-учасників Кластера;
- гарантувати підписантам Меморандуму стабільність і повагу в процесі реалізації раніше досягнутих домовленостей з підготовки морських фахівців для учасників Кластера на основі діючої в Україні ступеневої системи освіти студентів та молоді.

15 жовтня 2016 року відбулося урочисте підписання базових документів Кластера – Меморандуму про створення Міжнародного морського кластера «Палата ІТ-ОПМ», Положення про Міжнародний морський кластер «Палата ІТ-ОПМ», структуру управління Міжнародного морського кластера «Палата ІТ-ОПМ», Концептуальні засади розвитку

Міжнародного морського кластера «Палата ІТ-ОПМ» до 2020 року – представниками усіх засновників.

У процесі засідання Ради Кластера, що складається з представників усіх організацій та компаній-засновників, були визначені завдання щодо планування роботи на 2017 рік та створення перспективного плану розвитку кластера до 2020 року.

На даному етапі вже укладені договори з ПАТ «Альфа-Банк» стосовно започаткування кредитної програми для курсантів з малозабезпечених сімей для оплати навчання в ХДМА за ставкою до 3% з відстрочкою платежів до терміну завершення їх навчання, працевлаштування з можливістю погашення кредиту протягом наступних 2-х років праці на суднах одної із компаній-учасників Кластера.

Під час візиту представника компанії Марлоу Навігейшн до ХДМА (28.11.-01.12.2016) були розроблені конкретні пропозиції щодо розширення та модернізації навчально-тренажерної бази академії та поліпшення якості підготовки морських фахівців. Зокрема обговорювалось питання створення комплексного тренажеру суднових енергетичних установок та реального машинного відділення в ХДМА; створення тренажеру холодильного обладнання; оновлення комп'ютерної техніки; модернізація тренажеру «Heavy Lift»; стажування викладачів ХДМА на торговельних суднах та інше.

8. РОБОТА БІБЛІОТЕКИ

У єдиному інформаційному просторі вищих навчальних закладів чільне місце відводиться бібліотеці як бібліотечно-інформаційному центру.

Нині бібліотека ХДМА зазнає суттєвих трансформацій в умовах нового соціокомунікативного середовища, визначальними ознаками якого стали електронні засоби зберігання, обробки, розповсюдження та використання інформації.

Процеси навчання й виховання відбуваються в умовах становлення інформаційного освітнього простору на базі інформаційно-комунікаційних технологій.

Бібліотека ХДМА у своїй діяльності керується:

- Конституцією України.
- Законом України «Про освіту».
- Законом «Про бібліотеки і бібліотечну справу».
- Указом «Про національну доктрину розвитку освіти».
- Нормативними актами та документами з бібліотечної справи органами управління ВНЗ України, Міністерства культури і туризму.
- Статутом Академії.
- Положенням про бібліотеку ХДМА.

Загальне методичне керівництво бібліотекою здійснює науково-методична комісія МОН України, зональний (півдня України) методичний центр (ОДНБ ім. І. Мечникова) та обласний методичний центр вузівських бібліотек (бібліотека ХДУ).

За останній час бібліотека ХДМА стала творчою лабораторією, центром надання послуг як курсантам, так і викладачам у методиці пошуку необхідних джерел інформації.

Основним напрямком діяльності бібліотеки залишається забезпечення бібліотечного, бібліографічного та інформаційно-тематичного

обслуговування курсантів, студентів, учнів, викладачів та співробітників Академії.

Загальний фонд бібліотеки складає 335839 екземплярів примірників.

Фонди бібліотеки розкривають 8 алфавітно-предметних каталогів, 12 систематичних картотек статей, картотеки брошурного фонду, тематичні картотеки, краєзнавчо-інформаційні картотеки.

Щорічно структурними підрозділами бібліотеки обслуговуються приблизно 6 тисяч читачів, щорічна книговидача складає близько 400 тисяч видань, кількість відвідувань - 100 тисяч.

Схема обслуговування читачів наступна:

Підрозділ	Адреса	Абонемент	Читальний зал
Основна бібліотека	пр. Ушакова,42	1, література універсальна, обслуговуються викладачі, співпрацівники, курсанти академії денної форми навчання та суднобудівного відділення коледжу академії	1, література універсальна, обслуговуються всі категорії читачів
Філія №1	вул. Небесної сотні, 25, бібліотека МК ХДМА	1, література універсальна, обслуговуються викладачі, співробітники, курсанти коледжу, академії, всі першокурсники (відділення загальноосвітньої підготовки) та студенти заочного відділення коледжу, академії.	1, література універсальна, обслуговуються всі категорії читачів
Філія №2	вул. Богородицька, 122, Професійно-морський ліцей	абонемент і читальний зал (1 пункт видачі), література універсальна, на абонементі обслуговуються учні, викладачі та співробітники ліцею, в читальному залі - всі категорії читачів.	

Однією з умов якісного забезпечення навчальної і наукової роботи є стан автоматизації, інформатизації та комп'ютеризації бібліотечно-інформаційних процесів.

На сьогодні в читальному залі основної бібліотеки для користування читачам надано комп'ютери, підключені до мережі Інтернет.

Користувачі бібліотеки ХДМА мають змогу ознайомитися з літературою з фонду електронної бібліотеки, скопіювати інформацію на електронні носії.

Щорічно бібліотека ХДМА підписує періодичні фахові видання (газети та журнали), здійснює закупівлю спеціалізованих навчальних сучасних посібників та підручників. Викладачі та студенти ХДМА дарують навчальну, художню та краєзнавчу літературу.

За 2010-2016 роки придбано 10422 екземплярів навчальної літератури на суму 942 тис. 401грн. 65 коп.

За 2010-2016 роки до бібліотеки надійшло в дар від професорсько-викладацького складу, курсантів та студентів 2932 екземплярів книг на суму 56тис. 946грн. 95 коп.

Згідно «Угоди про співпрацю» з Херсонською обласною універсальною науковою бібліотекою О.Т.Гончара працівники бібліотеки приймають участь у науково-методичних об'єднаннях республіканського масштабу з метою обміну досвідом та підвищення кваліфікації наших співробітників.

Згідно «Угоди про співпрацю» з централізованою бібліотечною системою м. Херсона, яка налічує 24 бібліотеки філії міста:

- Участь у круглих столах міського масштабу
- Спільні масово-інформаційні заходи
- Обмін досвідом

У бібліотеці ХДМА створено електронний сектор, потужний аналітично-бібліографічний відділ, злагоджено працюють відділи абонементу та читальної зали.

Щорічно співробітники відділу бібліографії виконують близько 180 складних бібліографічних довідок по запитам професорко-викладацького складу Академії.

Щомісяця для випуску бібліографічної оперативної інформації проходять обробку біля 80-ти найменувань газет і журналів.

Бібліографічна база даних щорічно поповнюється на 1500 записів.

Наша бібліографічна продукція:

- Інформаційні списки
- Інформаційні листівки
- Календарі дат
- Бюлетені нових надходжень

Створено науковий відділ у фондах якого відображені:

- Праці професорсько-викладацького складу ХДМА
- Матеріали науково-практичних конференцій
- «Науковий вісник ХДМА»
- Автореферати дисертацій
- Наукові доробки викладачів ВНЗ України

Згідно з Законом «Про обов'язковий екземпляр», за домовленістю з адміністрацією ХДМА бібліотека отримує 10 екземплярів методичних розробок кожного найменування з нашого видавництва.

З метою впровадження компетентнісного підходу до організації навчально-виховного процесу в ХДМА розроблено план методичних бібліографічних заходів:

- Створено тематичну картотеку «Компетентнісний підхід в освіті»
- Папки тематично-інформаційні:
 - «Компетентність сучасного бібліотекаря» - 7 шт.
 - «Компетентнісний підхід в освіті» (для викладачів) – 16шт.
 - «Компетентнісний підхід в освіті» (для курсантів та студентської молоді) – 13шт.
- Стенди:
 - «Компетентність – ключ до оновлення змісту бібліотечної роботи»
 - «Книги, книги – дум людських скарбниці»
 - «Бібліотечний вісник»
 - «Бібліотека ХДМА: інформаційний ресурс»
 - «Інформаційний поступ бібліотеки ХДМА»
 - «Бібліотека – дзеркало історії та буття»

- Створено електронну базу даних і по компетентнісному підходу і здано в навчальний відділ ХДМА

У травні 2016 року завдяки адміністрації ХДМА бібліотека придбала ліцензований автоматичний ресурс для створення сучасної електронної бібліотеки «ІРБІС», яка добре відома не лише в Україні, а й в країнах СНГ та за кордоном.

В системі реалізовані технології автоматизації всіх типових бібліотечних процесів на основі взаємопов'язаного функціонування модулів АРМ (автоматизованих робочих місць):

- АРМ – «Адміністратор»
- АРМ – «Каталогізатор»
- ТСР/ІР – сервер на 10 робочих місць
- ОРА – ІРБІС-64

Для співробітників проведено навчальні заняття в он-лайн режимі.

Основні характеристики «ІРБІС»

- робота в локальних та глобальних мережах без обмеженої кількості користувачів;
- цілісна інтегрованість в корпоративні бібліотечні системи;
- онлайнова корпоративна робота різних користувачів системи;
- підтримка посилань на повні тексти, графічні дані та другі зовнішні об'єкти (включаючи ресурс Інтернет);
- спеціальні рішення для створення та ведення повнотекстових баз даних;
- засоби для перекладу інтерфейсів користувачів на інші мови;
- формально-логічний контроль даних, у т.ч. орфографічний;
- широкі можливості для адаптації в умовах роботи конкретної бібліотеки (у нас морська спеціалізація), включаючи засоби створення унікальних робочих профілів для всіх категорій користувачів;
- відкритість, що дає можливість користувачу самостійно вносити зміни в широкі формати.

9. РОБОТА ЦЕНТРУ ДОВУЗІВСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ

Центр довузівської підготовки є структурним підрозділом Херсонської державної морської академії, метою якого є надання додаткових освітніх послуг із питань підготовки до вступу учнів загальноосвітніх навчальних закладів, перш за все, міста Херсона та області до Морського коледжу - учнів 9 класу, до Херсонської державної морської академії та складання ЗНО-2016 – учнів 11 класів. Таким чином, Центр довузівської підготовки бере безпосередню участь у формуванні майбутнього контингенту курсантів Морського коледжу і академії.

У 2016 році у Центрі довузівської підготовки вперше було здійснено набір на заочну форму навчання для слухачів 11 класів, які мешкають у віддалених районах Херсонській області та інших регіонах України. Слухачами заочної форми навчання стали учні м. Берислава, м. Каховки, м. Скадовська, м. Запоріжжя, м. Кривого Рогу, м. Маріуполя, м. Миколаєва, м. Одеси.

Заняття у Центрі довузівської підготовки:

на денній формі навчання розпочалися 15 жовтня 2015 року;

на заочній формі навчання – 24 жовтня 2015 року (під час осінніх канікул);

проходили в навчальному корпусі № 4 Херсонської державної морської академії за адресою: 40 років Жовтня, 25;

закінчились 31 травня 2016 року.

Заняття проводили досвідчені викладачі відповідно до програм – вчителі вищої категорії, вчителі-методисти, кандидат наук:

Грем Наталя Миколаївна – учитель української мови та літератури, спеціаліст вищої категорії;

Ілляшенко Ніна Анатоліївна – учитель фізики і математики, спеціаліст вищої категорії, учитель-методист;

Кулешова Олена Михайлівна – учитель фізики, спеціаліст вищої категорії;

Мала Світлана Володимирівна – учитель української мови, спеціаліст вищої категорії;

Непомняща Тетяна Володимирівна – учитель математики та інформатики, спеціаліст вищої категорії, учитель-методист;

Тимченко Світлана Леонідівна – учитель математики;

Тихоша Валентина Іванівна – учитель української мови та літератури, кандидат педагогічних наук, доцент, учитель-методист;

Черчик Катерина Сергіївна – учитель англійської мови та зарубіжної літератури.

Заняття на денній (9, 11 класи) та заочній формах навчання (тільки в 11 класі) проводилися за навчальними дисциплінами, які визначені Правилами прийому до Морського коледжу ХДМА та Херсонської державної морської академії у 2015-2016 навчальному році:

для слухачів 9 класу – з української мови та математики;

для слухачів 11 класу – з української мови та літератури, математики, фізики або англійської мови (за вибором слухачів та їхніх батьків).

Для слухачів заочної форми навчання (11 клас) заняття проводилися у період шкільних канікул відповідно до навчального календаря на 2015-2016 навчальний рік:

I сесія - 24.10.2015 – 30.10.2015;

II сесія - 04.01.2016 – 10.01.2016;

III сесія - 19.03.2016 – 27.03.2016;

IV сесія - 02.05.2016 – 04.05.2016.

Центр довузівської підготовки у 2016 році успішно закінчили та отримали «Свідоцтва про закінчення навчання у Центрі довузівської підготовки Херсонської державної морської академії» слухачі:

9 класу – 127 осіб;

11 класу (денна форма навчання) – 35 осіб;

11 класу (заочна форма навчання) – 8 осіб.

Вартість навчання для слухачів Центру довузівської підготовки Херсонської державної морської академії у 2015-2016 навчальному році встановлено відповідно до Наказу № 185-ф від 23.09.2015 р. ХДМА згідно з наказом Міністерства освіти і науки України, Міністерства фінансів України, Міністерства охорони і здоров'я України № 284/423/173 (зі змінами) від 28.03.2011, на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 № 796 (зі змінами) «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватись навчальними закладами, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної та комунальної форми власності».

Клас	Вартість (грн.)
Денна форма навчання	
9	3 000
11	4 300
Заочна форма навчання	
11	3 800

10. ДІЯЛЬНІСТЬ РЕДАКЦІЙНО-ВИДАВНИЧОГО ВІДДІЛУ

Наявність власної видавничої бази у Херсонській державній морській академії дозволяє виконувати вимоги Міністерства освіти і науки України щодо забезпечення освітнього процесу науковою, навчальною та навчально-методичною літературою.

Редакційно-видавничий відділ Херсонської державної морської академії створено у 2008 році. У цьому ж році Державним комітетом телебачення і радіомовлення України редакційно-видавничому відділу академії було видано Свідоцтво про внесення видавничої справи до державного реєстру видавців, виготовників і розповсюджувачів видавничої продукції. Тому надрукована література відповідає стандартам Державної наукової установи «Книжкова палата України імені Івана Федорова». Книжковій продукції присвоюється Міжнародний стандартний книжковий номер ISBN – ключ для пошуку необхідних видань, що випускаються у світі, в автоматизованих системах на національному та міжнародному рівнях.

Книги професорсько-викладацького складу

У 2011 році за фінансової підтримки спонсора академії – німецької крюїнгової компанії «Marlow Navigation» у редакційно-видавничий відділ закуплено цінне друкарське обладнання європейського рівня, що дозволило швидко та якісно виготовляти необхідну наукову, навчальну та навчально-методичну літературу, що повною мірою забезпечує бібліотеки та кафедри нашої академії та її структурних підрозділів. За допомогою широкоформатного кольорового друку стендів та плакатів оформлюються кабінети, лабораторії та аудиторії навчального закладу.

Навчально-методична література

З метою профорієнтаційної роботи редакційно-видавничим відділом виготовляється рекламна продукція у вигляді буклетів, бюлетенів і брошур для ознайомлення майбутніх курсантів з Херсонською державною морською академією та її структурними підрозділами.

Редакційно-видавничий відділ вчасно та якісно виконує копіювальні та розмножувальні роботи, забезпечує навчальний заклад журнально-бланковою продукцією, необхідною для ефективної роботи Херсонської державної морської академії та її структурних підрозділів.

У редакційно-видавничому відділі відбувається опрацювання інформаційного матеріалу всіх подій стосовно нашого навчального закладу з метою висвітлення у випусках газети «Вісник Херсонської державної морської академії», що виходить щомісяця. Ті події, що не ввійшли до газети, розміщуються в інформаційному бюлетені газети «Вісник Херсонської державної морської академії», який виходить за надходженням інформації до редакції. Газету й інформаційні бюлетені розміщують на інформаційних стендах та розповсюджують усіма структурними підрозділами академії для ознайомлення з подіями навчального закладу.

Газети «Вісник Херсонської державної морської академії»

Інформаційні бюлетені

Плідно працюючи в науковій сфері, академія випускає журнал «Науковий вісник Херсонської державної морської академії», що відповідає стандартам Вищої атестаційної комісії України, та забезпечує друк матеріалів наукових конференцій, які друкуються в редакційно-видавничому відділі.

За **2016** рік у редакційно-видавничому відділі Херсонської державної морської академії виготовлено:

Книги професорсько-викладацького складу

- Природно-климатические факторы и социально-экономические системы.
- Епоксидні композити модифіковані високочастотним імпульсним магнітним полем.
- Курс лекций по общей физике. Т 1.
- Курс лекций по общей физике. Т 2.
- Матеріалознавство та технологія матеріалів.
- Екологія та охорона навколишнього середовища.

Навчально-методичні матеріали для забезпечення навчального процесу та матеріали для проведення наукових конференцій

- Методичні рекомендації для виконання практичних робіт з дисципліни «Теорія автоматичного управління» для курсантів напрямку 6.07010 –

Морський та річковий транспорт, професійного спрямування «Експлуатація суднових енергетичних установок» денної форми навчання.

– Безпека життєдіяльності на транспорті і виробництві – освіта, наука, практика.

– Сучасні енергетичні установки на транспорті, технології та обладнання для їх обслуговування СЕУТТОО–2016.

– Сучасні інформаційні та інноваційні технології на транспорті (MINTT – 2016).

Науковий журнал

– Науковий вісник ХДМА.– № 1(12), № 2(13).

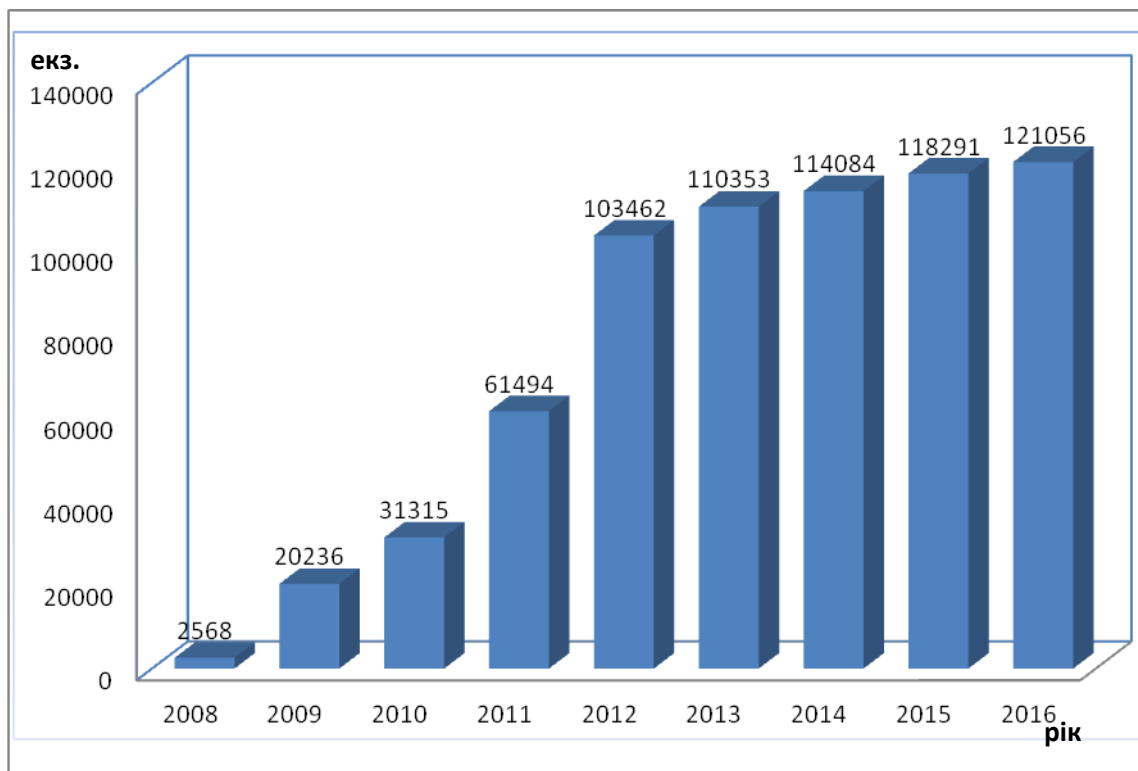
Газета «Вісник Херсонської державної морської академії»

– Вісник Херсонської державної морської академії № 1(58), № 2(59), № 3(60), № 4(61), № 5(62), № 6(63), № 7(64), № 8(65), № 9(66), № 10(67), № 11(68), № 12(69), № 13(70), № 14(71), № 15(72) та два спецвипуски.

Інформаційні бюлетені

– 166 видів бюлетенів, з № 503 по № 669.

З кожним роком у редакційно-видавничому відділі збільшується кількість друкованої продукції – це можна побачити на діаграмі.

11. РОБОТА ЦЕНТРУ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Центр розпочав свою роботу з січня 2015 року. Для здійснення освітньої діяльності отримано Ліцензію серія АЕ № 527661 видану рішенням Акредитаційної комісії від 22.09.2014 року.

Центр пройшов огляд і отримав Протокол про відповідність № 02/2015. і включений в перелік схвалених навчально-тренажерних закладів, підготовка в яких відповідає вимогам Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками та національними вимогами (наказ Міністерства інфраструктури України № 25 від 02 лютого 2015 року).

В 2016 році підвищення кваліфікації пройшли 480 осіб командного складу морських суден з них:

- судноводії (рівень управління 74 особи, рівень експлуатації 107 осіб);
- судові механіки (рівень управління 75 осіб, рівень експлуатації 142 особи);
- судові електромеханіки (82 особи).

Підвищення кваліфікації проходили слухачі з різних областей України (Херсонська, Одеська, Миколаївська, Чернігівська, Дніпровська, Запорізька, Київська).

Відповідно наказу Міністерства освіти і науки України № 34 від 19 січня 2016 року «Про документи про підвищення кваліфікації», розроблено і затверджено вченою радою академії «Свідокство про підвищення кваліфікації, яке після закінчення курсів видається слухачам».

12. ФІНАНСОВЕ ТА АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ АКАДЕМІЇ

12.1 Фінансове забезпечення діяльності ХДМА

Херсонська державна морська академія – це вищий навчальний заклад до складу якого входять академія, Морський коледж, Професійно-морський ліцей, тобто це навчальний заклад, який готує як працівників робітничих професій, так і молодших спеціалістів, бакалаврів, спеціалістів і магістрів.

У 2016 році вищий навчальний заклад фінансувався з загального фонду бюджету за 3 напрямками програмної класифікації:

- Херсонська державна морська академія;
- Морський коледж ХДМА;
- прикладні дослідження і розробки за напрямками науково-технічної діяльності вищих навчальних закладів та наукових установ, тобто бюджетні теми академії.

Кошторис видатків загального фонду бюджету в 2016 році склав 47,113 млн. грн., в т.ч.:

- академії 22,303 млн. грн.;
- коледжу 24,353 млн. грн.
- бюджетної теми 457 тис. грн.

Крім цього, по спеціальному фонду заплановані видатки 2016 року становлять 78,369 млн. грн., в т.ч.:

- академії 52,431 млн. грн.;
- коледжу 25,928 млн. грн.;
- бюджетної теми 10 тис. грн.

Всього заплановані видатки 2016 року по ХДМА в розмірі 125,482 млн. грн., що на 29,71% (37,282 млн. грн.) більше, ніж фактичні видатки 2015 р.

За 3 квартали 2016 р. Херсонській державній морській академії надано благодійної допомоги в сумі 34,802 млн. грн.

Основними видатками загального і спеціального фонду бюджету є видатки на заробітну плату, нарахування на заробітну плату, стипендію, придбання продуктів харчування, видатки на оплату комунальних послуг, капітальний ремонт.

Всього за 3 кв. 2016 р. касові видатки в цілому по академії склали 71,070 млн. грн., з яких:

- на заробітну плату та нарахування на заробітну плату – 42,093 млн. грн.;
- на придбання матеріалів, обладнання, медикаментів, дезінфікуючих засобів, посуду, на оплату послуг зв'язку, Інтернету, охорони, вивозу сміття, ремонту авто, участь у виставках, на відрядження, придбання паливно-мастильних матеріалів, літератури, придбання паперу – 7,385 млн. грн.;
- на харчування – 6,411 млн. грн.;
- на комунальні послуги – 2,712 млн. грн.;
- стипендія та матеріальна допомога сиротам – 7,216 млн. грн.;
- податки – 922 тис. грн. (в т.ч. військовий збір – 531,3 тис. грн.);
- капітальний ремонт – 3,492 млн. грн. (приміщення НК-1, гуртожиток № 1 та №2, їдальня НК-4);
- реконструкція та реставрація – 839,13 тис. грн. (гараж №5).

Станом на 05.12.16 р. Херсонська державна морська академія має на рахунках у казначействі:

1. Власні кошти ХДМА (спеціальний фонд) – 81,861 млн. грн., в т.ч.:
 - ХДМА – 53,933 млн. грн.;
 - Морський коледж ХДМА – 27,928 млн. грн.

2. Кошти загального фонду бюджету ХДМА – 2,237 млн. грн., в т.ч.:
 - ХДМА – 1,893 млн. грн.;
 - Морський коледж ХДМА – 0,344 млн. грн.

Кредиторська заборгованість станом на 01.12.2016 р. відсутня.

Дебіторська заборгованість станом на 01.12.2016 р. – 255,1 тис. грн. (передоплата за капітальний ремонт, періодичні видання та літературу).

З 1 січня 2015 року згідно з Додатком № 10 до Закону України «Про державний бюджет України на 2015 рік» Професійно-морський ліцей Херсонської державної морської академії віднесено до Переліку організацій, які передаються на фінансування з місцевих бюджетів.

Кошторис видатків ПМЛ ХДМА на 2016 рік склав 6,754 млн. грн. (в т.ч. 6,630 млн. грн. по загальному фонду та 124,6 тис. грн. по спеціальному фонду).

Бухгалтерія академії своєчасно та в повному обсязі перераховує платежі до бюджету, в тому числі внески до Міністерства доходів і зборів, а також інші податки, збори та обов'язкові платежі. Заборгованості по заробітній платі, стипендії за надані комунальні послуги та спожиті енергоносії в академії немає. Кошти державного бюджету витрачаються згідно з кошторисами та планами асигнувань, затвердженими Міністерством освіти і науки України відповідно до кодів економічної класифікації, затверджених Міністерством фінансів України.

Протягом 3 кварталів 2016 року було проведено 9 тендери на суму 10,809 млн. грн.

Фінансово-господарська діяльність Херсонської державної морської академії

№ п/п	Показник	Дані по рокам				
		2012	2013	2014	2015	2016*
1.	Загальний обсяг бюджетного фінансування (тис.грн.)	36729,63	40711,86	43920,98	40730,03	32813,90
2.	Загальний обсяг надходження позабюджетних коштів (тис.грн.), у т.ч. кошти, отримані за:	38341,84	40988,90	41378,33	58505,51	66719,66
	навчання	37899,92	40175,40	40278,87	57217,80	65621,43
	виробничу діяльність	392,48	589,07	629,50	731,73	651,90
	оренду приміщень і майна	34,13	221,11	469,64	554,56	445,08
	інші надходження	16,32	3,33	0,31	1,42	1,25

№ п/п	Показник	Дані по рокам				
		2012	2013	2014	2015	2016*
3.	Витрачання бюджетних коштів (тис. грн.) у т.ч. на:	36729,66	40711,86	43920,98	40730,03	32813,90
	заробітну плату	23110,56	23573,54	25155,83	23721,18	18728,58
	стипендію студентам	8663,60	9397,00	9416,10	9879,25	7049,31
	придбання обладнання та інвентарю	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	придбання навчальної і наукової літератури	83,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	господарські та комунальні витрати разом	523,47	2028,07	2005,54	1335,13	1895,34
4.	Витрачання позабюджетних коштів (тис. грн.) у т.ч. на:	43060,91	29839,07	27057,58	51318,56	38256,40
	заробітну плату	16857,27	18952,70	19132,56	24005,71	23364,15
	стипендію студентам	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	придбання обладнання та інвентарю	6581,00	240,00	0,00	1221,45	1550,42
	придбання навчальної і наукової літератури	438,00	180,00	168,00	189,29	25,01
	господарські та комунальні витрати разом	11314,31	5380,40	4022,46	12583,36	6329,30
5.	наявність заборгованості (всього, тис. грн.)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	з заробітної плати	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	зі стипендії	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	за комунальні послуги	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	електроенергію	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

*дані станом на 01.10.2016 р.

12.2 Господарська діяльність (станом на 22.11.2016)

До серпня поточного року адміністративно-господарська частина була структурним підрозділом академії, основними завданнями якого було: господарче, соціально-побутове обслуговування, матеріально-технічне забезпечення академії, утримання в належному стані будівель, споруд і

прилеглої території; проведення поточних та капітальних ремонтів навчальної та матеріально-технічної бази.

До структури адміністративно-господарської частини входили:

- Господарська частина;
- Відділ головного енергетика;
- Відділ головного механіка;
- Ремонтно-будівельний відділ;
- Відділ матеріально-технічного забезпечення.

На підставі наказу ректора ХДМА від 01.08.2016 р. № 293 *«Про організаційно-розпорядчі заходи, пов'язані із адміністративно-господарською діяльністю академії»* адміністративно-господарську частину було реформовано і створено нову службу – службу головного інженера ХДМА та господарський відділ.

До складу служби головного інженера входять:

- Ремонтно-будівельний відділ,
- Відділ головного енергетика,
- Відділ матеріально – технічного забезпечення;
- Відділ головного механіка.

Так, у поточному році були виконані наступні капітальні, поточні ремонти та реконструкції:

НАВЧАЛЬНИЙ КОРПУС № 1, пр. Ушакова, 20

Впродовж року в навчальному корпусі № 1 було проведено 11 ремонтів, з яких: 3 поточних, 7 капітальних та 1 реконструкція:

Поточні ремонти:

1. Поточний ремонт аудиторії № 114 НК-1.
2. Поточний ремонт лабораторії «Тренажерний комплекс по відпрацюванню навичок безпеки на воді».
3. Роботи будівельно-монтажні (встановлення огорожі на будівельному майданчику тренажерного комплексу швартовна станція).

Капітальні ремонти:

1. Капітальний ремонт приміщень навчального корпусу №1 ХДМА.
2. Капітальний ремонт аудиторії № 207 з підсиленням перекриття для розміщення тренажеру офшорних операцій в НК-1.
3. Капітальний ремонт теплових мереж.
4. Капітальний ремонт приямків.
5. Капітальний ремонт санвузла 2 поверху НК-1.
6. Капітальний ремонт приміщень НК-1.
7. Капітальний ремонт опалення будівлі редакційно-видавничого відділу НК-1 ХДМА пр. Ушакова, 20.

Реконструкція:

1. Реконструкція гаража № 5 та лабораторії ЧПУ під тренажерний комплекс швартовна станція.

До проведення ремонтних робіт було залучено 3 підрядні організації, а саме: ФОП «Пащенко В. М.», ПП «ВКФ «Херсонтеплоизоляция», ФОП «Рагушенко С.А.».

На ремонтні роботи впродовж року в НК-1 було витрачено:
1282543,07 грн. – на будівлю навчального корпусу;
51408,30 грн. – на будівлю редакційно-видавничого центру;
1385237,04 грн. – на реконструкцію швартовної станції;
6323,34 грн. – на лабораторію «Тренажерний комплекс по відпрацюванню навичок безпеки на воді».

Разом: 2725511,75 грн.

Станом на 22.11.2016 р. тривають наступні ремонти:

1. Капітальний ремонт приямків.
2. Капітальний ремонт санвузла 2 поверху.
3. Капітальний ремонт приміщень.
4. Капітальний ремонт опалення будівлі редакційно-видавничого відділу, та розпочинається капітальний ремонт покрівлі зварювального цеху ХДМА по пр. Ушакова, 20.

На 2017 рік планується:

1. Продовження реконструкції гаража № 5 та лабораторії ЧПУ під тренажерний комплекс швартовна станція та капітальний ремонт будівлі зварювального цеху.

2. Розпочати капітальний ремонт:

- будівлі навчального корпусу (ремонт фасаду, санвузлів, системи опалення, приміщень навчально-лабораторної бази);
- прилеглої території;
- будівлі зварювального цеху;
- будівлі механічної майстерні.

НАВЧАЛЬНИЙ КОРПУС № 2, пр. Ушакова, 14/1

Впродовж року в навчальному корпусі № 2 ремонтні роботи не проводились. Навчальний корпус є архітектурною пам'яткою і на даний час триває розробка проектної документації на ремонт.

На 2017 рік в навчальному корпусі №2, пр. Ушакова, 14/1 планується:

Капітальний ремонт:

1. Ремонт даху;
2. Ремонт фасадів;
3. Часткова заміна вікон;
4. Ремонт систем водозабезпечення, водовідведення, електрозабезпечення, системи пожежогасіння, елеваторного вузлу;
5. Ремонт актової зали, спортивної зали, музею;
6. Ремонт санвузлів навчального корпусу;
7. Ремонт навчально-лабораторних приміщень, кафедри загальнопрофесійної підготовки, будівлі відділення практики;
8. Ремонт прилеглої території.

НАВЧАЛЬНИЙ КОРПУС № 3, пр. Ушакова, 19/2

На сьогоднішній день планується розпочати капітальний ремонт приміщень навчального корпусу № 3 ХДМА.

На 2017 рік в навчальному корпусі №3, пр. Ушакова, 19/2 планується:

Капітальний ремонт:

1. Ремонт приміщень навчально-лабораторної бази;
2. Ремонт систем водозабезпечення, водовідведення, опалення;
3. Ремонт внутрішнього фасаду та частковий ремонт фасаду зі сторони пр. Ушакова;
4. Прилеглої території.

НАВЧАЛЬНИЙ КОРПУС № 4, вул. 40 років Жовтня, 25

Впродовж року в навчальному корпусі № 4 було проведено 9 капітальних ремонтів:

1. Капітальний ремонт приміщень їдальні;
2. Капітальний ремонт приміщень їдальні 2 пов.;
3. Капітальний ремонт приміщень їдальні 1 пов.;
4. Капітальний ремонт системи електрозабезпечення 1 та 2 поверхів їдальні;
5. Капітальний ремонт покрівлі їдальні;
6. Капітальний ремонт приміщень їдальні (кают-компанії);
7. Капітальний ремонт ганків;
8. Капітальний ремонт приміщень їдальні (електропостачання);
9. Капітальний ремонт частини фасаду навчального корпусу № 4.

До проведення ремонтних робіт було залучено 3 підрядних організації, а саме: ФОП «Рагушенко С.А.», ТОВ «Будівельна фірма» Центр +", ТОВ «Югелелектроком».

На ремонтні роботи впродовж року в НК-4 було витрачено 1404837,71 грн.

На 2017 рік в навчальному корпусі № 4, вул. 40 років Жовтня, 25 планується:

Капітальний ремонт приміщень їдальні НК №4: ремонт приміщень їдальні 2-го поверхів; систем водозабезпечення, водовідведення, опалення.

Капітальний ремонт приміщень навчального корпусу №4:

- заміна вікон;

- ремонт підлоги спортзалу;
- ремонт системи пожежогасіння;
- ремонт санвузлів навчального корпусу № 4;
- ремонт сходових маршів;
- ремонт систем водозабезпечення, електрозабезпечення, водовідведення, опалення;
- другий етап монтажу протипожежної та охоронної сигналізації;
- посилення кутів будівлі.

ГУРТОЖИТОК № 1, вул. 40 років Жовтня, 25

Впродовж року в гуртожитку № 1 було проведено 6 ремонтів, а саме: 5 капітальних та 1 поточний.

Поточні ремонти:

1. Поточний ремонт системи електрозабезпечення приміщень 5 поверху гуртожитку № 1 «Екіпаж».

Капітальний ремонт:

1. Капітальний ремонт гуртожитку № 1 комплекс "Екіпаж" ХДМА;
2. Капітальний ремонт ганку санчастини «Екіпажу»;
3. Капітальний ремонт санчастини «Екіпажу»;
4. Капітальний ремонт системи опалення гуртожитку №1 комплексу «Екіпаж»;
5. Капітальний ремонт медсанчастини гуртожитку №1 комплексу «Екіпаж».

До проведення ремонтних робіт було залучено 6 підрядних організацій, а саме: ПБП «Капитель», ТОВ «ВКП «НІК», ТОВ «Будівельна фірма «Центр +», ТОВ «Югелектроком», ФОП «Павленко», ПФ «ЮПО».

На ремонтні роботи впродовж року в гуртожитку №1 було витрачено 1098442,23 грн.

На 22.11.2016 р. тривають ремонтні роботи МСЧ ХДМА гуртожитку №1 комплексу «Екіпаж».

На сьогоднішній день планується розпочати:

1. Поточний ремонт «Роботи покрівельні гуртожитку № 1 комплексу «Екіпаж» за адресою м. Херсон, вул. 40 років Жовтня, 25

2. Поточний ремонт «Роботи штукатурні торця фасаду гуртожитку № 1 комплексу «Екіпаж» по вул. 40 років Жовтня, 25 м. Херсона з боку вул. Кременчуцької.

На 2017 рік в гуртожитку №1, вул. 40 років Жовтня, 25 планується:

Капітальний ремонт: приміщень; системи водовідведення, опалення; другий етап монтажу протипожежної та охоронної сигналізації; прилеглої території.

Також, планується:

Капітальний ремонт майстерень комплексу «Екіпаж»: фасаду зі сторони вул. Кременчуцької та з боків внутрішньої території; систем водозабезпечення, водовідведення, опалення; приміщень майстерень.

ГУРТОЖИТОК № 2, пр. Ушакова, 42

Впродовж року в гуртожитку № 2 було проведено 4 капітальних ремонти силами двох підрядних організацій ФОП «Пашенко В. М.» та ПФ «ЮПО», а саме:

Капітальний ремонт санвузлів; покрівлі будівлі; туалетів та кухні другого поверху.

На сьогоднішній день триває капітальний ремонт покрівлі гуртожитку.

На 2017 рік в гуртожитку №2, пр. Ушакова, 42, планується:

Капітальний ремонт: заміна вікон; ремонт систем водопостачання, електропостачання, водовідведення; пожежогасіння; ремонт фасадів (внутрішнього та зовнішнього); ремонт приміщень підвалу.

В прибудові гуртожитку № 2

Капітальний ремонт: заміна вікон, системи електрозабезпечення, системи водопостачання, системи водовідведення, системи опалення, приміщень гуртожитку, приміщень підвалу.

Реконструкція: даху.

ГУРТОЖИТОК, вул. Р. Люксембург, 16

Впродовж року в гуртожитку ремонтні роботи не проводились.

На 2017 рік планується:

Капітальний ремонт: внутрішніх та зовнішніх мереж, приміщень.

Реконструкція: даху.

ВОДНА СТАНЦІЯ, затон №3, р. Дніпро

Розпочато капітальний ремонт існуючої причальної стінки водної станції ХДМА.

На 2017 рік планується:

Капітальний ремонт: споруд та прилеглої території, малого причалу,

Реконструкція: будівлі Елінгу на території водної станції, будівлі дебаркадеру на території водної станції.

Окрім проведених вищевказаних капітальних, поточних ремонтних робіт та реконструкцій, проведено наступні заходи:

1. Проведено монтаж пожежної сигналізації по 2-му поверху навчального корпусу №1, редакційно-видавничого центру та навчального корпусу №4.

2. Придбано меблі для новостворених лабораторій та тренажерних комплексів.

3. Проводиться поточне обслуговування автотранспорту.

4. Встановлено систему накопичення води в навчальному корпусі №1.

5. Також для безперебійної роботи академії та її структурних підрозділів, підтримання в технічно справному стані навчально-лабораторні ази та системи життєдіяльності, а також дотриманням санітарно-гігієнічних норм були придбані: кондиціонери; м'який інвентар; будівельні, лакофарбові, господарські та витратні матеріали; сантехнічне обладнання та матеріали; електротовари та електроінструменти; прилади та обладнання; жалюзі; металопластикові двері та перегородки; канцелярія та штампи; металопрокат; автозапчастини; паливно-мастильні матеріали.

Загалом роботу служби головного інженера та господарського відділу можна вважати задовільною. Проведено немало заходів для удосконалення матеріально – технічної бази Херсонської державної морської академії та її структурних підрозділів.

13. Офіційні та робочі візити до Херсонської державної морської академії у 2016 році

Протягом 2016 року Херсонську державну морську академію відвідали з офіційними та робочими візитами понад 30 делегацій зі світових круїнгових і судноплавних компаній, органів державної влади та місцевого самоврядування, освітніх, громадських і профспілкових організацій.

Метою таких візитів було не лише ознайомлення з навчально-тренажерною базою та досягненнями академії, а й співпраця в питаннях розвитку морської освіти України, підвищення якості підготовки морських кадрів для світової морської індустрії.

Для залучення іноземних студентів до навчання у нашому навчальному закладі, 14 березня 2016 року академія організувала **прийом іноземної делегації**, члени якої займаються набором іноземних студентів на навчання у вищих навчальних закладах України. До складу делегації увійшли: генеральний директор компанії «Українське міжнародне об'єднання абітурієнтів» **Тасфін Аль Заман**, директор іноземного відділу компанії «Українське міжнародне об'єднання абітурієнтів» **Галіб Уз Заман**,

інформаційний директор компанії «Українське міжнародне об'єднання абітурієнтів» **Аднан Азиз**, директор компанії «Wave Education» (Індія) **Теджиндар Шинг** та помічник директора компанії «Wave Education» (Індія) **Тарун Шинг**. Керівництво академії на зустрічі представляли: ректор ХДМА **Ходаковський В. Ф.**, перший проректор ХДМА **Кулікова Л. Б.**, проректор академії, начальник Морського коледжу ХДМА **Тригуб С. М.**, проректор з науково-педагогічної роботи ХДМА **Бень А. П.**, декан факультету судноводіння ХДМА **Чернявський В. В.**, т.в.о. декана факультету суднової енергетики ХДМА **Ляшкевич А. І.**, начальник відділу організації практики, дипломування та працевлаштування ХДМА **Соловей О. С.**, начальник відділу по роботі з іноземними студентами ХДМА **Мехасюк С. Е.** та заступник завідувача кафедри англійської мови в судновій енергетиці з наукової роботи **Рябуха І. М.**

Під час зустрічі було обговорено питання співпраці щодо набору з вересня 2016 року до ХДМА 60 курсантів із Пакистану, Бангладеш, Індії, Непалу й інших країн Південної Азії та африканського континенту для здобуття ними вищої морської освіти у групах з англійською мовою навчання.

Представники компаній «Wave Education» та «Українське міжнародне об'єднання абітурієнтів» повідомили про проведену профорієнтаційну роботу за межами України. Вони видали велику кількість рекламних матеріалів, брошур, інформаційних бюлетенів, у яких розповідається про ХДМА, її профіль, а також спеціальності, особливості навчання та умови вступу. Зокрема, компанії прийняли участь у семінарах, присвячених темі отримання вищої освіти іноземцями, що проходять на території тих країн, з яких вони планують приїхати. На цих семінарах була представлена і Херсонська державна морська академія. Один із наших іноземних курсантів, який був присутній на такому заході, розповів про особливості навчання в академії та поділився позитивними враженнями від високого рівня підготовки морських фахівців у ХДМА. Іноземні компанії зняли відеоролики

про Херсонську державну морську академію, провели рекламну роботу в мережі Інтернет по розміщенню інформації на своїх сайтах і на сайтах фірм-агентів про наш навчальний заклад.

Зі свого боку керівництво Херсонської державної морської академії повідомило, що для навчання іноземних курсантів у нашому навчальному закладі проводиться серйозна підготовка. Усі дисципліни для них будуть викладатися англійською мовою. Відповідно до Статті 48 Розділу XI, Закону України «Про вищу освіту», крім спеціальних предметів, вони будуть вивчати українську мову як окрему дисципліну.

Серед викладачів ХДМА та її структурних підрозділів створено групи для здійснення підготовки викладання дисциплін англійською мовою. У квітні-травні планується проведення пробних занять (лекційних і практичних) англійською мовою з курсантами нашої академії. Їх відвідають викладачі з англійської мови та працівники навчально-методичного відділу.

У рамках підготовки до створення Міжнародного морського кластера «Палата ІТ-ОПМ» керівництвом Академії проведено переговори з усіма можливими партнерами (крюїнговими та судноплавними компаніями, фінансовими організаціями, органами державної влади та місцевого самоврядування, тощо).

15 жовтня 2016 року, у день святкування 5-річчя від дня створення Херсонської державної морської академії та 10-ї річниці співпраці навчального закладу з компанією «Марлоу Навігейшн», підписано меморандум про створення Міжнародного морського кластеру, до складу якого увійшли 17 учасників.

Найвагомішою для колективу Херсонської державної морської академії стала оцінка вищого керівництва нашої держави – Президента України Петра Порошенка та Прем'єр-міністра України Володимира Гройсмана.

28 квітня 2016 року **Президент України Петро Олексійович Порошенко** в рамках робочої поїздки на Херсонщину відвідав Херсонську державну морську академію.

Глава держави ознайомився з навчально-тренажерною базою академії. Йому було продемонстровано симулятори-тренажери з управління судном та забезпечення роботи з великоваговими вантажами, лабораторію «Пожежний полігон» і лабораторно-тренажерний комплекс із відпрацювання навичок безпеки на воді.

Президент України приділив особливу увагу спілкуванню з курсантами нашого навчального закладу. Під час відкритого діалогу він відзначив, що в

Академії забезпечено дуже сприятливі умови для якісного професійного навчання, створена для цього сучасна навчально-лабораторна база.

Петро Олексійович Порошенко також наголосив на тому, що у випускників академії є перспективи роботи як у національному флоті, так і за кордоном: «Впевнений, що скоро ви матимете змогу працювати на українських суднах і отримувати гідну заробітну плату. Дуже добре, що ваша професія дозволяє вам бачити світ. Звичайно, ви працюватимете і на іноземні компанії. Я вважаю, що вам дуже пощастило».

Після візиту до ХДМА Президент України П. О. Порошенко взяв участь в урочистій передачі замовникові ДОКу, виготовленого Херсонським державним заводом «ПАЛЛАДА». Святковий настрій під час заходу почесним гостям і працівникам заводу створив духовий оркестр Херсонської державної морської академії.

За результатами візиту Президента України П. О. Порошенка, керівництву академії висловили свої позитивні враження Президент компанії

«Марлоу Навігейшн» **Герман Іден** і виконавчий директор ІМЕС **Франческо Гарджіуло**:

«Шановний пане Ходаковський! Дякую за повідомлення. Візит Президента Порошенка – дійсно чудова новина. Це чітко демонструє, що слава та репутація Академії досягли Києва та звернули на себе увагу політичної еліти. Будемо сподіватися, що це сприятиме постійній підтримці у майбутньому. Зі свого боку, вітаю Вас і Вашу команду та бажаю успіхів. Із найкращими побажаннями, Герман Іден».

«Це – чудова новина. Із нетерпінням очікую візиту в жовтні. З найкращими побажаннями, Франческо».

10 листопада 2016 року **Прем'єр-міністр України Володимир Борисович Гройсман** у рамках робочої поїздки на Херсонщину відвідав Херсонську державну морську академію.

Голова Уряду зустрівся з керівництвом, професорсько-викладацьким складом та курсантами ХДМА, ознайомився з навчально-тренажерним комплексом академії «Віртуально-реальне судно морської індустрії». Йому

було продемонстровано симулятори-тренажери з управління судном і забезпечення роботи з великоваговими вантажами, лабораторію «Пожежний полігон» і лабораторно-тренажерний комплекс із відпрацювання навичок безпеки на воді.

Прем'єр-міністр України приділив особливу увагу спілкуванню з курсантами нашого навчального закладу. Під час відкритого діалогу він відзначив, що завдяки Херсонській державній морській академії у них є унікальна можливість стати успішними, адже є попит морських спеціалістів на ринку праці, оскільки в академії створена сучасна навчально-тренажерна база для якісного професійного навчання.

Під час підведення підсумків візиту й обговорення перспектив розвитку морської освіти в Україні Володимир Гройсман зазначив: «Ваш навчальний заклад є прикладом для інших закладів нашої держави. Для нас важливо змінити якість освіти, особливо професійно-технічної, яка необхідна для відновлення економіки країни. Студенти повинні бути підготовлені на високому рівні, а для цього нам потрібно перезавантажити і програми підготовки, і обладнання для молодих людей, які будуть працювати в реальних секторах економіки. Академія є прикладом того, якою має бути сучасна технічна база».

Прем'єр-міністр України високо оцінив роботу ректора Херсонської державної морської академії **Володимира Федоровича Ходаковського**, назвавши стиль його управління унікальним, оскільки він приносить високі результати.

На згадку про візит до нашого навчального закладу Ходаковський В. Ф. вручив Голові Уряду Гройсману В. Б. пам'ятний альбом Херсонської державної морської академії та тільняшку.

ДОДАТКИ

**Перелік розпоряджень ректора щодо
організації освітнього процесу та
забезпечення фінансово-господарської
діяльності Херсонської державної
морської академії у 2016 році**

**Зменшені копії
«Інформаційних бюлетенів» газети
«Вісник Херсонської державної
морської академії»**

**Нагороди та дипломи, отримані
Херсонською державною морською
академією у 2016 році**